

Vaksdal kommune

MØTEINNKALLING

LEVEKÅRSUTVALET

Møtedato: 02.05.2016
Møtested: Heradshust, Dale
Møtetid: 09:15 - 11:30

Eventuelle forfall / melding om møtande varamedlem må meldast til Sølvi Legård epost
solvi.legard@vaksdal.kommune.no

ORIENTERING / DRØFTING:
Diverse orienteringar frå rådmannen

SAKSLISTE

SAKSNR	TITTEL
09/2016	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE
10/2016	GODKJENNING AV MØTEBOK
11/2016	REFERATSAKER OG MELDINGAR
12/2016	REKNESKAP OG ÅRSMELDING FOR VAKSDAL KOMMUNE 2015

22. april 2016

Magne Hestad
Leiar

Vaksdal kommune

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
09/2016	Levekårsutvalet	PS	02.05.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Åse Elin Myking		16/525

GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Innkalling og saksliste vert godkjent.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
10/2016	Levekårsutvalet	PS	02.05.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Sølvi Legård		16/525

GODKJENNING AV MØTEBOK

Vedlegg:

Protokoll - Levekårsutvalet - 22.02.2016

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Møteboka vert godkjent slik ho ligg føre.

MØTEPROTOKOLL

LEVEKÅRSUTVALET

Møtedato: 22.02.2016
Møtestad: Heradshust, Dale
Møtetid: 09:00 - 12:40

Møtedeltakarar:

Medlemmer	Parti	Rolle
Magne Hestad	AP	Utvalseiar
Hege Eide Vik	SP	Nestleiar
Anders Jin Risnes	AP	Medlem
Anneli Vatle Lilletvedt	H	Medlem
Brita Hesjedal Lunde	AP	Medlem
Tom Charles Johnsen	MDG	Medlem

Varamedlemmer	Parti	Rolle
Line Kydland	SV	Varamedlem

Forfall	Parti	Møtande varamedlem
Evelyn Boge	SV	Line Kydland, SV

Andre møtande:

Rådmann Trine Pettersen Grønbech
Ass. rådmann Åse Elin Myking
Kommunalsjef helse og omsorg Solrun Hauglum
Kommunalsjef oppvekst Ann Kristin Bolstad
Økonomisjef Truls Morten Kaland
Einingsleiar Samfunnsutvikling Willy Andre Gjesdal
Politisk sekretær Sølvi Legård

Saksliste

SAKSNR	TITTEL
01/2016	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE
02/2016	GODKJENNING AV MØTEBOK
03/2016	REFERATSAKER OG MELDINGAR
04/2016	ORIENTERINGSSAK - KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2016 - OPPSTART, ORGANISERING OG FRAMDRIFT
05/2016	KOMMUNEDELPLAN HELSE OG OMSORG - VEDTAK AV PLAN
06/2016	PROSJEKTET "LEV VEL I VAKSDAL" - ORGANISERING
07/2016	SKULESTRUKTUR I VAKSDAL
08/2016	DRØFTINGAR/ORIENTERINGAR

01/2016: GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Innkalling og saksliste vert godkjent.

Levekårsutvalet 22.02.2016

Behandling:

Samrøystes vedtak.

LEV - sak 01/2016 Vedtak:

Innkalling og saksliste vart godkjent.

02/2016: GODKJENNING AV MØTEBOK

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Møteboka vert godkjent slik ho ligg føre.

Levekårsutvalet 22.02.2016

Behandling:

Samrøystes vedtak.

LEV - sak 02/2016 Vedtak:

Møteboka vert godkjent slik ho ligg føre.

03/2016: REFERATSAKER OG MELDINGAR

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Referatsakene vert tatt til orientering.

Levekårsutvalet 22.02.2016

Behandling:

Referatsak 2 - orientering vil bli gitt i samband med saka om skulestruktur.

LEV - sak 03/2016 Vedtak:

Referatsakene vart tatt til orientering.

04/2016: ORIENTERINGSSAK - KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2016 - OPPSTART, ORGANISERING OG FRAMDRIFT

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert teken til orientering.

Levekårsutvalet 22.02.2016

Behandling:

Kommunalsjef helse og omsorg orienterte.

Anneli Vatle Lilletvedt ønskjer at levekårsutvalet får ei orientering om mobbing i skulen.

Samrøystes vedtak.

LEV - sak 04/2016 Vedtak/Tilråding:

Saka vert teken til orientering.

05/2016: KOMMUNEDELPLAN HELSE OG OMSORG - VEDTAK AV PLAN

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Komunedelplan helse og omsorg 2015 – 2030 vert med heimel i plan- og bygningslova § 11-15 godkjent. Planen erstatter tidlegare planer for helse og omsorg.

Levekårsutvalet 22.02.2016

Behandling:

Samrøystes vedtak.

LEV - sak 05/2016 Tilråding:

Komunedelplan helse og omsorg 2015 – 2030 vert med heimel i plan- og bygningslova § 11-15 godkjent. Planen erstatter tidlegare planer for helse og omsorg.

06/2016: PROSJEKTET "LEV VEL I VAKSDAL" - ORGANISERING

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Organisering av prosjektet «Lev Vel i Vaksdal» vert godkjent slik det ligg føre.

Levekårsutvalet 22.02.2016

Behandling:

Framlegg frå Anneli Vatle Lilletvedt, H:

Prosjektgruppa Lev Vel i Vaksdal vert utvida med ein person frå formannskap/plan- og økonomiutvalet.

Forslaga vart sett opp mot kvarandre. 3 røysta for Anneli Vatle Lilletvedt sitt forslag (H, SV, MDG) som dermed fall.

LEV - sak 06/2016 Tilråding:

Organisering av prosjektet «Lev Vel i Vaksdal» vert godkjent slik det ligg føre.

07/2016: SKULESTRUKTUR I VAKSDAL

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Høyringsuttalane er mange, gode og viser stort engasjement og viktige innspel for vidare saksutgreiing. Det er viktig å sikra ein brei politisk prosess der alle politiske utval har høve til å handsama høyringsuttalane og kome med innspel til vidare saksutgreiing og prosess. Justert framdriftsplan legg opp til politisk handsaming av skulestrukturen i kommunestyret i juni, parallelt med saker om kommunestruktur og økonomiplan.

Levekårsutvalet 22.02.2016

Behandling:

Einingsleiar samfunnsutvikling orienterte om moglegheitsstudie for ny barne- og ungdomsskule på Dale (jfr. referatsak 03/2016.2).

Kommunalsjef oppvekst orienterte, og gjekk igjennom innkomne høyringsuttalar.

Endringsframlegg frå Line Kydland, på vegner av SV, H, MDG:

- 1. Kommunestyret vel alternativ OB og ber administrasjonen arbeida vidare med dette alternativet, som inkluderer ny Barne og ungdomsskule på Dale og nytt tilbygg på Vaksdal skule.*
- 2. Forslag til prosjektplan, kostnadsoverslag og plan for fedigstilling av prosjektet vert å handsama i kommunestyret 27. juni 2016.*
- 3. Kommunestyret ber administrasjonen legge fram eigen sak om kjøp av elevplassar i Modalen innan kommunestyret sitt møte 9. mai 2016.*

Tilleggsframlegg frå Hege Eide Vik, på vegner av SP, AP:

For å kunna oppretthalda eit forsvarleg opplæringsnivå uansett kva alternativ for skulestruktur kommunestyret landar på, må ein nytta tida fram til endeleg avgjerd i juni til å finna økonomiske løysingar i komande økonomiplan for finansiering av dei ulike skulestruktur-alternativa. Levekårsutvalet legg til grunn at endringar i skulestrukturen tidlegast kan skje frå august 2017.

Røysting:

Rådmannen sitt framlegg vart sett opp mot Framlegget frå Line Kydland. 3 røysta for Line Kydland sitt framlegg (SV, H, MDG) som dermed fall.

Tilleggsframlegget frå Hege Eide Vik vart samrøystes vedteke.

Protokollmerknad frå Line Kydland på vegner av SV, H, MDG:

Partia MDG, Høgre og SV er einige om at skulestrukturprosessen held fram som tidligare vedteke. Det vil seie at kommunestyret gjer sitt endelege vedtak 11. april 2016.

Grunngjeving:

- Partia meiner skulestruktursaka må følge vedteken plan. Dette er rett i høve det engasjementet og arbeidet som bygdene, skulane og enkeltmenneska i Vaksdal har utført. Det vil vere å ikkje ta folk på alvor med ei utsetting no*
- Partia meiner det vil være særskild uheldig å handsame skulestruktursaka 10 dagar etter at skulane har teke sommarferie. Elevar, tilsette og føresette har krav på å vite om skulen vert lagt ned innan sommaravslutninga*
- Partia meiner det er eit stort føremon i økonomiplanarbeidet at vedtak i skulestruktursaka kjem i april. Det vil vere umulig å handsame desse sakene i same møte*
- Partia meiner det er viktig at skulestruktursaka vert avgjort no slik at kommunen kan gjennomføra kommunereforma best mogleg etterpå*

- *Partia meiner til slutt at prosessen som er føreslått i saksutgreiinga i PS 07/16 i Levekårsutvalet 22.02 er uryddig. Politiske og administrative prosessar skal ikkje køyrast parallelt*

LEV - sak 07/2016 Vedtak:

Høyringsuttalane er mange, gode og viser stort engasjement og viktige innspel for vidare saksutgreiing. Det er viktig å sikra ein brei politisk prosess der alle politiske utval har høve til å handsama høyringsuttalane og kome med innspel til vidare saksutgreiing og prosess. Justert framdriftsplan legg opp til politisk handsaming av skulestrukturen i kommunestyret i juni, parallelt med saker om kommunestruktur og økonomiplan.

For å kunna oppretthalda eit forsvarleg opplæringsnivå uansett kva alternativ for skulestruktur kommunestyret landar på, må ein nytta tida fram til endeleg avgjerd i juni til å finna økonomiske løysingar i komande økonomiplan for finansiering av dei ulike skulestruktur-alternativa. Levekårsutvalet legg til grunn at endringar i skulestrukturen tidlegast kan skje frå august 2017.

08/2016: DRØFTINGAR/ORIENTERINGAR

Levekårsutvalet 22.02.2016

Behandling:

- Diverse orienteringar frå rådmannen:
 - Kommunalsjef helse og omsorg orienterte om øyeblikkeleg hjelp senger (ØH-senger)
 - Rådmannen orienterte om husværa i Sveabrekko
- Orientering om avdeling for rus og psykiatri v/kommunalsjef helse og omsorg

LEV - sak 08/2016 Vedtak:

Saka vert tatt til orientering.

SPØRSMÅL

Anneli Vatlø Lilltvedt

Om Sveabrekko - Kva status har bygget; omsorgsbustader eller ordinære utleigeobjekt
Rådmannen svarte

Brita Hesjedal Lunde

Om trådløst internett for bebuarar på sjukeheimane
Rådmannen svarte

Tom Charleses Johnsen

Ønskjer møtestart slik at det passer med off. kommunikasjon
Leiar i utvalet svarte

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
11/2016	Levekårsutvalet	PS	02.05.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Åse Elin Myking		16/525

REFERATSAKER OG MELDINGAR

Underliggjande saker:

Saksnummer	Tittel
11/2016.1	"Lev Vel i Vaksdal" - undervegsrapport april 2016

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Referatsakene vert tatt til orientering.

Notat

Til

Kopi til:

Saksbehandlar: Rådmann/Solrun Hauglum

Vår referanse: 16/46 - 16/3116 /

Dato: 21.04.2016

Emne: "Lev Vel i Vaksdal" - undervegsrapport april 2016

Bakgrunn

Prosjektet skal leggja til rette for og bidra til realisering av planane frå organisasjonsutviklingsarbeid i helse og omsorg og av strategiane i kommunedelplan helse og omsorg. Prosjektskisse for forprosjektperioden juni 2015 – juni 2016 vart utarbeida i mars 2015. Då vart prosjektet kalla «Meistring og deltaking heile livet». No er kortnamnet på prosjektet «Lev Vel i Vaksdal». Prosjektet er heimla i gjeldande økonomiplan og budsjett for Vaksdal kommune.

Hovudmålsetning for prosjektet er:

- Meistring og deltaking heile livet.
- Mobilisera og engasjera samfunnet sine omsorgsressursar.
- Framtidsretta og berekraftige tenester.
- Systematisk og kontinuerleg utvikling og innovasjonsarbeid.

Prosjektet har to hovudsatsingsområde:

1. Utvikling av eit ressurscenter/ «minibygd» for demens i Jamne-området ved Vaksdal sjukeheim med ulike buløysingar, tilrettelagt inne- og uteområde og base for kompetanse og tenester innan demensfeltet.
2. Oppretting av Helsehus på Daletunet med fokus på opptrening og rehabilitering og eigen brukarlab for teknologiske løysingar.

Status april 2016:

Prosjektet «Lev Vel i Vaksdal» er no inne i siste halvår av forprosjektperioden, juni 2015 – juni 2016. Forprosjektet har framdrift i følge plan og utarbeidar grunnlag for skisse til økonomiplanen som skal behandlast i Kommunestyret i juni 2016.

I følge prosjektskissa som er vedteken av Kommunestyret, skal forprosjektet:

- Utgreia faglege, teknologiske og økonomiske forhold knytt til satsingsområda.
- Setja i gang innovative anskaffingsprosessar med leverandørar av teknologiløysingar.
- Etablera dialog og medverknad frå enkeltpersonar, pårørande, frivillige, lag og organisasjonar.
- Innhenta kunnskap og erfaringar og utforma skisse for vidare planlegging.

Igangsetting av innovative anskaffingsprosessar er utsett til implementeringsfase / hovudprosjekt. Dei andre punkta vert det jobba med, og me er no inne i ei intensiv arbeidsfase med fleire grupper i arbeid. Leiarar, tilsette, tillitsvalde og verneombod deltek i arbeidet med utgreiing, erfarings-/kunnskapsinnhenting og planlegging og skisse for vidare satsing i hovudprosjektet.

I tråd med vedteken prosjektskisse har rådmannen si leiargruppe vore styringsgruppe for forprosjektet. Kommunestyret er prosjekteigar, og Levekårsutvalet er referansegruppe. Rådmannen er prosjektansvarleg. Kommunestyret vedtok 29.02.2016 prosjektorganisering med styringsgruppe og prosjektgruppe. Kommunestyret er som prosjekteigar representert i både styrings- og prosjektgruppa. Brukarrepresentantar og tilsette sine representantar er medlem av prosjektgruppa.

Tilskot frå Fylkesmannen i 2015 gjorde det mogeleg for ein stor del av dei tilsette i helse og omsorg å delta på kompetansehevande tiltak. Det gjeld møte og dagskurs internt og eksternt, konferansar og kursrekkjer, vidareutdanning og nettverksdeltaking. Me har jobba målretta med kompetanseheving i tråd med kompetanseplan og trong for kompetanse knytt til prosjektet sine hovudsatsingsområde. T.d. var 20 tilsette på to dagars kurs i Oslo i desember. Dei deltok på to ulike aktuelle kurs som gjekk parallellt, Demensdagane og Velferdsteknologikonferanse, og det var felles samling med diskusjon og sosialt samvær om kvelden.

Det er rapportert på mottekne tilskot for 2015, og det vert søkt om nye tilskot for 2016 og resten av prosjektperioden. Pr. april 2016 er det søkt om skjønsmidlar og kompetanse- og innovasjonstilskot frå Fylkesmannen i Hordaland. I tillegg er det søkt om forskingsmidlar frå Regionalt forskingsfond, og det vert jobba med søknad om midlar frå Extrastiftelsen. Nasjonalforeningen for folkehelse har meldt interesse for prosjektet og vil truleg støtta søknaden til Extrastiftelsen.

Me har fått utarbeida logo for prosjektet, og er i ferd med å utarbeida kommunikasjonsplan som skal sikra god informasjonsflyt internt og eksternt. Det er lagt ut informasjon om prosjektet både på intranettet «Skyttelen» og på heimesida til Vaksdal kommune.

Det er inngått samarbeid med forskarar ved Senter for omsorgsforskning Vest, Senter for nyskaping og Institutt for byggfag og elektro ved Høgskolen i Bergen.

Forskinga skal bidra til å:

- Framskaffa og vurdera relevant forskning for best mogeleg avgjerdsgrunnlag.
- Utforma og prøva metodar og tolka og samanfatta ytringar for å gjera det mogeleg for personar med demens å bidra aktivt ved tilrettelegging og utforming av tenester.
- Vurdera dei ønskje og behov brukarane melder frå om i forhold til fysisk og teknologisk tilrettelegging for meistring og deltaking i viktige aktivitetar.
- Synleggjera mogelegheiter i prosjektet og bidra til at vala vert kunnskapsbaserte og nyskapande.
- Bidra ved kompetanseheving og styrka medarbeidarane sin (endrings-)kompetanse gjennom å gi dei forskingsbasert kunnskap for å komplementera den erfaringsbaserte kunnskapen.

Prosjektet har fokus på brukarmedverknad både på system- og individnivå. På systemnivå vert det ivareteke av Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne. I seinare faser vil det også skje gjennom Ungdomsrådet og representantar for pasientgrupper, pårørande, innbyggjarar og eventuelt andre interessentar. For planlegging av Ressurssenter for demens i Jamneområdet på Vaksdal ønskjer me å tilretteleggja for brukarmedverknad frå personar med demens og deira pårørande. Denne store gruppa får sjeldan høve til reell brukarmedverknad på systemnivå, men både «Demensplan 2020» og forkinga til Kjersti Wogn Henriksen viser at dette er mogeleg. Fagfolk frå Vaksdal vil saman med forskarar tilretteleggja og nytta metodar som opnar for aktiv deltaking og medverknad for personar med demens og deira pårørande.

Brukarar, tilsette og innbyggjarar vil også delta aktivt i utprøving av teknologiske hjelpemiddel og produkt. Det vil skje gjennom heile prosjektperioden. 11. mars hadde me testdag for dusjhjelpemiddelet AbleOn som er ein av dei to norske finalistane i den nordiske innovasjonskonkurransen «The Nordic Independent Living Challenge». Vaksdal er ein av to testkommunar for dusjløysinga, og fleire brukarar og tilsette deltok i utprøving og kom med nyttige innspel til vidareutvikling av produktet. Både brukarar og tilsette ga positive attendemeldingar på opplegget, og fleire brukarar uttrykte at dei sette stor pris på å kunne delta på dette stadiet ved utforming av aktuelle hjelpemiddel.

Forprosjektet har vekt merksemd og hausta ros og anerkjenning også utanfor kommunen sine grenser. Sentrale prosjektmedarbeidarar skal saman med forskarar frå Senter for omsorgsforsking Vest ha innlegg om satsinga på Solstrandkonferansen i april. Fylkesmannen i Hordaland, helse- og sosialavdelinga, har bedt kommunalsjef om å ha innlegg på samling for rådgivarar for Omsorgsplan 2020 i alle fylka. På denne samlinga deltek også Husbanken, Helsedirektoratet og Helse- og omsorgsdepartementet.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
12/2016	Levekårsutvalet	PS	02.05.2016
40/2016	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	02.05.2016
	Kommunestyret	PS	

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Truls Morten Kaland		16/511

REKNESKAP OG ÅRSMELDING FOR VAKSDAL KOMMUNE 2015

Vedlegg:

Vaksdal kommune Årsmelding 2015.docx

Vaksdal kommune - rapport aksjer og obligasjoner - pr. 31.12.15

Vaksdal kommune - rapport gjeldsporteføljen - pr. 31.12.15

Momentum Etterkalkylenote - Vaksdal kommune 2015

Melding om brannvernet 2015

Tilstandsrapport for grunnskulen i Vaksdal 2016

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Vaksdal kommunestyre godkjenner rekneskapen for Vaksdal kommune, drifts- og kapitalrekneskapen for 2015 med eit mindreforbruk/overskot på kr 1.479.355,76,- på drifta og kr 0,- i kapitalrekneskapen.

Kommunestyret tek årsmelding for 2015 for Vaksdal kommune til etterretning.

Mindreforbruket på drifta, kr 1.479.355,76,- vert sett av slik:

Kr 1.479.355,76,- vert tilført disposisjonsfondet, konto 2569900

Saksopplysningar:

Etter Kommuneleva § 48 skal kommunar for kvart kalenderår utarbeide årsrekneskap og årsberetning (årsmelding).

Årsrekneskapen skal omfatte alle økonomiske midlar som kan disponerast for året, og bruken av desse. Alle kjente utgifter og inntekter skal takast med, og årsrekneskapen skal førast i samsvar med god kommunal rekneskapsskikk. Kommunestyret vedtar årsrekneskap på grunnlag av innstilling frå formannskapet, og vedtaket må angi disponering av rekneskapsmessig overskot eller dekning av rekneskapsmessig underskot.

I årsberetningen (årsmeldinga) skal det opplysast om forhold som er viktig for å bedømme

kommunen si økonomiske stilling og resultatet av verksemda, som ikkje framgår av rekneskapen, samt andre forhold av vesentleg betydning for kommunen. Det skal gjerast greie for tiltak som er sett i verk og tiltak som er planlagt sett i verk for å sikre betryggande kontroll og høg etisk standard i verksemda. Det skal gjerast greie for den faktiske tilstand når det gjeld likestilling i kommunen. Det skal gjerast greie for tiltak som er sett i verk og tiltak som er planlagt sett i verk for å fremje likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven, samt for å fremje formålet i diskrimineringsloven og i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Forskrift om årsregnskap og årsberetning har heimel i Kommuneleova § 48. Forskrifta angir nærmare reglar for årsrekneskapen, årsberetning og rekneskapsføring.

Driftsrekneskapen 2015 for Vaksdal kommune viser eit mindreforbruk/overskot på kr 1.479.356,-. Kapitalrekneskapen er i balanse. Mindreforbruket på drifta vert tilrådd satt av til disposisjonsfondet ev for bruk til finansiering av seinare investeringar.

Årsbudsjett er gjennom året justert i samsvar med dei politiske vedtaka og elles etter fullmakter gitt til Rådmannen.

Årsrekneskap og årsmelding er utarbeidd etter krav sett i Kommuneleova § 48. Det er ikkje utarbeidd detaljerte oversikter, men alle noter til rekneskapen er tatt med. I årsmelding vert det rapportert i samsvar med dei fullmakter som er gitt Rådmannen i Budsjett 2015.

Revisjon av rekneskapen har vorte utført av Deloitte AS, som har fått tilgang til all relevant og naudsynt informasjon knytt til rekneskapsføringa.

Vaksdal kommune

Årsmelding 2015

Innhold

Politisk organisering	3
Økonomi	6
Rekneskapsresultat	6
Finansinntekter og utgifter.....	9
Aksjar og obligasjonar	10
Pensjonskostnader og premieavvik.....	11
Lånegjeld	12
Fond.....	12
Investeringar.....	13
Organisasjonen og kommunen som tenesteytar	14
Hovudtal drift	21
Vedlegg 1: Tenesteområde og einingar.....	23
Tenesteområdet oppvekst	23
Tenesteområde helse og omsorg.....	29
Tenesteområdet samfunnsutvikling.....	37
Vedlegg 2: Økonomisk oversyn	43
Vedlegg 3: Noter rekneskap 2015	49
Vedlegg 4: Kommunestyre 2015 – saker.....	66
Vedlegg 5: KOSTRA	69
Vedlegg 6: Meldingar	70

Politisk organisering

Vaksdal kommune er organisert med:

- Kommunestyre
- Formannskap/plan- og økonomiutval
- Levekårsutval
- Kontrollutval
- Administrasjonsutval og arbeidsmiljøutval
- Eldreråd, ungdomsråd og råd for menneske med nedsett funksjonsevne

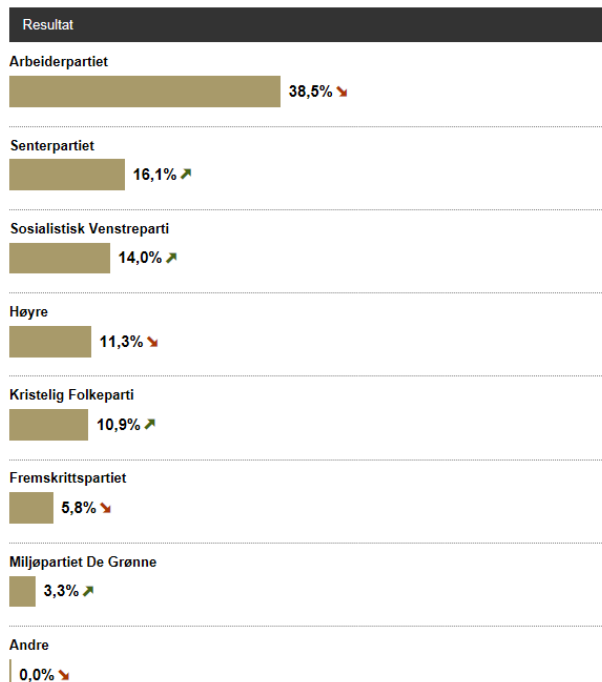

Kommunestyret er det øvste politiske organet i kommunen.

Det vert vald direkte av innbyggjarane for fire år om gongen. Kommunestyret gjer vedtak på vegner av kommunen i alle saker der vedtaksmyndet ikkje er delegert vidare til andre. Kommunestyret vert leia av ordføraren, med varaordføraren som stadfortredar.

Kommunestyret vel formannskap og mellom medlemmene i formannskapet, ordførar og varaordførar. Kommunestyre kan opprette og legge ned faste utval og fastset sjølv arbeids- og ansvarsområde for slike utval. Alle saker som er av prinsipiell natur skal avgjerast av kommunestyret sjølv. Dette gjeld m.a. budsjett, økonomiplan og overordna planar for den kommunale verksemda.

I 2015 var det kommuneval. Valdeltakinga i Vaksdal kommune var 64,6%. Oppsummering av deltaking og resultat er vist under:

Kommunestyre 2011 - 2015

Eirik Haga (Ap), ordførar
Irving Sæterdal (Ap)
Anders Jin Risnes (Ap)
Magne Hestad (Ap)
Bjørn Øyvind Krogsrud (Ap)
Heidi Rongved (Ap)
Helge Risnes (Ap)
Bjørge Aase N. Hop (Ap)
Brita Hesjedal Lunde (Ap)
Jan Hansen (Ap)
Arne Normann (Krf)
Helge Gullbrå (Krf)
Sigmund Simmenes (Sp)
Karin Nordheim Flatekval (Sp)
Dag Brekke (Sp)
Boris Groth (Frp)
Anneli Vatle Lilletvedt (H)
Silje Stien (H)
Svein Arvid Boge (H)
Åge Johan Fanebust (H)
Kjartan Haugsnes (Sv)

Kommunestyre 2015 – 2019 (bilete)

Eirik Haga (Ap), ordførar
Anne Christin Eide (Ap)
Anders Jin Risnes (Ap)
Magne Hestad (Ap)
Bjørn Øyvind Krogsrud (Ap)
Heidi Rongved (Ap)
Brita Hesjedal Lunde (Ap)
Jan Hansen (Ap)
Arne Normann (Krf)
Jan Erik Bernes Roe (Krf)
Sigmund Simmenes (Sp)
Hege Eide Vik (Sp)
Jarle Audestad (Sp)
Line Eide Vik (Sp)
Boris Groth (Frp)
Anneli Vatle Lilletvedt (H)
Bjørn Roald (H)
Kjartan Haugsnes (Sv)
Evelyn Boge (Sv)
Line Kydland (Sv)
Tom Charles Johnsen (MDG)

Kontrollutval 2011-2015

Boris Groth (leiar)
Linda U. Fossmark
Anny Bjordam Leiren
Olav Jarl Bruvik
Evelyn Boge

Kontrollutval 2015 - 2019

Boris Groth (leiar)
Bente Jorunn H. Sundheim, nestleiar
Bjørge Aase N. Hop
Odd Jøran Oldervik
Terje Davidsen

Formannskapet er på vegne av kommunestyret kommunen sitt sentrale styringsorgan, med eit særleg ansvar for økonomi- og plansaker. Det gjer i tillegg vedtak i ei rekkje saker etter fullmakt frå kommunestyret. Formannskapet har også mynde å gjera vedtak i saker som skulle vore avgjort av anna kommunalt organ, når det ikkje er tid til å innkalla dette, jf. kommunelova § 13.

Formannskap/plan/økonomiutval 2011-2015

Eirik Haga (Ap)
Heidi Rongved (Ap)
Bjørge Aase N. Hop (Ap)
Sigmund Simmenes (Sp)
Helge Gullbrå (Krf)
Anneli Vatle Lilletvedt (H)
Svein Arvid Boge (H)

Formannskap/plan/økonomiutval 2015-2019

Eirik Haga (Ap)
Heidi Rongved (Ap)
Anne Christin Eide (Ap)
Sigmund Simmenes (Sp)
Jan Erik Bernes Roe (Krf)
Kjartan Haugsnes (SV)
Bjørn Roald (H)

Levekårsutvalet har 7 medlemmer, kommunestyret vel leiar og nestleiar. Levekårsutvalet sitt arbeids- og ansvarsområde er helse og omsorg, folkehelse, oppvekst og opplæring og andre saker som naturleg fell innfor utvalet sitt ansvarsområde.

Levekårsutvalet 2014-2015

Magne Hestad (Ap) (leiar)
Brita Hesjedal Lunde (Ap)
Helge Risnes (Ap)
Silje Stien (H)
Karin Norheim Flatekvål (Sp)
Arne Normann (Krf)
Kjartan Haugsnes (Sv)

Levekårsutvalet 2015 - 2019

Magne Hestad (Ap) (leiar)
Hege Eide Vik (SP), nestleiar
Brita Hesjedal Lunde (Ap)
Anders Jin Risnes (Ap)
Anneli Vatle Lilletvedt (H)
Evelyn Boge (SV)
Tom Charles Johnsen (MDG)

Administrasjonsutval:

Formannskapet sine 7 medlemmar frå arbeidsgjevarsida og
3 medlemmer frå arbeidstakarorganisasjonane

Arbeidsmiljøutvalet:

4 frå arbeidsgjevarsida (2 politikarar, rådmann og HR)
4 frå arbeidstakarsida (HVO, 3 frå fagorganisasjonane)

Økonomi

2015 har vore eit krevjande år for Vaksdal kommune. Folketalsnedgang og endring i eigne inntekter frå vasskraft har gitt kommunen eit inntektsbortfall som har krevd rask omstilling. Gjennom inntektssystemet får kommunen reduserte inntekter, både som følgje av reduksjon i talet på innbyggjarar og som følgje av endringar i alderssamansetjinga. Inntekter frå eigedomsskatt og sal av konsesjonskraft har vorte tilført drifta, og dette ha hatt ein reduksjon på nær 4,7 mill frå 2014. Samla har dette gitt den kommunale organisasjonen utfordringar med å tilpasse seg dei økonomiske rammene. Tenesteytinga er arbeidsintensiv og tilpassing av drift til økonomiske rammer må difor medføre at lønsutgiftene må reduserast. Heile organisasjonen har arbeidd med å effektivisere drifta og tilpasse driftsnivået til dei økonomiske rammene.

Rekneskapsresultat

Vaksdal kommune har sett seg langsiktige mål for sunn økonomi:

- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter: 3 %
- Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter : under 50%
- Disposisjonsfond minst 10%

Driftsrekneskapen viser eit overskot på kr 1.479.329,-. Netto bruk av bundne fond er kr 119.219,- i 2015. Bruk av bundne avsetjingar er mellom anna finansiering av mobildekning på 1,5 mill og overføring til næringssselskapet på 1 mill. Bruk av sjølvkostfond var 1,1 mill. Avsetjing til bunde fond var mellom anna avsetning av konsesjonsavgifter på 3,3 mill.

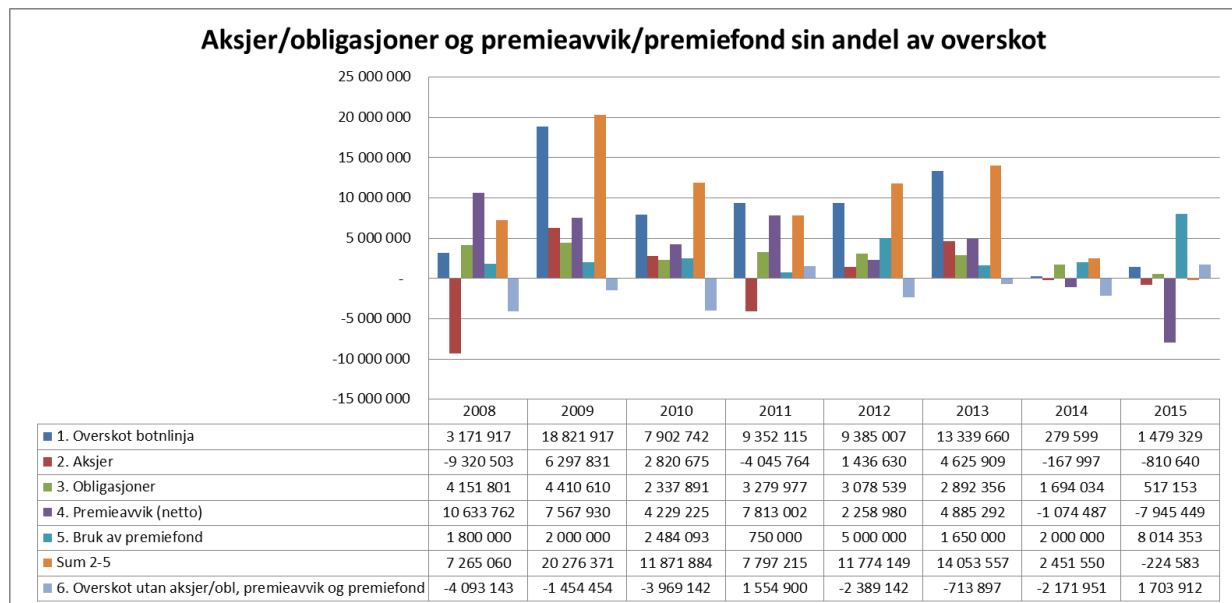
Brutto driftsresultat viser eit overskot på kr 8.875.225,-. Brutto driftsresultat er driftsinntekter minus driftsutgifter (inkl avskrivingar), og viser kommunens økonomiske ordinære driftsresultat inkl kapitalkostnader før ein tek omsyn til finanspostar. Dette viser at kommunen har eit driftsnivå inkl avskrivingar som er lavare enn inntektsnivået i 2015. I 2014 var brutto driftsresultat eit underskot på kr 963.668,-.

Netto driftsresultat viser eit overskot på kr 9.499.886,-. Netto driftsresultat er brutto driftsresultat korrigert for finanstransasjonar (rente og avdrag), samt at ein korrigerer for «motpost avskrivingar». Netto driftsresultatet er 2,4% av brutto driftsinntekter, mot 2% i 2014. Bruk av premiefond gjorde at pensjonsutgiftene vart tilsvarende redusert, og reelt netto driftsresultat er 0,8%. I planperioden er dette målet under press gjennom reduserte inntekter og behov for tilpassing av utgiftene i samsvar med dette. Dette krev omstillingar og utvikling i perioden.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter pr 31.12.2015 er 51,3%, medan landet, fylket og kommunegruppa ligg høgare (i overkant av 70%). Langsiktig gjeld pr 31.12.2015 er kr 257.967.341,- . Lånegjelda har auka noko meir enn det som var føresett i budsjettet, både pga auka investeringsramme og mindre overføring frå drift enn opprinneleg budsjettert.

Disposisjonsfond var pr 31.12.2014 17,1% som er reknar som eit sunt nivå. Grunna eit stort oppsamla premieavvik er det i seinare år sett av midlar tilsvarende premieavviket til eit amortiseringsfond for å dekke negativt premieavvik, avskriving og ev tap på verdipapir. Dette fondet utgjer ein stor del av disposisjonsfondet vårt.

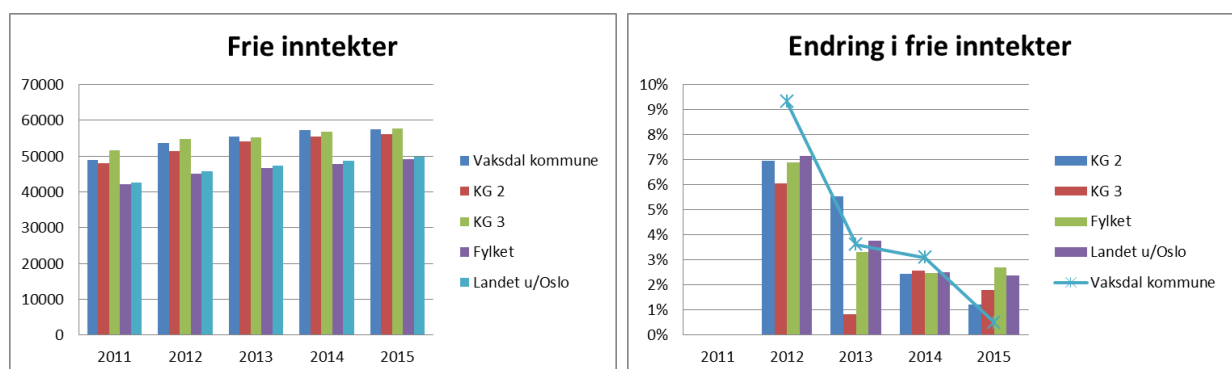
Reelt resultat er positivt . I 2015 var det eit stort negativt premieavvik, men dette vart kompensert av tilsvarande stort bruk av premiefond. 2015 har vore eit dårleg år for aksjar og obligasjonar, og det er her eit samla tap.

Frie inntekter

Frie inntekter er rammetilskot og skatteinntekter på inntekt og formue. Desse inntektene disponerer kommunen fritt til både lovpålagte og andre oppgåver. Rammetilskotet består av innbyggjartilskot, utgiftsutjamning, distriktstilskot og skjønsmidlar. I tillegg vert det gjennom rammetilskotsordninga gjort ei inntektsutjamning.

Dei frie inntektene pr innbyggjar har hatt redusert vekst, og frå 2014 til 2015 var veksten på 0,5%, noko som er lavare enn landet, fylket og Kommunegruppe 2 og 3. For 2015 ligg kommunen om lag på same nivå som Kommunegruppe 2 og 3.

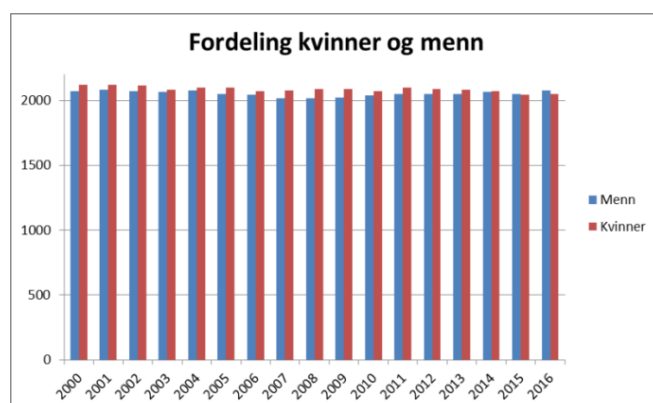

Veksten i frie inntekter har avtatt også for resten av landet, fylket og kommunegruppa. Vi ser at kommunegruppa i 2014 har hatt reduksjon i frie inntekter pr innbyggjar. Vaksdal kommune tilhører Kommunegruppe 3, som er *små kommunar med middels bundne kostnader per innbyggjar, høge frie disponible inntekter*. I samanlikning mot andre kommunar er det naturleg og også vurdere opp mot Kommunegruppe 2, som er *små kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter*. Endring i frie inntekter viser at det er mange andre kommunar som har omstillingsbehov som følgje av reduksjon på inntektssida.

Folketal og inntekter er knytt nært saman. Dei største delene av rammeoverføringane er innbyggjartilskot og utgiftsutjamning. Innbyggjartilskotet er det same pr innbyggjar for alle kommunar.

Gjennom utgiftsutjevninga vert innbyggjartilskotet omfordelt mellom kommunane ved bruk av behovsindeksen. Midler vert omfordelt frå kommunar med lavt beregna utgiftsbehov til kommunar med høgt beregna utgiftsbehov. Utgiftsutjevninga skal gje kompensasjon for forskjeller i utgiftsbehov som kommunane ikkje kan påverke sjølv. Behovsindeksen fortel noko om kor dyr ein kommune er å drive i forhold til landsgjennomsnittet. Den samla behovsindeksen er utrekna ved hjelp av eit sett kriterier og vektorer som seier noko om kvifor kommunane sine utgifter varierer, og vert nytta til å berekne kommunen sitt trekk eller tillegg i utgiftsutjamninga.

Samla har Vaksdal ein behovsindeks som er 1,185, dette betyr at kommunen får meir pr innbyggjar en landsgjennomsnittet. Indeksen i 2015 har auka noko frå 2014. Store deler av utgiftsutjamninga er knytt til alderssamansetjinga i kommunen. Som vist er det spesielt for innbyggjarar over 67 år at Vaksdal kommune skil seg ut, og vert kompensert deretter.

Frå 2000 har det vore ei mindre auke i tal menn. Det er auke i aldersgruppa 20-67 år, men elles reduksjon. Talet på kvinner har vorte redusert, og her er det stor reduksjon i aldersgruppa 67 år og over. Også for kvinner er det auke i aldersgruppa 20-67 år.

Frå 2000 til 2016 har det vore ei betydeleg endring i befolkningssamansetninga, noko som medfører store endringar i behov og tenesteproduksjon.

	År 2000		År 2016		Folketal	% endring
	Folketal	Fordeling	Folketal	Fordeling		
0-5 år	305	7,3 %	264	6,4 %	-41	-13,4 %
6-15 år	550	13,1 %	508	12,3 %	-42	-7,6 %
16-19 år	217	5,2 %	211	5,1 %	-6	-2,8 %
20-66 år	2 234	53,3 %	2 344	56,8 %	110	4,9 %
67 år eller eldre	886	21,1 %	798	19,3 %	-88	-9,9 %
Sum	4 192		4 125			

Rammetilskot og skatt

I 2015 har det vore stor uvisse knytt til skatteinntektene. Nedgangen i den petroleumsbaserte delen av økonomien har gitt redusert aktivitet og auka arbeidsløyse. Dette er forhold som påverkar den kommunale skatteinngangen, både direkte og gjennom inntektsutjamninga.

Ved tertialrapportar har det vorte varsla mogeleg inntektssvikt, og regjeringa kompenserte noko for bortfall av inntekter. Mot slutten av året var det ei positiv utvikling i skatteinntektene, og samla vart det eit positivt avvik på om lag 0,36 mill.

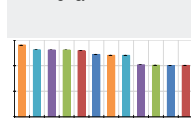
Eigedomsskatt har eit overskot på om lag 0,3 mill

Finansinntekter og utgifter

	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap 2014	Avvik 2015
Renteinntekter og utbytte	2 911 984	1 798 000	1 798 000	4 858 358	1 113 984
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4 539 654	2 000 000	2 000 000	5 134 335	2 539 654
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	6 466 589	9 320 000	9 320 000	6 816 749	2 853 411
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4 317 731	-	-	2 945 256	-4 317 731
Avdrag på lån	12 078 588	11 900 001	11 900 001	10 777 454	-178 587
Netto finansinnt./utg.	-15 411 270	-17 422 001	-17 422 001	-10 546 766	-2 010 731

Grunna lave renter har kommunen hatt lavare renteutgifter enn budsjettet. Det er gjennomført rammeavtale på kommunalt låneopptak, og fleire lån er refinansierte med lavare rente.

Utvikling i gjennomsnittsrente

Vaksdal kommune nytter seg av tenester frå Bergen Capital Management (BCM) i samband med låneopptak. Til tross for auka lånegjeld har renteutgiftene vorte redusert frå 2014, og det er eit positivt budsjettavvik på 2,85 mill,-

Renteinntekter har vore 0,53 mill betre enn budsjettet. Utbytte frå andre selskap har vore 0,58 mill betre enn budsjettet.

I budsjett 2015 er det sett opp netto gevinst på finansielle instrument på 2 mill. Netto gevinst har vore i overkant av 0,2 mill, og det er såleis eit negativt budsjettavvik på om lag 1,8 mill.

Avdrag har vorte betalt i samsvar med vedteke budsjett. 5-årige leasingavtalar vert klassifisert som finansiell leasing og skal førast som avdrag i rekneskapen. Kostnadene til dette er kr 178.587,-og utgjer avviket på avdragsutgiftene.

Det vert vist til finansrapport frå BCM for ytterlegare detaljar.

Aksjar og obligasjonar

Bergen Capital Management forvalter kommunen sine aksjar og obligasjonar. I 2015 har det vore tap på aksjar og obligasjonar. Historisk har kommunen oppnådd god avkastning samanlikna med kursutviklinga elles, men i 2014 og 2015 var avkastninga dårlegare enn benchmark. Amortiseringsfondet kan nyttast til å dekkje tap, men har ikkje vore nytta i 2015.

Kursene på obligasjonane er i 2015 nedskrive mykje. Porteføljen består av obligasjonar i norske sparebanker der det er antatt å vere lav tapsrisiko. Kursjustering i 2015 vil derfor alt annet like komme igjen som høgare avkastning i neste periode.

Det er oppstått avvik mot aksjebenchmark som er Oslo Børs (OBX), fordi Vaksdal kommune sin aksjeportefølje har en annan sammensetning. Oljeprisen har det siste året falt frå USD 115 pr. fat til USD 30 pr. fat. Sektorer som seismikk, drilling og shipping har som følge av dette falt 60 til 80 % siste halvår, og avvik mot benchmark skyldes at deler av aksjeporteføljen har vore eksponert mot nevnte sektorar. Eksponering mot sektoren vil verte redusert gradvis fremover. Ca. 10 % av porteføljen består av slik aksjer, som siste tertial i snitt har falt over 50 % i verdi. Posisjoner innan denne sektoren vert avvikla løpande ved anledning.

AKTIVAKLASSE	MARKEDSVERDI NOK	I PROSENT
Bankinnskudd	3 973 022	5 %
Sertifikat/obligasjoner	69 765 308	80 %
Aksjer	13 141 894	15 %
Totalt	86 880 224	100 %

Det vert vist til finansrapport frå BCM for ytterlegare detaljar.

Aksje og eideelar (finansielle anleggsmidler) er opplista i note 5.

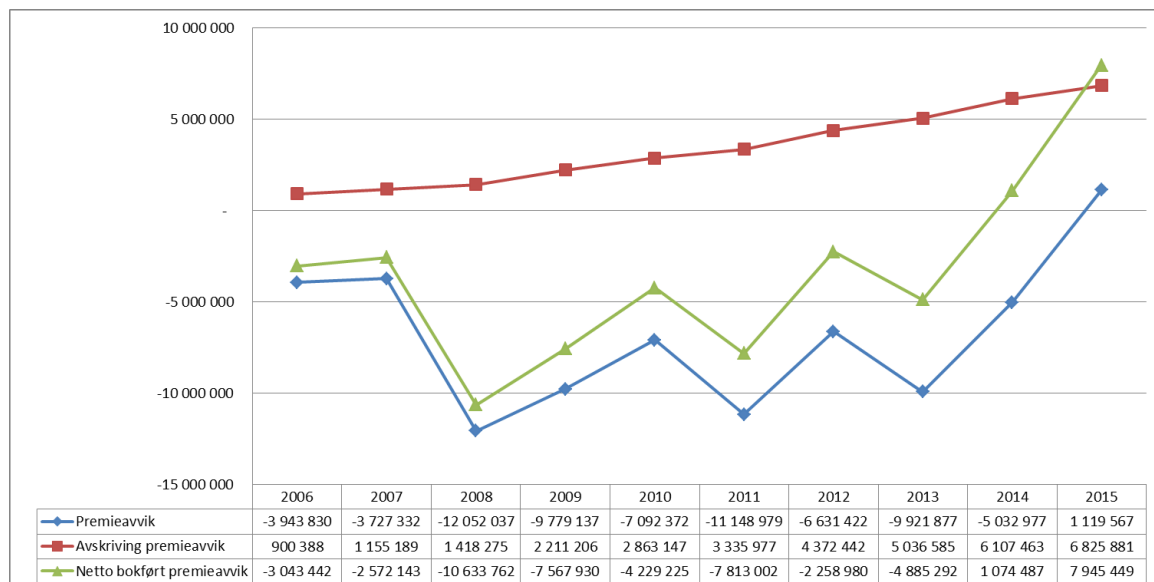
Pensjonskostnader og premieavvik

Premieavvik er differanse mellom årets betalte pensjonspremie og berekna pensjonskostnad. Pensjonspremier skal dekke dei auka pensjonsforpliktingane som har påløpt i løpet av året, og vert berekna etter ordinære aktuarmessige prinsipp.

Årets premieavvik var negativt, og har saman med amortisering i året gitt reduksjon i oppsamla premieavvik. Pr 31.12.2015 har kommunen eit oppsamla premiavvik på kr 45.703.205,- som skal avskrivas over hhv 15, 10 og 7 år.

Kommunen har eit stort oppsamla premieavvik samanlikna med andre kommunar, men oppbygging av eit amortiseringsfond for å dekke inn dette har vore eit godt strategisk grep. Amortiseringsfondet vart oppretta i 2007, og pr 31.12.2015 er dette fondet kr 44.473.114,-. Det er soleis eit mindre avvik mellom oppsamla forplikting og avsett fond. Premieavvik og amortisering av tidlegare års premieavvik medfører ingen likviditetsmessige endringar, og amortiseringsfondet er difor eit fond utan likvide midler.

Fram til 2013 gav premieavvik ei resultatbetring for kommunen, men i 2014 og spesielt i 2015 har dette medført dårlegare resultat.

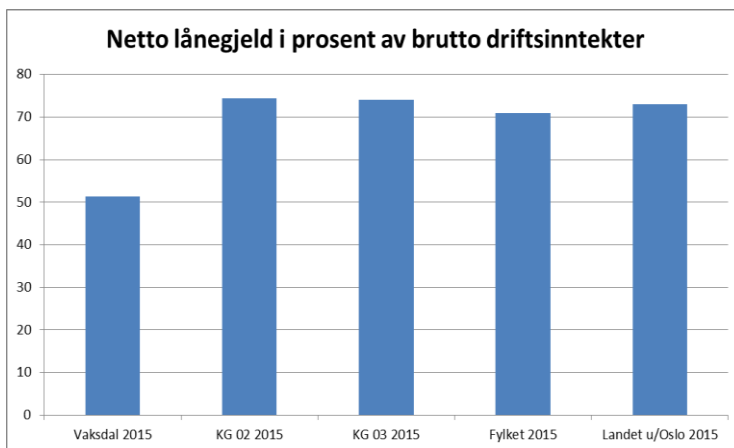
Det vert elles vist til note 3 om pensjonsforplikting.

Lånegjeld

Den langsiktige lånegjelda har auka med kr 7.698.441,- i løpet av 2015.

	Pr 31.12.12	Pr 31.12.13	Pr 31.12.14	Pr 31.12.15
Husbanken	40 958 081	37 847 456	38 507 097	38 012 144
Kommunekreditt/KLP	12 995 000	10 785 908	10 075 000	-
Kommunalbanken	134 930 992	165 374 638	152 668 554	161 365 536
Sertifikatlån	-		45 810 000	55 560 000
Sum lån i bank	188 884 073	214 008 002	247 060 651	254 937 680
Andre lån	8 070 441	7 910 482	3 208 249	3 029 661
Sum lån	196 954 514	221 918 484	250 268 900	257 967 341

Andre lån er forskottering av FV 569, der lån til Modalen er på kr 2.375.758. Det er lån til Vaksdal Næringssselskap på kr 624.096,-. I tillegg er det finansiell leasing som er oppført som langsiktig lån, dette er kr 29.807,-.

Kommunen har som målsetting at netto lånegjeld ikkje skal vere høgare enn 50% av brutto driftsinntekter. For 2015 var netto lånegjeld 51,3% av brutto driftsinntekter. Dette er ei auke frå 2014. Med venta reduksjonen i driftsinntekter dei kommande åra, er det viktig å finansiere større deler av investeringar gjennom årlege driftsresultat.

Note 6 viser langsiktig gjeld og avdrag på lån.

Fond

Fondstype	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
Disposisjonsfond	46 678 646	56 539 011	67 533 681	67 423 402
Bundne driftsfond- k.to 2.51	24 539 031	28 350 136	37 198 718	37 079 499
Ubundne investeringsfond – k.to 2,53	70 353 178	42 143 911	39 786 674	39 561 643
Bundne investeringsfond – k.to 2.55	6 275 883	8 488 193	4 007 774	4 629 879
Totalt fond pr. 31/12	147 846 738	135 521 251	148 526 846	148 694 423

Investeringar

Investeringar pågår ofte over fleire år, samla oversikt over aktivitetar/prosekt i året ligg som vedlegg. Det vert vist til note 12 som viser oversikt over investeringer pr prosjektnr.

Kort om investeringane i 2015:

Helse og omsorg

Forprosjektet i samband med omleggingane i tenestene går over 2015-2016. Det vart skifta ut 16 terrassar på omsorgsbustadene på Vaksdal, samtidig blei alle aldersbustadane malt. I Elvavegen ventilasjonen bygd om og nye kjøkkenventilatorar montert. To bustader i Elvavegen vart rehabilitert . Samlokalisering av folkehelse og familie går over 2 år.

Oppvekst

Rentekompensasjonsordninga for lån til rehabilitering og nybygg av skular går ut 2016. Kommunen har sidan 2010 årleg budsjettert med investeringar til skule innafor denne ordninga. Av ei ramme på 11,6 mill gjenstår 3,9 mill som er lagt inn i 2015-2016. Noko midlar er brukt til tilstandsvurdering av Dale barne- og ungdomsskule og mogelegheitsstudie for et ev nybygg.

Samfunnsutvikling

Investeringar innan veg og grønt, vøla av Toskedalsvegen, investeringar innan vatn og avlaup, utbyggingsprosjekt Tettaneset og investeringar innan kommunale bygg er hovudpostane i 2015. Investeringane er nærare gjennomgått av eininga jf. vedlegg 1.

Felles

Investeringane innan IKT og datasikkerheitsløyising er knytt til digitaliseringsstrategien og datatryggleik. I 2015 vart m.a varslings- og alarmssystem innan helse og omsorg ferdigstilt og implementering av fellesmodular knytt til elektronisk reiserekning og fråværsbehandling, eHandel og kvalitetssystem prioritert. Eit større prosjekt knytt til sikkerheit og nettverk pågår og vert ferdig i 2016. Investeringar i kyrkja er overført Kyrkjeleg Fellesråd, datakabling og prosjekt for ombygging Kundetorg pågår.

Organisasjonen og kommunen som tenesteytar

Mål- og resultatstyring er viktige reiskap for å styre verksemda. Dei einingsvise måla skal sjåast i samanheng med dei overordna måla, og vere sektorvise bidrag til å utvikle organisasjonen heilskapleg. I tillegg skal dei einingsvise måla vere reiskap for å styre verksemda i retning av å stadig bli betre til å kvalitetssikre at ein løyser si faglege hovudoppgåve. Dei overordna måla er vidareføring av siste års budsjettarbeid.

Overordna strategiske mål for organisasjonen:

- Auke det økonomiske handlingsrommet med eit årleg overskot på 3%
- Realisere potensialet som er synleggjort i analyse av PwC
- Gjennomføre prosjekt organisasjonsutvikling med mål om ein organisasjon som er rusta til å gje eit best mogeleg kvalitetsmessig og kostnadsmessig tilbod.
- Gjennomføre utviklingsarbeid som styrker tverrfagleg ressursutnytting og heilskapelege tenester
- Effektivisere og forbetre tenestene gjennom bruk av IKT som verkty for organisasjonsutvikling og arbeide for å implementere *Digitaliseringsplattformen*
- Gjennom god plankompetanse og planstrategi styrke heilskapleg samfunnsbygging med vekt på folkehelse, kulturelt mangfald og miljø.
- Gjennom styrka kompetanse og ansvar for arbeid i høve politisk leiing sikre gode politiske prosessar frå informasjon til initiering av saker til vedtak; « *Demokrati heile vegen* »

Prosjekt: Organisasjonsutvikling (OU)

Organisasjonsutviklingsprosjektet (OU) skal gå over fire år frå 2013 - 2016. Prosjektet byggjer på funn i organisasjonsanalysen som vart gjennomført i 2012 og har fire hovudpilarar: Organisering, leiing, kompetanse og system. Under kvart tema er det ulike prosjekt og satsingar. Arbeidet er basert på kontinuerleg fortbetring og innovasjon gjennom samskapte læringsprosesser.

Gjennom prosjektet skal organisasjonen arbeide for mellom anna å sikre at me organiserer arbeidet på best mogeleg måte, slik at me leverer rett teneste til rett mottakar til rett tid til lågast mogeleg kostnad.

Viktige satsingsområde er:

- Forenkle organisasjonen
- Tydeleg plassering av ansvar, funksjonar og oppgåver
- Utforme gode arbeidsprosessar
- Fleksibel bruk av kompetanse og ressursar
- Skape ein dynamisk organisasjon i utvikling
- Involvere brukarar, pårørande og frivillige
- Prioritere fagutvikling for å rekruttere og behalde gode medarbeidarar
- Utvikle utfordrande leiarskap

Prosjektet er eit program med fleire delprosjekt og prosessar under tema *organisering, leiing, kompetanse og system*.

Organisering: Hovudprosjekta under tema organisering er fullført i 2013-2014. Organisasjonsmodell, einings- og avdelingsstruktur, styringsdokument og roller og fullmakter er klarlagt.

Einingsvise delprosjekt er fullført og dannar grunnlag for våre utviklingsplaner. Arbeidet med å utvikle og effektivisere tenestene gjennom heilskapleg arbeid og betre samhandling på tvers pågår i

alle einingar. Sentrale styringsdokument er revidert og gjort kjent på alle nivå og leiaravtaler er inngått. Prosessar/dokument vert publisert på intranettet [Skyttelen](#).

Heilskapleg systematikk for klarare prioritering av oppgåver og ressursar er ein viktig målsetnad. Analysegrunnlaget bak prioriteringane i budsjettarbeidet er blitt betre og vil betre seg ytterlegare framover for å gje eit tilstrekkeleg avgjerdsgrunnlag for økonomiplanarbeidet.

System: Hovudprosjekta i 2015 under tema system var internkontroll, kvalitetssystem, endringar i økonomistrukturar og HRM, kommunikasjon/ informasjon og digitalisering.

Vi har deltatt i KS programmet for rådmanns interkontroll og holder på med å innføre eit moderne kvalitetssystem som inkluderer risiko- og sårbarheitsanalyser (ROS) og avvikssystem. Det er utarbeida ein kommunikasjonsstrategi og kommunen har tatt i bruk sosiale media i informasjonsarbeidet. Kommunen ønskjer openheit og innsyn i forvaltninga. I dei siste åra er det tatt i bruk ny teknologi for å kunne imøtekomma dette på ein betre og sikrere måte. Elektronisk dokumentutveksling (EDU) er tatt i bruk og KS Svar Ut er under arbeid.

Digitalisering for å legge til rette for digitalt førsteval, digital dialog og effektive arbeidsprosesser er eit viktig strategisk mål for kommunen. God og sikker infrastruktur og velfungarande IKT drift er plattformen for ei slik utvikling. I 2015 har vi tatt nye steg for å nå måla. Helse og omsorg har tatt i bruk ulike varslingsystem, mobile løysingar og prøver ut ulike former for velferdsteknologi. Oppvekst har tatt i bruk ulike digitale pedagogiske verktøy og DBU har fått trådløst nett på skuleområdet. Samfunnsutvikling har fått på plass system for FDV adm. eHandelsplattformen vert stadig betre og fleire manuelle prosessar er erstatta med elektroniske verktøy som arbeidsflyt og digital godkjenning/signatur, digital post, elektronisk reiserekning og fråværsbehandling for å nemne noko. Fleire andre prosjekt er under arbeid.

Justering og forenkling av organisasjons- og ansvarsstrukturar i økonomisystemet i samsvar med delegeringsreglement og fullmakter har vore eit prioritert område i 2015. HRM og Økonomisystemet er sentrale styringssystem for sentrale prosessar og andre fagsystem. Systema er og basis for internkontrollen i kommunen. Endringane skal på sikt gje betre oversikt og vera grunnlag for effektivisering og betre styring.

Kompetanse og fag ligg som grunnmuren for prosjektet og for organisasjonen som tenesteyter og serviceorganisasjon. Menneska som utgjer organisasjonen er til ei kvar tid den viktigaste ressursen vi har for å løyse vår faglege hovudoppgåve. I 2015 har fagopplæring og leiaropplæring vore viktige satsingar. Ulike program for fagutvikling pågår innafor alle tenesteområde. Eige opplæringsprogram for alle leiarar er eit populært tiltak, i 2015 har fokuset vore på basiskunnskaper innan personal, sjukefråværsoppfølging og økonomi. Strategisk kompetanseutvikling og utvikling av kvalitetsstandardar er arbeid som heldt fram. Så også gevinstrealisering av tiltak, prosjekt og prosessar.

Leiing: Godt leiarskap er avgjerande for å hente ut potensialet i organisasjonen. Etter ny organisering skal det vere tydelege leiarnivå og kven som kan ta avgjerder på desse nivåa. I leiarprogrammet har klargjering av ansvar og mynde og rolleforståing stått sentralt. Kunnskap om relevante tema innan HR og økonomi er faste tema i tillegg til leiing av endringsprossessar og omstilling.

OU-dagen vart gjennomført i september med over 300 tilsette tilstades. Hovudtema var arbeidet med verdiar for organisasjonen og det var stort engasjement i gruppene. Fleitalet samla seg om dei fire verdiane respekt – tillit – kompetanse – løysningsorientert.

HRStillingar/Årsverk

Tala er frå HRM systemet 31.12.2015 med utgangspunkt i alle som ligg i HRM med stillingsprosent og mottok fast løn pr 31.12.15. Det vil sei at vakante stillingar og ringevikarar ikkje er medrekna.

Personale som mottok fast løn pr. 31.12.2015: 443 personar, 329,91 årsverk

Antal årsverk og personar pr. 31.12.2015 utan vakante stillingar og vikariat:

	2015		2014		2013	
	Årsverk	personar	årsverk	personar	årsverk	personar
Rådmann/stab/ PPT, lærlingar, HTV og Frivillighetssentralen*	25,1	31	23,95	33	23,31	30
Skule	68,52	86	74,02	92	78,31	99
Barnehage	44,5	47	44,4	48	38,5	42
Heimetenesta	59,29	82	65,67	92	69,6	98
Sjukeheimstenesta	60,91	107	66,82	120	69,9	126
Folkehelse og familie	22,11	28	19,8	25	21,8	27
Samfunnsutvikling	49,48	62	47,95	58	47,73	66
samla	329,91	443	342,61	468	349,15	488

*endra frå 2014/2013

Rekruttering

Antall faste tilsetjingar: Kommunen har tilsett i 14 faste stillingar og klarer generelt å rekruttere godt kvalifisert personar. Det er likevel tidvis vanskar med å rekruttere til natt- og helgestillingar i pleie og omsorg samt personar med høgare utdanning innan alle sektorar.

Vikarhenting er krevjande både innafor barnehage, skule og helse og omsorg,

Det var 47 tilsette som slutta i Vaksdal kommune i 2015, (mot 30 tilsette som slutta i 2014). Ved endringar i drifta som skaper overtalligheit har dei som er berørt vorte omstilt til andre stillingar i kommunen.

Uønska deltid

I tillegg til stillingsutvalet har kommunen gjennomført eit prosjekt om Heitidskultur i regi av Kommunal og regionaldepartementet med mål å bidra til å auke stillingsstørrelsane. Det er halde informasjonsdager med alternative arbeidstidsordningarsom tema og det er gjennomført kartlegging. I tillegg har ein prøvd ut alternative turnusar i heimetenesta avdeling Elvavegen. Her er den gjennomsnittlege stillingsstorleiken auka til 92%. Sjukeheimstenesta og heimetenesta var dei einingane med mest uønska deltid. Derfor har det vore stort fokus på aukiing av stillingar her. Prosjektet vart avslutta i desember 2015, men Heitidskultur er tatt med vidare i Lev Vel prosjektet.

Ved utgangen av året var gjennomsnittleg stillingsstorleik 74 %, ei auke frå 67% i 2010.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kommunen samla	0,67	0,72	0,72	0,73	0,74	0,74
Heimetenesta	0,62	0,71	0,66	0,70	0,71	0,72
Sjukeheimstenesta	0,50	0,54	0,55	0,55	0,56	0,56

Gjennomsnittleg stillingsstørrelse

	2013	2013	2014	2014	2015	2015
Under 40% stilling	86 pers	17,8 %	80 pers	17,0%	91 pers	20,54
Mellom 40% og 99% stilling	216 pers	44,6 %	196 pers	41,7%	180 pers	40,63
100% stilling	182 pers	37,6 %	194 pers	41,3%	172 pers	38,82

Alder:

55 år og eldre: 141 personar som utgjer 109,6 årsverk = 31,82 % av totalt antall tilsette

Under 30 år: 34 personar som utgjer 16,92 årsverk = 7,67 % av totalt antall tilsette

Seniorpolitikk: Det er 37 personar som har mottatt seniorbonus i 2015.

KLP:

AFP 62-65: Det er 1 person som har tatt ut delvis AFP og 4 personar som har tatt ut full AFP i 2015.

AFP 66-67: Det er 1 person som har tatt ut full AFP i denne aldersgruppa i 2015

Alderspensjon: Det er 6 personar som har gått av med alderspensjon gjennom KLP i 2015

Statens Pensjonskasse (SPK):

AFP 62-67: Det er 1 person som har teke ut delvis AFP i 2015

Alderspensjon: Det er 2 personar som har gått av med alderspensjon gjennom SPK i 2015.

Likestilling:

Som arbeidsgjevar har ein plikt til å arbeide aktivt, målretta og planmessig for å fremje likestilling og hindre diskriminering. Av totalt 443 tilsette (vakante stillingar/ringevikarar er ikkje med) er 359 kvinner og 84 menn. Kvinnene utfører 257,33 årsverk og mennene 72,58 årsverk. I alt 329,91 årsverk (346,77 i 2014)

Kvinner	359	81,03 %	257,33 årsverk
Menn	84	18,96 %	72,58 årsverk
Sum	443	100 %	329,91 årsverk

Rådmannsnivå/Einingsleiarar	Menn: 30 %	Kvinner: 70 %
Alle tilsette	Menn: 18,96 %	Kvinner: 81,03 %

Kompetanse

Vaksdal kommune arbeidar med å auke kompetansen på fleire område. Det er utarbeida kompetanseplanar innan helse og omsorg og på oppvekstområdet. Innan helse og omsorg er det 4 lærlingar i omsorgsarbeidarfaget, 5 sjukepleiar er i desentral utdanning. Kommunen har også 3 lærlingar innan oppvekstområde i barne og ungdomsarbeidarfaget og 1 i kontorlag.

(Tal frå 2014 i parents)

Kompetansefordeling	Personar	Årsverk
Ufaglært	112 (124)	59,91 (66,63)
Fagutdanning	143 (145)	112,31 (112,03)
Høgskule/Universitetsutdanning	188 (201)	157,69 (168,04)
Total sum	443 (470)	329,91 (346,7)

HMT planen for 2015 viser overordna aktivitetane inna helse, miljø og tryggleiksarbeidet i kommunen. Lokale aktivitetar innan tenestekområde, einingar og avdelingar kjem i tillegg.

Kartlegging av arbeidsmiljøet skjer systematisk gjennom årlege vernerundar og medarbeidarundersøking kvart 2. år. Handlingsplaner etter desse kartleggingane vert utarbeida lokalt i einingane og lagt fram for arbeidsmiljøutvalet. Medarbeidarundersøkinga omhandlar også kompetanse, og er saman med medarbeidersamtalar eit verktøy for utarbeiding av kompetanseplanar.

Medarbeidarundersøkinga i 2015 gav eit snitt på 4,4 (1-6 der 6 er best) med resultat jevnt på 4-talet for heile organisasjonen. Svarprosenten var 74%. Samla resultat viser (samandrag rapport):

- Sett under eitt har vi godt nøgde arbeidstakarar i Vaksdal kommune
- Generelt høg trivsel og godt samarbeid med kollegaer
- Tilsette er veldig nøgd med inngaldet i arbeidet
- Pilane for organisering av arbeidet og fagleg /personleg peikra oppover
- Fysiske arbeidsforhold og især standarden på arbeidslokala kritiserast

Oppfølging av sjukefråver er sentralt i HMT planen og er tema på alle møter i AMU. Kommunen har eit høgt sjukefråver og AMU vedtok i mars-15 å utarbeide ein eigen handlingsplan for arbeid med sjukefråver, jf. eige sak. Planen tek utgangspunkt i IA –avtalen og er delt inn i førebygging, oppfølging og tilrettelegging basert på IA-måla. Tilbakemeldingane frå arbeidsplassane er at dette er ei naturleg inndeling. I samsvar med planen er det laga lokale handlingsplaner og det er etablert arbeidsmiljøgrupper i einingane. Tilbakemeldingane frå einingsleiarane er at det har tatt noko tid å etablere gruppene, men at arbeidet no er i god gjenge. Gjennomføring at tiltak på handlingsplanen og fortløpande evaluering av effektar av tiltaka er viktige oppgåver for dei lokale arbeidsmiljøgruppene.

Prosjektet om Heiltidskultur vart avslutta i desember 2015. Arbeidet med å bygge ein heiltidskultur er tatt inn som ein viktig del av Lev Vel i Vaksdal – prosjektet. Fleire tiltak tatt inn i drifta i samband med t.d turnusarbeid.

Bedriftshelsetenesta har vore ein aktiv medspelar gjennom heile fjoråret og har bidratt både i avdelingar og i individuelle saker. Barnevern, bufellesskapet og heimebaserte tenester er arbeidsplasser der bedriftshelsetenesta har vore med i utviklings –og arbeidsmiljørelatert arbeid.

Kommunen fekk ny pensjonsleverandør i fjor då DNB avslutta sine kundeforhold på offentleg pensjonar. Ny leverandør KLP (som allereie var pensjonsleverandør for sjukepleiarane) overtok porteføljen og overføringa var gjennomført innan september. Kundekontakt for noverande og tidlegare tilsette vart prioritert i overgangsfasen. Seniordagen planlagt i mai vart utsatt til i hausten, til gjengjeld fekk vi 2 dagar slik at det var god tid til generell informasjon og individuelle samtaler.

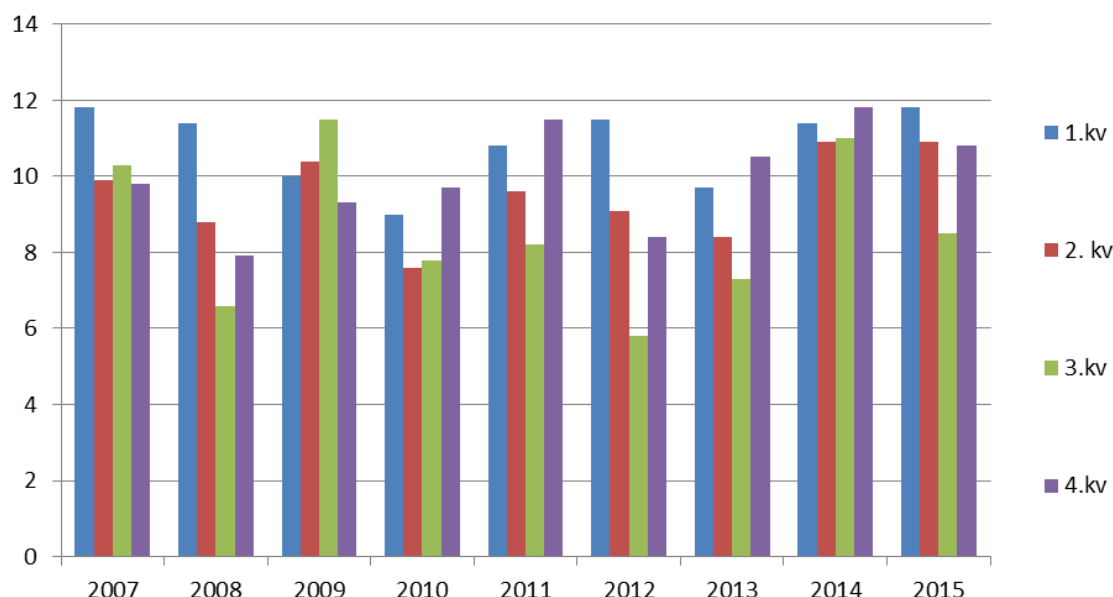
Rådmann har innført leiarprogram med fast månadleg halvdagsamling for leiarane i kommunen. I samarbeid med NAV Arbeidslivssenter har det vore to lokale kurs i tema relatert til sjukefråværsoppfølging.

Sjukefråveret for 2015 er framleis svært høgt og på tilsvarande nivå som tidlegare. Andre halvår er det ei viss reduksjon målt mot 2014.

Eining	1 kv	2 kv	3 kv	4 kv	2015	2014	Måltal
Barnehage	7	10	12,7	14,4	13,3	10,2	8
Skule	6,1	5,5	1,6	5,6	4,8	7,8	5
Folkehelse/familie	17,4	14,9	6,7	5,8	11,3	11,5	7,5
Samfunnsutvikling	15,9	10,5	8,3	11,6	11,5	8,5	7
Heimetenesta	14,5	14,3	12,9	13,8	13,8	14,4	9,5
Sjukeheimstenesta	19,2	17	15,4	18,3	17,5	15,8	9,5
Rådmann*	2,2	1,3	2,3	2,9	2,2	1,9	2,5
Kommunen samla	11,8	10,9	8,5	10,8	10,9	11	7

Barnehage har hatt eit stigande fråvær i året medan Folkehelse og familie har hatt ein gledeleg nedgang. Resten har relativt stabile tal, berre skule og rådmann når måltalet. Heimetensta og sjukeheimstenesta har framleis eit svært høgt sjukefråvær.

Sjukefråvær kvartal og året frå 2007 -2015

Kartlegging av sjukefråvær

Forsking viser at årsakene til sjukefråvær er samansette. I samband med satsinga «Saman om ein betre kommune» har FAFO på oppdrag av Kommunal og regionaldepartementet laga rapporten Kunnskapsstatus sykefravær (2013). Lenke til rapporten

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/krd/prosjekter/saman_om_ein_betre_kommune/kunnskapsstatus_sykefravaer.pdf

Om årsaker til sjukefråvær skriv FAFO: «Sykefravær er et komplekst felt som bestemmes av mange ulike faktorer på ulike nivåer og som påvirker hverandre på ulike måter, og med ulik styrke» og «sykefravær kan ha sine årsaker både i individet, i virksomheten og i samfunnet»

Kartlegging av sjukefråvær på individnivå er interessant for å finne mønstre og setje i verk målretta tiltak. Fråveret i organisasjonen har over tid primært vore knytt til langtidsfråvær, korttidsfråveret er lågt.

Langtidsfråver gir stor risiko for varig fråfall frå arbeidslivet og uførheit. Tidleg og tett oppfølging av den sjukemeldte er derfor avgjerande for å hindre lengre fråver. Våre funn krev tidegare og hyppigare dialog med den sjukemeldte enn det som er lagt til grunn i NAV sine retningslinjer for oppfølging.

Rådmann har nyleg presentert funn og behov for tett samarbeid i møter med både Nav og fastlegane. Både legane og Nav er positive og det er avtalt samarbeid og nødvendig bistand for å kunne arbeide målretta med oppfølging og tilrettelegging av tilsette som er sjukemeldt. Rutinene våre vert justert i samsvar med dette.

Hovudtal drift

Under Fellesområde økonomi er all føring av avskrivning og motpost avskrivning vist. Sal av konsesjonskraft er ført her. Felleskostnader administrasjon/politisk og alle tilskot til andre vert ført her, det same gjeld premieavvik, amortisering av tidlegare års premieavvik og bruk av premiefond .

Kommunen nytta kr 6,2 mill frå premiefondet og 1,9 mill frå fond i samband med skifte av pensjonsleverandør og egenkapitalinnskot i KLP. Føringa har medført eit større negativt avvik mot budsjett innan fellesområde, medan pensjonskostnadane er redusert i einingane tilslutta KLP. Dette er særskilt for 2015.

Fellesområde økonomi / politisk	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Sum	20 811 150	15 580 992	21 980 992	-5 230 158	12 713 610

Tenesteområde helse og omsorg

Tenesteområdet vart tilført 6 mill i styrking av budsjettet i 2. tertial 2015. Den økonomiske utviklinga i 3.tertial var positiv og tiltaka som var sett i verk hadde effekt. Lågare pensjonskostnader enn budsjettet har og virka positivt i 2015. Tenesteområde fekk eit overskot på 3,8 mill og nytta såleis om lag 2,2 mill av ekstraløyvinga på 6 mill.

Tenesteområde helse og omsorg	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Felles helse og omsorg	2 108 730	5 000 000	3 000 000	2 891 270	11 028 819
Folkehelse og familie	25 124 070	26 149 885	24 129 885	1 025 815	24 200 875
Heimetenesta	51 353 618	51 945 135	51 999 999	591 517	52 973 177
Sjukeheimstenesta	50 690 487	50 015 010	48 015 010	-675 477	52 359 356
Sum	129 276 905	133 110 030	127 144 894	3 833 125	140 562 227

Sjukeheimstenesta fekk tilført 2 mill i budsjettstyrking, og hadde i underkant av 0,7 mill i meirforbruk i 2015. Føresetnadene for å kome i budsjettbalanse i 2015 var at kapasiteten og lønnskostandene skulle reduserast til gitt ramme. Dette har tatt lenger til å få gjennomført, og avvik skuldast høgare lønnskostnader enn budsjettet

Folkehelse og familie fekk justert budsjetttramma med 2 mill grunna underskot innan barnevern, sosial og legeteneste. Positivt avvik i 2015 kjem i frå ekstra integreringstilskot mot slutten av året. Det har dekkja inn store delar av meirkostnader i andre tenester.

Heimetenesta hadde eit positivt avvik på omlag 0,6 mill. Eininga gjorde tilpassingar i løpet av året og kombinert med auka refusjon for ressurskrevjande brukarar gav dette eit mindreforbruk i 2015.

Overføring til AO-senteret ligg under felles helse og omsorg. Utgifter til samhandlingsreformen vart frå 2015 overført frå kommunar til helseføretaka. Dette medførte ein reduksjon på om lag 6,6 mill i forhold til 2014.

Tenesteområde oppvekst

Tenesteområde fekk eit overskot på kr 604.721 i 2015. Dette skuldast i hovudsak større refusjon frå andre kommunar enn venta og noko redusert bemanning på PPT gjennom året.

Tenesteområde oppvekst	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Felles oppvekst / PPT	2 995 279	3 600 000	3 600 000	604 721	7 138 861
Skule	50 142 706	50 100 002	50 100 002	-42 704	47 875 120
Barnehage	22 182 970	22 224 999	22 224 999	42 029	21 899 663
Sum	75 320 955	75 925 001	75 925 001	604 046	76 913 644

Einingane Skule og Barnehage hadde mindre avvik i 2015. Avviket på Felles oppvekst/PPT kjem frå mellombels vakanse.

Tenesteområde samfunnsutvikling

Innafor tenesteområdet Samfunnsutvikling var det eit lite mindreforbruk innafor den ordinære drifta.

Tenesteområde Samfunnsutvikling	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Samfunnsutvikling	29 978 473	30 084 862	29 959 998	106 389	32 041 092
Samfunnsutvikling - sjølvkost	-3 008 447	-	-	3 008 447	-2 890 372
Sum	26 970 026	30 084 862	29 959 998	3 114 836	29 150 720

Innafor sjølvkostområdet (vatn, avlaup, renovasjon, slamtømming) viser rekneskapen her eit mindreforbruk på i overkant av 3 mill, men sjølvkostområdet sin del av avskrivningane utgjer i overkant av 2,5 mill. Det er utarbeidd eigen kalkyle for sjølvkostområdet.

Vedlegg 1: Tenesteområde og einingar

Tenesteområdet oppvekst

Tenesteområde oppvekst omfattar barnehagar, skular og PPT.

Eining barnehage har 4 kommunale barnehagar i sentra Stamnes, Dale, Stanghelle og Vaksdal. Barnehagen har ansvar for det pedagogiske tilbodet til det einskilde barn i barnehagen – i forståing og samarbeid med foreldre, jf Lov om barnehage. Kommunen betaler kompensasjon etter statleg sats til andre kommunar når born frå Vaksdal går i private barnehagar der. I tillegg betaler kommunen etter kommunestyrevedtak tilskot til Modalen kommune for borna frå Eidsland og Eksingedalen som nyttar barnehage i Modalen.

Eining skule har 5 skular fordelt på Dale, Stanghelle, Vaksdal, Stamnes og Eksingedalen. For elevane frå Eidsland krins kjøper kommunen skuleplassar i Modalen for dei som ynskjer det.

PPT er lagt direkte inn under kommunalsjef i organisasjonen med eigen fagleiar. PPT har òg ansvaret for Modalen kommune og Samnanger kommune. Kontoret er lokalisert på Dale.

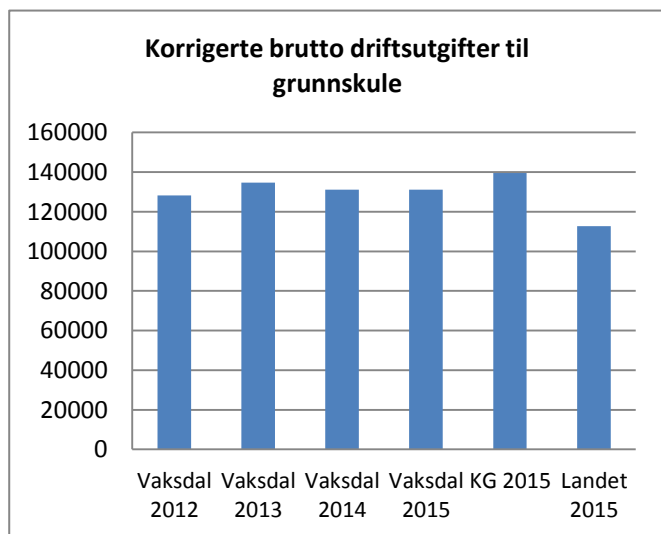
Tenesteområde oppvekst	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Felles oppvekst / PPT	2 995 279	3 600 000	3 600 000	604 721	7 138 861
Skule	50 142 706	50 100 002	50 100 002	-42 704	47 875 120
Barnehage	22 182 970	22 224 999	22 224 999	42 029	21 899 663
Sum	75 320 955	75 925 001	75 925 001	604 046	76 913 644

Tenesteområde har eit regnskapsmessig overskot på kr. 604.046,-. Dette er høgare enn forventa ut frå rapportering i desember. Årsaka til dette skuldast i hovudsak større refusjon frå andre kommunar enn venta og noko redusert bemanning på PPT gjennom året.

Framover blir det viktig å kvalitetssikre budsjettet så godt som mogeleg og vidare gjennom god økonomistyring avdekke ev. avvik og justere drifta for å gå i balanse.

Førebels KOSTRA-tal viser at skulane i Vaksdal nytta om lag like mykje i driftsutgifter pr. elev som i 2014. Samanlikna med kommunegruppa nyttar vi noko mindre, medan vi nyttar meir enn landet elles.

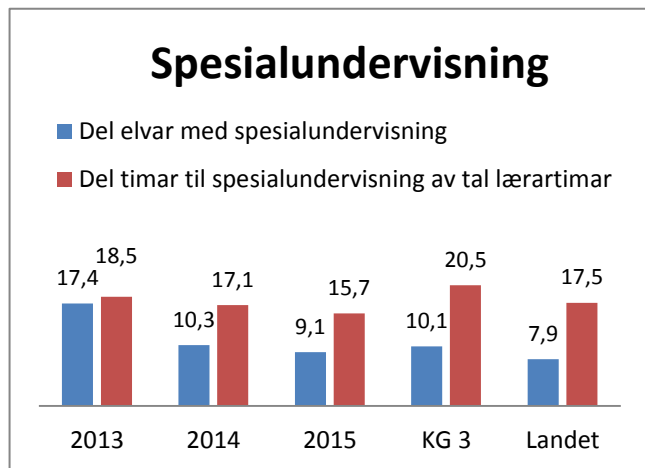
For å tilpasse drifta ved skulane til budsjetttrammene har det vore naudsynt å redusera bemanninga. Frå 1. oktober 2014 til 1. oktober 2015 har eining skule redusert tal årsverk til undervisning med 5 årsverk. Dette fører til færre undervisningstimar til elevane og auka gruppestorleik pr. lærar (lærartettleik). Det er gledeleg å sjå at nær 100 % av all undervisning vert gjort av tilsette med godkjent utdanning.

Tabellen under viser eit meir detaljer ressursbruken i skulane i Vaksdal dei siste åra:

Indikator og nøkkeltall	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
Årsverk for undervisningspersonale	57,4	54,5	53,4	52,9	49,9	47,5	42,6
Antall elever per årsverk til undervisning	9,4	9,8	10,2	9,9	10,7	10,8	13,0
Antall assistentårsverk i undervisningen	11	10	10	11	11	11	10
Antall elever per assistentårsverk i undervisningen	46,5	46,8	47,3	41,8	44,1	43,6	48,4
Antall assistentårsverk per hundre lærerårsverk	18,4	19,0	19,3	21,1	21,1	22,1	23,5
Lærertetthet 1.-7. trinn	9,9	10,3	10,1	10,3	11,0	11,1	14,4
Lærertetthet 8.-10. trinn	11,4	12,5	13,9	12,3	13,4	13,2	13,9
Lærertetthet i ordinær undervisning	13,6	13,8	14,1	12,8	14,2	14,3	16,9
Andel årstimer til undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	97,2	97,9	94,2	96,7	99,4	96,0	99,7
Lærertimer som gis til undervisning	36 980	34 995	34 123	33 593	30 870	30 228	26 338
Undervisningstimer totalt per elev	75	72	70	72	66	66	54

Gjennom prosjektet Kvalitet i skulen har skulane og PPT dei siste åra hatt fokus på tidleg innsats og tilpassa opplæring. Det systematiske og gode samarbeidet mellom PPT og skule viser ytterlegare reduksjon i del av undervisningstimane som vert gjeve til spesialundervisning. Vaksdal har ein reduksjon som gjer at vi ligg lågare enn både kommunegruppa og landet elles. Når det gjeld del elevar som får spesialundervisning så er den òg redusert frå åra før. Vi ligg no under kommunegruppa, men framleis over landet elles.

PPT har om lag same tal saker som i 2014 og kan difor i større grad nytte ressursane sine til systemretta arbeid som PALS/DUÅ og ressursteam i skule og barnehage.

Vi har dei siste åra i større grad klart å vri spesialundervisning til tilpassa opplæring, slik målet er. PPT har dette året i hovudsak hatt ventelister på inntil 3 månader for oppstart av nye saker, ei ventetid som er i innafør lovverket.

I 2015 er det utarbeida eit folkehelseoversyn for Vaksdal kommune, deriblant for born og unge, og ungdomsskulane har gjennomført kartlegginga UngData. Informasjonen som ligg i dette materialet skal vera grunnlag for å planleggja felles tiltak på tvers av avdelingar, einingar og tenesteområde for å betra oppvekstvilkåra i kommunen.

Det er i 2015 utarbeida eit kvalitetsvurderingssystem for godt læringsmiljø og betre læringsutbytte i barnehagane og skulane i Vaksdal. Barnehage- og skuleeigar, det vil seie administrasjonen og politikarar, har ansvar for å følgje opp og forbetra kvaliteten på læringsmiljøet og læringsutbytte i tett dialog med barnehagar og skular. Målet med kvalitetsvurderinga er at borna og elevane skal få eit godt læringsmiljø og best mogeleg læringsutbytte.

Kvalitetsdialogane i barnehagane og skulane har hatt fokus på kva vi veit (frå forskning, resultat frå brukarundersøkingar, elevundersøkinga, nasjonale prøvar, observasjonar mm.), kva vi får til/kva vi

kan verta betre til og korleis vi kan endra praksis. Det har vore ulike tema på kvalitetsdialogane i barnehage og skule, men budsjettmåla har vore styrande. Ved å samanstille informasjon og data, har ein danna seg eit bilete av tilstanden i kommunen. Det er gjennomført kvalitetsdialogar i alle barnehagar og skular i 2015.

Kvalitetsvurderingssystemet og kvalitetsdialogar er eit resultat av leiarutdanningsprogrammet, i regi av Midthordland kompetanseregion og i samarbeid med KS-kosulent, der det er sett fokus på dei gode og kvalitetsutviklande møteplassane for betra kvalitet i barnehage og skule, kvalitetsvurdering som organisasjonslæring.

I barnehagane har det òg vore gjennomført kommunalt tilsyn i 2015. Fokus for tilsynet var barnehagen sitt innhald og eit utval lovparagrafar i høve personalet og ulike rutinar. Føremålet med tilsynet er å vera eit verkty for å sikra barn gode oppvekstvilkår og skal kvalitetssikra at barnehagen driv i høve lover, forskrifter og kommunale vedtak. Barnehagane viste gjennom tilsynet særst godt arbeid når det gjeld barnehagen sitt innhald og gode rutinar knytt til andre lovparagrafar. Eit mindre avvik i høve rutinar knytt til tuberkolose vart avdekket. Avviket er retta opp i og lukka. Tilsynet i barnehagane er eit samarbeid gjennom Midthordland kompetanseregion.

I tillegg til kvalitetsvurderinga i barnehage og skule og tilsyn i barnehage vert kvalitet i skule òg målt gjennom ulike undersøkingar og målingar som elevundersøkinga, nasjonale prøvar og grunnskulepoeng. Vidare følgjer resultat frå elevundersøking, nasjonale prøvar og grunnskulepoeng.

<i>Elevundersøkinga</i>	Årssteg	Vaksdal 2013/2014	Vaksdal 2014/2015	Vaksdal 2015/2016	Nasjonalt 2015/2016
<i>Trivsel*</i>	7.	4,5	4,3	4,2	4,4
	10.	4,2	3,8	4,3	4,2
<i>Mobbing*</i>	7.	1,0	1,4	1,1	1,2
	10.	1,3	1,3	1,1	1,2

* For *trivsel* er beste skår 5, medan for *mobbing* er beste skår 1.

Resultata for korleis elevane trivst på skulane i Vaksdal på 7. og 10. årssteg er framleis gode sjølv om ein ser ein nedgåande tendens på 7. årssteg. 10. årssteg skorar litt ujamt frå år til år, men for 2015 er trivnaden betre enn landet elles.

	Vaksdal 2010/2011	Vaksdal 2011/2012	Vaksdal 2012/2013	Vaksdal 2013/2014	Vaksdal 2014/2015	Landet 2014/2015
<i>Grunnskulepoeng*</i>	37,6	37,2	36,3	38,6	37,3	40,8

* Grunnskulepoeng er gjennomsnittskaraktar for elevane x 10

Grunnskulepoenga for elevane som går ut av 10. årssteg er framleis svake og medan resten av landet auka grunnskulepoeng, gjekk Vaksdal i 2015 litt tilbake. Det er arbeida med analyse av avgangskaraktarar og tiltak for å betra desse.

Gjennomsnitt skalapoeng, nasjonale prøvar 2015 - resultat frå 2014 i () viss endringar til 2015

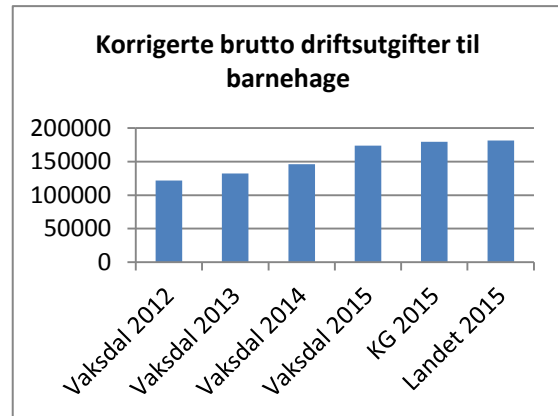
5. årssteg	Vaksdal	Hordaland	Landet	8. årssteg	Vaksdal	Hordaland	Landet
Lesing	46 (51)	49 (50)	50	Lesing	47 (48)	50 (49)	50
Rekning	49 (52)	50	50	Rekning	49 (52)	50 (49)	50
Engelsk	49 (51)	49	50	Engelsk	48 (49)	50 (49)	50

Tabellane over viser at skulane i 2015 skora lågare enn fylket og nasjonalt nivå på alle dei nasjonale prøvane både på 5. årssteg og 8. årssteg. Svakest resultat var det i lesing på 5. og 8. årssteg samanlikna med landet.

I tilstandsrapport som vert lagt fram våren 2016 vil ein gå grundigare inn i mål, tiltak og resultat i høve kvaliteten i skulane i Vaksdal, både når det gjeld læringsmiljø og læringsresultat.

Vi har bak oss første års drift av nye barnehagar på Vaksdal og Stanghelle. Det har gjort kvardagen til både borna og dei tilsette godt. Tal barn i barnehage har vore stabilt dei siste åra, med ein liten topp i 2014 (198). Nokre barn i kommunen går i barnehage i Modalen, nokre få i andre nabokommunar. Totalt 172 barn hadde plass i barnehagane i kommunen ved utgangen av 2015.

Førebels KOSTRA-tal for barnehage viser at Vaksdal har dei siste åra hatt ei jamn auke i ressursbruk. Tidlegare år har vi lagt ein del under både kommunegruppa og landet elles, medan barnehagane i 2015 nytta om lag same ressurs pr. barnehagebarn som kommunegruppa og resten av landet. Auke i tal born i 2014/2015, og då spesielt auke av born under 2 år, er noko av årsaka til auka trong for ressursar til bemanning.

Tabellen under viser del born i barnehagen i ulike aldersgrupper, del minoritetspråklege og opphaldstid samanlikna med kommunegruppa og landet elles.

	Vaksdal 2012	Vaksdal 2013	Vaksdal 2014	Vaksdal 2015	KG 3 2015	Landet 2015
Del barn 1-5 år med barnehageplass	82,9	82,0	87,3	82,3	89,8	90,4
Del barn 1-2 år m bhg.pl i f.t. barn 1-2 år	55,2	54,9	71,4	62,8	55,4	39,1
Del barn 3-5 år med bhg.pl i f.t. barn 3-5 år	91,8	93,0	94,7	95,9	71,2	50,4
Del minoritetspråklege born i f.t. innvandrar born 1-5 år	73,7	76,7	85,2	71,9	77,1	74,0
Del i bhg med opph.tid 33 t el.meir pr veke	87,7	91,1	91,7	91,3	93,7	96,7

Del born 1-5 år med barnehageplass viser ein nedgang med 5 % frå 2014 til 2015, og Vaksdal ligg under både kommunegruppa og landet elles.

Tabellen viser fordelinga av born i barnehagane i Vaksdal ved utgangen av 2015

	0 år (2015)	1 år (1.9 - 31.12.14)	1 år (1.1 - 31.8.14)	2 år (2013)	3 år (2012)	4 år (2011)	5 år (2010)	Sum
Dale bhg	0	0	0	3	7	11	12	33
Stamnes bhg	0	1	2	2	4	3	0	12
Knutatunet bhg	0	0	12	19	10	16	20	77
Vaksdal bhg	0	0	8	7	13	11	11	50
Modalen bhg	0	0	0	1	2	0	0	3
Sum	0	1	22	32	36	41	43	175
Busett i Vaksdal	55	47		39	37	43	43	264

Hausten 2015 hadde Vaksdal barnehage 3 avdelingar, Knutatunet barnehage 5 avdelinga, Dale barnehage 2 avdelingar og Stamnes barnehage 1 avdeling.

Barnehage

VISJON

I barnehagen vår vert alle sett og verdsett, me er blant dei beste på samarbeid mellom barnehage, heim og lokalsamfunn. Barnehagen er trygg, inkluderande, aktiv, kreativ og nytenkjande.

Økonomi

	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Barnehage	22 182 970	22 224 999	22 224 999	42 029	21 899 663

Eininga si utfordring har vore lønnskostnader, særleg variabel løn knytt til sjukefråver tidleg på året og etterslep på ferie og avspasering.

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

Føresette og born skal føle seg velkomen og ivaretatt i barnehagen

Dei tilsette har stort fokus på at born og føresette skal føle seg velkomne, og særleg i kvardagen der ein møter føresette i bringe- og hentesituasjon. Barnehagane freisa gjennom brukarundersøking hausten 2015 å få innspel frå føresette korleis deira oppleving var. Deltakinga var låg (24 %), men svara er gått gjennom med personalet og dei føresette og ein har laga plan for forbetningsområder. Dette gjeld i første rekkje informasjon om tilbodet og å leggje til rette for medverknad.

Fagområdet språk og kommunikasjon skal vera synleg i daglege aktivitetar og lek

Alle barnehagane driv jamlege språkgrupper etter metoden «Grep om begreper». I tillegg nyttar barnehagene òg andre metodiske opplegg og har fokus på dei gode samtalan i kvardagen. Barnehagane nyttar god visuell støtte i lokala og har god tilgang på bøker.

Skapa felles holdningar og arbeidsmåtar i personalet for å fremje meistring og positive relasjonar ho alle born

Barnehagane har fortsett satsinga på det systematisk arbeid med De Utrolige Årene i kvar barnehage med oppfølging og rettleiing. Ein kan sjå igjen arbeid og bruk av DUÅ saman med borna på alle avdelingane i barnahagane i Vaksdal. Hausten 2015 har PPT hatt kurs med ei oppsamlingsgruppe med DUÅ for dei få som mangla kurset. Dette skapar felles forståing og felles rutinar i samhandlinga med borna.

I det kommunale tilsynet 2015 var det hovudfokus på Barnehageloven § 2: «*Barnehagens innhold*». Alle barnehagane i Vaksdal oppfylte krava i lova og gjennom intervju med dei tilsette vart det skildra korleis barnehagen arbeida på ein god måte. Det vart vist til korleis ein i arbeidet tek omsyn til alder, funksjonsnivå, kjønn og ulike sosiale og kulturelle bakgrunnar. Tema for intervjuet var òg korleis barnehagen arbeider med å gje borna grunnleggjande kunnskapar, korleis ein formidla verdiar og kultur og korleis ein arbeida med å utjamne sosiale forskjellar. Ved synfaring i barnehagane kunne ein sjå igjen visuelt det dei tilsette hadde formidla i intervjuet. Planarbeidet i barnehagane er òg godt gjennomarbeida viser tilsynet.

Tilsette/HMT

Det har vore jamnleg fokus på sjukefråvæ i alle personalgrupper. Det er òg starta arbeidsmiljøgruppe i barnehagen og dette arbeidet er sær positivt. Likevel har sjukefråværet auka noko sidan førre år og resultatet enda på 1338 % i 2015, medan målet var 8 %. Barnehagen gjennomførte vernerundar i 2015 og dei fleste tilsette har hatt medarbeidersamtalar. Barnehagane hadde i 2015 42,5 årsverk.

Skule

Me er blant dei beste på samarbeid mellom skule, heim og lokalsamfunn. I skulen vår vert alle sett og verdsett, derfor har vi eit godt læringsmiljø med gode faglege resultat. Skulen er trygg, inkluderande, aktiv, kreativ og nytenkjande

Økonomi

	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Skule	50 142 706	50 100 002	50 100 002	-42 704	47 875 120

Den store budsjettauken frå 2014 til 2015 skuldast at midlar ført på fellesområde er flytt til skulane sitt ansvar, største postane her er skuleskyss og budsjett for gjesteelevar i Modalen kommune.

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

Foreldre/føresette opplever godt samarbeid med låg terskel for formell og uformell kontakt om elevane si faglege og sosiale utvikling.

Skulane arbeider systematisk med elevane sitt skulemiljø, jf. internkontroll §9a og dette fungerer godt. Ein nyttar eit årshjul som kvalitetsikrar at arbeidet vert gjennomført. Ved stadig utvikling av arbeidet med PALS (Positiv Adferd støttande Læringsmiljø og Samhandling) ser ein at kontakten frå skulen til føresette er i mykje større grad positivt retta no enn før. Likevel er det ei utfordring at ikkje alle skulane har gjennomført foreldregranskningar og at enkelte skular som har gjennomført den, har svært låg svarprosent frå føresette.

Elevane opplever seg trygge og anerkjente i skulekvardagen

Alle skulane nyttar no systematisk arbeid med PALS som verktøy for auka sosial utvikling og PPT gjev jamleg rettleiing. Skulane gjev gode tilbakemeldingar på at arbeidet med PALS fungera godt. Elevane si oppleving vert grundigare presentert i tilstandsrapport 2016.

Medarbeidarar i skulen skal vidareutvikla eigen praksis i medskaping med kollegaer for å fremja læring for elevane

Leiarane i skulen har delteke på eit opplæringsprogram knytt til å utvikla lærande møteplassar, KS konsulent har vore medspelar og arbeidet har vore nyttig og lærerikt. Alle skulane legg til rette for lærande møte, nokon òg på elev- og foreldrenivå. Det er òg oppretta nettverk for lærarar i faga norsk, engelsk og matematikk på tvers av skulane for å kunne styrka kompetanse og undervisningspraksis. Nettverksarbeidet vert evaluert ved nytt år.

Vurdering for læring starta ein opp med på planleggingsdag i august. PPT kom med svært mange gode innspel, som ein arbeider vidare med både på den enkelte skule og i nettverk.

Eksingedalen skule og Dale barne- og ungdomsskule deltek i den nasjonale ungdomstrinnsatsinga. Ein nyttar ekstern hjelp frå Høgskulen Stord/Haugesund, som leiar arbeidet. Ein har òg lokal ressurslærar som hjelper til internt. Lærarane får mellomarbeid som ein skal prøva ut til neste samling. Lesing i alle fag er satsingsområdet.

Tilsette/HMT

Vernerunde er gjennomført og HMT-plan er utarbeidd. IA- tiltaksplan er laga. Ikkje alle tiltak er gjennomførte. Sjukefråværet er lågare enn målsetjinga for einiga og samla for 2015 er den 4,8 %. Dette er vi særst nøgd med. Det er ikkje meldt inn avvik i høve ulukker og liknande.

Tenestekområde helse og omsorg

Tenestekområdet utfører tenester i heile skalaen for tenesteyting og femner om alle alders- og diagnosegrupper. Målsetnaden er at den enkelte i størst mogleg grad skal kunne delta og meistra daglege aktivitetar.

Økonomi

Tenestekområde helse og omsorg	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Felles helse og omsorg	2 108 730	5 000 000	3 000 000	2 891 270	11 028 819
Folkehelse og familie	25 124 070	26 149 885	24 129 885	1 025 815	24 200 875
Heimetenesta	51 353 618	51 945 135	51 999 999	591 517	52 973 177
Sjukeheimstenesta	50 690 487	50 015 010	48 015 010	-675 477	52 359 356
Sum	129 276 905	133 110 030	127 144 894	3 833 125	140 562 227

Tenestekområdet hadde eit stort meirforbruk 1.halvår, dette skuldast både meirkostnader innan folkehelse og familie (barnevern, Nav sosial) og manglande gjennomføring av planlagde tiltak i sjukeheimstenesta og heimetenesta. Pr. andre tertial var budsjettet justert med 6 mill, dette vart fordelt der avvika var størst på sjukeheimstenesta (2mill), folkehelse og familie(2mill) og med ein rest på fellesområde(2mill). Tenestekområda har i tillegg fått reduserte pensjonskostnader i 1015 grunna bruk av premiefondet.

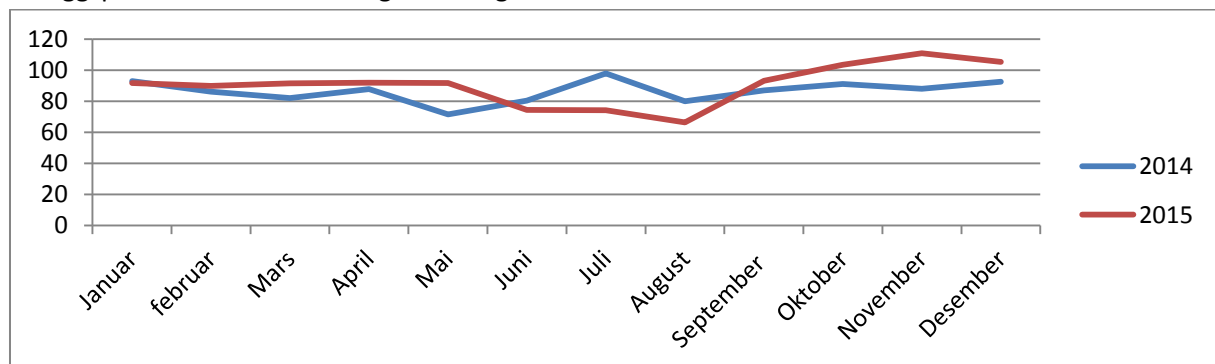
Den økonomiske utviklinga utover hausten var positiv og tiltaka som var sett i verk hadde effekt. Sjukeheimseininga enda på eit underskot på kr 675.400. Folkehelse og familie fekk inn ekstra integreringstilskot mot slutten av året som dekkja inn store delar av meirkostnader i andre tenester. Det medførte eit mindreforbruk på vel 1 mill.

Heimetenesta fekk meir refusjon for ressurskrevjande brukarar enn budsjettet og enda med eit mindreforbruk på kr 591.517.

Arbeidet med endringar og tilpassing av drifta har gitt effekt i 2015 og har sikra eit betre grunnlag for inngangen av 2016. Enkelte effektiviseringstiltak har vorte gjennomført som følgje av godt samarbeid mellom einingar, og dei tilsette har stått på og gjort ein imponerande jobb i desse prosessane.

Tenestekområde fekk eit overskot på 3,8 mill for året og nytta såleis om lag 2,2 mill av ekstraløyvinga på 6 mill.

Beleggsprosent korttidsavdelinga 2014 og 2015:

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

Igangsetja nye tiltak og tenester med førebyggjande og rehabiliterande fokus og starta kvardagsrehabilitering.

Det vart planlegging, opplæring og oppstart av kvardagsrehabilitering, og i 2016 vert kvardagsrehabilitering innført som ei teneste.

Psykiatritenesta har starta to nye grupper for sine brukarar, og brukarane er fornøyde med tilbodet. Under prosjektet «Lev Vel i Vaksdal – Meistring og deltaking heile livet» vert det jobba med metodar, tilrettelegging og hjelpemiddel som skal virka førebyggjande og rehabiliterande.

Heimetenesta har teke i bruk enkle hjelpemiddel som bidreg til at brukarar vert meir sjølvhjelpne, t.d. ved dusjing. Sjukeheimstenesta har integrert varslingshjelpemiddel i dagleg drift på dei aktuelle avdelingane, t.d. bruk av sengematter og golvsensor.

Samarbeid med tenesteområde oppvekst for å betra oppvekstvilkåra i kommunen.

Me samarbeidar med tenesteområde oppvekst m.a. gjennom «Trafikksikker kommune» og rusførebyggjande og tverrfaglege team. Folkehelseoversyn for kommunen er utarbeida, og Vaksdal deltok i 2015 for første gong i «Ungdata»-undersøkinga som gir verdifull informasjon om korleis dei unge i kommunen har det. Tilskotsmidlar gjorde det mogeleg å oppretta kommunepsykologstilling (40 %) for barn og unge i kombinasjon med stilling i PPT. Kommunalsjefane har saman med helsesøster delteke på nettverk for folkehelse i regi av KS.

Arbeida vidare med tiltak og planar frå OU-arbeidet.

Forprosjektperioden til prosjektet «Lev Vel i Vaksdal» starta i juni 2015. Forprosjektet skal utgreia og planleggja utvikling av ressursbase for demens ved Vaksdal sjukeheim og Helsehus ved Daletunet. Fylkesmannen ga i 2015 tilskot på kr. 700.000,- til forprosjektet, og det vart inngått samarbeid med forskarar frå Senter for omsorgsforskning Vest, Senter for Nyskaping og Institutt for byggefag og elektro ved Høgskolen i Bergen. Tilskotsmidlar vart nytta til kompetanseheving for mange tilsette i einingane. Det har vore to store samlingar med fokus på utviklingsarbeid for alle tilsette i tenesteområdet i 2015. Tilsette har vore aktive på samlingane og har gitt gode attendemeldingar på opplegget.

Tilby personar med demens dagplass på eiga dagavdeling.

Vidare planlegging vert kobla til oppretting av Ressurssenter for demens ved Vaksdal sjukeheim. Personar med demens har som før tilbod om dagplass ved dei tre eksisterande dagavdelingane.

Ei tverrfagleg samansett gruppe som har gjennomgått kursrekkeja i helsepedagogikk

Det vert jobba målretta med kompetanseheving i tråd med kompetanseplan, både gjennom kurs, kursrekkejer, vidareutdanning og deltaking i nettverk. Fleire tilsette har hatt kursrekkeja i helsepedagogikk.

Kriseteamet har i løpet av året vorte profesjonalisert med tett samarbeid med RVTS (Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging). Det er tverrsektorielt samansett av 12 personar og har hatt to møte samt ein fagdag. Kriseteamet vart utkalla ein gong i 2015. Dei gjorde ein god jobb, og dei hadde tett og godt samarbeid med andre etatar.

Det har vore fleire hendingar i løpet av året som har gitt konsekvensar for drifta i einingane, fleire ras, stengde vegar og straumbrot. Einingane har takla dette godt, og rutinar vert følgde for å sikra at pasientar får naudsynt helsehjelp og omsorg.

Tre lærlingar og ein praksiskandidat har bestått fagprøve i helse- og omsorgsfaget.

Sjukefråværet har også i 2015 vore høgt. Det er lite korttidsfråvær, men høgt langtidsfråvær. Einingane har stort fokus på å følgja opp sjukemelde, og Arbeidslivssenteret og Bedriftshelsetenesta bidreg i dette arbeidet. Det er utarbeida handlingsplanar, og einingane har etablert arbeidsmiljøgrupper som skal jobba for godt arbeidsmiljø og auka jobbnærvær.

Heimetenesta

Brukarane av tenesta skal få bu heime så lenge som mogleg. Eininga har serviceerklæringar på dei ulike tenestene og tildeler tenester etter individuell vurdering. Eininga er tufta på verdiar som respekt, omsorg og likeverd.

Økonomi

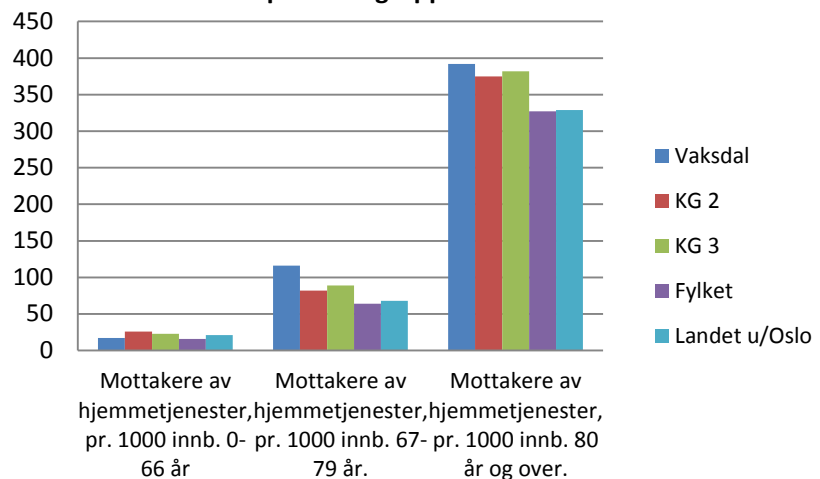
	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Heimetenesta	51 353 618	51 945 135	51 999 999	591 517	52 973 177

Første halvår var arbeidskrevjande med mange brukarar som hadde behov for helsehjelp. I same periode hadde eininga vakante stillingar, noko som førde til overtid og inntak av vikarbyrå. Det var behov for å tilpasse drifta til løyvingane og det vart sett i verk ulike tiltak for å redusera utgiftene. Med auka refusjon knytt til ressurskrevjande brukarar og tilbakebetaling frå KLP førte det til at eininga fekk eit overskot på kr 591.517,-

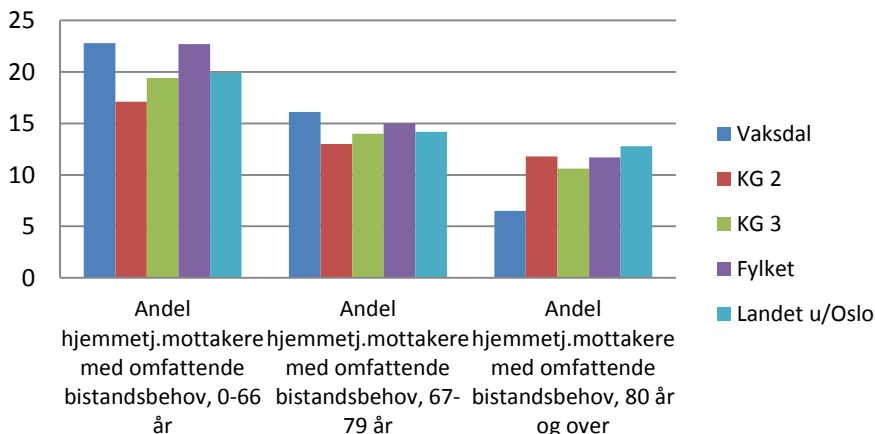
Vaksdal har framleis fleire tenestemottakarar i aldersgruppa 80+ enn kommunegruppe 2 og 3, fylket og landet og færre i alderen 0-66 år

Bistandsbehovet i gruppa 80 år og eldre er lågare i Vaksdal.

Heimetenester pr brukargruppe

Andelen heimebuande med omfattande bistandsbehov

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

- Dagsenter for heimebuande personar med demens skal vera i drift.
- Innføra kvardagsrehabilitering.
- Auka kompetanse innan helsepedagogikk.
- Betre utnytting av dataverktøyet PPS (sjukepleiarprosedyrar).
- Implementera teknologiske hjelpemiddel.
- Redusera sjukefråværet.

I byrjinga av året starta heimesjukepleien med nettbrett. Saman med innføring av multidose året før, førde dette til effektivisering av delar av tenesta. Starten av året var samstundes prega av stor arbeidsmengde og mange brukarar. Fram mot sommaren vart det ein reduksjon i brukarar, og ein kunne setja i verk ulike tiltak som saman med effektiviseringstiltaka førte til reduksjon i utgifter. Døme på dette er at ein har teke i bruk enkle hjelpemiddel som gjer at brukarar lettare kan hjelpe seg sjølv. Ein har gjort om på arbeidsmetodar slik at ein kan utnytte ressursane på ein betre måte, t.d. endra køyreruter, og ein har slutta å utføra enkelte oppgåver som ikkje er lovpålagte.

Det har vore opplæring i kvardagsrehabilitering saman med folkehelse og familie. Gjennom året er metoden testa ut på nokre brukarar, og i løpet av neste år vil metoden innførast som ei teneste. I samband med dette har fleire tilsette delteke på grunnkurs og vidaregåande kurs i helsepedagogikk.

Start av dagsenter for demente er utsett fordi det skal sjåas i samanheng med prosjektet «Lev Vel i Vaksdal» og etablering av Ressurssenter for demens ved Vaksdal sjukeheim. Det er holde oppdateringskurs innan legemiddelhandtering for sjukepleiarar og tilsette med medisinkurs.

Sjukefråværet i eininga har vore høgt med 13,8 %, og det har variert kva for avdeling som har hatt det høgaste fråværet gjennom året. Totalt er fråværet i 2015 litt lågare enn dei to føregåande åra.

Forvaltningsrevisjon i heimesjukepleien er utført på bestilling frå kontrollutvalet. Føremålet var å undersøkje om kommunen hadde tilfredstillande heimebaserte tenester i samsvar med mål, i kva grad organisering er føremålstenleg, og om dei økonomiske måla vert nådd. Ein såg også på om tildelinga av heimetenester er i samsvar med krav i forvaltningslova. Konklusjonen var at kostnadsutviklinga for heimetenestene har vore aukande, men at det var sett i gang mange gode tiltak knytt til å redusere kostnader og betra tenester. Forbettringspotensialet var i hovudsak knytt til å sikra oppdaterte rutinar, finna fleksible løysingar for å redusere køyretid, arbeida vidare med å finna og setja i verk tiltak for å redusere sjukefråværet og vurdere om det er trong for å avklara nærare Forvaltningskontoret sine oppgåver opp mot andre tenesteeiningar.

Tal brukarar av ulike tenester:

	2012	2013	2014	2015
Heimehjelp	204	201	194	197
Heimesjukepleie	220	231	255	183
Dagsenter	52	50	59	63
Tryggleiksalarm	148	156	162	155
Matombringning	43	68*	81*	83*
Avlastning	8	11	10	14
Støttekontakt	22	23	15	21
Omsorgsløn	15	14	14	14
Personleg assistent	9	9	11	10

*Inkludert middag i kantine på Daletunet

Tilsette/HMT

Vernerundar vart gjennomført i mars, og medarbeidarundersøking vart utført på våren. Det vart laga handlingsplanar knytt til desse. Medarbeidersamtaler er delvis blitt utført.

Tilsette	2012	2013	2014	2015**
Administrasjon/Forvaltning	4,4	4,1	4,1	3,7
Heimesjukepleie/praktisk bistand	39			
Heimesjukepleie		29,6	30	28,2
Praktisk bistand		8	8	8
Dagsenter				2,26
Elvevegen/Avlastning	19,1	20,5	20,5 (2,4)*	19 (2,4)*
BPA	3,1	3,6075	3,1075	2,1556
Totalt	65,6	67,2075	67,1075 (69,5075)	63,3156 (65,7156)

* 2,4 årsverk knytt til langturnus

** Årsverk ved årets slutt

Totalt er det ca. 100 tilsette i eininga, 8 av dei menn som arbeider i bueininga for funksjonshemma. Det er omtrent like mange tilsette i eininga som året før, men ein har redusert nesten 3,8 årsverk. Gjennomsnittleg stillingsstorleik er ca. 66%, høgast på bufellesskapet Elvavegen med ca. 82%. Her har ein i løpet av året hatt alternative turnus som er godkjent av Arbeidstilsynet.

Sjukefråveret	2012	2013	2014	2015
Heimetenesta	9,8	14,7	14,4	13,8

Sjukefråværet viser ein liten nedgang, men det er framleis høgt. Det er hovudsakleg langtidsfråværet som er høgt. Ein arbeider systematisk med sjukefråværoppfølging og tilrettelegging av arbeid.

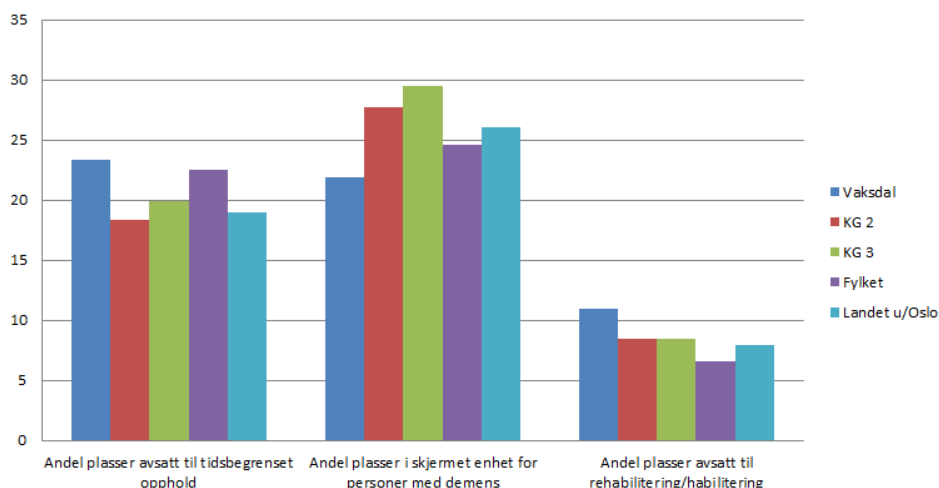
Sjukeheimstenesta

Eininga skal driftast innan kvalitetskrav og lovmessige og økonomiske føringar. Sjukeheimstenesta må leggja til rette for å oppfylle målsetninga om at alle skal få bu heime så lenge som mogleg.

Økonomi

	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Sjukeheimstenesta	50 690 487	50 015 010	48 015 010	-675 477	52 359 356

Grunna eit stort underskot i første halvår fekk eininga ei budsjettjustering ved 2. tertial på 2mill kr. Avrekninga frå KLP ga og positiv justering av rekneskapsavviket. Eininga har hatt eit stramt budsjett, og det har vore fokus på økonomistyring. I løpet av året er det redusert 4 sjukeheimplassar i samsvar med budsjettvedtaket. Samnanger kommune leigde ei sjukeheimsgruppe ved Vaksdal sjukeheim heile 2015.

Plasser korttid, demens og rehabilitering/habilitering

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

- Det skal arbeidast med alternative turnusar. Eininga deltek i nettverksarbeid.
 - Det skal arbeidast aktivt med utprøving av teknologiske hjelpemiddel.
 - Det skal innførast etiske refleksjonar i avdelingane. Deltek i nettverksarbeid.
 - Det skal gjennomførast brukarundersøking på korttidsavdelinga.
 - Det skal gjennomførast minimum eit pårørandemøte på sjukeheimane.
 - Me skal samarbeida godt med Samnanger og ta ut det potensialet som ligg i samdrift med dei.
 - Kvalitetskrav skal følgjast, og naudsynte prosedyrar skal gjennomgåast og ajourførast.
 - Redusera sjukefråver
- Det har vorte arbeida med alternative turnusar, og målsettinga er at minst ei avdeling prøver ut drift med alternativ turnus i 2016.
 - Teknologiske hjelpemiddel som m.a varslingsmatter er i bruk ved avdelingane, og tryggleiksalarmar driftast saman med heimetenesta.
 - Etiske refleksjonar er gjennomført og har vorte knytt opp til verdiarbeidet.
 - Brukarundersøking vart gjennomført i desember ved korttidsavdelinga.
 - Pårørandemøte er gjennomført på begge institusjonar. Det var godt oppmøte og engasjement. Samarbeidet med Samnanger er godt. Fleire høve med samdrift, til dømes rundt sjukepleiardekking.
 - Det har vore gjennomgang av prosedyrar og kvalitetskrav på avdelingsleiarnivå.
 - Sjukefråværet er framleis høgt i 2015 med 17,5 %..

Sjukeheimseininga held seg oppdaterte på lovverk og føringar og har plan for kompetanseutvikling. Deltaking i nettverk er også ein viktig del av dette. I 2015 har sjukeheimseininga delteke i nettverk for alternative arbeidstidsordningar, nettverk for velferdsteknologi og nettverk for lindrande behandling.

Ved utgangen av 2015 hadde kommunen 60 sjukeheims plassar, av dei var 16 korttids plassar. På korttidsavdelinga har ein brukt overbelegg (tomme rom) for å ta imot utskrivingsklare frå sjukehus.

Utskrivingsklare frå sjukehus, døgn å betala for:

	1. tertial 2015 (2014)	2. tertial 2015 (2014)	3. tertial 2015 (2014)
Tal døgn betalt for	80 (0)	9 (14)	16 (41)

Pasientar på korttidsopphold, snitt pr. mnd i kvart tertial:

	1. tertial 2015 (2014)	2. tertial 2015 (2014)	3. tertial 2015 (2014)
Pas. på korttids-opphold, snitt pr. mnd.	15,5 (10)	15,25 (7,75)	17 (10,75)
Innlagt frå sjukehus, snitt pr. mnd.	9,5 (5,5)	8 (4)	11 (6,5)
Tal pas. med demens	12 (4)	7 (2)	3, 25 (10)

Tilsette/HMT

Det har vorte gjennomført vernerundar i samsvar med kommunen sin HMT-plan. Medarbeidarsamtalar har stort sett vore gjennomført som planlagt, og det er god oppfølging i f.t. sjukefråvær.

Skademeldingar (2014 i parantes): Stikkskader: 1 (2), forflytning: 1 (1), forbrenning, 0 (1), andre: 0 (1).

Uøsnka hendingar (2014 i parantes): Manglande tlf/IKT samband/beredskap: 1 (0), personalrelaterte: 6 (4), skadeverk/tjuveri: 0 (0), feil utføring av rutinar: 6 (9), teknisk: 2 (4), data/telefoni: 2 (2), feil på utstyr: 3 (1), samarbeid / kommunikasjon: 1 (2), andre: 3 (3).

Når det gjeld sjukefråvær, har ein diverre ikkje klart å oppfylle målet. Også i 2015 var tendensen med høgt langtidsfråvær tydeleg (90% av sjukefråværet). Det har vore ei opphoping av alvorlege helsetilstandar med lange behandlingsforløp blant tilsette i høg stillingsprosent. Sjukemelde har vorte følgde opp etter retningslinjene.

Sjukefråver	2012	2013	2014	2015
Sjukeheimstenesta	12,0	8,3	16,2	16,5

Eininga hadde ved utgangen av 2015 64,8 årsverk, fordelt på 132 tilsette. I 2014 var det 72,9 årsverk.

Folkehelse og familie

Visjon for eininga: «Vi skal leggje til rette for og bidra til at folk i Vaksdal får best mogeleg livskvalitet.»

Folkehelse og familie vart ei eining i 2014. Oppstarten var noko krevjande med mange ulike avdelingar og fagmiljø som skulle tilpassa seg og samarbeida for å nå mål og visjon. Gjennom 2015 har me sakte men sikkert jobba oss fram til felles forståing for kva tenester me skal ha og korleis me skal arbeida og samarbeida internt og eksternt.

Økonomi

	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Folkehelse og familie	25 124 070	26 149 885	24 129 885	1 025 815	24 200 875

Eininga fekk i 2. tertial budsjettjustering på 2 millionar. God og systematisk jobbing med tiltak for å redusera overforbruk, vakante stillingar og god busettingsstrategi for flyktingar ga positivt årsavvik.

Av dei 2 mill eininga vart tilført vart 0,8 mill tilført til styrking av budsjett for økonomisk sosialhjelp, men det vart likvel eit meirforbruk her på om lag 0,4 mill. Dei øvrige 1,2 mill av styrkinga gjekk til barnevern, her vart meirforbruket i underkant av 0,9 mill.

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

- Så tidleg som mogleg avdekka avvik og hjelpa born og unge, under dette familiar som står i fare for å utvikla problem.
- Oppnå betre samarbeid og effektivitet ved flytting og samlokalisering av tenester som barnevern, fysioterapi og ergoterapi. Gjennomgang av leigeavtalar.
- Finna fram til kommunar som har gode og framtidsretta tenester og læra av dei.
- Busetja flyktningar i samsvar med politiske vedtak.
- Utarbeida fagleg plattform for heilskaplege tenester for å byggja evne til å meistra eige liv.
- Sikra kvalitet i alle ledd i møte med tenestemottakar.
- Utarbeida opplegg for folkehelse i plan og folkehelsevurderingar i all kommunal sakshandsaming.

Folkehelse og familie deltek i rusførebyggjande team og i tverrfaglege team. Det vert arbeida innan tenesteområdet og på tvers av tenesteområde for å avdekka avvik og setja inn tiltak tidleg.

I 2015 flytta fysio- og ergoterapitenesta til Turbinen, inn i nye og eigna lokale med gode mogelegheiter for satsing på både individuell oppfølging, trening og meistring og på grupper. Resten av tenestene vart samlokalisert på Heradshuset.

Fleire av tenestene er representert inn i underutvala under Samarbeidsrådet i Voss lokalsjukehusområde. Dette gjeld underutval for barn og unge si psykiske helse, for rus og psykiatri, for rehabilitering og for akuttmedisin. Vaksdal kommune deltek også i Fagleg forum for kommunalt flyktningearbeid (FFKF) og Norsk barnevernlederorganisasjon (NOBO).

Vaksdal kommune busette flyktningar etter vedtak i 2015. Dei fleste av flyktningane kom frå Syria.

Mange tilsette har teke kurs i helsepedagogikk for å få fokus over på førebygging, meistring og deltaking. I tillegg har eininga starta med Samspelmetoden Dialog som verktøy for god samhandling mellom tilsette og med brukarar. Fysio- og ergoterapitenesta har vore aktivt med i oppstart av kvardagsrehabilitering og har samarbeida med rus- og psykiatritenesta om oppstart av grupper der fysisk aktivitet og trening inngår. Brukarane har gitt gode attendemeldingar på desse gruppene.

Stadig fleire tilsette har teke i bruk bærbar pc for å effektivisera arbeidet. Smarttelefon med tilgang til kalender og mail og bruk av fleire modular på Visma er med å effektivisera arbeidet. Alle tenester har arbeidsverktøy for god og systematisk kartlegging av brukarar. Det er med å sikra at brukar møter profesjonalitet i alle ledd.

I tillegg til kontormøte på avdelingane hadde Folkehelse og familie ei stor fellessamling i 2015.

I 2015 vart det utarbeida Folkehelseoversyn for Vaksdal kommune, og undersøkinga Ungadata vart gjennomført for første gong i kommunen.

I 2015 hadde barneverntenesta tilsyn frå Fylkesmannen, og det vart påpeika avvik som ein jobba systematisk med å lukka. Arbeidet var lærerikt, og avvika vart lukka. Barnevernet har fokus på tidleg innsats i familien og nyttar meir tiltak i biologisk familie og mindre tiltak utanfor familien.

Rus- og psykiatritenesta ga i 2015 tilbod til om lag 85 personar, noko som er ein auke frå åra før. Sjølv med auke i brukarar utan auke i ressursar, hadde tenesta ingen ventelister. Kartleggingsverktøy vart teke i bruk i samarbeid med kommunepsykolog. Det vart starta to nye grupper i 2015. Psykososialt kriseteam vart kalla ut i samband med ei dødsulukke. Kriseteamet har rekruttert nye medlem og hatt opplæring og fokus på samarbeid.

NAV tenesta hadde gjennom året overforbruk på økonomisk sosialhjelp som ein ikkje klarde å henta inn att. NAV samarbeidar med andre tenester for å hindra fråfall frå vidaregåande skule.

Legetenesta: nytt telefonisystem fører til meir tilgjengeleg teneste og auke i tal timebestillingar via sms. Ventetida for legetime er vanlegvis under ei veke, og ein får ØH-hjelp på dagen.

Helsestasjon/skulehelsetenesta: det har vore 56 fødsalar i 2015. Alle har fått tilbod om heimebesøk, og alle har vore til 6 vekers kontroll. Alle spedborn og skuleborn vert vaksinert etter programmet. Skulehelsetenesta vert utført etter planen, og barn og unge vert følgt opp av psykiatrisk sjukepleiar på helsestasjonen og av barne- og ungdomsarbeidaren.

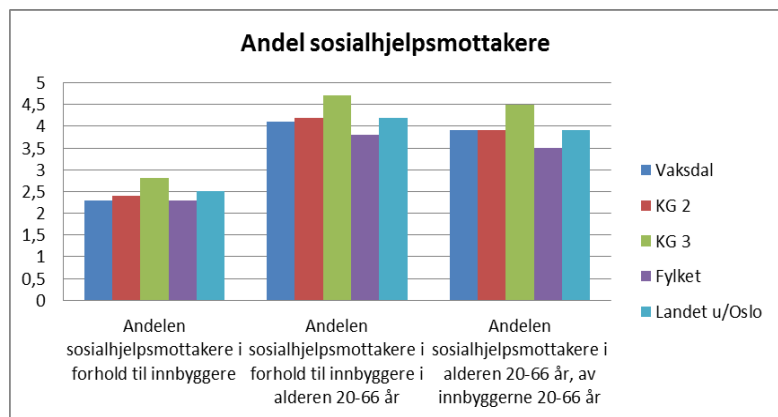
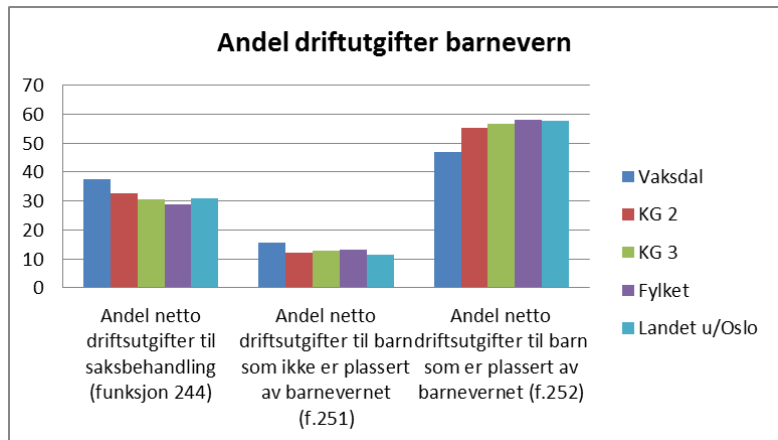
Ergo- og fysioterapitenesta driv individuell trening og oppfølging samt gruppetilbod. Dei har delteke i oppstart av kvardagsrehabilitering og i forprosjektet til «Lev Vel i Vaksdal»

Tilsette/HMT

Vernerundar er gjennomført, og handlingsplan er utarbeida. Medarbeidarsamtale er gjennomført. Gjennom 2015 har me hatt fleire vakante stillingar, men i 3. tertial har me fått fleire nyttilsette.

Sjukefråværet har gått gradvis nedover gjennom året, og fråværet er ikkje arbeidsrelatert. Eininga har eiga arbeidsmiljøgruppe som skal setja fokus på godt arbeidsmiljø og jobbnærvær. Bedriftshelsetenesta var inne hjå barneverntenesta i 2015, og me hadde ein god prosess som no er avslutta.

Sjukefråvær	2014	2015
Folkehelse og familie	11 %	11,3 %

Tenesteområdet samfunnsutvikling

Tenesteområde samfunnsutvikling samlar ulike fagmiljø som saman er viktige for folkevekst, næringsutvikling/entreprenørskap, omdømme og identitet. Gjennom heilskapleg og medveten tilnærming freistar me å utvikle samfunnet i ønska retning gjennom omfømme, idetitet og gode tenester. Rådmann leiar sjølv tenesteområde og vil gjennom det vera særleg engasjert i utviklingsarbeidet i kommunen.

Kommunen prioriterte i 2015 grøntanlegg i sentrumsområde med utbetring av grøntanlegg i sentrum av Dale og Vaksdal. Stanghelle padlebrygge vart opparbeidd med brygge og parkeringsareal.

Elveparken på Dale vart opna i juni-2015. Her er det etablert jungelløype, Bocciabane, bord og benkar i stein og innhegning for trening av hundar. Dette er eit prosjektsamarbeid mellom Dale Rotaryklubb, Dale hundeklubb og Vaksdal kommune. Tilskot er gjeve frå BKK, Rotary og Daleelva Eigedom. Det er søkt om spelemlidar til prosjektet.

Elveparken på Dale

Kulturpris 2015

Vaksdal kommune delar kvart år ut ein kulturpris. Prisen er ein gåvesjekk på kr. 10.000.- og eit maleri laga av kunstnaren Charles Lunde. I 2015 gjekk kulturprisen til Arne Johnsen

Kulturstipend 2014

Vaksdal kommune delar kvart år ut eit kulturstipend. Prisen er ein gåvesjekk på kr. 10.000.- og gjekk for 2014 (utdelt i 2015) til Sigurd Øygard Steinkopf.

Spelemlidar frå Hordaland fylkeskommune: Vaksdal kommune fekk i 2015 midlar til fylgjande prosjekt:

Turbinen fleirbrukshall styrketreningsrom kr 700 000

Agnavika badeplass, toalett kr 103 000

Stanghelle aktivitetspark BMX-sykkelløype kr 196 000

Tilskot

Vaksdal kommune har innanfor posten "ålment kulturarbeid" i 2015 blant anna gitt kr. 80.000.- til song- og musikk laga i kommunen, samt kr. 225.000.- til idrettsarbeid. I tillegg kjem tilskot til Vintertreffet på Vaksdal, og andre lokale kulturhendingar. Tettstadane Dale og Vaksdal får tilskot til 1. mai-feiringa, til saman kr. 10.000,-. Dei ulike 17. mai-komiteane får til saman kr. 15.000,-.

Prosjekt

- Tiltak for betre framkomst i Gatå på Dale
- Padlebrygge på Stanghelle fullført
- Forprosjekt Dale barne og ungdomsskule
- Planlegging Vaksdal vassverk
- Adresseprosjekt, ferdigstillast i 2016
- Stanghelle vest/Tettaneset, arbeid med realisering
- Snuplass for buss er opparbeidd på Myster
- Snuplass for bilar bustadfeltet i Otterstadneset
- Mobilutbygging Eksingedalen og Nordgrenda, 5 av 7 kom på 4G nett i 2015.
- Trafikksikringstiltak - innføring av 30 km/t fartsgrense og fartsdempande tiltak på Vaksdal og Boge.
- Den gamle kommunekaien på Vaksdal er reven og ny flytekai er etablert.
- Nytt vegkryss E16 til Stanghelle vart ferdigstilt. Byggherre SVV. Med det vart og det kommunale vegnettet retning Brekkjen lagt om med køyring gjennom undergang.
- Starta opp forprosjektering av 2 bustadområde på Døso på Stanghelle.
- Riving av barnehagen i Haldorbrekka på Stanghelle.

Samfunnsutvikling

Samfunnsutvikling samlar ulike fagmiljø som saman er viktig for folkevekst, næringsutvikling/ entreprenørskap omdømme og identitet. Samfunnsutvikling er organisert i avdeling for kommunalteknisk drift og avdeling for plan, kultur og forvaltning.

Fyrste halvår av 2015 var prega av fleire ras og vind som stengde vegar i kommunen. Mot slutten av året vedtok regjeringa å leggje K5 og statleg plan til grunn i planlegging av ny bane og veg mellom Arna og Voss. Det vart seld 6 tomtar i nytt bustadfelt på Vaksdal og høgare aktivitet på bustadmarknaden enn 2014.

I 2015 vart det mellom anna arbeid med Kommuneplan, Kulturplan, tilstandsregistrering kommunale bygg med strategi for eigedomsforvaltning og forprosjekt for ny barne og ungdomsskule på Dale.

Dei tilsette på Samfunnsutvikling leverte i 2015 ein god jobb, her representert med nokon av dei som brøyter vegane våre.

Økonomi

Tenestekområde Samfunnsutvikling	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Samfunnsutvikling	29 978 473	30 084 862	29 959 998	106 389	32 041 092
Samfunnsutvikling - sjølvkost	-3 008 447	-	-	3 008 447	-2 890 372
Sum	26 970 026	30 084 862	29 959 998	3 114 836	29 150 720

Kostnadane i 2015 vart lavare enn budsjettert. Eininga har hatt utfordringar med høgt sjukefråvær, men ved å kutte i vikarbruk samt halde stillingar vakant klarte ein å hente inn underskotet frå fyrste halvår. Dei samla gebyrinntekter frå byggesak samt kart og oppmåling var som budsjettert, og høgare enn 2013 og 2014.

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

Det har vore stor tenesteproduksjon for å gje kundane våre og den kommunale organisasjonen rask og god service. 2015 vart prega av aukande privat byggeaktivitet og låg kommunal byggeaktivitet.

KULTUR OG NÆRMILJØ

Kulturplan og kulturminneplan

I 2015 vart kulturminneplanen vedteken. Arbeid med kulturplanen starta opp våren 2015, og planen vart så godt som ferdigstilt i 2015. Begge desse planane vil vere nyttige verktøy i det vidare arbeidet på området.

Nærmiljø

Frivillige lag og organisasjonar er viktige institusjonar for eit godt nærmiljøet i bygdene våre, og nok eit år har eldsjelenene lagt ned eit fantastisk arbeid. Eldsjeler og dugnadsarbeid er viktig for å få til ei god samfunnsutvikling og skape godt bumiljø i bygdene og tettstadane. I 2015 samarbeide kommunen om dugnad i fleire bygder, og det gode samarbeidet mellom kommune, næringsdrivande og grunneigarar for Dale tettstad vart halde fram med.

Vaksdal folkebibliotek hadde ein liten tilbakegang i utlånet i 2015 i forhold til 2014. Totalt var det registrert 7.743 utlån i 2015, medan det i 2014 var registrert 8.512. Biblioteket hadde ei rekkje arrangement i 2015. Eit sentralt mål for 2015 var å skapa meir aktivitet i biblioteket. Det lykkas vi med. 2015 var et aktivt år med arrangement for biblioteket, med sjakkturneringer for både barn, unge og vaksne, eventyrstunder og litteraturarrangement for vaksne.

Ungdommens kulturmonstring

Ungdommens kulturmonstring (UKM) er eit kulturtiltak for born og unge i heile Noreg. Vaksdal kommune har vore med sidan 1996. I 2015 var det om lag 100 ungdommar som var med på den lokale monstringa i Dale Forsamlingshus og Turbinen. Av desse så vart det plukka ut 9 ungdommar som representerte kommunen under fylkesmonstringa på USF Verftet i Bergen.

Vaksdal kommune arrangerte villmarksleir for 20. gong. Tilbod til born og unge i alderen 9. – 12. år. 30 born deltok. Den nye turhytta Gullhorgabu har ført til kraftig auke i bruk av området frå Småbrekke og innover Militærvegen.

Vaksdal Kulturskule

Vidareførte det gode arbeidet med kulturtilbod til barn og unge. Kulturskulen satsar på synleggjering og rekruttering og starta opp to nye tilbod i 2015. Bandtilbodet på Vaksdal kom godt i gong, og mot slutten av året kom og Kreativ Verkstad i gong. Kreativ Verkstad er spesielt retta mot elevar i ungdomsskulen, og elevar i overgangen mellom barne- og ungdomsskule. Kulturskulen leverte og tenester til bebuarane på Daletunet og Vaksdal Sjukeheim. Dei nye tilboda er resultat av ei lita omdisponering av lærarressursar. Ressursbruken er stramma inn med sterkt fokus på aktivitet som kjem brukarane direkte til gode.

Turbinen

Både hall, styrkerom og møterom har vore mykje nytta også det andre bruksåret. Ein har opplevd auke i bruken på alle område. Drifta har gått bra og noko under budsjett, idrettslaga bidreg med mykje dugnad med omsyn til vakthald under aktivitetar. I november flytta fysioterapeutar og ergoterapeut inn i kontora i 3.etasje.

Landbruk:

Høvesvis 48 og 46 føretak søkte om produksjonstilskot ved januar- og augustomgangen i 2015. 30 føretak søkte om RMP-tilskot til ulike føremål. Det vart løyvd kr 70 000,- i SMIL-midlar, fordelt på 5 søknadar, og utarbeidd ny kommunal SMIL-strategi for bruk av midlane. Vidare er det gjeve dreneringstilskot til to bruk. Dei fire beitelaga i kommunen fekk midlar til organisert beitebruk i utmark for 8180 sauer, 281 storfe og 111 geiter.

Det er handsama 6 delings- og konsesjonssaker i 2015. Lokal gjødsselforskrift er utbeidd og vedteken politisk, og det er gjeve ut tre nummer av «Landbruksnytt». «Kompetanseprogrammet for nye og unge bønder vart start opp, og det er halde fleire temamøte om landbruk. Arbeid med «kjerneområdekartlegging jordbruk» vart òg starta opp i 2015. Årets avvirking i skogbruket var om lag 600 kbm., hovudsakleg gran. Fylkesmannen gjennomførte revisjon av landbruksverksemda. Det vart ikkje funne vesentlege avvik, Fylkesmannen var svært nøgd med tilsynet.

Viltforvaltning:

Det er 20 hjortevald i kommunen, ingen med bestandsplan. Det vart tildelt 257 løyve og felt 196 dyr, som gjev ei felling på 76 %. Kommunen har vore involvert i regionalt prosjekt om forvaltning av hjortebestanden, og halde eit informasjonsmøte om bruk av hjorteviltregisteret. Av fallvilt er det registrert 12 hjort, 1 elg, 1 oter og 2 revar. Vidare vart det gjennomført to offentlege ettersøk grunna påkøyrslar, og vi fekk melding om 5 ettersøk i regi av hjortevald/jaktfelt. Kommunen har arrangert jegerprøveeksamen for 15 kandidatar. Alle klarte prøven.

KOMMUNALTEKNISK DRIFT

Veg og grønt

Den 18. februar raste ei strekkje på om lag 25 meter av den kommunale vegen til Toskedalen ut ved Flothamn / Sverrestuen. Hendinga har førte til at dei om lag 20 fastbuande i området Gammersvik-Toskedal vart veglause. Det vart hyrt inn geolog for å få vurdert årsaken til at delar av fjellpartiet vegbana rasa ut, og vidare for å bestemme kva tiltak som måtte gjennomførast for å sikra området. I og med at ytre del av vegbana vert liggjande delvis i «lause lufta» vart det bygd ein armert betongkonstruksjon i ei lengd på om lag 25 meter.

Betongkonstruksjonen vart forankra i og på fjell. Totalkostnad 2,75 millionar kroner eks mva. Kommunen søkte fylkesmannen om ekstraordinære skjønsmidlar og fekk tildelt 1,73 millionar kroner. Vegen vart opna for køyrandetrafikk att, sist i mai månad.

I 2015 vart det utført nyasfaltering i Sædalen på Stanghelle samt reasfaltering på Helleflaten og Geitabakken. Delar av grusvegen Haugen/Fjellanger blei grusa med om lag 310 tonn grus.

Det vart gjort vedlikehald på ballbana ved skateparken på Stanghelle. Dette var eit samarbeid med dugnadfolk frå Stanghelle bygda som plukka stein og personell frå teknisk som la nytt grusdekke på bana, om lag 150 tonn banegrus.

Det blei opparbeidd nye parkeringsplasser for EL biler ved Heradshuset og me hadde arbeid med opparbeiding snuplass/rundkjøring på Myster. Uteområdet ved Vaksdal skule vart graven opp og drenering system blei etablert samt at nye drenerande masser blei til kjørt, arealet står no fram som nytt leikeområde med nye leikeapparat som vart montert på dugnad.

Avdelinga hadde også eit stort arbeid med opprydding/vekk kjøring av trevirke etter ras på Boge. I Dale sentrum blei fleire grøntareal opp rusta. Gamle planter blei fjerna, plantejord skiftet, duk og bark som no skal hindre oss i at ugras tar overhand for dei nye plantane er lagt ned.

Det vart grave 54 graver og 9 urnegraver for Kyrkjeleg fellesråd. I tillegg slått og vedlikehald av gravplassane.

Frå forfall til fornying

Strategi for eigedomsforvaltning i Vaksdal kommune

Eigedom

I 2015 har kommunen utført tilstandsrapportar på bygg og for oppvekst og helsebygg. Tilstandsregistrering av kommunale bygg vil saman med strategi for eigedomsforvaltning vil vere eit godt grunnlag for utarbeiding av vedlikehaldsplanar og prioritering.

Ein har dokumentert at det er eit stort vedlikehaldsetterslep på skulebygg, med Dale barne- og ungdomsskule som den største utfordringa. Som ein konsekvens av dette er det starta opp ein moglegheitsstudie for ny barne- og ungdomsskule på Dale i fire ulike alternativ (som for skulestruktur).

Det vart skifta ut 16 terrassar på omsorgsbustadene på Vaksdal, samtidig blei alle aldersbustadane malt. I Elvavegen ventilasjonen bygd om og nye kjøkkenventilatorar montert. To bustader i Elvavegen vart rehabilitert.

PPT/Barnevern vart flytta frå skulen til Heradshuset kor 5 kontor med fellesareal og toalett vart pussa opp. På Dale ungdomsskule vart det montert to nye ventilasjonsaggregat. På Dale omsorgssenter vart 2 bustader

rehabilitert. Dale og Vaksdal sjukeheim fekk skifta ut 90 gamle lysarmaturar med nye led lamper, dette vil gi reduksjon i straumutgifter og eit betre lys for brukarane. Uteområdet ved Daletunet fekk opprusta blomebedd og sansehagen vart tilrettelagt for rullestol.

I Vaksdal barnehage Jamne vart alt leikeutstyr demontert og remontert på dei andre barnehagar i Kommunen. På Dale barneskule blei det utført sikringstiltak med gjerde mot fjell og fallunderlag blei montert under leikeutstyr.

Alle bygg som har brannvarsling anlegg har hatt årskontrull av eksternt firma i tråd med krav. Alvorlege avvik er lukka og resterende punkter på lista vil bli lukka i løpet av mars månad.

Vaskeri og reinhald

Vaskeriet har i 2015 vaska tøy til 69 bebuarar, inkludert Samnanger heimen. Det er også blitt reingjort 101 senger for å avhjelpa personalet på korttidsavdelinga. Vaskeriet vaskar også arbeidstøy til heimetenesta, om lag 100 sett pr. veke, handdukar og laken til fysioterapeut og matter til kommunale bygg blir også reingjort av vaskeriet.

Det er blitt utført dagleg , periodisk og hovudreinhald etter reinhaldsplaner for det enkelte bygg. I Stanghelle Barnehage er alle golv skurd opp og voksa på nytt. På Eksingedalen skule er det utført hovudreinhald på heile skulen. På Daletunet omsorg senter er det i tillegg til reinhaldsplanen blitt utført ned vask av 101 rom på korttidsavdelinga. I tillegg til dette kommer 101 nattbord og klesskap for å avhjelpa personalet på Daletunet omsorgssenter.

Vassforsyning og avlaup.

Arbeidet med planlegging av nytt vassverk på Vaksdal med grunnvatn i Sædalen som ny vasskjelde er godt i gang. Vassprøvar er utført etter plan godkjent av Mattilsynet. Vatnet har halde god kvalitet og det er ikkje påvist større avvik gjennom året. I byrjinga av mai gjennomførte me ei beredskapsøving for i regi av DIHVA. Denne fekk me godkjent på.

Under stormen Nina mista vi straumen på Boge, i Klypekleiva og på Myster (Eidsland). På Boge starta aggregatet og haldt anlegget i gang utan problem. I Klypekleiva var straumen vekke i eit døger, men Tjødnane HB hadde ikkje problem med å forsyna Otterstadneset i denne tida. For Myster (Eidsland) er ein i gong med å planlegge tiltak som gjer vassverket mindre sårbart ved straumbrot.

Ardalsveien avlaupspumpestasjon vart rehabilitert og eine pumpa vart skifta ut. Vågslia avlaupspumpestasjon har også fått ei ny pumpe. I Eikhaugen avlaupspumpestasjon er det skifta løpehjul på begge pumpene. I Myster vasspumpestasjonstasjon har me skifta den eine pumpa og overhald og skifta pumpehjula i den andre. I Helle vasspumpestasjon har begge pumpene blitt overhald og skifta lager på motorane.

I samband med leiting etter avlaupsvatn på avveggar på Dale fann me eit avlaupsrør i frå Lia som gjekk inn på overvassleidninga. Her vart det lagt om og etablert ei ny avlaupskum slik at det kom inn på avlaupsanlegget. Det er også skifta ut ei avlaupskum i Holhovden på Dale som var dårleg.

På Stanghelle har det vore eit par mindre lekkasjar på vassleidningane. Hadde også eit større vassledningsbrot på hovedleidninga til Vaksdal på Øvre Boge som me fekk reparert ganske raskt. Elles har me drive ein del med lekkasjesøk på Vaksdal og Dale.

PLAN OG UTBYGGING

Plansaker

Rullering av kommuneplanen, samfunnsdel og arealdel, vart sett i verk. Reguleringsplaner eller reguleringsendring som vart starta opp, Vaksdal vassverk, Bustader Jamne, Stanghelle vest/Tettaneset og Bustader Døso.

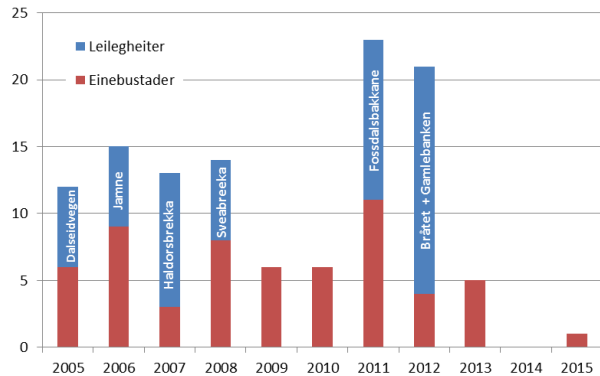

Byggjesaker

Det er motteke 83 og handsama i alt 77 byggje- og seksjoneringsaker. Dette er i all hovudsak tilbygg til bustad og hytter, samt oppføring av 5 nye hytter.

Det vart byggjemeld, og godkjend 5 nye bustader i 2015. Av desse er 2 i Eksingedalen 1 på Stanghelle, og 1 på Vaksdal, samt eit nytt våningshus i Bergsdalen. Tall på dispensasjonar frå plan er 6 stk.

Det er handsama 26 delingssaker. Den lovpålagde sakshandsamingstida er overhalde i meir enn 95 % av sakane.

Nye heilårsbustader tatt i bruk 2005 – 2015

Sal av eigedom

Det er selt 5 einbustad tomter på Tveitane, 4 nausttomter på Sildastadskjæret, to garasjetomter på Stanghelle, og nokre mindre areal. Eidsland skule er selt, men skøyte vert tinglyst i januar 2016. Kommunen sin del av to-mannsbustad i Postvegen på Dale er selt.

Kart- og oppmåling

Det er slutført 52 saker etter matrikkellova i 2015. Ved årsskiftet var det 10 ikkje-utførte saker. 49 oppmålingsforretningar som krev feltarbeid vart halde i løpet av året. I store deler av vintersesongen har avdelinga vore involvert i adresseprosjekt, VA-prosjekt, oppdatering av vegnett og årleg oppdatering av eigedomsskattetakst. Tenester, informasjon og rådgjeving internt og eksternt vart utført gjennom heile året. Nytt geovekstprosjekt vart starta opp i 2015 (laserscanning, ortofoto, FKB-B heile kommunen minus Osterøy), med planlagt leveranse i 2016. NN2000-prosjektet (nytt høgdegrunnlag) vart ferdigstilt i 2015, og Vaksdal kommune innførte nytt høgdegrunnlag 31.07.2015.

Gebyrinntekter for meklarinformasjon og oppmålingssaker var over budsjett, hhv 2,3% og 20,6%.

Brannvern

I 2015 har ein gjennomført fleire kompetansetiltak, mellom anna trening av røykdykkarar og utdanning av utrykingsleiarar. Brannvesenet har løyst dei situasjonane som har oppstått, men beredskapen på dagtid er framleis ei utfordring då mange av dei deltidstilsette arbeider utanfor kommunen. Det er difor eit stadig fokus å rekruttere fleire med arbeid i kommunen. Vaksdal kommune skal utgreie eit samarbeid med Bergen brannvesen etter vedtak i kommunestyret. Arbeidet er venta fullført i 2016.

Markering av oppstart nasjonalt Naudnett

Tilsette/HMT

Eininga har behov for variert og spesialisert kompetanse innanfor eit omfattande fagfelt.

Per 31. desember 2015 var det 109 tilsette i Samfunnsutvikling, av desse 35 deltidstilsette i brannvernet. Om ein ser bort i frå deltidstilsette brannmannskap er kvinneandelen 41 %.

Sjukefråværet er høgt, 11,5 % mot mål om 7 %.

Sjukefråvær samfunnsutvikling	2011	2012	2013	2014	2015
Kommunalteknisk drift	7,0 %	8,6 %	14,6 %	12,3 %	13,8 %
Plan, kultur og forvaltning	2,2 %	5,6 %	4,1 %	4,4 %	7,1 %
Totalt samfunnsutvikling	5,4 %	7,7 %	11,3 %	10,9 %	11,5 %

I 2015 vart det tilsett ein fagarbeidar på veg og grønt, kulturskulelærer samt brannmannskap. Ein tilsett gjekk av med pensjon. Vernerundar har vore gjennomført i 2015.

Vedlegg 2: Økonomisk oversyn

Regnskapsskjema 1A - drift	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap 2014
Skatt på inntekt og formue	95 145 248	92 700 000	92 700 000	91 771 314
Ordinært rammetilskudd	142 298 131	144 380 000	144 380 000	142 818 026
Skatt på eiendom	34 329 376	34 000 000	34 000 000	35 855 044
Andre direkte eller indirekte skatter	3 353 008	3 100 000	3 100 000	3 352 448
Andre generelle statstilskudd	2 946 763	2 870 000	2 870 000	3 058 115
Sum frie disponible inntekter	278 072 526	277 050 000	277 050 000	276 854 947
Renteinntekter og utbytte	2 911 984	1 798 000	1 798 000	4 858 358
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4 539 654	2 000 000	2 000 000	5 134 335
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	6 466 589	9 320 000	9 320 000	6 816 749
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4 317 731	-	-	2 945 256
Avdrag på lån	12 078 588	11 900 001	11 900 001	10 777 454
Netto finansinnt./utg.	-15 411 270	-17 422 001	-17 422 001	-10 546 766
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	209 599	209 599	-	12 518 251
Til bundne avsetninger	3 653 837	3 050 000	3 050 000	8 242 950
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	279 599	279 599	-	13 339 660
Bruk av ubundne avsetninger	19 853	169 885	149 885	517 064
Bruk av bundne avsetninger	1 390 696	4 512 150	4 488 000	366 092
Netto avsetninger	-2 173 288	1 702 035	1 587 885	-6 538 385
Overført til investeringsregnskapet	6 629 602	6 629 150	6 205 000	150 000
Til fordeling drift	253 858 365	254 700 884	255 010 884	259 619 797
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	252 379 036	254 700 884	255 010 884	259 340 201
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	1 479 329	-0	-0	279 596

Regnskapsskjema 1B - drift	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap 2014
Politisk/Rådmann/Stab	25 915 159	24 180 992	28 580 992	30 881 290
Skule	50 142 706	50 100 002	50 100 002	47 875 120
Barnehage	22 182 970	22 224 999	22 224 999	21 899 663
Folkehelse og familie	25 124 070	26 149 885	24 129 885	24 200 875
Heimetenesta	51 353 618	51 945 135	51 999 999	52 973 177
Sjukeheimstenesta	50 690 487	50 015 010	48 015 010	52 359 356
Samfunnsutvikling	26 970 026	30 084 862	29 959 998	29 150 720
Sum	252 379 036	254 700 885	255 010 885	259 340 201

Regnskapsskjema 2A - investering	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap 2014
Investeringer i anleggsmidler	29 241 248	31 155 202	35 750 000	58 022 477
Utlån og forskutteringer	3 122 926	2 000 000	2 000 000	1 282 662
Kjøp av aksjer og andeler	8 100 025	8 100 025	-	157 866
Avdrag på lån	2 302 971	1 400 000	1 400 000	11 822 131
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsetninger	3 681 266	-	-	1 640 411
Årets finansierungsbehov	46 448 436	42 655 227	39 150 000	72 925 547
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	21 808 105	24 537 972	27 995 000	40 182 936
Inntekter fra salg av anleggsmidler	3 391 000	754 555	-	2 310 000
Tilskudd til investeringer	2 016 606	-	-	4 666 000
Kompensasjon for merverdiavgift	4 453 543	3 500 000	-	10 141 265
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	2 650 363	1 450 000	4 950 000	5 988 758
Andre inntekter	315 000	315 000	-	2 004
Sum ekstern finansiering	34 634 617	30 557 527	32 945 000	63 290 962
Overført fra driftsregnskapet	6 629 602	6 629 150	6 205 000	150 000
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av avsetninger	5 184 217	5 468 550	-	9 484 585
Sum finansiering	46 448 436	42 655 227	39 150 000	72 925 547
Udekket/udisponert	-	-	-	-

Differanse mellom Skjema 2A og 2B utgjør kr 88.619,-

Av dette er kr 46.405 som var tilleggsarbeider som vart fakturert Kyrkja

Kr 41.762,- er salsomkostninger

Kr 452,- er tap på formidlingslån

Regnskapsskjema 2B - investering	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap 2014
IKT og datasikkerhetsløsninger	485 075	1 200 000	1 200 000	1 214 688
Kyrkja - investering	517 800	200 000	200 000	827 145
Heradshus - datakabling	-	200 000	200 000	-
Heradshus - ombygging	-	150 000	150 000	-
Ek innskudd KLP	8 100 025	8 100 025	-	157 866
Forprosjekt Helse og omsorg		800 000	800 000	-
Ombygging/oppgradering kommunale bustader	386 436	500 000	500 000	-
Prosjekt: Innovasjon i omsorg		500 000	500 000	-
Samlokalisering Folkehelse og familie		450 000	450 000	96 031
Tilstandsvurdering sjukeheimar og omsorgsbustader	1 970 126	1 970 126	-	-
Investeringar skulebygg m/lån	5 027 124	3 600 226	2 500 000	1 086 453
Opprusting uteområde skular/barnehage	334 410	200 000	200 000	28 650
Digitalisering barnehage	153 694	200 000	200 000	-
Strakstiltak Dale Barne- og Ungdomsskule	944 166	810 000	-	-
Eigedomsforvaltning byggtjenester	205 517	37 083	500 000	-
Bustader Lavik		-	3 700 000	-
Snuplass - Otterstadneset	244 950	250 000	250 000	-
Snuplass - Myster	148 550	150 000	150 000	-
Tettanaset bu-visjon	1 071 057	1 072 000	11 250 000	418 750
Senterplassen		300 000	300 000	-
Andre møteplassar/grøntanlegg/nærmiljø	252 218	200 000	200 000	187 787
Stamnes Sentrum		500 000	500 000	172 652
Digitale kartverk/arkiv	230 000	200 000	200 000	182 521
Trafikksikringsplan	1 703 252	1 493 592	250 000	1 577 079
Prosjekt rassikring	140 043	150 000	150 000	68 770
Prosjekt Gateadresser	523 133	320 000	200 000	348 652
Klimaplan - midlar	121 560	100 000	100 000	-
Opprusting Kaier	3 350 105	1 119 445	600 000	72 500
Samfunnsutvikling - samlokalisering, oppussing	199 465	200 000	200 000	-
Bustader Døso	45 269	1 000 000	1 000 000	-
Bekledning brannvesen	361 153	400 000	400 000	-
Kommunale bruer - oppgradering		300 000	300 000	-
Rullering av Kommuneplan	378 353	500 000	500 000	-
Riving av gamle Stanghelle barnehage	636 872	700 000	700 000	-
Kommunale vassverk	185 647	1 500 000	1 500 000	1 162 239
Avlaup (kloakkar)	495 050	1 500 000	1 500 000	766 417
Nytt vassverk Vaksdal	1 228 947	2 000 000	2 000 000	-
Avløpssanering Vaksdal	-	1 000 000	1 000 000	-
Høgdebasseng Myster	-	300 000	300 000	-
Asfaltering Gammersvik - Grøsvik	-	-	780 000	
Asfaltering Sædalen Stanghelle	215 000	215 000	215 000	-
Sikring Mur Boge	136 250	105 000	105 000	
Ombygging 5 etg. Heradshuset	769 055	790 055	-	-
Mobildekning Eksingedalen	24 150	24 150	-	-
Boliger Tveitane	160 095	-	-	1 846 048
Bhg Tveitane	256 560	-	-	6 382 830
Bhg Stanghelle	211 277	-	-	25 300 372
Naustetomt Stanghelle	328 525	328 525	-	-
Båtplasser Stanghelle	476 800	-	-	235 200
Fleirbrukshall	53 161	-	-	4 502 413
Kulturhall	203 943	-	-	439 979
Tak kyrkja Bergsdalen	627 855			
Veg Tveitane	971 805	-	-	5 756 645
Toskedalsvegen	3 378 181	3 620 000	-	2 270 491
Prosjekt 2014		-	-	3 078 164
	37 252 653	39 255 227	35 750 000	58 180 342

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap 2014
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	18 479 597	19 668 996	19 668 996	18 040 928
Andre salgs- og leieinntekter	24 211 105	23 264 868	23 288 675	22 613 153
Overføringer med krav til motytelse	45 792 426	27 508 173	27 189 977	46 853 656
Rammetilskudd	142 298 131	144 380 000	144 380 000	142 818 026
Andre statlige overføringer	13 900 324	9 981 800	10 291 800	10 483 515
Andre overføringer	17 571 616	17 750 000	17 750 000	21 582 526
Skatt på inntekt og formue	95 145 248	92 700 000	92 700 000	91 771 314
Eiendomsskatt	34 329 376	34 000 000	34 000 000	35 855 044
Andre direkte og indirekte skatter	3 353 008	3 100 000	3 100 000	3 352 448
Sum driftsinntekter	395 080 832	372 353 837	372 369 448	393 370 610
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	200 824 298	196 098 985	194 038 282	201 818 181
Sosiale utgifter	59 785 491	58 437 962	63 868 665	62 834 067
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	61 687 369	60 852 774	60 192 774	61 923 168
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	37 274 008	29 980 935	28 780 935	34 582 903
Overføringer	20 118 277	16 913 044	14 251 838	26 331 958
Avskrivninger	16 099 172	14 000 000	14 000 000	15 214 150
Fordelte utgifter	-9 583 008	-10 717 161	-10 717 161	-8 370 150
Sum driftsutgifter	386 205 607	365 566 539	364 415 333	394 334 278
Brutto driftsresultat	8 875 225	6 787 298	7 954 115	-963 668
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	2 911 984	1 798 000	1 798 000	4 858 358
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4 539 654	2 000 000	2 000 000	5 134 335
Mottatte avdrag på utlån	61 741	30 000	30 000	4 290 991
Sum eksterne finansinntekter	7 513 379	3 828 000	3 828 000	14 283 685
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	6 466 589	9 320 000	9 320 000	6 816 749
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4 317 731	-	-	2 945 256
Avdrag på lån	12 078 588	11 900 001	11 900 001	10 777 454
Utlån	124 982	30 000	30 000	55 000
Sum eksterne finansutgifter	22 987 890	21 250 001	21 250 001	20 594 459
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-15 474 511	-17 422 001	-17 422 001	-6 310 774
Motpost avskrivninger	16 099 172	14 000 000	14 000 000	15 214 150
Netto driftsresultat	9 499 886	3 365 297	4 532 114	7 939 708
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	279 599	279 599	-	13 339 660
Bruk av disposisjonsfond	19 853	169 885	149 885	517 064
Bruk av bundne fond	5 162 469	6 143 967	4 643 000	2 837 801
Sum bruk av avsetninger	5 461 921	6 593 451	4 792 885	16 694 525
Overført til investeringsregnskapet	6 629 602	6 629 150	6 205 000	150 000
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	1 809 599	209 599	-	12 518 251
Avsatt til bundne fond	5 043 250	3 120 000	3 120 000	11 686 383
Sum avsetninger	13 482 451	9 958 749	9 325 000	24 354 634
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	1 479 356	-1	-1	279 599

Økonomisk oversikt - investering	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap 2014
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	3 391 000	754 555	-	2 310 000
Andre salgsinntekter	315 000	315 000	-	-
Overføringer med krav til motytelse	511 730	50 000	3 550 000	1 275 251
Kompensasjon for merverdiavgift	4 453 543	3 500 000	-	10 141 265
Statlige overføringer	2 016 606	-	-	216 000
Andre overføringer	-	-	-	4 450 000
Renteinntekter og utbytte	-	-	-	2 004
Sum inntekter	10 687 879	4 619 555	3 550 000	18 394 520
Utgifter				
Lønnsutgifter	105 870	-	-	48 222
Sosiale utgifter	27 718	-	-	14 052
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	21 966 841	31 155 202	35 750 000	46 043 299
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	-	-	-	-
Overføringer	4 971 795	-	-	10 341 265
Renteutgifter og omkostninger	-	-	-	-
Fordelte utgifter	2 169 023	-	-	1 575 640
Sum utgifter	29 241 248	31 155 202	35 750 000	58 022 477
Finansstransaksjoner				
Avdrag på lån	2 302 971	1 400 000	1 400 000	11 822 131
Utlån	3 122 926	2 000 000	2 000 000	1 282 662
Kjøp av aksjer og andeler	8 100 025	8 100 025	-	157 866
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	2 042 230	-	-	623 479
Avsatt til bundne investeringsfond	1 639 037	-	-	1 016 932
Sum finansieringstransaksjoner	17 207 188	11 500 025	3 400 000	14 903 070
Finansieringsbehov	35 760 556	38 035 672	35 600 000	54 531 027
Dekket slik:				
Bruk av lån	21 808 105	24 537 972	27 995 000	40 182 936
Salg av aksjer og andeler	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	2 138 633	1 400 000	1 400 000	4 713 506
Overført fra driftsregnskapet	6 629 602	6 629 150	6 205 000	150 000
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	1 900 025	1 900 025	-	1 006 518
Bruk av bundne driftsfond	1 016 932	-	-	5 497 351
Bruk av ubundne investeringsfond	2 267 260	3 568 525	-	2 980 717
Bruk av bundne investeringsfond	-	-	-	-
Sum finansiering	35 760 556	38 035 672	35 600 000	54 531 027
Udekket/udisponert	-	-	-	-

Oversikt - balanse	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
EIENDELER		
Anleggsmidler	981 057 290,83	931 614 776,63
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	456 896 685,01	446 883 414,76
Utstyr, maskiner og transportmidler	21 778 639,06	20 986 682,44
Utlån	9 072 209,05	9 025 968,81
Konserninterne langsiktige fordringer	23 702 312,71	22 800 705,62
Aksjer og andeler	30 902 799,00	22 802 774,00
Pensjonsmidler	438 704 646,00	409 115 231,00
Omløpsmidler	216 347 913,62	217 981 457,89
Herav:		
Kortsiktige fordringer	28 548 950,69	23 818 755,37
Konserninterne kortsiktige fordringer	4 100,00	1 700,00
Premieavvik	45 703 205,12	53 648 653,77
Aksjer og andeler	13 141 894,00	13 854 277,00
Sertifikater	-	-
Obligasjoner	69 608 550,00	65 944 199,98
Derivater	253 030,00	873 238,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	59 088 183,81	59 840 633,77
SUM EIENDELER	1 197 405 204,45	1 149 596 234,52
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	351 591 108,99	317 373 239,66
Herav:		
Disposisjonsfond	67 423 401,64	67 533 680,73
Bundne driftsfond	37 079 499,35	37 198 717,94
Ubundne investeringsfond	39 561 643,16	39 786 673,85
Bundne investeringsfond	4 629 878,68	4 007 773,68
Regnskapsmessig mindreforbruk	1 479 355,76	279 598,91
Regnskapsmessig merforbruk	-	-
Udisponert i inv.regnskap	-	-
Udekket i inv.regnskap	-	-
Kapitalkonto	206 078 701,12	173 228 165,27
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift	1 370 615,34	1 370 615,34
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves	-6 031 986,06	-6 031 986,06
Langsiktig gjeld	797 662 590,72	780 798 716,88
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	539 695 249,72	530 529 816,88
Ihendehaverobligasjonslån	-	-
Sertifikatlån	55 560 000,00	45 810 000,00
Andre lån	41 041 805,00	51 790 346,00
Konsernintern langsiktig gjeld	161 365 536,00	152 668 554,00
Kortsiktig gjeld	48 151 504,74	51 424 277,98
Herav:		
Kassekredittlån	-	-
Annen kortsiktig gjeld	38 110 247,76	39 150 858,63
Derivater	-89 747,51	-22 338,13
Konsernintern kortsiktig gjeld	10 131 004,49	12 295 757,48
Premieavvik	-	-
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	1 197 405 204,45	1 149 596 234,52
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	34 523 918,13	34 286 863,40
Herav:		
Ubrukte lånemidler	22 683 999,36	22 412 103,87
Ubrukte konserninterne lånemidler	-	-
Andre memoriakonti	11 839 918,77	11 874 759,53
Motkonto for memoriakontiene	-34 523 918,13	-34 286 863,40

Vedlegg 3: Noter rekneskap 2015

Rekneskapsprinsipp

Rekneskapaene til Vaksdal kommune vert utarbeidd i tråd med rekneskapsprinsipp som framkjem av kommunelova § 48. rekneskapsforskrifta § 7, samt god kommunal rekneskapsskikk. Som det framkjem av forskrift om årsrekneskap og årsberetning for kommunar § 7, er all tilgang og bruk av midlar i året som vedkjem kommunen si verksemd i drifts- eller investeringsrekneskapen (anordningsprinsippet). Det skal ikkje førekoma rekneskapsføring av tilgang og bruk av midlar som berre vert ført i balanserekneskapen.

Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er rekneskapsført brutto, det vil sei at det ikkje er gjort frådrag for tilhøyrande inntekter til utgiftene- og omvendt. Videre er dei tatt med i årsrekneskapen for vedkomande år, enten dei er betalt eller ikkje. For utgifter og inntekter som enkeltvis ikkje kan fastsetjast eksakt for tidspunktet for rekneskapsavlegginga, vert det registrert eit anslått beløp. Justering i henhold til eksakt beløp vert føretatt påfølgjande år.

For lån er den delen av lånet som faktisk er bruk, som vert ført i investeringsrekneskapen. Ubrukte lånemidlar er registrert som memoriapost

Klassifiserings- og vurderingsreglar for anleggsmidlar, omløpsmidlar og gjeld

I tråd med forskrift om årsrekneskap og årsberetning for kommunar § 8, er anleggsmidlar eigedelar bestemt til varig eige eller bruk for kommunen i balanserekneskapen. Eigedelar som ikkje oppfyller kravet til vari eige eller bruk, vert klassifisert som omløpsmidlar. Anleggsmidlar vurdert til anskaffingskost om omløpsmidlar til det lågaste av anskaffingskost og verkeleg verdi (lågaste verdis prinsipp). Lågaste verdis prinsipp vert fråvike i tilfeller der det er i tråd med god kommunal rekneskapsskikk for rekneskapsføring av sikring.

Anleggsmidlar med avgrensa levetid, vert avskrive med like store årlege beløp over levetida til anleggsmiddelet.

Avskrivingsperioden er i tråd med forskrift om årsrekneskap og årsberetning for kommunar § 8 andre ledd.

Avkriving starter seinast året etter at anleggsmiddelet er anskaffa eller tatt i bruk. Ved verdifall som ikkje er forbigåande, vert anleggsmiddelet nedkrive til verkeleg verdi.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidlar vert vurdert til verkeleg verdi.

Gled som er tatt opp med formål i tråd med kommunelova § 50 vert klassifisert som langsiktig. Anna gjeld er kortsiktig.

Langsiktig gjeld vert vurdert til opptakskost, og vert oppskriven ved varig aukning i forpliktinga.

Kortsiktig gjeld vert vurdert til høgaste av opptakskost og verkeleg verdi. Dette vert fråvike i tilfeller der det er i tråd med god kommunal rekneskapsskikk for rekneskapsføring av sikring. Der kortsiktig gjeld vert vurdert likt som

Markedsbaserte finansielle omløpsmidlar vert det vurdert til verkeleg verdi.

Tap på fordringar

Kundefordringar vert vurdert til pålydande verdi med frådrag for mulige tap. Det vert årleg føreteken ein gjennomgang av kundemassen og konstaterte tap skal utgiftsførast. I tillegg vert det føreteken ein konkret gjennomgang av kundemassen for å kunne føreta ei avsetjing på kundar der risikoen for tap føreligg.

Meirverdiavgift

For dei relevante tenestekområda vert det nytta reglar i tråd med meirverdiavgiftslova. Dette gjeld vann, avlaup, renovasjon, feiing og kraft. For øvrige tenestekområde vert det kravd meirverdiavgiftskompensasjon.

Sjølvkostutrekningar

Sjølvkost er fastsett i tråd med retningslinjer av Kommunal- og Regionsdepartementet som framkjem i dokument H2140.

Pensjonar

Pensjonar vert ført i tråd med rekneskapsforskrifta § 13 om rekneskapsføring av pensjon.

Organisering					
Vaksdal kommune er organisert i to-nivå med rådmann og 6 einingar.					
Vi har ett kommunalt foretak pr. 31.12.15: Vaksdal kommunale arbeids- og opplæringscenter					
Interkommunale samarbeid mv:					
<u>Business Region Bergen (BRB)</u>					
Hordaland Fylkeskommune, Bergen Kommune og kommunane i Bergensregionen har etablert aksjeselskapet BRB for å drive regional næringsutvikling, etablerarteneste profilering og markedsføring. I tillegg skal BRB ha eit aktivt forhold til regionens nettverksorganisasjonar og samhandle FoU-miljøa. Vaksdal kommune har 20 aksjar i selskapet.					
<u>BIR AS</u>					
Askøy, Bergen, Fusa, Kvam, Os, Osterøy, Samnanger, Os, Sund, Vaksdal					
<u>BKK AS</u>					
Bergen. Askøy, Lindås, Fjell, Sund, Kvam, Meland, Radøy, Voss, Meland, Øygarden, Austrheim, Vaksdal, Gulen, Fedje, Høyanger, Masfjorden, Granvin					
<u>Bergen og Omland Friluftsråd (BOF) \$27</u>					
Bergen og Omland Friluftsråd (BOF) er et interkommunalt samarbeidsorgan som har til oppgave å sikre, tilrettelegge og stå for daglig drift av bade- og friluftsområder i Bergensregionen. Rådet, som ble etablert i 1937, har følgende medlemskommuner: Askøy, Austevoll, Austrheim, Bergen, Fjell, Fusa, Lindås, Meland, Os, Radøy, Sund, Tysnes, Samnanger, Vaksdal og Øygarden.					
Osterfjorderådet \$27	Modalen, Østerøy, Vaksdal				
IUA Bergen \$27	Kommunane i Hordaland + 2 i Sogn og Fjordane				
LVK \$27	Kraftkommunar				
<u>DIHVA (IKS), driftsalliansen for Vann og A/maup</u>					
Askøy, Bergen, Eidfjord, Fjell, Fusa, Gulen, Jondal, Kvam, Kvinnherad, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Os					
<u>Interkommunalt arkiv (IKS):</u>	Alle kommunar i Hordaland, unntatt Bergen				
<u>Vertskommunesamarbeid \$28a/b:</u>					
Krisesenter:	Bergen er vertskommune				
Barnevern Modalen/Vaksdal:	Vaksdal er vertskommune				
IKT drift:	Osterøy er vertskommune				
Interkommunal legevakt natt/helg:	Voss er vertskommune				
110-sentral:	Bergen er verstskommune				

1. Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen til kommunen viser kor likvid kommunen er. Vidare uttrykkjer endringa i

Konto	Balanserekneskap	31.12.2014	31.12.2015	Endring
x.x	Omløpsmidlar	217 981 458	216 347 914	-1 633 544
x.x	Kortsiktig gjeld	51 424 278	48 151 505	-3 272 773
	Arbeidskapital	166 557 180	168 196 409	1 639 229
	Drifts- og investeringsrekneskap år 2014	Beløp	Sum	
<i>Anskaffing av midlar</i>				
	Inntekter driftsrekneskap	395 080 832		
	Inntekter investeringsrekneskap	10 687 879		
	Innbetaling ved eksterne finanstransaksjonar	31 460 117		
	Sum anskaffing av midlar	437 228 828	437 228 828	
<i>Bruk av midlar</i>				
	Utgifter driftsrekneskap	386 205 607		
	Utgifter investeringsrekneskap	29 241 248		
	Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjonar	36 513 812		
	Avskrivninger			
	Sum bruk av midlar	451 960 666	451 960 666	
	Avskrivninger	16 099 172	16 099 172	
				*)
	Anskaffing - bruk av midlar		1 367 333	
	<i>Endring ubrukte lånemidlar</i>			
x.x	IB konto	22 412 104		
x.x	UB konto	22 683 999		
	Endring ubrukte lånemidlar	271 895	271 895	
*) Auking framgår som (+), og reduksjon framgår som (-).				
	Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsrekneskap		1 639 229	
	Differanse endring arbeidskapital balanse og drifts-/investeringsrekneskap		-0	

2. Ytingar til leiande personar og revisor						
Ytingar til leiande personar framkjem under. Med leiande personar meiner ein rådmann og						
					2014	2015
	Løn og anna godtgjering til rådmann				874 698	870 297
	Løn og anna godtgjering til rådmann for verv i kommunal samanheng					
	Løn og anna godtgjering til ordførar				757 932	783 600
	Løn og anna godtgjering til ordførar for verv i kommunal samanheng					
					2014	2015
	Revisjon				146 297	204 277
	Rådgjeving				151 876	210 679
	Sum				298 173	414 956

3. Pensjonsforplikting					
Pensjonsforplikting-, midlar og utgifter vert rekneskapsført i tråd med forskrift om årsrekneskap og årsberetning for kommunar § 13.					
Netto pensjonskostnad					
Under framkjem berekna pensjonskostnader i året. Pensjonskostnad i året er endringa i forplikting frå byrjinga til slutten av året.					
Netto pensjonskostnad i året		Beløp			
Nåverdi pensjonsopptening i året		23 205 716			
Rentekostnad av påløpt pensjonsforplikting		20 342 415			
Forventa avkasting på pensjonsmidlane		-19 066 645			
Netto pensjonskostnad		24 481 486			
Premieavvik					
Pensjonspremie til betaling i året		25 696 369			
Administrasjonskostnad		-2 196 095			
Avregning frå tidlegare år		-24 481 486			
Premieavvik i året		-981 212			
Arbeidsgjevaravgift premieavvik		-138 351			
Premieavvik inkl. arbeidsgjevaravgift i året		-1 119 563			
Pensjonsmidlar, pensjonsforplikting og berekna akkumulert premieavvik					
Under framkjem balanseført premieavvik til framtidig amortisering. I tråd med endringane i rekneskapsforskrifta frå 2011,					
Amortisering av premieavvik tidlegare år		Premieavvik 7 år	Premieavvik 10 år	Premieavvik 15 år	Sum
Akkumulert premieavvik per 31.12. i fjor		4 410 578	19 313 605	23 295 593	
Tidlegare amortisert premieavvik					
Premieavvik per 01.01. i år		4 410 578	19 313 605	23 295 593	47 019 776
Premieavvik i året		-981 212			-981 212
Amortisering i året av premieavvik tidlegare år		-630 083	-2 428 903	-2 923 729	-5 982 715
Premieavvik per 31.12. i år		2 799 283	16 884 702	20 371 864	40 055 849
Arbeidsgjevaravgift premieavvik		394 699	2 380 743	2 872 433	5 647 875
Premieavvik inkl. arbeidsgjevaravgift		3 193 982	19 265 445	23 244 297	45 703 724
Under framkjem balanseførte pensjonsforpliktingar og pensjonsmidlar. Pensjonsforpliktinga er berekna ut frå langsiktige forutsetjingar om					
Balanse 31.12	2015	2014	2013	2012	2011
Brutto bokført pensjonsforplikting	-527 215 252	-515 525 910	-464 958 364	-416 149 957	-382 550 827
Bokførte pensjonsmidlar	438 705 100	409 115 231	377 890 155	341 532 386	318 067 459
Netto pensjonsmidlar	-88 510 152	-106 410 679	-87 068 209	-74 617 571	-64 483 368
Arb.gjevaravg. av netto pensjonsforplikt	-12 479 931	-15 003 906	-12 276 617	-10 521 078	-9 092 155
Berekningsforutsetjingar					
Berekningsforutsetjingane er regulert i rekneskapsforskrifta § 13.5					
Selskap	Diskonteringsrente	Lønsvekst	G-regulering	Avkasting	
DnB	4 %	2,97 %	2,97 %	4,65 %	
SPK	4 %	2,97 %	2,97 %	4,35 %	
KLP	4 %	2,97 %	2,97 %	4,65 %	

4. Varige driftsmidler (anleggsmidler)

Anleggsmidler vert vurdert i tråd med rekneskapsforskrifta § 8. Følgjande anleggsmiddelgrupper vert nytta for avskrivning:

Anleggsmiddel-gruppe	Avskrivings-plan	Eigedelar				
Gruppe 0	0 år	Tomter og andre ikke avskrivb. anl.midler				
Gruppe 1	5 år	Edb-utstyr, kontormaskiner og liknande.				
Gruppe 2	10 år	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og				
Gruppe 3	20 år	Brannbilar, parkeringsplassar, trafikklys,				
Gruppe 4	40 år	Bustader, skular, barnehagar,				
Gruppe 5	50 år	Forretningsbygg, lagerbygg,				
Anleggsmidler						
Konto XXX-XXX	Gruppe 0	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5
Anskaffingskost 01.01	27 025 228,00	2 173 465,75	14 028 106,69	15 331 187,85	287 287 758,96	122 024 349,95
Tilganger ila. året	274 939,37	373 697,41	3 120 956,21	3 103 034,68	17 333 356,15	5 016 573,05
Avganger ila. året	1 223 818,00				1 094 340,00	
Anskaffingskost 31.12	26 276 349,37	2 547 163,16	17 149 062,90	18 434 222,53	303 526 775,11	127 040 923,00
Akk. avskrivning per 01.01	0,00	963 158,00	1 480 491,00	1 382 032,00	10 363 733,00	3 190 583,00
Avskrivning i året	0,00	585 874,00	1 791 519,00	1 331 356,00	9 147 030,00	3 243 393,00
Nedskrivning						
Akk. avskrivning per 31.12	0,00	1 549 032,00	3 272 010,00	2 713 388,00	19 510 763,00	6 433 976,00
Bokført verdi per 31.12.	26 276 349,37	1 961 289,16	15 357 543,90	17 102 866,53	294 379 745,11	123 797 530,00

5. Aksjar og andelar (anleggsmidler)			
Finansielle anleggsmidler:			
<i>Selskap</i>	<i>Balanseført verdi 31. 12. 15</i>	<i>Marknadsverdi</i>	<i>Eigarandel</i>
KLP	9 595 396,00		Egenkapitaltilskudd
BIR AS	805 000,00		805 aksjer er 1,61%
A/S Biblioteksentralen	1 800,00	1 800,00	6 andeler à 300,-
Vaksdal næringspark A/S	3 500 000,00		3500 aksjer er 100%
Kommunekraft A/S	1 000,00	2444,14	1 aksje
BKK A/S	15 492 603,00		549 a-aksjer
Business Region Bergen AS	20 000,00		20 aksjer à 1000,-
Modalen - Eksinged. billag A/S	678 000,00		88 aksjer
Vaksdal næringsselskap A/S	602 000,00		602 aksjer 67,55%
Vaksdal Senter	202 000,00		
Fjord Norge A/S	5 000,00	4 199,12	1 aksje
Sum	30 902 799,00	8 443,26	
Det er kjøpt aksjer og andelar for kr. 940.210,- i KLP samt innskudd ved overgang fra DnB til KLP			
samt innskudd ved overgang fra DnB til KLP på kr. 7.159.815,-			

6. Langsiktig gjeld og avdrag på lån

Kommunen si lånegjeld				PR. 31.12.2015						Side 1 av 2	
LÅNE	KONTONR.	LÅNGJEVAR	FØREMÅL	OPPT.	OPPHAVELEG	RENTE	AVDR.	LÅNET VAR	AVDRAG I	LÅNET ER	RENTER
NR.				ÅR	STORLEIK	FOT	TID	01.01.2015	ÅRET	31.12.2015	
HUSBANKLÅN											
13536688	2 451 923	Husbanken	Vidare utlån	2001	1 000 000,00	3,10 %	18år	316 654,00	316 654,00	0,00	
13551797	2 451 928	Husbanken	Vidare utlån	2005	2 000 000,00	3,10 %		1 468 228,00	72 061,00	1 396 167,00	
13553816	2 451 929	Husbanken	Etableringslån	2006	2 000 000,00	3,10 %		1 556 499,00	69 392,00	1 487 107,00	
13555096	2 451 930	Husbanken	Startlån, videretild.	2007	2 000 000,00	3,10 %	25 år	1 850 846,00	78 083,00	1 772 763,00	
13556309	2 451 931	Husbanken	Startlån, videretild.	2009	2 000 000,00	3,10 %	25 år	1 664 120,00	64 272,00	1 599 848,00	
13557479	2 451 932	Husbanken	Startlån	2009	3 000 000,00	3,10 %	25 år	2 520 675,00	95 699,00	2 424 976,00	
13559349	2 451 934	Husbanken	Videre utlån	2011	5 000 000,00	2,477 %	25 år	4 461 174,00	270 687,00	4 190 487,00	
13559974	2 451 935	Husbanken	Videre utlån	2012	10 500 000,00	2,477 %	25 år	8 259 724,00	287 743,00	7 971 981,00	
13561828	2 451 936	Husbanken	Videre utlån	2014	1 640 000,00	2,485 %	25 år	1 615 657,00	0,00	1 615 657,00	
13560901	2 451 937	Husbanken	Videre utlån	13/ 14	1 500 000,00	2,485 %	25 år	578 755,00	578 755,00	0,00	
13561828	2 451 938	Husbanken	Videre utlån	2014	2 000 000,00	1,990 %	25 år	2 000 000,00	439 017,00	1 560 983,00	
13563068	2 451 939	Husbanken	Videre utlån	2015	2 000 000,00	1,990 %	25 år		30 608,00	1 969 392,00	
13551467	2 451 951	Husbanken	Postvegen	2004	700 000,00	3,100 %	18 år	384 991,00	46 668,00	338 323,00	
13559398	2 451 953	Husbanken	Fossdalsbakkane	2012	14 261 000,00	1,985 %		11 829 774,00	145 314,00	11 684 460,00	
								38 507 097,00	2 494 953,00	38 012 144,00	
1501.9900. Og art 3501 Renteutgifter Husbank-lån											909 386,59
KOMMUNALBANKEN											
20040629	2 476 823	Kommunalbanken	Dale skuleanlegg	2004	12 498 000,00	2,25 %	20 år	7 937 000,00	833 200,00	7 103 800,00	
20070315	2 476 860	Kommunalbanken	lån til budsjett 06/07	2007	4 000 000,00	2,25 %	20 år	4 000 000,00	3 468 964,00	531 036,00	
20060217	2 476869	Kommunalbanken	Vaksdal sjukeheim	2008	2 000 000,00	2,25 %	20 år	394 054,00	394 054,00	0,00	
20090691	2 476874	Kommunalbanken	Inv. 2009	2009	5 000 000,00	2,25 %	20 år	4 166 700,00	166 660,00	4 000 040,00	
20100548	2 476875	Kommunalbanken	Refinansiering	2010	56 000 000,00	3,81 %	25 år	47 040 000,00	2 240 000,00	0,00	refinansiert
20100299	2 476876	Kommunalbanken	Refinansiering	2010	25 400 000,00	3,59 %	20 år	19 685 000,00	635 000,00	0,00	refinansiert
20100663	2 476877	Kommunalbanken	Refinansiering	2010	34 330 130,00	3,16 %	22 år	28 088 290,00	1 560 460,00	26 527 830,00	
20110888	2 476879	Kommunalbanken		2011	6 000 000,00	2,25 %		5 400 000,00	823 020,00	4 576 980,00	
20130057	2 476880	Kommunalbanken		2013	37 500 000,00	2,80 %		35 957 510,00	1 261 660,00	34 695 850,00	
20150461	2 476881	Kommunalbanken	inv. 2015	2015	19 445 000,00	1,75 %				19 445 000,00	
20150446	2 476882	Kommunalbanken	Refinansiering	2015	64 485 000,00	1,66 %				64 485 000,00	
								152 668 554,00	11 383 018,00	161 365 536,00	
1502.9900.870 og 3504 Renteutgifter Kommunalbank-lån											4 213 778,00
Lån nr. 20070315 er avdragsfritt i låneperioden som er 20 år.											
KOMM.KREDITT/ KLP BANKEN											
83175037635	2 484121	KLP liv	Inv 2010	2010	13 000 000,00	4,20 %	20 år	10 725 000,00	325 000,00		refinansiert
								10 725 000,00	325 000,00	0,00	
		Renteutgifter lån hjå Kommunekreditt									257 177,00
SERTIFIKATLÅN											
10714744	2 432 017	DNB	Inv 2014	2014	45 810 000,00	1,857 %		45 810 000,00		0,00	refinansiert
2484121	2 432018	Nordea	Refinansiering	2015	55 560 000,00	1,244 %				55 560 000,00	
								45 810 000,00	0,00	55 560 000,00	
		Renteutgifter lån sertifikatlån									952 127,06
ANDRE LÅN											
RV 596	2 455 000	Modalen komm	Forsk. Fylket	2009	2 800 000,00			2 375 758,00	0,00	2 375 758,00	
Rv 596	2 457 001	Vaksdal Næringsss	Forsk. Fylket	2009	735 542,00			624 096,00	0,00	624 096,00	
	2 457 010	Sg Finans	Leasing	2011	368 250,00			87 601,00	81 133,00	6 468,00	
	2 457 011	Santander	Leasing	2011	229 180,00			53 868,00	50 999,00	2 869,00	
	2 457 012	Santander	Leasing	2011	216 812,00			66 926,00	46 456,00	20 470,00	
								3 208 249,00	178 588,00	3 029 661,00	

Avdrag lån:			
Avdrag		Rekneskap 2014	Rekneskap 2015
Betalt avdrag eks. utlån		10 777 454	12 078 588
Berekena minste lovlege bidrag		9 790 847	8 664 775
Differanse		986 607	3 413 813
<i>Berekna minimumsavdrag (forenkla metode)</i>			
A. Avskriving i året		16 099 172	
B. IB Anleggsmidlar		465 000 195	
C. IB Lånegjeld		250 268 900	
Minimumsavdrag (A/B*C)		8 664 775	
Langsiktig gjeld i tråd med kommunelov § 50 nr. 6:			
		Rekneskap 2014	Rekneskap 2015
Total lånegjeld UB		250 268 900	257 967 341
Startlån UB		26 292 332	25 989 361
Lånegjeld eks. startlån		223 976 568	231 977 980
Avdragsutgifter eks. startlån		10 777 454	12 078 588

7. Garantiansvar

Garantiansvaret innbefattar garantiar for tilsette sine lån, samt øvrege garantiar som kommunen har ansvar for. Eventuelle tap på garantiar eller innfriing av garantiar vert redegjort for under, samt eventuelle verknader på seinare års budsjett/rekneskap.

<i>Garanti gitt til</i>		<i>Opprinneleg garanti</i>	<i>Garantibeløp per 31.12</i>	<i>Utløp</i>	
BIR A/S		4 011 681,00	3 800 540,00	01.03.2050	
Sum garantier		4 011 681,00	3 800 540,00		

8. Finansielle egedelar og forpliktingar vurdert til verkeleg verdi, herunder MFO

I driftsrekneskapen er det urealiserte/påløpte rentekostnader			-156 758,00				
Plassering i:	Urealiserte renter	Verdi etter markedskurs	Påløpte renter	Markedsverdi			
	(tap og gevist)	i balansen pr. 31.12.15		pr. 31.12.15			
Aksjer	-1 751 808,00	13 141 894,00		15 871 951,00			
Obligasjoner	-394 800,00	69 608 550,00	156 758,00	69 765 308,00			
Sum	-2 146 608,00	82 750 444,00	156 758,00	85 637 259,00			

[illegible]

10. Opplysninger om egenkapitalkontoene				
Gjeld andre egenkapitalkontoar enn det som framkjem av avsetjingar over. Opplysningane som skal gjevast er:				
a. Endring rekneskapsprinsipp				
b. Rekneskapsmessig meirforbruk, herunder oversikt over inndekking				
FRA BALANSEN:				
	Kapittel	Saldo 01.01	Saldo 31.12	Endring
Egenkapital	2.5	317 373 240	351 591 109	34 217 869
Kapitalkonto	2.5990	173 228 165	206 078 701	32 850 536
Sum endring for avstemming mot drifts og kapitalregnskapet				1 367 333
FRA DRIFTSREGNSKAPET				
	ARTER	Fra drift		
Sum bruk av avsetninger	930-960	5 461 921		
Årets regnsk.m. merforbruk	980	-		
Avsetninger	530-570	13 482 451		
Årets regnsk.m. mindreforbruk	580	1 479 356		
Overføring til investeringsregnskapet	570	6 629 602		
SUM DIFF. DRIFT		2 870 284		2 870 284
FRA INVESTERINGSREGNSKAPET				
Sum finansiering	910-970	35 760 557		
Overført fra drift	970	6 629 602		
Bruk av lån	910	21 808 105		
Aksjesalg og mottatte avdrag	920,929	2 138 633		
Sum finansieringstrans.	510-560	17 207 188		
Avdrag på lån	510	2 302 971		
Utlån/kjøp av aksjer	520,529	11 222 951		
Udisponert i investering	580	0		
SUM DIFF. INVESTERING		(1 502 951)		(1 502 951)
Differanse endring arbeidskapital balanse og drifts-/investeringsregnskap				
				0

11. Kapitalkontoen				
Kapitalkontoen skildrar kor mykje kommunen har brukt av sin eigenkapital til å finansiera anleggsmidlar. Dette framkjem som differansen mellom balanseført verdi av anleggsmidlar og langsiktig gjeld justert for ubrukte lånemidlar.				
Saldo 01.01.2015	-173 228 165,27			
<i>Auking av kapitalkonto (kreditposterar)</i>				
Aktivering av fast eigedom og anlegg	-25 727 903,25			
Reversert nedskriving av fast eigedom og anlegg				
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidlar	-3 494 653,62			
Kjøp av aksjar og andelar				
Reversert nedskriving av aksjar og andelar				
Utlån	-3 230 907,44			
Aktivert eigenkapitalinnskott pensjonskasse	-8 100 025,00			
Avdrag på eksterne lån	-14 381 559,00			
Auking pensjonsmidlar	-46 312 478,00			
Reduksjon pensjonsforpliktingar	-37 391 872,16			
<i>Reduksjon av kapitalkonto (debetposterar)</i>				
Avgang fast eigedom og anlegg	2 318 158,00			
Av- og nedskriving av fast eigedom og anlegg	13 721 779,00			
Avgang utstyr, maskiner og transportmidlar				
Av- og nedskriving av utstyr, maskiner og transportmidlar	2 377 393,00			
Avgang aksjar og andelar				
Nedskriving av aksjar og andelar				
Avdrag på utlån	2 200 374,17			
Avskriving utlån	82 685,94			
Reduksjon eigenkapitalinnskott pensjonskasse				
Bruk av midlar frå eksterne lån	21 808 104,51			
Reduksjon pensjonsmidlar	16 723 063,00			
Auking pensjonsforpliktingar	46 557 305,00			
Urealisert kurstap utenlandslån				
Saldo 31.12.2015	-206 078 701,12			
Dale 31.12.15/11.03.2016				

12. Investeringsoversikt

Oversikt som viser årets og tidlegare års utgifter knytt til investeringar, samt vedtekne utgiftsrammer for større investeringsprosjekt framkjem her.

Investering	Oppstartsår	Forventa ferdigstilling	Utgifter i år	Utgifter føregående år	Sum utgifter
Ek innskudd KLP	2015	2015	8 100 025,00	157 866,00	8 257 891,00
IKT og datasikkerhetsløsninger	2015	2015	14 387,00	-	14 387,00
DVPro Timeregistrering	2015	2015	205 516,66		205 516,66
Uteområder skuler	2014	2016	334 410,00	28 650,00	363 060,00
Prosjekter med rentekom. Skuler	2010	2017	5 971 289,77	798 790,30	6 770 080,07
Ombygging 5 etg. Heradshuset	2015	2015	769 054,82		769 054,82
Samlokalisering 4 etg.	2015	2017	199 465,00		199 465,00
Andre bygg	2014	2015	185 262,31		185 262,31
Tilstandsrapport Helse	2015	2016	1 970 125,95		1 970 125,95
Oppgradering elvavegen	2015	2016	201 173,47		201 173,47
Pasientvarslingssystem	2014	2015	312 372,50	233 323,75	545 696,25
Alarmsystem daletunet	2015	2016	158 215,00		158 215,00
Mobildekning Eksingedalen	2014	2017	24 150,00		24 150,00
Tettaneset	2010	2019	1 071 057,08	1 188 560,00	2 259 617,08
boliger Tveitane	2014	2016	160 095,37		
Riving Stanghelle Bhg	2015	2015	636 872,00		636 872,00
Bhg Tveitane	2011	2016	256 560,38	29 048 830,48	29 305 390,86
Bhg Stanghelle	2012	2016	211 277,47	41 539 960,80	41 751 238,27
Digitalisering bhg	2015	2016	153 693,75		153 693,75
Bustader Døso	2015	2017	45 269,00		45 269,00
Naustetomt Stanghelle	2015	2015	328 525,00		328 525,00
Fossdalsbakkane, overvann	2015	2015	45 425,00		45 425,00
Båtplasser Stanghelle	2014	2015	476 800,00	235 200,00	712 000,00
Ladestasjon el-biler	2015	2016	121 560,00		121 560,00
Stanghelle Idrettspark	2013	2015	37 676,25	558 469,64	596 145,89
Kajakkanlegg Stanghelle	2015	2015	214 541,97		214 541,97
Fleirbrukshall	2013	2016	53 160,75	65 099 569,35	65 152 730,10
Kulturhall	2014	2020	203 943,00	439 979,00	643 922,00
Tak kyrkja Bergsdalen	2014	2015	627 855,00	627 145,00	1 255 000,00
Mur kyrkjegarden Vaksdal	2014	2015	517 800,00	200 000,00	717 800,00
Rasvurdering	2014	2015	140 042,98	169 224,50	309 267,48
Kommuneplan	2015	2017	378 353,23		378 353,23
Digitale kartverk	2011	2020	230 000,00	510 871,00	740 871,00
Prosjekt Gateadresser	2014	2015	523 133,13	348 651,50	871 784,63
Vassverk	2014	2015	1 414 593,73	1 447 835,50	2 862 429,23
Avlaup	2014	2015	449 625,00	604 502,00	1 054 127,00
Bekledning brannvesen	2015	2016	361 152,88		361 152,88
Veglys, trafiksikringsplan	2014	2016	1 322 851,75	1 581 760,20	2 904 611,95
Veg Tveitane	2013	2014	971 804,73	6 488 100,00	7 459 904,73
Gjerde Boge	2015	2015	136 250,00		136 250,00
Gato Dale	2015	2015	305 399,84		305 399,84
Snuplass Ottersadn og Myster	2015	2015	393 500,02		393 500,02
Kom.veg Sædalen Stanghelle	2015	2015	215 000,00		215 000,00
Toskedalsvegen	2015	2015	3 378 181,31		3 378 181,31
Trafiksikringsplan	2015	2016	75 000,00		75 000,00
Kai Vaksdal	2014	2015	3 046 944,71	72 500,00	3 119 444,71
Kai Stanghelle	2015	2016	303 160,17		303 160,17
Sum			37 252 552,98	151 379 789,02	188 632 342,00

13. Sjølvkost

SE EGEN NOTE FRA MOMENTUM

Sjølvkost vert definert som den meirkostnad kommunen vert påført ved å produsera ei bestemt vare eller
[Tilsvarende oversikt for kvart tenestekområde må utarbeidast.]

Sjølvkostområde		Rekneskap i år	Budsjett i år	Rekneskap i fjor
Brukarbetaling/inntekt				
Kalkulatorisk renteinntekt				
Sum inntekter		0	0	0
Direkte kostnader				
Indirekte kostnader				
Avskrivning				
Kalkulatorisk rentekostnad				
Sum utgifter		0	0	0
Resultat sjølvkost		0	0	0
Dekningsgrad (%)				
Avsetjing til bundne fond				

14. Mellomverande med KF/kommunelov § 27

Vaksdal kommunale arbeids- og opplæringscenter KF				
(AO-SENTERET)				
Overføring til AO-senteret i 2015 er på kr. 1.461.480,-.				
31.12.2014		31.12.2015		
Fordringer	Gjeld	Fordringer	Gjeld	
20 747,14	70 997,00	29 393,00	77 032,00	

Vedlegg 4: Kommunestyre 2015 – saker

Møtedato	Sakstittel	Saksnr	Status
16.02.2015	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	01/2015	Ok
16.02.2015	GODKJENNING AV MØTEBOK	02/2015	Ok
16.02.2015	REFERATSAKER OG MELDINGAR	03/2015	Ok
16.02.2015	RULLERING AV KOMMUNEPLANEN - OPPSTARTSVEDTAK OG FRAMLEGG TIL PLANPROGRAM TIL HØYRING	04/2015	Ok
16.02.2015	VA-NORM	05/2015	Ok
16.02.2015	VAL AV NY VARAMEDLEM TIL FORLIKSRADET	06/2015	Ok
16.02.2015	DRØFTINGAR/ORIENTERINGAR	07/2015	Ok
16.02.2015	OVERFØRING AV SKATTEOPPKREVINGA TIL STATEN - HØYRINGSUTTALE	08/2015	Høyringsuttale
02.03.2015	ARBEIDSDAG I KOMMUNESTYRET - KOMMUNESTRUKTUR	09/2015	-
23.03.2015	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	10/2015	Ok
23.03.2015	GODKJENNING AV MØTEBOK	11/2015	Ok
23.03.2015	REFERATSAKER OG MELDINGAR	12/2015	Ok
23.03.2015	FRAMLEGG TIL KOMMUNAL STRATEGI FOR TILSKOT TIL SPESIELLE MILJØTILTAK I JORDBRUKET (SMIL) 2015 - 2018. OFFENTLEG HØYRING	13/2015	Ok
23.03.2015	KOMMUNEDELPLAN HELSE OG OMSORG - FASTSETTING AV PLANPROGRAM	14/2015	Ok
23.03.2015	RISIKO- OG SÅRBARHEITSANALYSE FOR VAKSDAL KOMMUNE	15/2015	Ok, avvik lukket
23.03.2015	DRØFTINGSSAK OM KOMMUNESTRUKTUR	16/2015	Ok
23.03.2015	HØYRINGSUTTALE NOU 2014:13 KAPITALBESKATNING I EIN INTERNASJONAL ØKONOMI	17/2015	Høyringsuttale
04.05.2015	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	18/2015	OK
04.05.2015	GODKJENNING AV MØTEBOK	19/2015	OK
04.05.2015	REFERATSAKER OG MELDINGAR	20/2015	OK
04.05.2015	KOMMUNESTRUKTUR - PROSJEKTRAPPORT FOR SONDERINGSFASEN	21/2015	Iverksatt
04.05.2015	REKNESKAP OG ÅRSMELDING FOR VAKSDAL KOMMUNE 2014	22/2015	Iverksatt
04.05.2015	KONSESJONSSØKNAD FOR MARKÅNI KRAFTVERK	23/2015	Iverksatt
04.05.2015	KONSESJONSSØKNAD FOR MOKO KRAFTVERK	24/2015	Iverksatt
04.05.2015	KONSESJONSSØKNAD FOR SÆDALEN KRAFTVERK	25/2015	Iverksatt
04.05.2015	SØKNAD OM KONSESJON FOR BOGE 3	26/2015	Opmoding om ny
04.05.2015	SØKNAD OM KONSESJON FOR SKARVAGROI KRAFTVERK	27/2015	Iverksatt
04.05.2015	SØKNAD OM ODDMUNDSDALEN KRAFTVERK	28/2015	Iverksatt
04.05.2015	NVE HØYRING 6 SMÅKRAFTSAKER I VAKSDAL	29/2015	Iverksatt
04.05.2015	SAL AV EIDSLANDET SKULE	30/2015	Iverksatt
04.05.2015	FINANSIERING - VØLA AV UTRASA VEGBANE PÅ KOMMUNAL VEG TIL TOSKEDALEN	31/2015	Iverksatt
04.05.2015	STRAKSTILTAK DALE BARNE OG UNGDOMSSKULE	32/2015	Iverksatt
04.05.2015	DRØFTINGAR/ORIENTERINGAR	33/2015	OK
22.06.2015	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	34/2015	OK
22.06.2015	GODKJENNING AV MØTEBOK	35/2015	OK
22.06.2015	REFERATSAKER OG MELDINGAR	36/2015	OK

22.06.2015	STRATEGI FOR SPESIELLE MILJØTILTAK I JORDBRUKET (SMIL) I VAKSDAL KOMMUNE, 2015 -2018	37/2015	Iverksatt
22.06.2015	ENDELEG FRAMLEGG TIL LOKAL FORSKRIFT OM SPREIING AV HUSDYRGJØDSEL I VAKSDAL KOMMUNE, HORDALAND	38/2015	Iverksatt
22.06.2015	FRAMLEGG TIL AVTALE OM OVERTAKING AV EIGEDOM GNR 46 BNR 6 I STAMNES SENTRUM	39/2015	
22.06.2015	PLANPROGRAM FOR RULLERING AV KOMMUNEPLAN - ETTER HØYRING	40/2015	OK
22.06.2015	FORSLAG TIL PLANPROGRAM TIL HØYRING OG KUNNGJERING OM OPPSTART FOR REGULERINGSPLAN FOR VAKSDAL VASSVERK	41/2015	OK
22.06.2015	REVIDERING AV POLITIVEDTEKTER FOR VAKSDAL KOMMUNE - SLUTTHANDSAMING	42/2015	Ok
22.06.2015	KJØP AV TOMT MED NAUST GNR. 20, BNR. 478 PÅ STANGHELLE I SAMARBEID MED BERGEN OG OMLAND FRILUFTSRÅD	43/2015	Ok
22.06.2015	TRAFIKKSIKRINGSTILTAK VAKSDAL OG BOGE - FINANSIERING	44/2015	Ok
22.06.2015	TERTIALRAPPORT VAKSDAL KOMMUNE 1.TERTIAL 2015	45/2015	Ok
22.06.2015	RÅDMANN'S FRAMLEGG TIL ØKONOMIPLAN 2016 - 2019	46/2015	Under
22.06.2015	REKNESKAP OG ÅRSMELDING 2014 FOR VAKSDAL KOMMUNEAL E ARBEIDS- OG OPPLÆRINGSSENTER KF	47/2015	Ok
22.06.2015	UTBYGGING STANGHELLE VEST - TETTANESSET	48/2015	pågår
22.06.2015	TILSTAND BYGG FOR OPPVEKST	49/2015	Ok
22.06.2015	BUSETTING AV FLYKTNINGAR	50/2015	Ok
22.06.2015	AVTALE MED MODALEN KOMMUNE OM FORDELING AV DRIFTS- OG KAPITALUTGIFTER VED MODALSTUNET	51/2015	Under gjennomføring
22.06.2015	KOMMUNESTRUKTUR - PROSJEKTPLAN FOR SONDERINGSFASEN - ENDELEG HANDSAMING	52/2015	Under gjennomføring
22.06.2015	OVERORDNA BEREDSKAPSPLAN FOR VAKSDAL KOMMUNE	53/2015	Under
22.06.2015	STRATEGISK NÆRINGSPLAN FOR BERGENSREGIONEN 2015 - 2020 - RULLERING	54/2015	Ok
22.06.2015	TRYGG E16 OG BERGENSBANE - UTTALE FRÅ VAKSDAL KOMMUNE	55/2015	Uttale
22.06.2015	INTERPELLASJON FRÅ SV TIL KOMMUNESTYRET 22.06.2015	56/2015	
12.10.2015	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	57/2015	-
12.10.2015	KOMMUNESTYREVALET 2015 - GODKJENNING AV VALET I VAKSDAL KOMMUNE	58/2015	-
12.10.2015	VAL AV FORMANNSKAP/PLAN- OG ØKONOMIUTVAL FOR PERIODEN 2015 - 2019	59/2015	-
12.10.2015	VAL AV ORDFØRER FOR PERIODEN 2015 - 2019	60/2015	-
12.10.2015	VAL AV VARAORDFØRER FOR PERIODEN 2015 - 2019	61/2015	-
12.10.2015	VAL AV KONTROLLUTVAL FOR PERIODEN 2015 - 2019	62/2015	-
12.10.2015	VAL AV UTVAL FOR LEVEKÅR FOR PERIODEN 2015 - 2019	63/2015	-
12.10.2015	VAL AV VALNEMND FOR PERIODEN 2015 - 2019	64/2015	-
12.10.2015	VAL AV REPRESENTANTAR TIL KS SITT FYLKESMØTE	65/2015	-
09.11.2015	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	66/2015	-
09.11.2015	GODKJENNING AV MØTEBOK	67/2015	-
09.11.2015	REFERATSAKER OG MELDINGAR	68/2015	-
09.11.2015	FORVALTNINGSREVISJON HEIMETENESTA	69/2015	Ok
09.11.2015	SELSKAPSKONTROLL VAKSDAL KOMMUNE	70/2015	Ok
09.11.2015	ÅRSMELDING KONTROLLUTVALET I VAKSDAL FOR 2014	71/2015	-

09.11.2015	FRAMLEGG TIL AVVIKLING (OMDANNING) AV STIFTINGA FISKEFOND FOR BERGSDALSVASSDRAGET OG FLATABØELVA.	72/2015	Ok
09.11.2015	TERTIALRAPPORT VAKSDAL KOMMUNE 2.TERTIAL 2015	73/2015	Ok
09.11.2015	VAL TIL UTVAL OG NEMNDER FOR VALPERIODEN 2015 - 2019	74/2015	-
09.11.2015	DRØFTINGAR/ORIENTERINGAR	75/2015	-
14.12.2015	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	76/2015	-
14.12.2015	GODKJENNING AV MØTEBOK	77/2015	-
14.12.2015	REFERATSAKER OG MELDINGAR	78/2015	-
14.12.2015	EIGEDOMSSKATT 2016	79/2015	Ok
14.12.2015	RENOVASJONGSGBYR FOR 2016	80/2015	Ok
14.12.2015	FEIE- OG TILSYNSGBYR FOR 2016	81/2015	Ok
14.12.2015	SLAMTØMMEGBYR FOR 2016	82/2015	Ok
14.12.2015	VASS- OG AVLAUPSGBYR FOR 2016	83/2015	Ok
14.12.2015	BETALINGSSATSAR HEIMETENESTER, OPPHALD I INSTITUSJON M.M. FOR 2016	84/2015	Ok
14.12.2015	GBYR FOR HANDSAMING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVA, MATRIKKELOVA MM. FOR 2016.	85/2015	Ok
14.12.2015	BUDSJETT 2016 - HOVUDVEDLEGG	86/2015	Ok
14.12.2015	RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL BUDSJETT 2016	87/2015	Ok
14.12.2015	DIVERSE - ÅRSVSLUTNING 2015	88/2015	Ok
14.12.2015	BUDSJETT 2016 FOR AO-SENTERET - GODKJENNING	89/2015	Ok
14.12.2015	GODKJENNING AV KULTURMINNEPLAN 2015-2018 FOR VAKSDAL KOMMUNE	90/2015	Ok
14.12.2015	DRIFTSMODELL FOR TURBINEN FLEIRBRUKSHALL	91/2015	Ok
14.12.2015	VERTSKOMMUNESAMARBEID MED BERGEN BRANNVESEN	92/2015	Utsatt
14.12.2015	FORSLAG TIL ENDELEG PLANPROGRAM FOR VAKSDAL VASSVERK	93/2015	Ok
14.12.2015	TENESTEAVTALE 8 - SAMHANDLING INNAN SVANGERSKAPS- FØDSELS- OG BARSELOMSORG	94/2015	Ok
14.12.2015	BUSETTING AV FLYKTNINGAR I 2016 - NY OPPMODING	95/2015	Ok
14.12.2015	HØYRINGSSVAR TIL PLANPROGRAMMET FOR REGIONAL TRANSPORTPLAN FOR HORDALAND	96/2015	Uttale
14.12.2015	SØKNAD OM KONSESJON FOR BOGE 3 - NY VURDERING	97/2015	Ok
14.12.2015	FLYKTNINGESITUASJONEN - BEHOV FOR MOTTAKSPASSAR	98/2015	Ok

Vedlegg 5: KOSTRA

Dekningsgrad	Vaksdal	KG 2	KG 3	Fylket	Landet u/Oslo
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	82,3	91	89,8	91,1	91,1
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	9,1	8,9	10,1	7,6	7,9
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	10,7	12,7	13,8	10,1	10,5
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	9,9	10,4	10,1	8,7	9
Andel mottakere av hjemmetjenester over 67 år	..	..	..	..	..
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100	96,4	93	93,4	94,4
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	17,2	13,7	15,5	14,4	13,1
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	3,9	3,9	4,5	3,5	3,9
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	5,9	:	:	4,2	4,8
Syssel-, gangveier/turster mv. m/kom. driftsansvar per 10 000 innb.	2	108	140	29	51
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	29	25	28	19	21
Årsverk i brann- og ulykkesvern pr. 1000 innbyggere	..	..	..	0,73	0,74

Prioritering	Vaksdal	KG 2	KG 3	Fylket	Landet u/Oslo
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	124 148	127 891	138 290	134 648	130 734
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	112 974	121 314	130 891	103 285	102 960
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	3 187	3 162	3 794	2 220	2 382
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten	28 834	19 724	21 138	15 932	16 224
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	2 216	2 458	2 756	3 377	3 220
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	6 770	9 412	10 311	8 213	8 323
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb.	4 403	6 266	7 330	3 798	4 197

Finansielle nøkkeltall	Vaksdal	KG 2	KG 3	Fylket	Landet u/Oslo
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2,2	1,3	2,2	2,5	2,3
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2,4	1,7	2,9	2,9	2,7
Frie inntekter i kroner per innbygger	57 562	56 208	57 770	49 057	49 762
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	199,8	220,5	220,2	202,2	212,2
Arbeidskapital ex. premieavik i prosent av brutto driftsinntekter	31	11,9	19	10,6	17,7
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	49 092	64 036	72 640	51 488	54 218

Produktivitet/enhetskostnader	Vaksdal	KG 2	KG 3	Fylket	Landet u/Oslo
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	173 844	170 277	179 362	190 839	176 965
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev	122 894	122 059	134 208	109 213	106 726
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10. årstrinn	13,9	12,5	11,2	14,9	14,1
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	220 746	208 761	222 961	246 671	237 179
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	909 178	986 462	1 054 599	1 021 491	1 024 333
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	3 073	3 801	3 293	3 823	3 324
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2 636	4 240	3 323	3 422	3 743
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	1 760	2 333	2 489	2 262	2 551
Bto. dr.utgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	98 864	75 276	88 690	157 476	124 462

Vedlegg 6: Meldingar

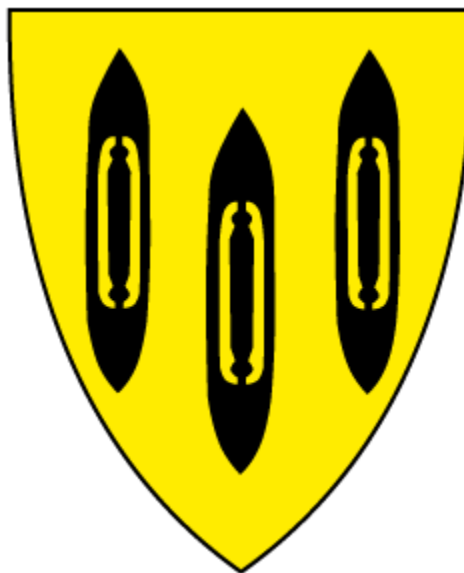
Tilstadsrapport for grunnskulen i Vaksdal 2016

Melding om brannvernet 2015

Sjølvkost Momentum etterkalkyle- note

Rapport aksjar og obligasjonar pr 31.12.2015

Rapport gjeldsportefølgjen pr 31.12.2015

Finansrapport Vaksdal kommune

Langsiktige finansielle aktiva

Rapport pr. 3. tertial 2015 (1. januar – 31. desember 2015)

Forbehold

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og reglement for finansforvaltning vedtatt av kommunestyret i Vaksdal kommune. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

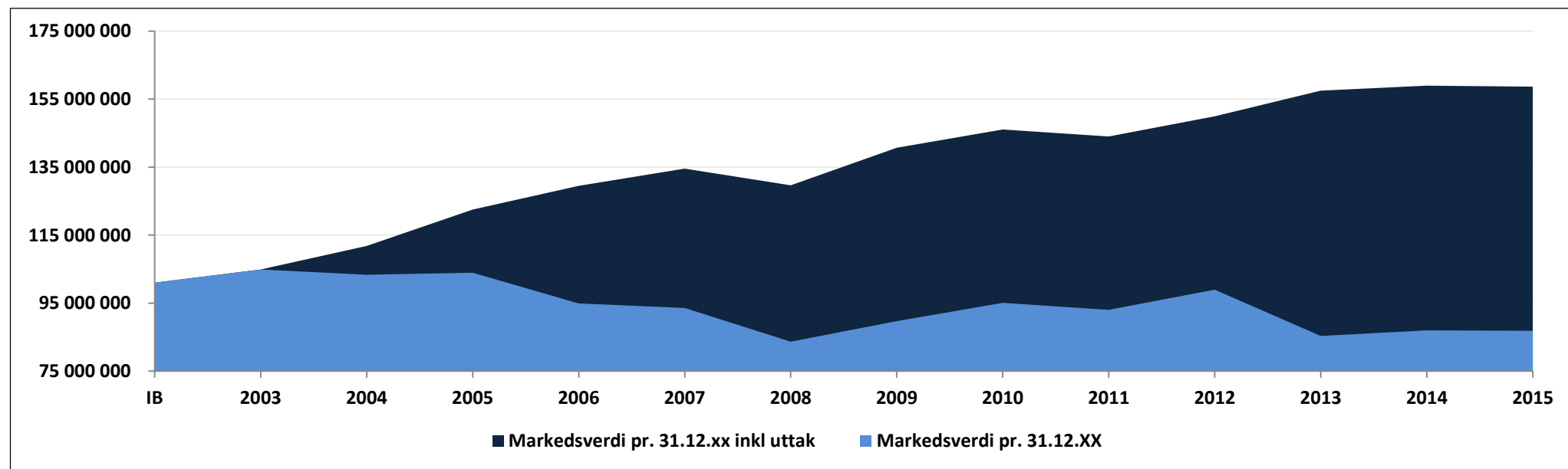
Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel. Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre klienter, ikke for offentlig publikasjon eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om klienters eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer. Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, verdiendringene kan være store i verdipapirmarkedet slik at endelig avkastning og resultat på et eventuelt avviklingstidspunkt kan være vesentlig lavere eller høyere. Det er brukt beste anslag på gitte tidspunkt som markedskurser/markedspriser i rapporten. Ved årsavslutning er det benyttet ligningskurser fastsatt av Verdipapirforetakenes Forbund for aksjer, sertifikater og obligasjoner. Det er brukt tidsvektet avkastning i beregningene. Forvaltningshonorarer er medberegnet i avkastningstallene.

Historisk avkastning i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig avkastning. Fremtidig avkastning vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, porteføljens risiko, samt kostnader ved forvaltning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap og verdiendringer. Rapporten inneholder kun langsiktige finansielle aktiva som er forvaltet av BCM og rapporten er utarbeidet i henhold til krav i finansreglementets kapittel 14 og spesielt risikorammene skissert i kapittel 14.3. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges. Rapporten gir et øyeblikksbilde på rapporteringstidspunkt, slik at porteføljens sammensetning og risiko p.t. kan være høyere eller lavere.

Langsiktighet i verdipapirmarkedet gir gode resultater!

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	UB
Markedsverdi pr. 01.01.XX	101 034 666	104 906 130	103 352 776	103 951 944	94 924 212	93 587 793	83 682 030	89 715 839	95 092 461	93 039 353	98 963 972	85 363 717	87 004 330	101 034 666
Resultat aksjer	255 579	2 927 666	8 485 902	4 802 285	2 072 215	-9 360 829	6 384 677	3 201 285	-4 588 558	1 620 603	4 691 731	-580 842	-810 640	19 101 074
Resultat obligasjoner	3 615 885	3 988 980	2 213 266	2 169 983	2 991 366	4 455 066	4 649 132	2 175 337	2 535 450	4 304 016	2 858 015	2 045 901	517 153	38 519 549
Uttak	-	8 470 000	10 100 000	16 000 000	6 400 000	5 000 000	5 000 000	-	-	-	21 150 000	-175 052	-169 381	71 775 067
Markedsverdi pr. 31.12.XX	104 906 130	103 352 776	103 951 944	94 924 212	93 587 793	83 682 030	89 715 839	95 092 461	93 039 353	98 963 972	85 363 717	87 004 330	86 880 224	86 880 224
Markedsverdi pr. 31.12.xx inkl uttak	104 906 130	111 822 776	122 521 944	129 494 212	134 557 793	129 652 030	140 685 839	146 062 461	144 009 353	149 933 972	157 483 717	158 949 278	158 655 291	158 655 291

Tabell og figur viser utvikling i porteføljens markedsverdi i kroner siden oppstart i 2003. Oppdatert pr. 31. desember 2015. Forvaltningshonorar er medregnet.

Oppsummering etter 3. tertial 2015

AKTIVAKLASSE	MARKEDSVERDI NOK	I PROSENT
Bankinnskudd	3 973 022	5 %
Sertifikat/obligasjoner	69 765 308	80 %
Aksjer	13 141 894	15 %
Totalt	86 880 224	100 %

TABELL 1: Fordeling på de ulike aktivaklassene i kroner og i prosent av samlet forvaltningskapital ved utløpet av rapporteringsperioden. Bankinnskudd inkluderer forfalte ikke innbetalte beløp.

AKTIVAKLASSE	I %	BENCHMARK	AVVIK
Sertifikat/obligasjoner	0,73 %	1,59 %	-0,86 %
Aksjer	-5,50 %	2,92 %	-8,42 %
Totalt	-0,34 %	1,79 %	-2,13 %

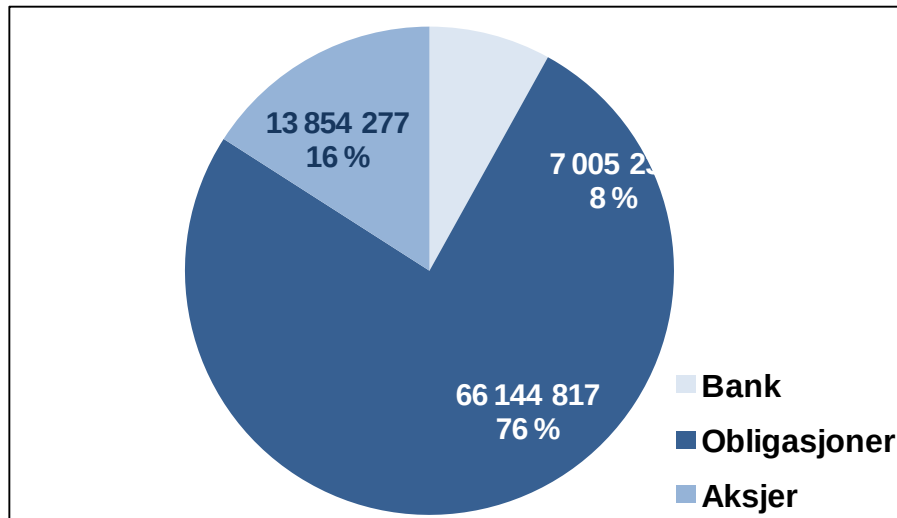
TABELL 2: Avkastning i prosent samlet og pr. aktivaklasse sammenlignet med benchmark ved utløpet av rapporteringsperioden. Avkastningssatsen inkluderer beregnede påløpte ikke kapitaliserte renter.

AKTIVAKLASSE	I KR.	BUDSJETT	AVVIK
Obligasjoner	517 153	2 000 000	-1 482 847
Aksjer	-810 640	-	-810 640
Totalt	-293 487	2 000 000	-2 293 487

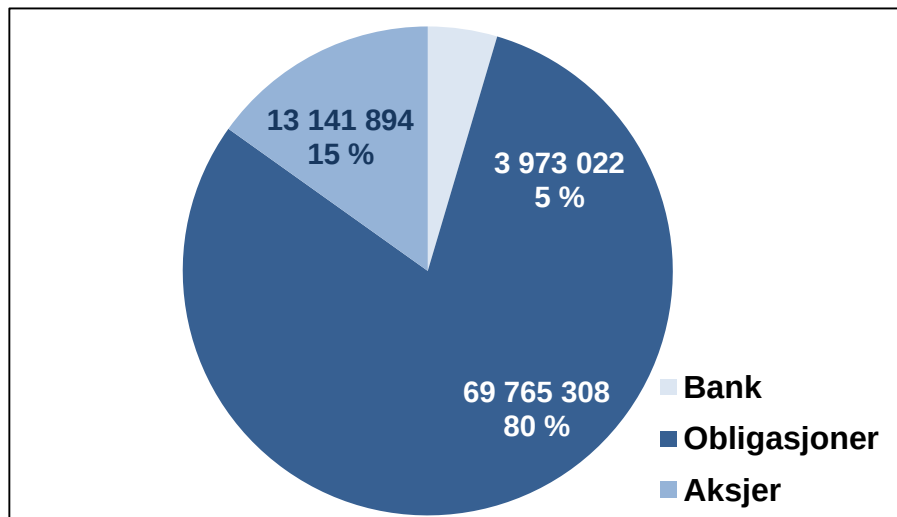
TABELL 3: Avkastning i kr. samlet og pr. aktivaklasse sammenlignet med budsjettert avkastning. Eventuelle avvik er forklart på side 7.

- Totalavkastning etter 3. tertial 2015 er på -0,34 %, dette er 2,13 prosentpoeng under "normalporteføljen". Aksjeporteføljen har levert - 5,50 %, 8,42 prosentpoeng under benchmark. Obligasjonsporteføljen har levert 0,73 %, 0,86 prosentpoeng under benchmark som er norske statsobligasjoner med 3 års durasjon. "Normalporteføljen" består av 15 % aksjer og 85 % obligasjoner.
- Midlene har vært plassert i rentebærende verdipapirer med kort durasjon og høy kredittkvalitet. Renterisikoen er dermed lav. Aksjeporteføljen har bestått av norske aksjer og egenkapitalbevis.
- Det vurderes å øke kredittrisiko og renterisiko i løpet av 2016 innenfor finansreglementets rammer for å oppnå en høyere forventet avkastning. Basert på kommunen sin strategi om langsiktighet rundt sine aksjeinvesteringer finner en det rett å følge nåværende strategi med nøytralvekt i aksjer, og bruker svingningene i markedet til å gjøre enkelte kjøp og salg.
- Avvik mot norske statsobligasjoner med 3 års durasjon, fordi obligasjonsporteføljen har lavere renterisiko og høyere kredittrisiko enn benchmark indeksen. Kursene på obligasjonene er i 2015 skrevet ned. Porteføljen består av obligasjoner i norske sparebanker som antas å ha lav tapsrisiko. Kursjustering i 2015 vil derfor alt annet like komme igjen som høyere avkastning i neste periode.
- Det er oppstått avvik mot aksjebenchmark som er Oslo Børs (OBX), fordi Vaksdal kommune sin aksjeportefølje har en annen sammensetning. Oljeprisen har det siste året falt fra USD 115 pr. fat til USD 30 pr. fat. Sektorer som seismikk, drilling og shipping har som følge av dette falt 60 til 80 % siste halvår, avvik mot benchmark skyldes at deler av aksjeporteføljen har vært eksponert mot nevnte sektorer. Eksponering mot sektoren vil reduseres gradvis fremover. Ca. 10 % av porteføljen består av slik aksjer, som siden forrige rapportering i snitt har falt over 50 % i verdi. Posisjoner innen denne sektoren avvikles løpende ved anledning.

Plassering av langsiktige finansielle aktiva

FIGUR 1: Allokering av langsiktige finansielle aktiva forvaltet av BCM pr. 31.12.14.

FIGUR 2: Allokering av langsiktige finansielle aktiva forvaltet av BCM pr. 31.12.15.

- Midlene er pr. 31.12.15 plassert i bankinnskudd, aksjer, egenkapitalbevis og direkte eide rentebærende verdipapir utstedt av norske forretnings- og sparebanker.
- Samlet aktivaportefølje pr. 31.12.14 var kr. 87 004 330. Midler under forvaltning er pr. 31.12.15 kr. 86 880 224. Det har ikke vært innskudd eller uttak fra finansporteføljen forvaltet av BCM i 2015.
- Durasjon i renteporteføljen er 0,15, hvilket innebærer at porteføljen har lav renterisiko (definert som kursrisiko) slik at obligasjonens markedsverdi i liten grad påvirkes av en generell renteøkning.
- Rentebetingelsene på verdipapirene i obligasjonsporteføljen er flytende, og er knyttet opp mot 3 måneders NIBOR
- Investeringene er gjort i børsnoterte verdipapir med god omsetning og andre papirer med tilsvarende god likviditet. Plasseringene kan gjøres disponible for kommunen i løpet av kort tid. Det er blitt tildelt utbytte aksjer i Sevan Drilling ASA, et selskap som for tiden er unotert.
- Ingen av obligasjonsutstederne eller verdipapirene i kredittporteføljen har lavere rating enn BBB-.
- Midlene er søkt plassert i henhold til kommunens etiske retningslinjer for finansielle investeringer.
- Porteføljen består av 16 ulike rentebærende papirer og 34 aksjer og egenkapitalbevis. Alle investeringene er gjort i norske kroner.
- Ingen enkeltplasseringer i rentebærende papirer utgjør mer enn NOK 7 millioner i pålydende verdi.
- 95 % av obligasjonene har BIS-vekt 20 %, 5 % har vekt 100 %.

Taktisk aktiva allokering – bruk av produktspekteret

Plassering	Minimum	Nøytral	Maksimum	Status	Vekt
Renteinstrument (obligasjoner, sertifikat, direkte innskudd, obligasjons- og pengemarkedsfond).	0 %	85 %	100 %	85 %	Nøytral
Egenkapitalinstrument og derivat (aksjer, egenkapitalbevis, aksjefond, aksjeindeksert obligasjonslån, opsjoner, forwards og futures).	0 %	15 %	20 %	15 %	Nøytral

TABELL 4: Allokering av langsiktige finansielle aktiva for Vaksdal kommune. Det skilles mellom rammer for bruk av renteinstrumenter og egenkapitalinstrumenter.

RENTEINSTRUMENT

A: I obligasjoner og sertifikat utstedt eller garantert av den norske stat. I obligasjoner og sertifikat utstedt av norske statsforetak underlagt lov om statsforetak av 30. august 1991. I obligasjoner og sertifikat utstedt av norske statsaksjeselskap underlagt lov om aksjeselskap av 4. juni 1976, jfr. 5418-3-18-5. I obligasjoner og sertifikat utstedt eller garantert av utenlandsk stat.

B: I obligasjoner og sertifikat utstedt eller garantert av norske eller utenlandske kommuner/ fylkeskommuner.

C: I bankinnskudd og i obligasjoner og sertifikat utstedt av DnB NOR og Nordea som kommunen har avtalefestet samarbeid med.

D: I bankinnskudd og i obligasjoner og sertifikat utstedt av banker som ikke er nevnt under punkt C. For forretnings- og sparebanker under dette punkt gjelder at de ved forrige årsskifte hadde tap på utlån mindre enn 2,5 prosent av brutto utlån.

E: I obligasjoner og sertifikat utstedt av kredittforetak som etter sine vedtekter bare yter lån mot pant i fast eiendom eller tilsvarende sikkerhet, dersom kredittforetaket ved forrige årsskifte hadde: 1) En forvaltningskapital på minst 3 mrd. 2) Tap på utlån mindre enn 1% av brutto utlån.

G: I pengefond og obligasjonsfond med like strenge krav til plasseringer som Vaksdal kommune selv har. For utenlandske penge- og obligasjonsfond forutsetter det en kredittrating tilsvarende A-kategorien hos S&P eller Moody's. Om det blir plassert midler i utenlandske papir, skal disse valutasikres.

H: Ved gjenkjøpsavtaler (repo-forretninger) i obligasjoner nevnt under pkt. A-E over.

I: I obligasjoner og sertifikat notert på Oslo Børs storlånsektorliste og som også inngår i noen av punktene over.

J: I ansvarlige lån utstedt av banker og kredittforetak nevnt under punkt C og E.

EGENKAPITALINSTRUMENT

K: Plassering i aksjefond, aksjeindekserte obligasjonslån.

L: Direkteplasseringer i aksjer og egenkapitalbevis notert i organisert marked. Minimum 20 aksjer/egenkapitalbevis. Maksimum 15 % i en enkelt aksje.

M: Plasseringer i derivat som sikringsinstrument for posisjon som kommunen har i samme underliggende papir.

Med langsiktig likviditet menes det likviditet som er skilt fra kommunen sine midler beregnet for driftsformål. Kommunen sin målsetning ved plassering av langsiktig likviditet er å optimalisere avkastningen innenfor et akseptabelt risikonivå.

Kommunen sin målsetting ved plassering av langsiktig likviditet er å optimalisere avkastningen innenfor et akseptabelt risikonivå.

FIGUR 3: Risikoklasser i henhold til finansreglement vedtatt i Vaksdal kommune. Klasse A antas å bære minst risiko, klasse M mest risikabel. Mulighet for avkastning øker med risiko.

Risiko i henhold til finansreglementet

Klasse	Beløp	Maks	Andel	Status
A	-	100 %	0 %	✓
B	-	100 %	0 %	✓
C	-	100 %	0 %	✓
D	69 811 883	100 %	80 %	✓
E	-	100 %	0 %	✓
G	-	100 %	0 %	✓
H	-	100 %	0 %	✓
I	-	100 %	0 %	✓
J	3 926 447	100 %	5 %	✓
K	-	20 %	0 %	✓
L	13 141 894	20 %	15 %	✓
M	-	20 %	0 %	✓

TABELL 5: Fordeling på de ulike risikoklassene i prosent av samlet forvaltningskapital og sammenlignet med rammene gitt i finansreglementet.

For å styre kredittrisiko er det satt grenser for plasseringer i de ulike risikoklassene. På rapporteringstidspunktet var kun risikoklasse D, J og L benyttet, og plasseringen av alle midler er innenfor de rammer som er satt. Ved bruk av risikoklassene er det lagt vekt på avkastning, risiko, risikospredning og likviditet. Risikoklasse A og B er ikke brukt, da plasseringer i risikoklasse C og D (bankobligasjoner i norske banker, lik prioritert ved konkurs som bankinnskudd over 2 millioner) antas å ha lav risiko og god likviditet, samtidig som forventet avkastning er høyere enn i risikoklasse A og B. Risikoklasse L er direkteide aksjer og egenkapitalbevis notert på Oslo Børs, med god spredning både med hensyn på antall aksjer og sektor.

FIGUR 4: Kommentarer til risikofordelingen i porteføljen

Klasse	Største posisjon	Maks	Andel	Status
A	-	100 %	0 %	✓
B	-	100 %	0 %	✓
C	-	100 %	0 %	✓
D	6 985 775	10 %	8 %	✓
E	-	10 %	0 %	✓
G	-		0 %	✓
H	-	10 %	0 %	✓
I	-	5 %	0 %	✓
J	3 926 447	5 %	5 %	✓
K	-		0 %	✓
L	1 131 149	15 %	9 %	✓
M	-	100 %	0 %	✓

TABELL 6: Ramme for plassering pr. debitor regnet av samlet forvaltningskapital og sammenlignet med rammene gitt i reglementet. Risikoklasse L er i % av aksjeporteføljen.

For å redusere den bedriftsspesifikke risikoen i investeringsporteføljen og sikre en god diversifisering er det satt rammer for maksimal plassering pr. debitor. Den største aksjeposisjonen er i Telenor, og utgjør 9 prosent av aksjeporteføljen. I obligasjonsporteføljen er det en senior bankobligasjon i Sparebanken Sør som utgjør den største debitoren i porteføljen, dette utgjør 8 prosent av totale midler til forvaltning av BCM. Det er kun risikoklasse D, J og L som er benyttet, og plasseringen av alle midler er innenfor de rammer som er satt i finansreglementet.

FIGUR 5: Kommentarer til debitorfordelingen i porteføljen

Avkastning etter 3. tertial 2015 sammenlignet med referanseindeks

Aktivaklasse	Benchmark	Resultat i kr.	Resultat i %.	Benchmark	Avvik
Obligasjoner	Statsobligasjonsindeks 3 år (ST4X)	517 153	0,73 %	1,59 %	-0,86 %
Aksjer	Norske aksjer (OBX)	-810 640	-5,50 %	2,92 %	-8,42 %
TOTALAVKASTNING	NORMALPORTEFØLJEN	-293 487	-0,34 %	1,79 %	-2,13 %

TABELL 7: Avkastning etter 3. tertial 2015 for Vaksdal kommune, samlet og pr. aktivaklasse i kr. og prosent målt mot referanseindekser. "Normalporteføljen" består av 15 prosent aksjer og 85 % obligasjoner som har vært aktivaforordelingen i finansporteføljen forvaltet av BCM.

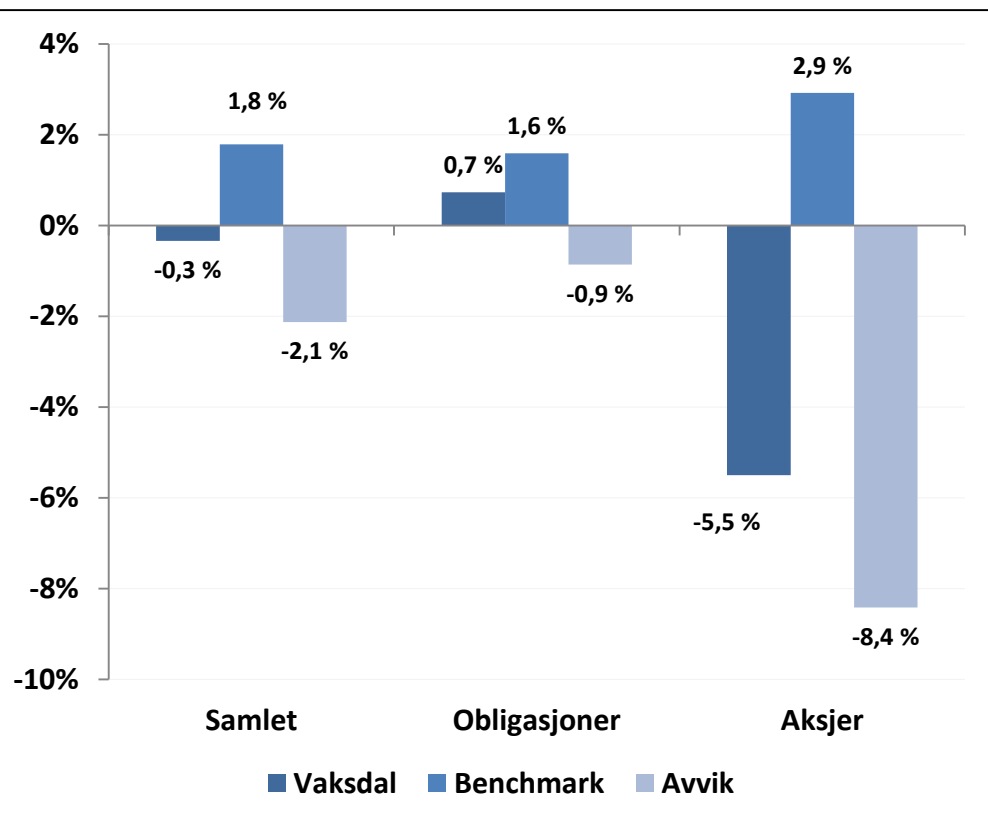
AVKASTNING MOT BUDSJETT:

Vaksdal kommune har i 2015 budsjettert med kr. 2 000 000 i avkastning på porteføljen forvaltet av BCM. Resultatet etter 3. tertial 2015 er - kr. 293 487, fordelt på aksjer og egenkapitalbevis med - kr. 810 640 og obligasjoner med kr. 517 153.

AVKASTNING MOT BENCHMARK:

Obligasjonsporteføljen har levert 0,86 % - poeng under benchmark. Differansen skyldes at porteføljen har lavere renterisiko og høyere kredittrisiko enn benchmark. De lange rentene er falt til historisk lave nivåer, forvalter har vurdert det som for risikabelt å ligge med høy renterisiko i porteføljen, dvs. for lang durasjon. Det vurderes fortløpende å øke porteføljens renterisiko, slik at den blir mer lik totalporteføljens benchmark (3 års stat) gjennom kjøp av obligasjoner med lenger løpetid. Dette vil bli aktuelt når man får et skifte i avkastningskurven. Aksjeporteføljen har levert 8,42 prosentpoeng under benchmark. Porteføljen består av norske aksjer og egenkapitalbevis, og har dermed en noe avvikende sammensetning enn en benchmark bestående som er Oslo Børs fondsindeks. Det er oppstått avvik mot aksjebenchmark som er Oslo Børs (OBX), fordi Vaksdal kommune sin aksjeportefølje har en annen sammensetning. Oljeprisen har det siste halvåret falt fra USD 115 pr. fat til USD 30 pr. fat. Sektorer som olje, seismikk, drilling og shipping har som følge av dette falt 60 til 80 % siste kvartal, avvik mot benchmark skyldes at deler av aksjeporteføljen har vært eksponert mot nevnte sektorer. Eksponering mot sektoren vil reduseres gradvis fremover. Ca. 10 % av porteføljen består av slik aksjer, som siden forrige rapportering i snitt har falt over 50 % i verdi.

FIGUR 4: Kommentarer til avkastning i 2015 mot budsjett og benchmark for langsiktige finansielle aktiva forvaltet av BCM .

FIGUR 5: Tidsvektet avkastning Vaksdal kommune i 2015 sammenlignet med referanseindeks pr. aktivaklasse og samlet for langsiktige finansielle aktiva.

Vurderinger og kommentarer

AKTIVAFORDELING OG STRATEGI CERTIFIKAT, OBLIGASJONER OG AKSJER

Ved utgangen av 3. tertial 2015 var porteføljen allokert med 5 prosent i bank, 80 prosent i obligasjoner og 15 prosent i aksjer og egenkapitalbevis.

De lange swaprentene holder seg historisk lavt. BCM fastholder sin strategi om plassering av majoriteten av porteføljen i obligasjoner med flytende rente (FRN obligasjoner), dvs. knyttet til 3 mnd NIBOR og regulering hver 3 mnd. I påvente av oppgang i renten er påslaget i renten i forhold til NIBOR tilfredsstillende, samtidig som kjøp av fastrenteobligasjoner fremdeles anses som risikofyllt ved en eventuell renteoppgang. Dette betyr at porteføljen fremover høyst sannsynlig vil bestå av FRN obligasjoner. I tråd med en "normalisering" av kapitalmarkedene, vil BCM søke å legge en større andel over i obligasjoner med høyere kredittpåslag, innenfor rammen av kommunens finansreglement, for å oppnå en høyere forventet avkastning over tid. BCM vil holde på sin strategi med relativt liten turnover i porteføljen.

Aksjer og egenkapitalbevis har etter 3. tertial gitt -5,50 % i avkastning. Porteføljen er investert i selskaper notert på Oslo børs, der 70 % av kapitalen er investert i selskapene notert på OBX. Verdsettelsen av norske aksjer vurderes å være på et moderat nivå, pris / bok på 1,3 og pris / fortjeneste på 13. Basert på kommunen sin strategi om langsiktighet rundt sine aksjeinvesteringer finner en det rett å følge en strategi med nøytralvekt og bruker svingningene i markedet til å gjøre noen kjøp og salg. Mindre selskaper innen oljeservice, seismikk, shipping og offshore vil bli solgt ut ved anledning.

ENDRING I RISIKOEKSPONERING OG VURDERING AV RISIKO

Kredittrisikoen er styrt gjennom å klassifisere kredittrisikoen i risikoklasser. Midlene er plassert innenfor rammene i forvaltningsreglementet. Det er ikke valutarisiko. Porteføljen består av 16 obligasjoner og 34 aksjer. Investeringene er gjort i verdipapir notert på Oslo Børs, eller med tilsvarende god omsetning. Likviditetsrisikoen er lav, og investeringen kan omgjøres til kontanter i løpet av kort tid. Porteføljen er stresstestet, det potensielle tapet vurderes som akseptabelt i forhold til kommunenes risikobærende evne.

AVVIK FRA FINANSREGLEMENTET

I finansporteføljen forvaltet av Bergen Capital Management AS er det ingen avvik fra finansreglementet som ble vedtatt i Vaksdal kommunestyre 30. september 2014.

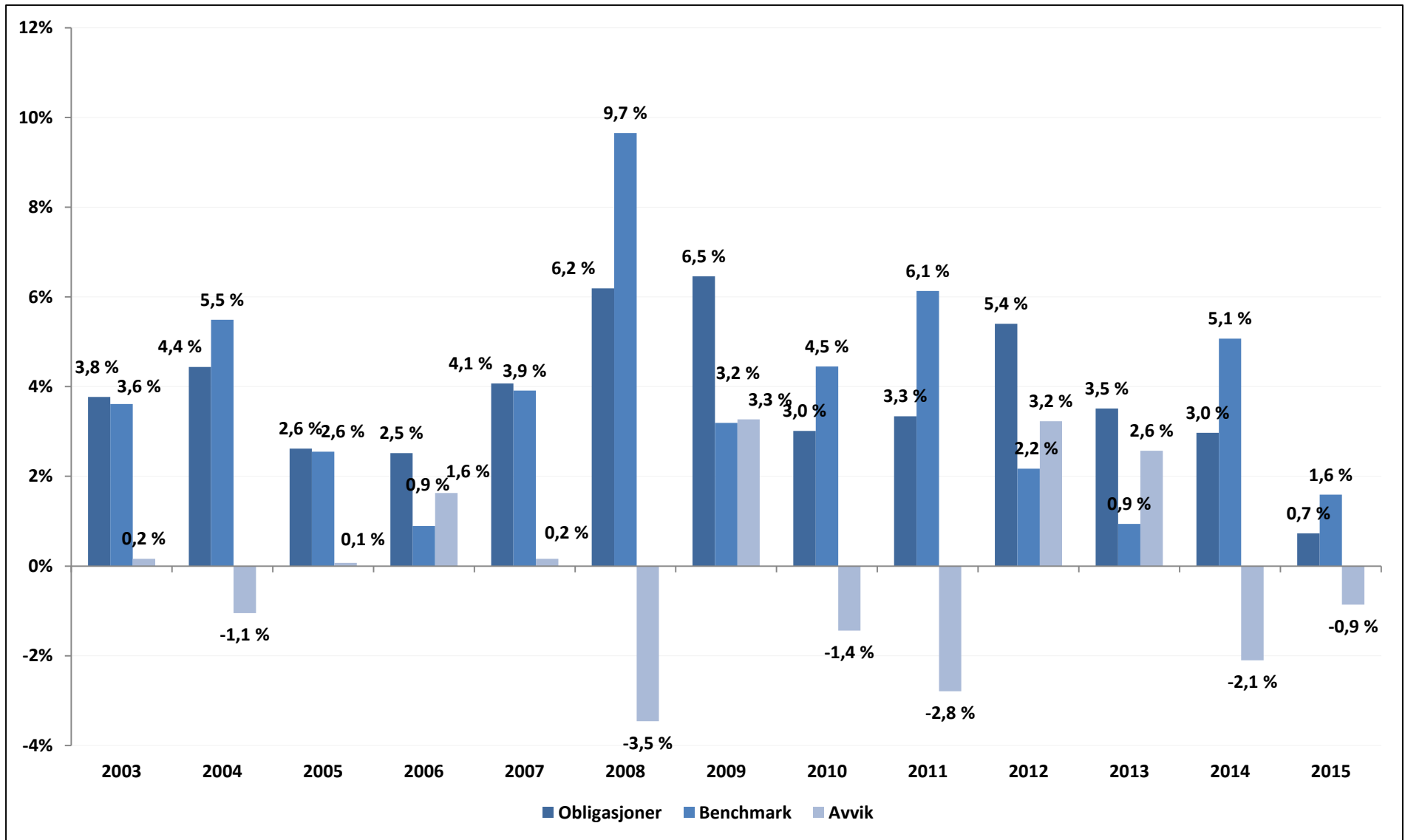
MARKEDSKOMMENTAR

Veksten i verdensøkonomien er fortsatt moderat og usikkerheten om utviklingen fremover er stor, særlig i euroområdet og Kina. Usikkerheten rundt oljeprisen, utviklingen i Kina og rentehevingen i USA er mye større enn tidligere. Globalt har utviklingen på børsene i 2015 vært volatil, og tilnærmet uendret. Her hjemme har vi virkelig fått merke at oljeprisen er halvert og har stabilisert seg på under USD 40 pr fat. Til tross for oljefallet har likevel hovedindeksen på Oslo Børs styrket seg (+ 6 %) det siste året. Det er god vekst i innenlandsk etterspørsel i industrialiserte land, men svakere utvikling i fremvoksende økonomier tynger eksportsektoren i mange industriland. Den pågående overgangen til en mer konsumdrevet vekst i Kina bidrar til lavere etterspørsel etter råvarer. Styringsrentene er nær null i mange land, og markedsaktørenes forventninger til styringsrentene fremover er lave. I USA ble renten hevet i desember, men samlet sett for Norges handelspartnere har forventede styringsrenter falt. Her hjemme går vi en usikker tid i møte blant annet på grunn av den seneste tids kraftige fall i olje- og råvareprisene, kombinert med økt frykt for en ytterligere svekkelse av den økonomiske veksten i Kina og andre fremvoksende økonomier. Virkningene på norsk økonomi av fallet i oljeprisen og nedgangen i oljeinvesteringene kommer gradvis til syne.

Hovedstyret i Norges Bank vedtok på sitt møte 16. desember å holde styringsrenten uendret på 0,75 prosent. Slik hovedstyret nå vurderer utsiktene, kan styringsrenten bli satt ytterligere ned i løpet av det nærmeste halvåret. Isolert sett var det mye som talte for et rentekutt, men usikkerheten rundt virkningene av pengepolitikken, boligpriser og gjeldsutvikling talte for å gå varsomt frem i rentesettingen. Anslagene i den siste rapporten fra Norges Bank tilsier en styringsrente som avtar til noe under 0,5 prosent i 2016. Mot slutten av prognoseperioden i 2018 anslås styringsrenten å øke til i underkant av 1 prosent. Ny informasjon om aktiviteten i norsk økonomi indikerer at veksten har vært litt svakere enn ventet og at utsiktene fremover er noe svekket. Dette veier opp for at det lave rentenivået bidrar til å holde boligpriser og gjeldsvekst oppe. Hovedstyret i Norges Bank har som utgangspunkt for sin vurdering av pengepolitikken at renten settes med sikte på at inflasjonen skal være nær 2,50 prosent. Underliggende inflasjon har i 2015 vært på nivåer nært og over målet slik at det er det en viss risiko for at renteøkningene kan komme raskere enn det som markedet og Norges Bank legger til grunn. Norges Bank anslår nå styringsrenten til å ligge under 1 % til våren 2019, og deretter en gradvis økning. 3 MND Nibor er ved utgangen av 2015 på 1,13 prosent, som gir en flytende kortsiktig lånerente for kommunen på mellom 1,55 – 1,65 prosent etter kredittpåslag. Kredittpåslaget for norske kommuner har økt kraftig i 2015, og det er foreløpig ingenting som tilsier at denne utviklingen skal reverseres. Lave styringsrenter og markedsrenter ute taler likevel for at kommunen kan låne til flytende renter under 1,65 prosent i hele 2016.

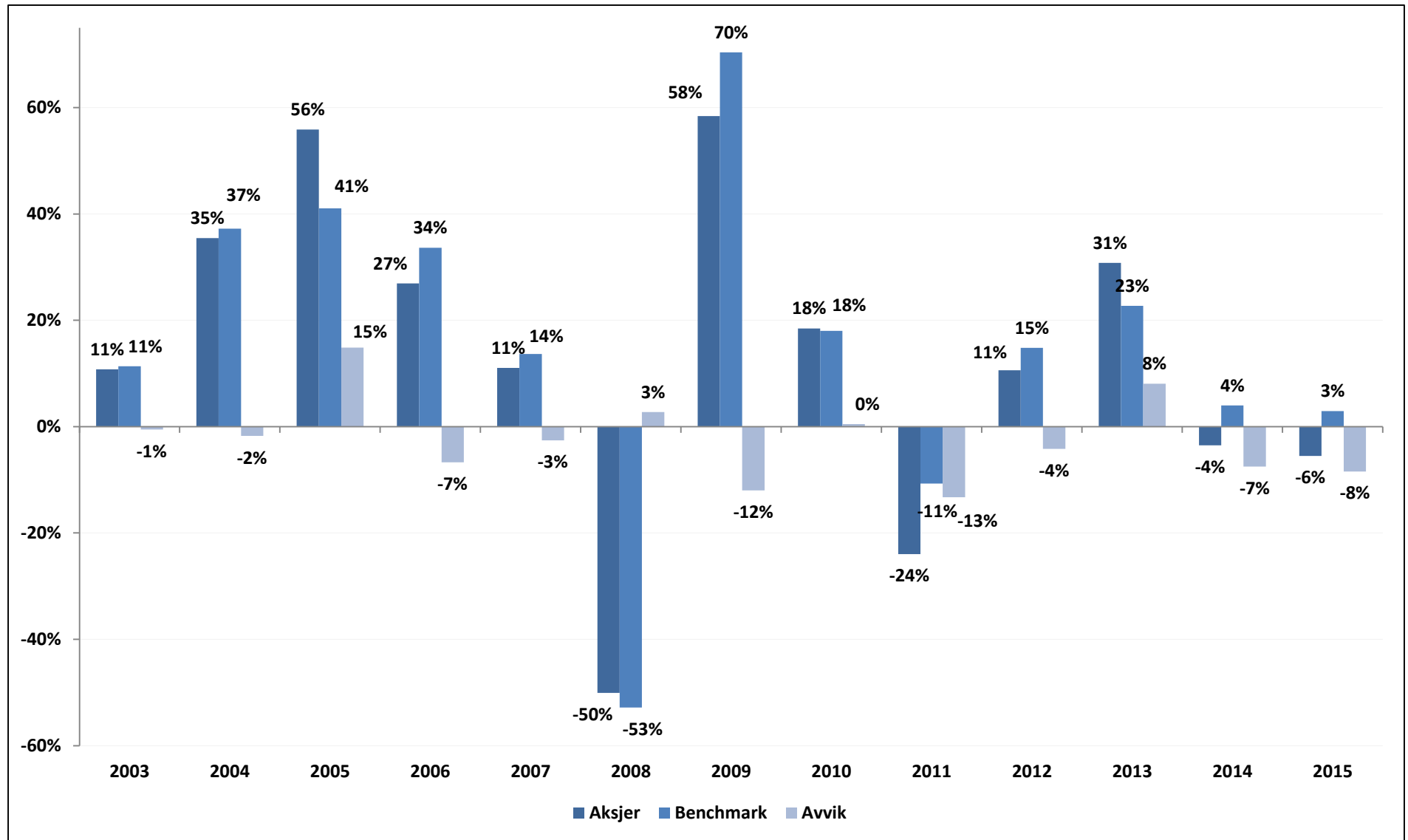
Svekkede vekstutsikter, økt arbeidsledighet, økende offentlig lånebehov, utgang i pengemarkedsrenter, utgang i kredittspreader og ulike finansielle reguleringer og krav vil gjøre at avkastningen på norske kredittobligasjoner fremover vil være volatil. Forventet avkastning i kommende perioder vil ligge på 3 måneders Nibor + 1,50 %, men fordeling av avkastning mellom periodene vil svinge. Historisk lave renter gjør at durasjonen i porteføljen er kort, 3 års stat er i januar 2016 på 0,60 %. Nedsiden er derfor begrenset, og lengre durasjon i porteføljen vil kunne gi kurstap ved økning i de lange rentene.

Historisk avkastningsresultat obligasjoner og sertifikat

FIGUR 6: Tidsvektet avkastning obligasjoner forvaltet av BCM i perioden 2003 - 2015 sammenlignet med referanseindeks (norske statsobligasjoner med 3 års durasjon).

Historisk avkastningsresultat aksjer og egenkapitalbevis

FIGUR 7: Tidsvektet avkastning aksjer og egenkapitalbevis forvaltet av BCM i perioden 2003 - 2015 sammenlignet med norske aksjer (OBX).

Ord og uttrykk brukt i finansreglement og finansrapport

Aksje

Eierandel i aksjeselskap. Aksjeeierne er ikke personlig ansvarlige for selskapets forpliktelser. Alle aksjer (av samme klasse) gir lik rett i selskapet. Gjennom generalforsamlingen utøver Aksjeeierne den øverste myndighet i aksjeselskapet. Se også egenkapitalbevis.

Aksjeforvaltning

Styring og oppfølging av en portefølje av aksjer (eller andre egenkapitalinstrumenter).

Aktivklasser

Ulike typer verdipapirer, som for eksempel aksjer og obligasjoner.

Basispunkt

Et basispunkt er ett hundredels prosentpoeng. Denne måleenheten brukes særlig til å angi kostnader og avkastningsforskjeller i kapitalforvaltning.

BIS vekt (Bank of International Settlement)

Bank of international settlements (BIS) har satt opp retningslinjer for hvordan man skal risikovekte en låntager. Skalen går fra 0 til 1, hvor 0 er lavest. Staten er vektet 0, mens kommuner og banker er vektet 0,2. Industriselskaper er vektet 1. Vektingen innebærer at man kan låne ut 5 ganger så mye penger til en kommune som til industriselskaper for å oppnå samme kredittrisiko. BIS-vektingen påvirker blant annet Kommunalbankens kapitaldekning, og derigjennom størrelsen på bankens ansvarlige kapital.

Benchmark

Sammenligningsgrunnlag. I rentemarkedet benyttes ofte renten på statspapirer som benchmark, mens ledende aksjeindekser benyttes som benchmark i aksjemarkedet.

D-lånsrenten

Rente på overnatten-lån i Norges Bank.

Deflasjon

Vedvarende fall i det generelle prisnivået (se inflasjon).

Derivat

En finansiell kontrakt hvor verdien avhenger av verdien til en underliggende variabel på et fremtidig tidspunkt. Priser på finansielle aktiva, råvarer osv. benyttes ofte som underliggende variabel. Opsjoner og terminkontrakter er eksempler på derivater.

Durasjon

Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før alle kontantstrømmer (rentekuponger og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er svært følsom for renteendringer.

Effektiv rente

Avkastningen (årlig rente) man vil oppnå ved å investere i et rentepapir til dagens kurs og sitte på det til forfall. Kalles også yield.

Egenkapitalinstrumenter

Aktivklasse som i hovedsak omfatter (fysiske) aksjer, aksjefuturekontrakter og opsjoner knyttet til aksjeverdier.

Egenkapitalbevis

Verdipapir som ligner på en aksje, men som skiller seg med hensyn til eierrett til selskapsformuen og innflytelse i selskapets organer. Egenkapitalbevis kan utstedes av sparebanker, kredittforeninger og gjensidige forsikringsselskaper for å tiltrekke seg ny kapital.

Emisjon

Innhenting av kapital ved utstedelse av verdipapirer. Ved en aksjeemisjon blir det utstedende aksjeselskapet tilført ny egenkapital, mens ved utstedelse av obligasjons- og sertifikatlån blir utsteder tilført ny fremmedkapital.

ESB

Den europeiske sentralbanken, lokalisert i Frankfurt, som fra 1. januar 1999 har hatt ansvaret for å utforme og gjennomføre pengepolitikken innenfor den monetære unionen i EU.

Fastrenteobligasjon

Obligasjon som gir samme nominelle rente i hele løpetiden.

Finansieringsforetak

Samlebetegnelse for finansieringsselskaper og kredittforetak.

Finansieringsselskap

Selskap som har konsesjon til å drive finansieringsvirksomhet, men ikke er bank, forsikringsselskap eller låneformidlingsforetak. I motsetning til kredittforetak er finansieringsselskap ikke obligasjonsutstedende.

Finansinstitusjoner

Selskap, foretak eller annen institusjon som driver finansieringsvirksomhet, med unntak av offentlige kredittinstitusjoner og fond, verdipapirfond, verdipapirforetak. Finansinstitusjon er en samlebetegnelse for banker, finansieringsforetak og forsikringsselskaper.

Finanstilsynet

Finanstilsynet fører tilsyn med finansinstitusjoner, institusjonene i verdipapirmarkedet, pensjonskasser, revisorer, regnskapsførere, eiendomsめglere og inkassoselskaper.

F-innskudd

Bankenes innskudd i Norges Bank til fast rente og løpetid.

Float

Floatperiode: Perioden fra det tidspunkt betalers konto belastes et beløp til det tidspunktet mottakers konto godskrives det samme beløp. Floatinntekt: Avkastningen den betalingsformidlende institusjon har av floatbeløpet i floatperioden.

F-lån

Bankenes lån i Norges Bank til fast rente og løpetid.

Foliorenten

Renten bankene får på sine innskudd fra en dag til den neste i Norges Bank. Foliorenten er det viktigste virkemiddelet i pengepolitikken.

Forvaltningskapital

Den samlede verdien av midlene en finansinstitusjon har til forvaltning. Forvaltningskapitalen tilsvarer balansesummen. Forkortelsen GFK benyttes for gjennomsnittlig forvaltningskapital.

FRA-rente

Forward Rate Agreement. Fremtidig renteavtale. Avtale mellom to parter om å fastlåse rentesatsen på et fremtidig innlån eller utlån for en gitt periode.

Gjenkjøpsavtale

Salg av verdipapirer der man samtidig gjør en avtale om å kjøpe papirene tilbake på et senere tidspunkt til en avtalt pris.

Hybridkapital

Som andre bedrifter er bankene finansiert ved egenkapital og lån. Hybridkapital er en mellomting mellom egenkapital og lån. Hybridkapital er egenkapital i dårlige tider, og lån i gode. Avkastningen til hybridkapitalen er en rente, på samme måte som andre obligasjoner, med fast eller flytende rente. Det gjør at avkastningen på hybridkapital er trygg og forutsigbar, på samme måte som annen gjeld. Egenkapitalen får derimot utbytte, som varierer fra år til år. Hvis en bank taper mye penger, går det utover egenkapitalen. Men hybridkapitalen skal også skrives ned i samme takt som denne. På samme måte; hvis en bank går så dårlig at den ikke har lov til å betale utbytte til egenkapitalen, skal den heller ikke betale renter på hybridkapitalen.

Ord og uttrykk brukt i finansreglement og finansrapport

IMM-dager

Vanlig brukte forfallsdager for standardiserte pengemarkedsprodukter (forkortelsen står for International Money Market).

Implisitt volatilitet

Forventet fremtidig volatilitet utledet fra opsjonspriser.

Indeks

En veiet sum av økonomiske/finansielle størrelser. Indekser benyttes til å si noe om utviklingen over tid. Konsumprisindekser og aksjeindekser er eksempler på hyppig benyttede indekser.

Inflasjon

Vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjonen måles vanligvis ved veksten i konsumprisindeksen (KPI).

Intervensjoner

Norges Banks kjøp og salg av utenlandsk valuta med sikte på å påvirke valutakursen.

Kapitaldekning

Et forholdstall som sier noe om soliditeten til finansinstitusjoner og verdipapirforetak. Det er spesielle regler for hvordan kapitaldekningen skal beregnes. Se Finanstilsynets nettsider om kapitaldekning.

Konkurrensekursindeksen (KKI)

Indeks som viser verdien av norske kroner målt mot et veid gjennomsnitt av valutaene til 25 av Norges viktigste handelspartnere. Stigende indeksverdi betyr svakere kronekurs.

Korrelasjon

Korrelasjonen mellom to variable beskriver graden av samvariasjon. Dersom korrelasjonen er lik 1 beveger de to variablene seg alltid helt i takt. Dersom det er null korrelasjon, beveger de seg helt uavhengig av hverandre.

KPI

Konsumprisindeks. Indeks som måler veksten i konsumprisene (se inflasjon).

KPI-JAE

Et mål på veksten i konsumprisene justert for avgiftsendringer og uten energivarer. KPI-JAE er et mål på den underliggende prisstigningen.

Kredittforetak

Foretak som i hovedsak finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av obligasjoner.

Kredittindikatorer (K2, K3)

Månedlige indikatorer for kreditt til publikum (kommuneforvaltning, ikke-finansielle foretak og husholdninger). De viktigste indikatorer omfatter henholdsvis publikums bruttogjeld til innenlandske kreditorer (K2) og til alle kreditorer, dvs. inkludert utlandet, (K3).

Kredittinstitusjon

Foretak som mottar innskudd eller andre tilbakebetalingspliktige midler og yter lån for egen regning.

Kredittrisiko

Risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Likviditetspremie

Ulike verdipapirer er mer eller mindre lett omsettelige. For eksempel omsettes det i de fleste land statsobligasjoner for store beløp hver dag, mens det for enkelte obligasjoner utstedt av private selskaper kan være vanskelig å finne en kjøper eller selger om en ønsker å foreta en handel. Papirer som det vanskelig å få solgt har gjerne litt høyere avkastning på grunn av det. Denne meravkastningen kalles en likviditetspremie.

Likviditetsrisiko (for finansinstitusjoner)

Risiko for økte kostnader som følge av at en motpart ikke gjør opp sin forpliktelse til rett tid. Risikoen skyldes at finansinstitusjonene, og spesielt bankene, i stor grad finansierer en forholdsvis langsiktig utlånsportefølje med kortsiktige innskudd eller innlånning.

Likviditetsrisiko (i finansielle markeder)

Risikoen for å oppnå en dårlig pris fordi antallet aktuelle kjøpere/selgere i markedet er lite. OBX er de 25 mest likvide aksjene på Oslo børs. OB Match er øvrige aksjer med minimum 10 handler pr. dag. OB Standard er aksjer med mindre enn 10 handler pr. dag.

M2

Pengeholdende sektors (publikum og andre finansielle foretak enn banker og statlige låneinstitutter) beholdning av sedler og mynt, ubundne bankinnskudd og banksertifikater. M2 betegnes som det brede pengemengdebegrepet. Se også pengemengden.

Markedskapitaliseringsvekter

Markedskapitaliseringsvekter er vekter som svarer til den andel hvert aktivum eller aktivaklasse eller land/region har av total markedsverdi innenfor et definert univers. For Petroleumsfondet brukes slike vekter til å bestemme hvor stor andel hvert lands aksjeindeks skal ha i totalindeksen for en region.

Markedsrisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktuasjoner i finansielle markeder.

Meravkastning, mindreavkastning

Se differanseavkastning.

Nominell rente

Pålydende rente på en finansiell fordring. Se også realrente.

Nullkupongobligasjon

En obligasjon uten rentebetalinger. Nullkupongobligasjoner legges ut til underkurs, dvs. til en kurs lavere enn pålydende verdi, og løses inn til pålydende verdi ved forfall.

Obligasjon

Standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, renteutbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringsbestemmelser, avtales ved utstedelsen av lånet.

Operasjonell risiko

Risiko knyttet til faren for forstyrrelser og avbrudd av driftsmessig art, for eksempel brudd på prosedyrer, feil i IT-systemer eller maskinvarer, regelbrudd, bedragerier, brann og terrorangrep.

Oppgjørsrisiko

Risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjørsrisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Ved betalingsformidling blir transaksjoner generert av kunder og de resulterende eksponeringer vil ikke være resultat av eksplisitte kredittvurderinger. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Opsjon

Man skiller mellom to typer opsjoner, kjøpsopsjoner og salgsopsjoner. En kjøpsopsjon (salgsopsjon) er en rett, men ikke plikt til å kjøpe (selge) et underliggende aktivum til en på forhånd avtalt pris. Mulige underliggende aktiva er aksjer, valuta m.m.

Pengemarkedsfond

Pengefond eller sameie som tar i mot penger fra publikum og investerer dem videre i kortsiktige verdipapirer.

Pengemengden

Pengeholdende sektors beholdning av sedler og mynt, bankinnskudd og andre finansielle instrumenter som inngår i ulike pengemengdebegreper (se også M2). Pengeholdende sektor består av publikum (kommuneforvaltningen, ikke-finansielle foretak og husholdninger) samt andre finansielle foretak enn banker og statlige låneinstitutter. (Merk at det gjelder andre definisjoner for basispengemengden).

Ord og uttrykk brukt i finansreglement og finansrapport

Pengeoppgjøret

Pengedelen av verdipapiroppgjøret.

Pengepolitikk

Myndighetens styring av renter og likviditet i markedet for norske kroner. Det viktigste virkemiddelet i pengepolitikken er renten på bankenes innskudd i Norges Bank (foliorenten).

Portefølje

Brukes om samlet mengde av de verdipapirer som et fond blir investert i. Petroleumsfondets portefølje består blant annet av aksjer, aksjefuturekontrakter, obligasjoner, pengemarkedsplasseringer, rentefuturekontrakter og valutaterminkontrakter.

Realrente

Realrenten er nominell rente korrigert for prisstigning (inflasjon).

Referanseportefølje

En referanseportefølje er en tenkt portefølje med en bestemt sammensetning av verdipapirer (obligasjonsindeks eller aksjeindeks) som en forvalter resultatmåles i forhold til. Referanseporteføljen representerer en nøytral investeringsstrategi.

Rentebærende instrumenter

Finansielle kontrakter der avkastningen er knyttet til en avtalt rente av en pålydende verdi. Et eksempel er obligasjoner.

Renteforvaltning

Styring og oppfølging av en portefølje av rentebærende instrumenter.

Rentefølsomhet

Sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendring på ett prosentpoeng i pengemarkedet.

Rentemargin

Differansen mellom (en banks) utlåns- og innskuddsrente.

Rentepapirer

Fellesbetegnelse for obligasjoner, sertifikater og statskassesevksler.

Renterisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i renten.

Risikopremie

Den ekstra avkastningen en investor forventes å oppnå ved en risikabel investering i forhold til en risikofri investering. Investeringer i statlige rentepapirer benyttes vanligvis som det risikofrie sammenligningsgrunnlaget, selv om ingen investeringer er helt uten risiko.

Sertifikat

Standardisert omsettelig lån med løpetid på inntil 12 måneder (ett år). Se også obligasjon.

Short-salg

I mange markeder er det tillatt å avtale salg av verdipapirer man ikke eier. På avtalt leveringsdato må imidlertid selgeren ha papiret, enten etter å ha kjøpt det eller vanligere ved å ha lånt det av en tredjepart. Short-salg kan være lønnsomt dersom man venter at prisen på verdipapiret skal synke før man må kjøpe det.

Spread

Brukes generelt om forskjellen mellom to priser. I obligasjonsmarkedet brukes spread om forskjellen mellom salgs- og kjøpskurs på en obligasjon. Ved omsetning av obligasjoner tar ikke meglerne direkte betalt for sine tjenester, men stiller i stedet kurser for kjøp og salg.

Standardavvik

Standardavvik er et mål som viser hvor mye verdien av en variabel kan ventes å svinge. For en konstant verdi vil standardavviket være lik 0. Høyere standardavvik betyr større svingninger.

Statskassesevksel

Et standardisert omsettelig lån utstedt av den norske stat med løpetid under ett år og ingen rentebetalinger. Se også nullkuponobligasjon.

Styringsrente

Sentralbankens sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette foliorenten.

Støttekjøp

En sentralbanks kjøp av en valuta for å øke prisen/kursen på valutaen (se intervensjoner).

Swap

Avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente.

Taktisk aktivaallokering

Å velge andre aktiva- eller markedssammensetninger enn i referanseporteføljen med sikte på å oppnå høyere avkastning.

Terminkontrakter

Kontrakter om kjøp eller salg av aktiva på et fremtidig tidspunkt og til en bestemt pris. Petroleumsfondet kjøper og selger valuta på termin, for å unngå valutakursrisiko i forhold til referanseporteføljens valutassammensetning.

Terminrenter

Terminrenter er renter som løper mellom to fremtidige tidspunkter. Terminrentene kan under visse forutsetninger gi uttrykk for markedets forventninger om fremtidig rentenivå.

Valutakurs

Prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutaopsjoner

En rett, men ikke plikt, til å kjøpe eller selge et bestemt beløp valuta til en på forhånd avtalt valutakurs.

Valutareserver

Norges Banks beholdninger av finansielle aktiva i utenlandsk valuta som skal kunne benyttes i gjennomføringen av pengepolitikken. Norges Bank forvalter i tillegg Statens Petroleumsfond på vegne av Finansdepartementet.

Valutarisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i valutakursen.

Valutaswapmarkedet

Et marked der to aktører i dag foretar et bytte mellom to valutaer med avtale om å reversere byttehandelen på et fremtidig tidspunkt til et bestemt kursforhold mellom de to valutaer (valutabytteavtale).

Verdipapirfond

Et fond som eies av en ubestemt krets av personer og hvor midlene i det vesentlige er investert i verdipapirer.

Verdipapirforetak

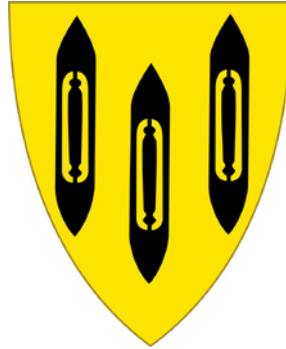
Foretak som yter investeringstjenester.

Volatilitet

Et statistisk mål for svingningene i en tidsserie.

VPS

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utsteder.

Finansrapport Vaksdal kommune

Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og finansieringsavtaler

Rapport 2015 1 januar til 31 desember

Innhold

Side 3: Oppsummering og nøkkeltall
Side 4: Fordeling rentebinding
Side 5: Finansreglementets krav
Side 6: Porteføljens durasjon
Side 7: Utvikling i durasjon
Side 8: Utvikling i gjennomsnittrente
Side 9: Utvikling i lånegjeld
Side 10: Opptak av nye lån i perioden
Side 11: Forfall i perioden
Side 12: Motpartoversikt lån
Side 13: Motpartoversikt rentebytteavtaler
Side 14: Markedskommentar
Side 15: Ordliste og forklaring
Appendiks : Stamdataoversikt

Forbehold

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og reglement for finansforvaltning vedtatt av kommunestyret. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig. Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten. Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre klienter, ikke for offentlig publisering eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om klienters eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, verdiendringene kan være store i låne- og verdipapirmarkedet slik at endelig resultat vil kunne avvike, det er brukt beste anslag på gitte tidspunkt som markedspriser i rapporten. Historisk resultat i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig resultat. Fremtidig resultat vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, porteføljens risiko, samt kostnader ved forvaltning.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere og kommunen, BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av denne informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges. Rapporten gir et øyeblikksbilde på rapporteringstidspunkt, slik at porteføljens sammensetning og risiko p.t. kan være høyere eller lavere.

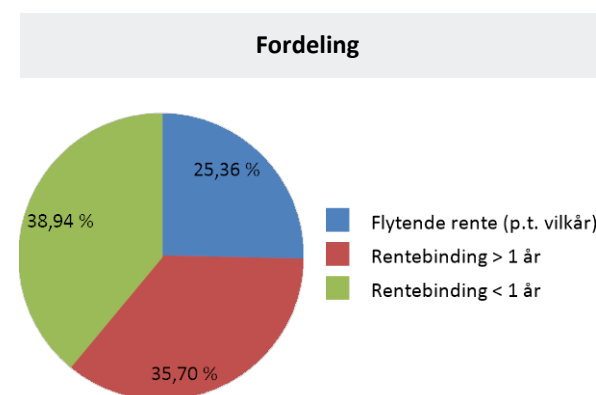
BCM vil sjekke av status mot Kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer Kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er Kunden selv de facto som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av Kunden

Oppsummering og nøkkeltall

Nøkkeltall		Forklaring
Total lånegjeld	Kr. 254 934 070	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer startlån i Husbanken, lån i Kommunalbanken, KLP Kommunekreditt og verdipapirmarkedet.
Durasjon	0,80	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast, hensyntatt alle kontantstrømmer (rentebetalinger, avdrag og hovedstol). Dersom en låneportefølje uten avdrag og årlige rentebetalinger har durasjon på 1 betyr det at porteføljen i gjennomsnitt har en rentebinding på 12 måneder.
Vektet gjennomsnittrente	2,02%	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.
Kapitalbinding	7,32 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringsrisiko har kommunen alt annet like.

Fordeling rentebinding

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Lån med fast rente:		
Rentebinding > 1 år	91 012 830	35,70 %
Rentebinding < 1 år	99 275 064	38,94 %
Sum rentebinding	190 287 894	74,64 %
Flytende rente (p.t. vilkår)	64 646 176	25,36 %
SUM	254 934 070	100,00 %

Forklaring

Tabellen over viser fordelingen for gjeldsporteføljen angitt ved bruk av enkel rentebinding. Lån med flytende rente er lån i Husbanken, Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt til p.t. vilkår. Lån med p.t. vilkår har 14 dagers rentevarsel og oppsigelsestid, dvs. En rentebinding på $14 / 365 = 0,04$. Lån med nibortilknytning (3 eller 6 MND) er sortert som lån med rentebinding under 1 år.

Forklaring

Figuren over viser grafisk fordeling av gjeldsporteføljen kommunen målt ved bruk av enkel rentebinding.

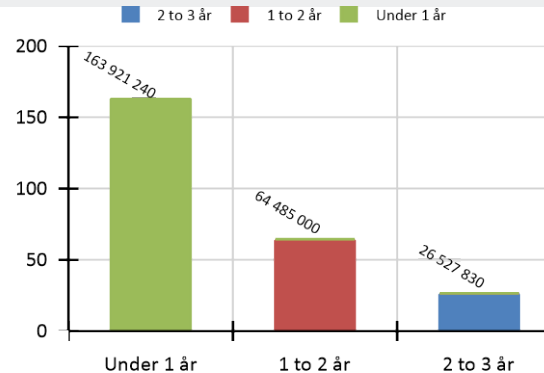
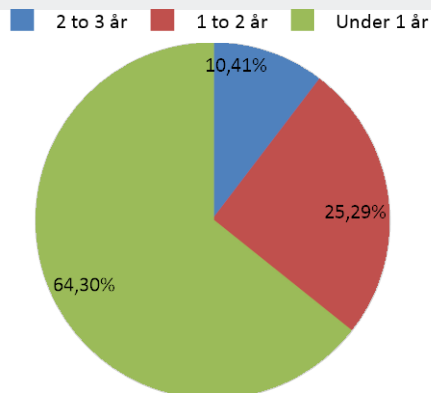
Finansreglementets krav og strategi

Krav i kommunens reglement	Status	Kommentar
Innhente minst 2 konkurrerende tilbud ved refinansiering og låneopptak	✓ OK	
Refinansieringsrisiko skal reduseres ved å spre forfall/renteregulering	✓ OK	
Størrelse på enkeltlån, ikke vesentlig andel av totalporteføljen	✓ OK	
Rapportering i henhold til gjeldende reglement og forskrift	✓ OK	
Fordeling av låneopptak på flere långivere	✓ OK	
Nye låneopptak tatt opp i tråd med reglene i Kommuneleien § 50	✓ OK	

Portføljens durasjon

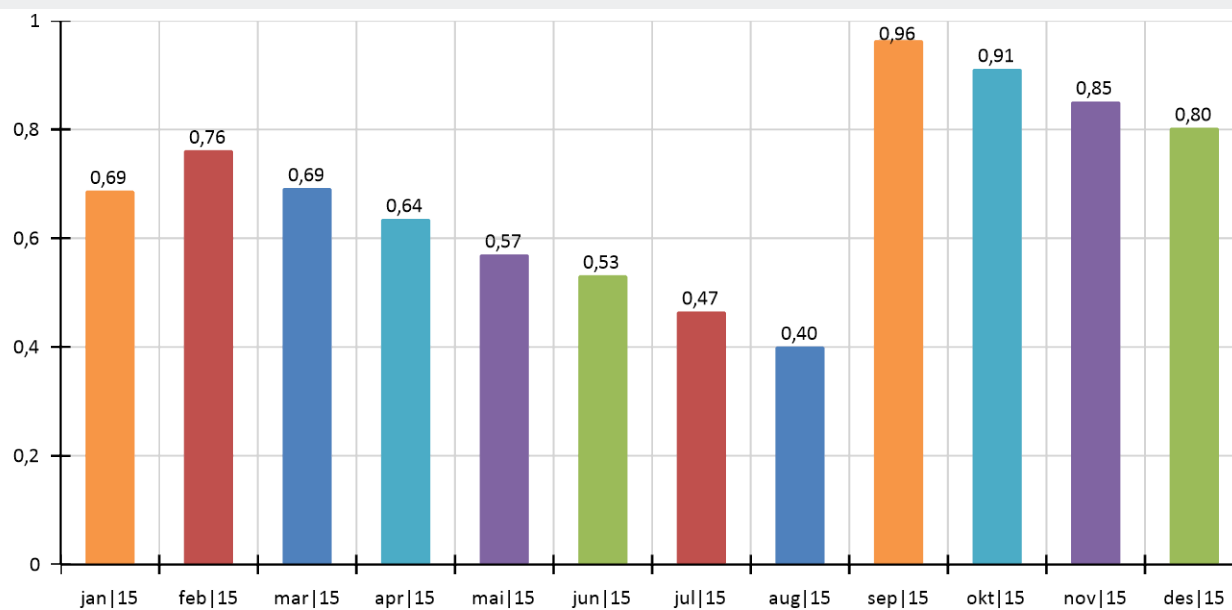
Durasjonsintervall	Pålydende i NOK	Durasjon	Prosentvis andel av porteføljen	Kommentar
Under 1 år	163 921 240	0,18	64,30%	Durasjon brukes ofte for å måle renterisiko. Durasjon gir et uttrykk for hvor følsom markedsverdien på lånene er for en endring i markedsrentene. Man kan se på durasjon som vektet gjennomsnittlig løpetid for et lån eller en plassering. Porteføljens durasjon er i tabellen målt ved slutten av rapporteringsperioden. Ved beregning av durasjon for porteføljen er det antatt at alle lån, sertifikat og obligasjoner er priset til kurs lik 100 %. Durasjons tallet er i tråd med kommunens finansreglement og rentesikringsstrategi, hvor forutsigbarhet i rentekostnadene er et viktig element.
1 til 2 år	64 485 000	1,71	25,29%	
2 til 3 år	26 527 830	2,48	10,41%	
3 til 5 år	0	0,00	0,00%	
> 5 år	0	0,00	0,00%	
SUM	254 934 070	0,80	100,00%	

Durasjonsintervall i % av porteføljen

Utvikling i durasjon

Utvikling i durasjon

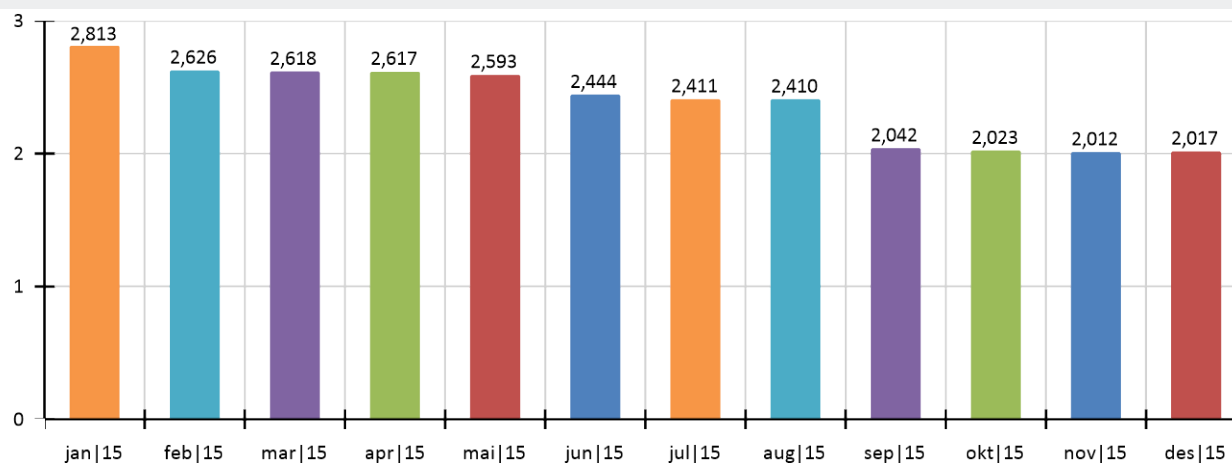

Kommentar

Durasjon er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Utvikling gjennomsnittrente

Utvikling i gjennomsnittrente

Kommentar

Vektet gjennomsnittrente er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Porteføljen og markedsrenter

(Rentene er justert for kredittmargin (påslag), og indikerer derfor faktiske lånerenter for angitt løpetid)

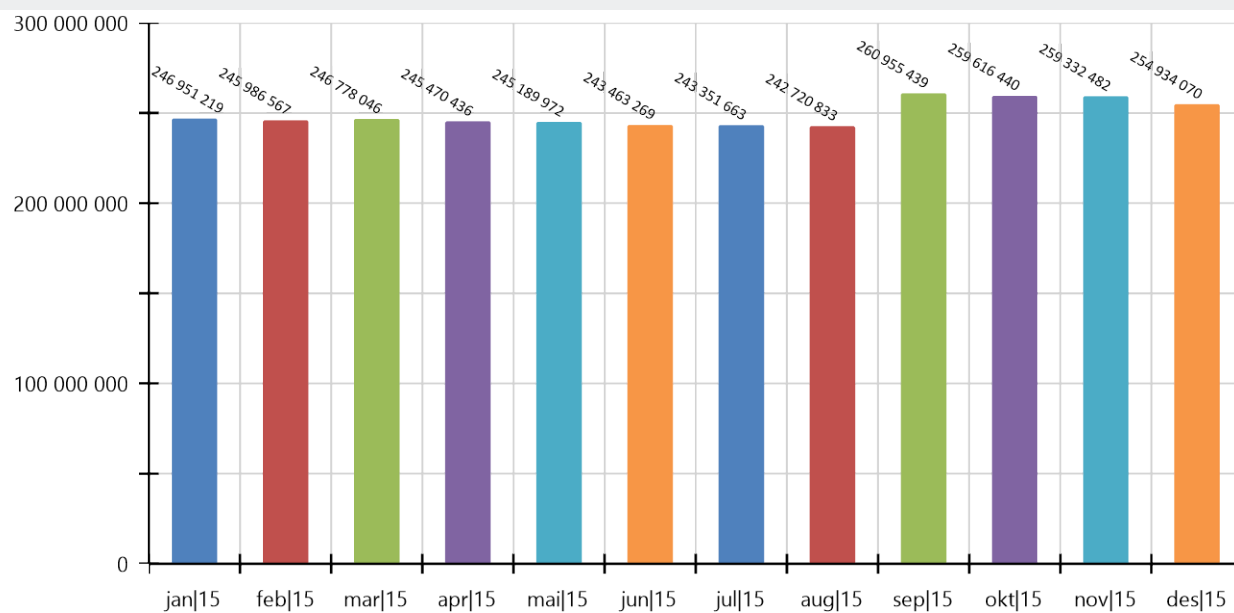
Vektet gjennomsnittrente	P.T.KBN	Norges Bank (foliorenten/styringsrenten)	3 MND	6 MND	12 MND	3 År	5 År
2,02 %	1,65 %	0,75 %	1,45 %	1,45 %	1,50 %	1,60 %	1,75 %

Markedsrenter og porteføljens
betingelser

Ved utløpet av rapporteringsperioden

Utvikling i lånegjeld

Utvikling lånegjeld

Kommentar

Lånegjeld er målt ved utgangen av hver måned i rapporteringsperioden.

Opptak av nye lån i perioden

Opptak av nye lån i perioden

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall / renteregulering	Nytt lånenummer	Kommentar
DNB	03.02.2015	55 560 000	1,244	03.09.2015	NO001073040.1	
Husbanken	30.03.2015	2 000 000	1,990	01.04.2040	13563068	
Nordea Mkts	08.06.2015	19 685 000	1,700	21.09.2015	NO001074019.4	
DNB	03.09.2015	55 560 000	1,470	02.06.2016	NO001074467.5	
KBN	21.09.2015	64 485 000	1,660	21.09.2017	20150446	
KBN	24.09.2015	19 445 000	1,650	25.09.2045	20150461	

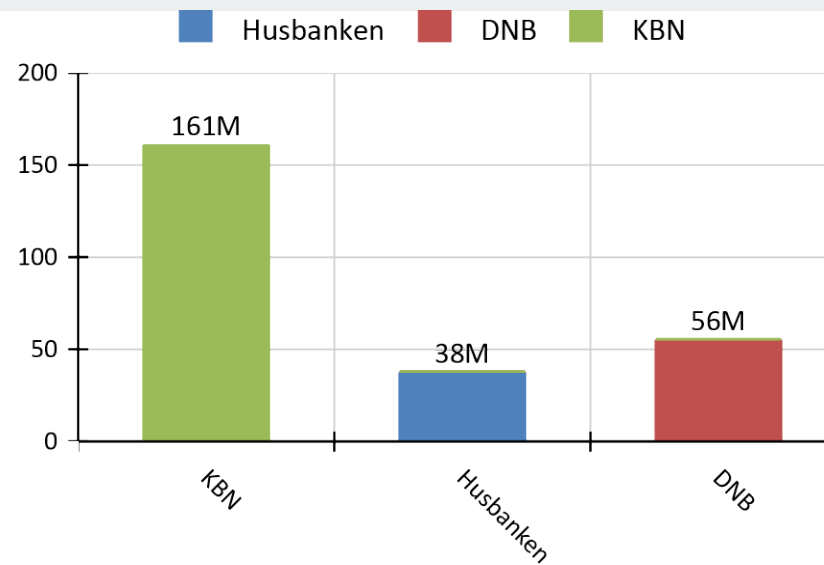
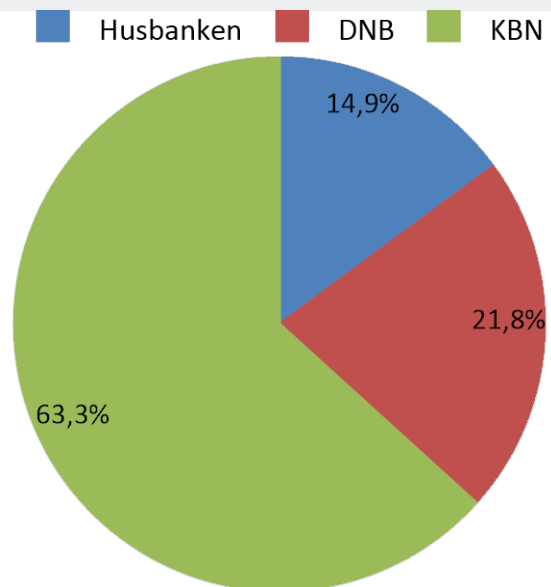
Forfall i perioden

Forfall i perioden

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall / renteregulering	Nytt lånenummer	Kommentar
DNB	03.11.2014	45 810 000	1,610	03.02.2015	NO0010723083	
KLP	03.02.2010	10 075 000	4,200	03.02.2015	8317.50.37635	
KBN	07.06.2010	19 685 000	3,590	08.06.2015	20100299	
Husbanken	09.01.2014	569 933	2,089	12.06.2015	13560901	
DNB	03.02.2015	55 560 000	1,244	03.09.2015	NO001073040.1	
KBN	29.09.2010	45 920 000	3,810	21.09.2015	20100548	
Nordea Mkts	08.06.2015	19 685 000	1,700	21.09.2015	NO001074019.4	
Husbanken	01.10.2009	249 990	3,100	15.12.2015	13536688.10	
KBN	01.12.2009	394 054	1,650	22.12.2015	20060217	

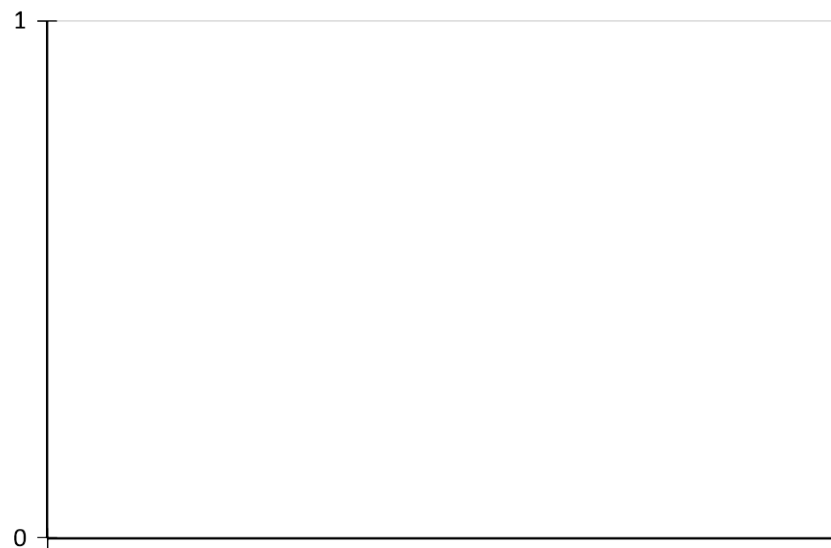
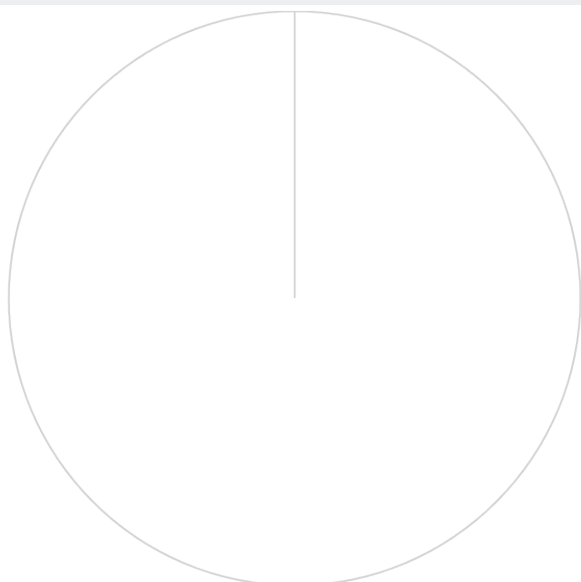
Motpartoversikt lån

Motpartoversikt i prosent

Motpartoversikt rentebytteavtaler

Motpartoversikt i prosent

Dersom siden er tom, betyr det at kommunen ikke har aktive rentebytteavtaler.

Markedskommentar

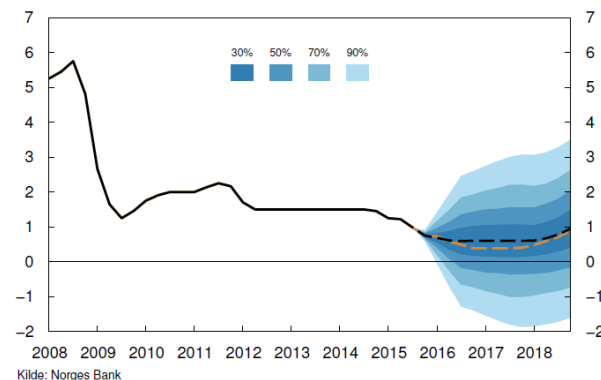
Veksten i verdensøkonomien er fortsatt moderat og usikkerheten om utviklingen fremover er stor, særlig i euroområdet og Kina. Usikkerheten rundt oljeprisen, utviklingen i Kina og rentehevingen i USA er mye større enn tidligere. Globalt har utviklingen på børsene i 2015 vært volatil, og tilnærmet uendret. Her hjemme har vi virkelig fått merke at oljeprisen er halvert og har stabilisert seg på under USD 40 pr fat. Til tross for oljefallet har likevel hovedindeksen på Oslo Børs styrket seg (+ 6 %) det siste året. Det er god vekst i innenlandsk etterspørsel i industrialiserte land, men svakere utvikling i fremvoksende økonomier tynger eksportsektoren i mange industriland. Den pågående overgangen til en mer konsumdrevet vekst i Kina bidrar til lavere etterspørsel etter råvarer. Styringsrentene er nær null i mange land, og markedsaktørenes forventninger til styringsrentene fremover er lave. I USA ble renten hevet i desember, men samlet sett for Norges handelspartnere har forventede styringsrenter falt. Her hjemme går vi en usikker tid i møte blant annet på grunn av den seneste tids kraftige fall i olje- og råvareprisene, kombinert med økt frykt for en ytterligere svekkelse av den økonomiske veksten i Kina og andre fremvoksende økonomier. Virkningene på norsk økonomi av fallet i oljeprisen og nedgangen i oljeinvesteringene kommer gradvis til syne.

Hovedstyret i Norges Bank vedtok på sitt møte 16. desember å holde styringsrenten uendret på 0,75 prosent. Slik hovedstyret nå vurderer utsiktene, kan styringsrenten bli satt ytterligere ned i løpet av det nærmeste halvåret. Isoler sett var det mye som talte for et rentekutt, men usikkerheten rundt virkningene av pengepolitikken, boligpriser og gjeldsutvikling talte for å gå varsomt frem i rentesettingen. Anslagene i den siste rapporten fra Norges Bank tilsier en styringsrente som avtar til noe under 0,5 prosent i 2016. Mot slutten av prognoseperioden i 2018 anslås styringsrenten å øke til i underkant av 1 prosent. Ny informasjon om aktiviteten i norsk økonomi indikerer at veksten har vært litt svakere enn ventet og at utsiktene fremover er noe svekket. Dette veier opp for at det lave rentenivået bidrar til å holde boligpriser og gjeldsvekst oppe. Hovedstyret i Norges Bank har som utgangspunkt for sin vurdering av pengepolitikken at renten settes med sikte på at inflasjonen skal være nær 2,50 prosent. Underliggende inflasjon har i 2015 vært på nivåer nært og over målet slik at det er det en viss risiko for at renteøkningene kan komme raskere enn det som markedet og Norges Bank legger til grunn. Norges Bank anslår nå styringsrenten til å ligge under 1 % til våren 2019, og deretter en gradvis økning. 3 MND Nibor er ved utgangen av 2015 på 1,13 prosent, som gir en flytende kortsiktig lånerente for kommunen på mellom 1,55 – 1,65 prosent etter kredittpåslag. Kredittpåslaget for norske kommuner har økt kraftig i 2015, og det er foreløpig ingenting som tilsier at denne utviklingen skal reverseres. Lave styringsrenter og markedsrenter ute taler likevel for at kommunen kan låne til flytende renter under 1,65 prosent i hele 2016.

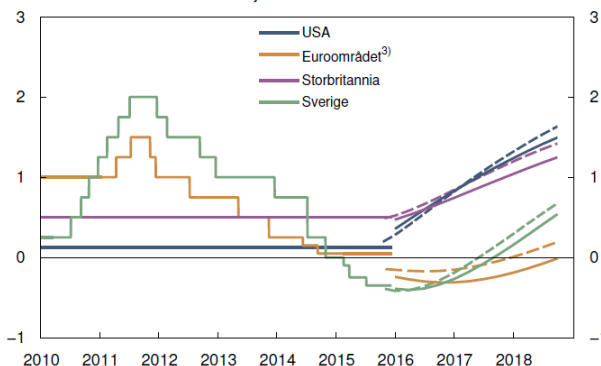
Svekkede vekstutsikter, økt arbeidsledighet, økende offentlig lånebehov, utgang i pengemarkedsrenter, utgang i kredittspreader og ulike finansielle reguleringer og krav vil gjøre at de nominelle lånerentene for norske kommuner ikke nødvendigvis vil følge markedsrentene videre ned. De siste årenes utvikling i lånemarkedet for kommuner gir grunn til å indikere at ca. 1,5 % kan være en «bunn» for nominelle lånerenter. Det anbefales derfor på generelt grunnlag å vurdere rentebindinger (så langt som mulig) på disse nivåene.

Kilde: Bergen Capital Management AS / Norges Bank / Bloomberg, januar 2016.

Figur 2.22 Styringsrenten i referansebanen med sannsynlighetsfordeling fra PPR 3/15 og styringsrenten i referansebanen fra PPR 4/15 (oransje linje). Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2018

Figur 1.13 Styringsrenter og beregnede terminrenter per 18. september 2015 og 11. desember 2015.¹⁾ Prosent. 1. januar 2010 – 31. desember 2018²⁾

1) Stiplede linjer viser beregnede terminrenter per 18. september 2015. Heltrukne linjer viser terminrenter per 11. desember 2015. Terminrentene er basert på Overnight Index Swap (OIS)-renter
2) Dagstall fra 1. januar 2010 og kvartalstall fra 4. kv. 2015
3) Eonia for euroområdet fra 4. kv. 2015
Kilder: Bloomberg, Thomson Reuters og Norges Bank

Ordliste og forklaring

Basispunkt - Et basispunkt er ett hundredels prosentpoeng. Denne måleenheten brukes særlig til å angi kostnader og avkastningsforskjeller i kapitalforvaltning.

Deflasjon - Vedvarende fall i det generelle prisnivået (se inflasjon).

Derivat - En finansiell kontrakt hvor verdien avhenger av verdien til en underliggende variabel på et fremtidig tidspunkt. Priser på finansielle aktiva, råvarer osv. benyttes ofte som underliggende variabel. Opsjoner og terminkontrakter er eksempler på derivater.

Durasjon - Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før alle kontantstrømmer (rentekuponger og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er svært følsom for renteendringer.

Finansinstitusjoner - Selskap, foretak eller annen institusjon som driver finansieringsvirksomhet, med unntak av offentlige kredittinstitusjoner og fond, verdipapirfond, verdipapirforetak. Finansinstitusjon er en samlebetegnelse for banker, finansieringsforetak og forsikringsselskaper.

Finanstilsynet - Finanstilsynet fører tilsyn med finansinstitusjoner, institusjonene i verdipapirmarkedet, pensjonskasser, revisorer, regnskapsførere, eiendomsめglere og inkassoselskaper.

Foliorenten - Renten bankene får på sine innskudd fra en dag til den neste i Norges Bank. Folioanten er det viktigste virkemiddelet i pengepolitikken.

FRA-rente - Forward Rate Agreement. Fremtidig renteavtale. Avtale mellom to parter om å fastlåse rentesatsen på et fremtidig innlån eller utlån for en gitt periode.

IMM-dager - Vanlig brukte forfallsdager for standardiserte pengemarkedsprodukter (forkortelsen står for International Money Market).

Inflasjon - Vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjonen måles vanligvis ved veksten i konsumprisindeksen (KPI).

KPI - Konsumprisindeks. Indeks som måler veksten i konsumprisene (se inflasjon).

Kredittinstitusjon - Foretak som mottar innskudd eller andre tilbakebetalingspliktige midler og yter lån for egen regning.

Kredittrisiko - Risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Markedsrisiko - Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktuasjoner i finansielle markeder.

Nominell rente - Pålydende rente på en finansiell fordring. Se også realrente.

Nullkupongobligasjon - En obligasjon uten rentebetalinger. Nullkupongobligasjoner legges ut til underkurs, dvs. til en kurs lavere enn pålydende verdi, og løses inn til pålydende verdi ved forfall.

Ordliste og forklaring

Obligasjon - Standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, renteutbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringsbestemmelser, avtales ved utstedelsen av lånet.

Oppgjørslisiko - Risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjørslisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Ved betalingsformidling blir transaksjoner generert av kunder og de resulterende eksponeringer vil ikke være resultat av eksplisitte kredittvurderinger. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Opsjon - Man skiller mellom to typer opsjoner, kjøpsopsjoner og salgsopsjoner. En kjøpsopsjon (salgsopsjon) er en rett, men ikke plikt til å kjøpe (selge) et underliggende aktivum til en på forhånd avtalt pris. Mulige underliggende aktiva er aksjer, valuta m.m.

Pengeoppgjøret - Penedelen av verdipapiroppgjøret.

Portefølje - Brukes om samlet mengde av verdipapirer eller lån.

Realrente - Realrenten er nominell rente korrigert for prisstigning (inflasjon).

Rentebærende instrumenter - Finansielle kontrakter der avkastningen er knyttet til en avtalt rente av en pålydende verdi. Et eksempel er obligasjoner.

Renteforvaltning - Styring og oppfølging av en portefølje av rentebærende instrumenter.

Rentefølsomhet - Sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved rentendring på ett prosentpoeng i pengemarkedet.

Rentemargin - Differansen mellom (en banks) utlåns- og innskuddsrente.

Styringsrente - Sentralbankens sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette foliorenten.

Swap - Avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente.

Terminrenter - Terminrenter er renter som løper mellom to fremtidige tidspunkter. Terminrentene kan under visse forutsetninger gi uttrykk for markedets forventninger om fremtidig rentenivå.

Valutakurs - Prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutarisiko - Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktasjoner i valutakursen.

Verdipapirforetak - Foretak som yter investeringstjenester.

VPS - Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utsteder.

Stamdataoversikt

Type	Ref. nr	Motpart	Beløp	Startdato	Forf. dato	Type	Ref rente	B. Periode	Rente	Margin	Tot rente	% av gjeld
Hovedbok, Husbanken - Innlån												
Lån	13559398.10	Husbanken	11 684 460	08.11.2012	01.12.2062	Flytende	PT Rente HB	Kvartal	1,985	0,000	1,985	4,58 %

11 684 460

Type	Ref. nr	Motpart	Beløp	Startdato	Forf. dato	Type	Ref rente	B. Periode	Rente	Margin	Tot rente	% av gjeld
Hovedbok, Husbanken - Startlån												
Lån	13551467.10	Husbanken	338 323	01.10.2009	01.01.2016	Fast	Fast	Kvartal	3,100	0,000	3,100	0,13 %
Lån	13551797.10	Husbanken	1 396 167	01.12.2009	01.01.2016	Fast	Fast	Kvartal	3,100	0,000	3,100	0,55 %
Lån	13553816.30	Husbanken	1 487 137	01.10.2009	01.01.2016	Fast	Fast	Kvartal	3,100	0,000	3,100	0,58 %
Lån	13555096.30	Husbanken	1 772 763	01.12.2009	01.01.2016	Fast	Fast	Kvartal	3,100	0,000	3,100	0,70 %
Lån	13556309.30	Husbanken	1 599 848	01.12.2009	01.01.2016	Fast	Fast	Kvartal	3,100	0,000	3,100	0,63 %
Lån	13557479.30	Husbanken	2 424 976	01.10.2009	01.01.2016	Fast	Fast	Kvartal	3,100	0,000	3,100	0,95 %
Lån	13559349.10	Husbanken	4 190 847	01.04.2011	01.04.2036	Flytende	PT Rente HB	Kvartal	1,985	0,000	1,985	1,64 %
Lån	13559974.20	Husbanken	4 894 927	02.04.2012	01.05.2037	Flytende	PT Rente HB	Halvår	1,990	0,000	1,990	1,92 %
Lån	13559974.50	Husbanken	3 073 054	16.08.2012	01.11.2037	Flytende	PT Rente HB	Halvår	1,990	0,000	1,990	1,21 %
Lån	13561828.10	Husbanken	1 237 524	02.04.2014	01.05.2039	Flytende	PT Rente HB	Halvår	1,990	0,000	1,990	0,49 %
Lån	13561828.40	Husbanken	1 939 116	20.11.2014	01.11.2039	Flytende	PT Rente HB	Halvår	1,990	0,000	1,990	0,76 %
Lån	13563068	Husbanken	1 969 392	30.03.2015	01.04.2040	Flytende	PT Rente HB	Halvår	1,990	0,000	1,990	0,77 %

Stamdataoversikt

Type	Ref. nr	Motpart	Beløp	Startdato	Forf. dato	Type	Ref rente	B. Periode	Rente	Margin	Tot rente	% av gjeld
Hovedbok, Husbanken - Startlån												
			26 324 074									
Type	Ref. nr	Motpart	Beløp	Startdato	Forf. dato	Type	Ref rente	B. Periode	Rente	Margin	Tot rente	% av gjeld
Hovedbok, Verdipapirmarkedet												
Lån	NO001074467.5	DNB	55 560 000	03.09.2015	02.06.2016	Fast	Fast	År	1,470	0,000	1,470	21,79 %
			55 560 000									
Type	Ref. nr	Motpart	Beløp	Startdato	Forf. dato	Type	Ref rente	B. Periode	Rente	Margin	Tot rente	% av gjeld
Kommunalbanken, Hovedbok												
Lån	20040629	KBN	7 103 800	01.10.2009	01.10.2024	Flytende	PT Rente KBN	Halvår	1,650	0,000	1,650	2,79 %
Lån	20070315	KBN	531 036	27.07.2009	27.07.2027	Flytende	PT Rente KBN	Halvår	1,650	0,000	1,650	0,21 %
Lån	20090691	KBN	4 000 040	17.11.2009	17.11.2039	Flytende	PT Rente KBN	Halvår	1,650	0,000	1,650	1,57 %
Lån	20100663	KBN	26 527 830	19.10.2010	19.10.2032	Fast	Fast	Halvår	3,160	0,000	3,160	10,41 %
Lån	20110888	KBN	4 576 980	23.12.2011	23.12.2041	Flytende	PT Rente KBN	Halvår	1,650	0,000	1,650	1,80 %
Lån	20130057	KBN	34 695 850	31.01.2013	01.02.2043	Fast	Fast	Halvår	2,800	0,000	2,800	13,61 %
Lån	20150446	KBN	64 485 000	21.09.2015	21.09.2017	Fast	Fast	År	1,660	0,000	1,660	25,29 %
Lån	20150461	KBN	19 445 000	24.09.2015	25.09.2045	Flytende	PT Rente KBN	Halvår	1,650	0,000	1,650	7,63 %
			161 365 536									
Total:			254 934 070									

Gebyrfinansierte sjølvkosttenestar

Etterkalkyle 2015

Vaksdal kommune har utarbeida etterkalkyle for betalingstenestar i høve til Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, februar 2014). Kommunen nyttar sjølvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Sjølvkost inneber at kommunen sine kostnader med å tilverke tenestane skal dekkjast av gebyra som brukarane av tenestane betalar. Kommunen har ikkje anledning til å tene pengar på tenestane. For å kontrollere at dette ikkje skjer må kommunen, etter kvart rekneskapsår, utarbeide ei sjølvkostkalkyle som viser sjølvkostrekneskapen for det ein skilde gebyrområdet. Elementa i ei sjølvkostkalkyle avvik frå kommunen sitt ordinære driftsrekneskap på ein skilde område og dei to rekneskapane vil, som dømet nedanfor viser, ikkje vere direkte samanliknbare.

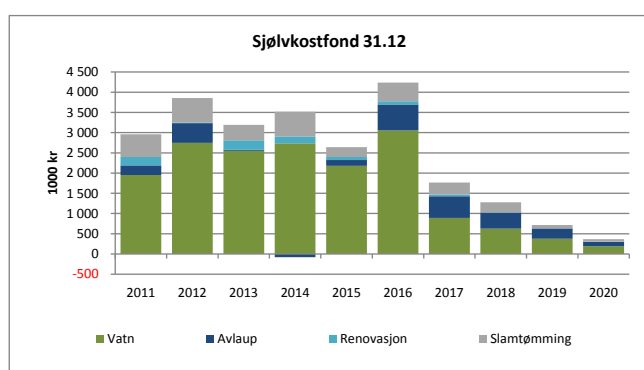
Ulikheiter mellom kommunen sitt rekneskap og sjølvkostrekneskapen	Rekneskapsresultat	Sjølvkostkalkyle
Gebyrinntekter	8 800 000	8 800 000
Andre driftsinntekter	20 000	20 000
Driftsinntekter	8 820 000	8 820 000
Direkte driftsutgifter	5 700 000	5 700 000
Avskrivningskostnad	1 750 000	1 580 000
Kalkulatorisk rente	0	1 140 000
Indirekte driftsutgifter (netto)	0	240 000
Driftskostnader	7 450 000	8 660 000
Resultat	1 370 000	160 000

I sjølvkostkalkylen inngår rekneskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv rekneskapsmessige avskrivningar, kalkulatoriske avskrivningar og rentekostnader, og fordelte indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Ved berekning av kalkulatoriske avskrivningar skal det i sjølvkostberekningane gjerast fråtrekk av framandfinansiering. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikkje i kommunen sitt driftsregnskap, men representerer ei alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bunden i anleggsmidlar. Den kalkulatoriske rentekostnaden bereknast med utgangspunkt i anleggsmidlane sin restavskrivningsverdi og ei kalkylerente. Kalkylerenta er årsgjennomsnittet av 5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng. I 2015 var denne lik 1,94 %.

Retningslinjene fastsett reglar for fordeling av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i sjølvkostgrunnlaget. Vidare er det bestemd at eventuelle overskot skal avsetjast til bundne sjølvkostfond. Eit overskot frå eit enkelt år skal førast attende til brukarane i form av lavare gebyr innanfor ein femårsperiode. Ein generasjon brukarar skal ikkje subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadane ved tenestane som ystast i dag skal dekkjast av dei brukarane som dreg nytte av tenesta. Dette inneber at dersom kommunen har overskot som er eldre enn fire år, så må dette i sin heilskap gå til reduksjon av gebyra i det kommande budsjettåret. Til dømes så må eit overskot som stammar frå 2015 i sin heilskap vere disponert innan 2020.

I tillegg til å utarbeide ei etterkalkyle for kvar betalingsteneste må kommunen også utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Forkalkylane gjev grunnlaget for kommunen sine gebyrsatsar. Ved budsjettering er det ei rekke usikre faktorar, herunder framtidig kalkylerente, utvikling i antall brukarar og generell etterspurnad. I tillegg til å overhalde generasjonsprinsippet bør kommunen ha målsetjing om minst mulig svingingar i dei kommunale gebyra.

Samla etterkalkyle 2015

Etterkalkylane for 2015 er baserte på rekneskap datert 12. februar 2016.

Etterkalkyle sjølvkost 2015	Vatn	Avlaup	Renovasjon	Slam- tømming	Totalt
Gebyrinntekter	3 867 759	4 397 982	328 044	301 533	8 895 318
Andre driftsinntekter	170 240	0	0	0	170 240
Driftsinntekter	4 037 999	4 397 982	328 044	301 533	9 065 558
Direkte driftsutgifter	2 823 752	2 836 145	45 437	620 994	6 326 328
Avskrivningskostnad	1 079 346	787 713	0	0	1 867 059
Kalkulatorisk rente (1,94 %)	417 128	246 499	3 549	0	667 176
Indirekte netto driftsutgifter	304 984	293 186	6 325	53 994	658 489
Sjablongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	15 249	14 659	316	2 700	32 924
Driftskostnader	4 640 459	4 178 201	55 627	677 688	9 551 975
+/- Gevinst/tap ved salg/utrantering av anleggsmiddel	0	0	-365 877	0	-365 877
Resultat	-602 460	219 781	-93 460	-376 155	-852 294
Kostnadsdekning i %	87,0 %	105,3 %	589,7 %	44,5 %	94,9 %
Sjølvkostfond/framførbart underskot 01.01	2 737 115	-81 081	166 887	612 086	3 435 007
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvkostfond	-602 460	219 781	-93 460	-376 155	-852 294
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad sjølvkostfond (1,94 %)	47 256	559	2 331	8 226	58 372
Sjølvkostfond 31.12	2 181 911	139 259	75 758	244 157	2 641 085

Etterkalkyle sjølvkost 2015	Feiing	Reguleringsp lanar	Byggesakspl anar	Kart og oppmåling	Totalt
Gebyrinntekter	505 024	5 300	596 630	630 025	1 736 979
Andre driftsinntekter	2 964	0	0	97 223	100 187
Driftsinntekter	507 988	5 300	596 630	727 248	1 837 166
Direkte driftsutgifter	521 252	1 428 603	559 982	1 736 706	4 246 543
Indirekte netto driftsutgifter	54 269	23 790	180 708	128 599	387 366
Sjablongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	2 713	1 190	9 035	6 430	19 368
Driftskostnader	578 234	1 453 583	749 726	1 871 735	4 653 278
+ Tilskot/subsidiering	0	1 448 283	153 096	1 144 487	2 745 866
Resultat	-70 246	0	0	0	-70 246
Kostnadsdekning i %	87,9 %	0,4 %	79,6 %	38,9 %	39,5 %
Sjølvkostfond 01.01	506 664	0	0	0	506 664
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvkostfond	-70 246	0	0	0	-70 246
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad sjølvkostfond (1,94 %)	9 148	0	0	0	9 148
Sjølvkostfond 31.12	445 566	0	0	0	445 566

Etterkalkylen for 2015 er utarbeida i samarbeid med Momentum Selvkost AS som har meir enn 11 års erfaring med sjølvkostproblematikk og brei erfaring rundt alle problemstillingar knytta til sjølvkost. Sjølvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune nyttast av fleire enn 230 norske kommunar.

Vatn - 2014 til 2020

Sjølvpkostoppstilling Vatn

Tabellen nedanfor viser etterkalkylane for 2014 og 2015 i Vaksdal kommune. Resultatet for 2015 var ikkje kjend ved budsjettarbeidet i fjor haust. Dette kan gje avvik mellom prognosane i budsjettet for 2016 og etterkalkylen for 2015.

Etterkalkyle Vatn - 2014 til 2020	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gebyrinntekter	5 154 452	3 867 759	5 923 833	3 958 932	6 797 698	6 941 057	7 134 446
Andre inntekter	103 099	170 240	0	0	0	0	0
Driftsinntekter	5 257 551	4 037 999	5 923 833	3 958 932	6 797 698	6 941 057	7 134 446
Driftsutgifter	2 764 927	2 823 752	3 054 047	3 152 074	3 253 418	3 358 197	3 466 533
Kapitalkostnader	1 546 754	1 496 474	1 714 756	2 664 710	3 463 941	3 468 255	3 470 328
Indirekte kostnader	758 482	320 233	333 043	346 365	360 219	374 628	389 613
Sum driftsutgifter	5 070 162	4 640 459	5 101 846	6 163 149	7 077 578	7 201 080	7 326 475
Kalkulatorisk rente sjølvpkostfond	0	47 256	51 858	39 073	15 013	9 915	5 592
Andre utgifter/inntekter	0	47 256	51 858	39 073	15 013	9 915	5 592
Resultat	187 389	-602 460	821 987	-2 204 217	-279 880	-260 022	-192 029
Sjølvpkostfond 01.01	2 549 726	2 737 115	2 181 911	3 003 898	799 681	519 801	259 779
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvpkostfond	187 389	-602 460	821 987	-2 204 217	-279 880	-260 022	-192 029
Sjølvpkostfond 31.12	2 737 115	2 181 911	3 003 898	799 681	519 801	259 779	67 750

Gebyrinntekter Vatn

Frå 2014 til 2015 blei gebyrinntektene redusert med omlag 25,0 % frå 5,2 millionar kr til 3,9 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 ventast gebyrinntektene å auke med 2,0 millionar kr, frå 5,2 millionar kr i 2014 til 7,1 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg auke på 5,6 %.

Gebyrinntekter Vatn	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
16400 Avgiftspliktige gebyr	5 116 952	3 855 259	5 794 475	3 883 932	6 722 698	6 866 057	7 059 446
16401 Tilkoblingsgebyr	37 500	12 500	129 358	75 000	75 000	75 000	75 000
Sum gebyrinntekter	5 154 452	3 867 759	5 923 833	3 958 932	6 797 698	6 941 057	7 134 446
Årleg endring		-25,0 %	53,2 %	-33,2 %	71,7 %	2,1 %	2,8 %

Andre inntekter Vatn

Frå 2014 til 2015 auka andre inntekter med omlag 65,1 % frå 103 tusen kr til 170 tusen kr.

Andre inntekter Vatn	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
17*** Refusjonar	-1 037	170 240	0	0	0	0	0
19** Finansinntekter m/Aktivitetsendring	104 136	0	0	0	0	0	0
Sum andre inntekter	103 099	170 240	0	0	0	0	0
Årleg endring		65,1 %	-100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Driftsutgifter Vatn

Frå 2014 til 2015 auka driftsutgiftene med omlag 2,1 % frå 2,8 millionar kr til 2,8 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 aukar driftsutgiftene med 0,7 millionar kr, frå 2,8 millionar kr i 2014 til 3,5 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg auke på 3,8 %.

Driftsutgifter Vatn	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
10*** Løn	1 117 240	1 345 223	1 445 009	1 502 810	1 562 922	1 625 439	1 690 456
11*** Varer og tenestar	935 952	878 726	820 000	840 500	861 513	883 050	905 127
12*** Varer og tenestar	614 696	532 358	737 067	755 494	774 381	793 741	813 584
13*** Tenestar som erst. kommunal tenesteprod.	97 039	67 445	51 971	53 270	54 602	55 967	57 366
Sum driftsutgifter	2 764 927	2 823 752	3 054 047	3 152 074	3 253 418	3 358 197	3 466 533
Årleg endring		2,1 %	8,2 %	3,2 %	3,2 %	3,2 %	3,2 %

Kapitalkostnader Vatn

Frå 2014 til 2015 blei kapitalkostnadane redusert med omlag 3,3 % frå 1,5 millionar kr til 1,5 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 aukar kapitalkostnadane med 1,9 millionar kr, frå 1,5 millionar kr i 2014 til 3,5 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg auke på 14,4 %.

Kapitalkostnader Vatn	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Avskrivningskostnad	1 000 849	1 079 346	1 136 982	1 118 870	1 103 449	1 090 073	1 090 073
Avskrivningskostnad framtidige investeringar	0	0	0	687 500	1 375 000	1 412 500	1 450 000
Kalkulatorisk rente	545 905	417 128	422 774	400 215	377 992	356 057	334 255
Kalkulatorisk rente framtidige investeringar	0	0	155 000	458 125	607 500	609 625	596 000
Sum kapitalkostnader	1 546 754	1 496 474	1 714 756	2 664 710	3 463 941	3 468 255	3 470 328
Årleg endring		-3,3 %	14,6 %	55,4 %	30,0 %	0,1 %	0,1 %

Indirekte kostnader Vatn

Frå 2014 til 2015 blei dei indirekte kostnadane redusert med omlag 57,8 % frå 758 tusen kr til 320 tusen kr.

Indirekte kostnader Vatn	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Indirekte driftsutgifter (netto)	722 364	304 984	317 184	329 871	343 066	356 788	371 060
Indirekte kapitalkostnader	36 118	15 249	15 859	16 494	17 153	17 839	18 553
Sum indirekte kostnader	758 482	320 233	333 043	346 365	360 219	374 628	389 613
Årleg endring		-57,8 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %

Sjølvkostfond Vatn

Sjølvkostfondet for vatn forutsetjast å vere lik kr 0 ved utgangen av 2023.

Sjølvkostfond Vatn	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sjølvkostfond 01.01	2 549 726	2 737 115	2 181 911	3 055 756	890 612	625 745	375 638
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvkostfond	187 389	-602 460	821 987	-2 204 217	-279 880	-260 022	-192 029
Sjølvkostfond 31.12	2 737 115	2 181 911	3 055 756	890 612	625 745	375 638	189 201

Gebysatsar Vatn

Tabellen nedanfor viser fastsette gebysatsar frå 2014 til 2016 og budsjetterte gebysatsar frå 2017 til 2020 etter dei gjevne føresetnadane i busjett 2016.

Gebysatsar Vatn	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Normalgebyr	kr 4 023	kr 4 023	kr 4 473	kr 3 079	kr 5 314	kr 5 406	kr 5 540
Årleg endring		0,0 %	11,2 %	-31,2 %	72,6 %	1,7 %	2,5 %

Avlaup - 2014 til 2020

Sjølvpkostoppstilling Avlaup

Tabellen nedanfor viser etterkalkylane for 2014 og 2015 i Vaksdal kommune. Resultatet for 2015 var ikkje kjend ved budsjettarbeidet i fjor haust. Dette kan gje avvik mellom prognosane i budsjettet for 2016 og etterkalkylen for 2015.

Etterkalkyle Avlaup - 2014 til 2020	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gebyrinntekter	4 170 328	4 397 982	4 786 152	4 716 513	5 527 601	5 675 917	5 813 019
Andre inntekter	-21 761	0	0	0	0	0	0
Driftsinntekter	4 148 567	4 397 982	4 786 152	4 716 513	5 527 601	5 675 917	5 813 019
Driftsutgifter	2 442 996	2 836 145	2 904 788	2 997 155	3 092 621	3 191 295	3 293 291
Kapitalkostnader	1 078 714	1 034 211	1 068 153	1 502 035	2 236 154	2 273 123	2 294 343
Indirekte kostnader	737 061	307 845	320 159	332 965	346 284	360 135	374 540
Sum driftsutgifter	4 258 772	4 178 201	4 293 100	4 832 155	5 675 059	5 824 554	5 962 174
Kalkulatorisk rente sjølvpkostfond	0	559	7 716	11 644	9 246	6 470	3 621
Andre utgifter/inntekter	-1 073	559	7 716	11 644	9 246	6 470	3 621
Resultat	-109 132	219 781	493 052	-115 641	-147 458	-148 637	-149 155
Sjølvpkostfond 01.01	28 051	-81 081	139 259	632 311	516 669	369 212	220 575
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvpkostfond	-109 132	219 781	493 052	-115 641	-147 458	-148 637	-149 155
Sjølvpkostfond 31.12	-81 081	139 259	632 311	516 669	369 212	220 575	71 420

Gebyrinntekter Avlaup

Frå 2014 til 2015 auka gebyrinntektene med om lag 5,5 % frå 4,2 millionar kr til 4,4 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 ventast gebyrinntektene å auke med 1,6 millionar kr, frå 4,2 millionar kr i 2014 til 5,8 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg auke på 5,7 %.

Gebyrinntekter Avlaup	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
16400 Avgiftspliktige gebyr	4 120 328	4 385 482	4 636 152	4 641 513	5 452 601	5 600 917	5 738 019
16401 Tilkoblingsgebyr	50 000	12 500	150 000	75 000	75 000	75 000	75 000
Sum gebyrinntekter	4 170 328	4 397 982	4 786 152	4 716 513	5 527 601	5 675 917	5 813 019
Årleg endring		5,5 %	8,8 %	-1,5 %	17,2 %	2,7 %	2,4 %

Andre inntekter Avlaup

Frå 2014 til 2015 blei andre inntekter redusert med om lag 100,0 % frå -22 tusen kr til 0 tusen kr.

Andre inntekter Avlaup	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
16*** Andre salgsinntekter	8 400	0	0	0	0	0	0
17*** Refusjonar	-1 037	0	0	0	0	0	0
19** Finansinntekter m/Aktivitetssending	-29 124	0	0	0	0	0	0
Sum andre inntekter	-21 761	0	0	0	0	0	0
Årleg endring		-100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Driftsutgifter Avlaup

Frå 2014 til 2015 auka driftsutgiftene med om lag 16,1 % frå 2,4 millionar kr til 2,8 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 aukar driftsutgiftene med 0,9 millionar kr, frå 2,4 millionar kr i 2014 til 3,3 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg auke på 5,1 %.

Driftsutgifter Avlaup	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
10*** Løn	1 112 184	1 370 665	1 316 495	1 369 155	1 423 921	1 480 878	1 540 113
11*** Varer og tenestar	686 243	641 203	614 826	630 196	645 951	662 100	678 653
12*** Varer og tenestar	635 219	658 907	820 000	840 500	861 513	883 050	905 127
13*** Tenestar som erst. kommunal tenesteprod.	9 350	165 370	153 467	157 304	161 236	165 267	169 399
Sum driftsutgifter	2 442 996	2 836 145	2 904 788	2 997 155	3 092 621	3 191 295	3 293 291
Årleg endring		16,1 %	2,4 %	3,2 %	3,2 %	3,2 %	3,2 %

Kapitalkostnader Avlaup

Frå 2014 til 2015 blei kapitalkostnadane redusert med om lag 4,1 % frå 1,1 millionar kr til 1,0 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 aukar kapitalkostnadane med 1,2 millionar kr, frå 1,1 millionar kr i 2014 til 2,3 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg auke på 13,4 %.

Kapitalkostnader Avlaup	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Avskrivningskostnad	740 711	787 713	730 878	671 332	645 292	645 292	645 292
Avskrivningskostnad framtidige investeringar	0	0	0	255 000	862 500	900 000	937 500
Kalkulatorisk rente	338 003	246 499	244 275	230 253	217 087	204 181	191 275
Kalkulatorisk rente framtidige investeringar	0	0	93 000	345 450	511 275	523 650	520 275
Sum kapitalkostnader	1 078 714	1 034 211	1 068 153	1 502 035	2 236 154	2 273 123	2 294 343
Årleg endring		-4,1 %	3,3 %	40,6 %	48,9 %	1,7 %	0,9 %

Indirekte kostnader Avlaup

Frå 2014 til 2015 blei dei indirekte kostnadane redusert med om lag 58,2 % frå 737 tusen kr til 308 tusen kr.

Indirekte kostnader Avlaup	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Indirekte driftsutgifter (netto)	701 963	293 186	304 913	317 110	329 794	342 986	356 705
Indirekte kapitalkostnader	35 098	14 659	15 246	15 855	16 490	17 149	17 835
Sum indirekte kostnader	737 061	307 845	320 159	332 965	346 284	360 135	374 540
Årleg endring		-58,2 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %

Sjølvkostfond Avlaup

Sjølvkostfondet for avlaup forutsetjast å vere lik kr 0 ved utgangen av 2023.

Sjølvkostfond Avlaup	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sjølvkostfond 01.01	28 051	-81 081	139 259	640 027	536 030	397 818	255 651
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvkostfond	-109 132	219 781	493 052	-115 641	-147 458	-148 637	-149 155
Sjølvkostfond 31.12	-81 081	139 259	640 027	536 030	397 818	255 651	110 117

Gebysatsar Avlaup

Tabellen nedanfor viser fastsette gebysatsar frå 2014 til 2016 og budsjetterte gebysatsar frå 2017 til 2020 etter dei gjevne føresetnadane i budsjett 2016.

Gebysatsar Avlaup	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Normalgebyr	kr 3 323	kr 3 586	kr 3 935	kr 3 685	kr 4 200	kr 4 230	kr 4 251
Årleg endring		7,9 %	9,7 %	-6,4 %	14,0 %	0,7 %	0,5 %

Renovasjon - 2014 til 2020

Sjølvpkostoppstilling Renovasjon

Tabellen nedanfor viser etterkalkylane for 2014 og 2015 i Vaksdal kommune. Resultatet for 2015 var ikkje kjend ved budsjettarbeidet i fjor haust. Dette kan gje avvik mellom prognosane i budsjettet for 2016 og etterkalkylen for 2015.

Etterkalkyle Renovasjon - 2014 til 2020	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gebyrinntekter	281 088	328 044	121 114	83 649	85 070	128 256	132 753
Andre inntekter	8 600	0	0	0	0	0	0
Driftsinntekter	289 688	328 044	121 114	83 649	85 070	128 256	132 753
Driftsutgifter	43 868	45 437	68 222	69 958	71 738	73 563	75 436
Kapitalkostnader	53 873	3 549	0	0	0	0	0
Indirekte kostnader	46 087	6 641	49 848	51 842	53 915	56 072	58 315
Sum driftsutgifter	143 828	55 627	118 070	121 799	125 653	129 635	133 751
Kalkulatorisk rente sjølvpkostfond	0	2 331	1 546	1 225	463	52	29
Andre utgifter/inntekter	213 152	368 208	1 546	1 225	463	52	29
Resultat	-67 292	-93 460	3 044	-38 150	-40 583	-1 380	-998
Sjølvpkostfond 01.01	234 179	166 887	75 758	78 802	40 651	69	-1 311
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvpkostfond	-67 292	-93 460	3 044	-38 150	-40 583	-1 380	-998
Sjølvpkostfond 31.12	166 887	75 758	78 802	40 651	69	-1 311	-2 309

Gebyrinntekter Renovasjon

Frå 2014 til 2015 auka gebyrinntektene med omlag 16,7 % frå 0,28 millionar kr til 0,33 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 ventast gebyrinntektene å reduserast med 0,15 millionar kr, frå 0,28 millionar kr i 2014 til 0,13 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg reduksjon på 11,8 %.

Gebyrinntekter Renovasjon	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
16400 Avgiftspliktige gebyr	281 088	328 044	121 114	83 649	85 070	128 256	132 753
Sum gebyrinntekter	281 088	328 044	121 114	83 649	85 070	128 256	132 753
Årleg endring		16,7 %	-63,1 %	-30,9 %	1,7 %	50,8 %	3,5 %

Andre inntekter Renovasjon

Frå 2014 til 2015 blei andre inntekter redusert med omlag 100,0 % frå 9 tusen kr til 0 tusen kr.

Andre inntekter Renovasjon	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
19** Finansinntekter m/Aktivitetseindring	8 600	0	0	0	0	0	0
Sum andre inntekter	8 600	0	0	0	0	0	0
Årleg endring		-100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Driftsutgifter Renovasjon

Frå 2014 til 2015 auka driftsutgiftene med omlag 3,6 % frå 43,9 tusen kr til 45,4 tusen kr. I perioden 2014 til 2020 aukar driftsutgiftene med 31,6 tusen kr, frå 43,9 tusen kr i 2014 til 75,4 tusen kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg auke på 9,5 %.

Driftsutgifter Renovasjon	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
10*** Løn	1 919	0	1 996	2 076	2 159	2 245	2 335
11*** Varer og tenestar	41 221	41 437	59 051	60 528	62 041	63 592	65 182
12*** Varer og tenestar	728	4 000	7 175	7 354	7 538	7 727	7 920
Sum driftsutgifter	43 868	45 437	68 222	69 958	71 738	73 563	75 436
Årleg endring		3,6 %	50,1 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %

Kapitalkostnader Renovasjon

Frå 2014 til 2015 blei kapitalkostnadane redusert med omlag 93,4 % frå 53,9 tusen kr til 3,5 tusen kr. I perioden 2014 til 2020 reduserast kapitalkostnadane med 53,9 tusen kr, frå 53,9 tusen kr i 2014 til 0,0 tusen kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg reduksjon på 100,0 %.

Kapitalkostnader Renovasjon	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Avskrivningskostnad	40 653	0	0	0	0	0	0
Kalkulatorisk rente	13 220	3 549	0	0	0	0	0
Sum kapitalkostnader	53 873	3 549	0	0	0	0	0
Årleg endring		-93,4 %	-100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Indirekte kostnader Renovasjon

Frå 2014 til 2015 blei dei indirekte kostnadane redusert med omlag 85,6 % frå 46 tusen kr til 7 tusen kr.

Indirekte kostnader Renovasjon	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Indirekte driftsutgifter (netto)	43 893	6 325	47 474	49 373	51 348	53 402	55 538
Indirekte kapitalkostnader	2 195	316	2 374	2 469	2 567	2 670	2 777
Sum indirekte kostnader	46 087	6 641	49 848	51 842	53 915	56 072	58 315
Årleg endring		-85,6 %	650,6 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %

Sjølvpkostfond Renovasjon

Sjølvpkostfondet for renovasjon forutsetjast å vere lik kr 0 ved utgangen av 2022.

Sjølvpkostfond Renovasjon	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sjølvpkostfond 01.01	234 179	166 887	75 758	80 347	43 422	3 302	1 974
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvpkostfond	-67 292	-93 460	3 044	-38 150	-40 583	-1 380	-998
Sjølvpkostfond 31.12	166 887	75 758	80 347	43 422	3 302	1 974	1 005

Gebyrsatsar Renovasjon

Tabellen nedanfor viser fastsette gebyrsatsar frå 2014 til 2016 og budsjetterte gebyrsatsar frå 2017 til 2020 etter dei gjevne føresetnadane i budsjett 2016.

Gebyrsatsar Renovasjon	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Normalgebyr	kr 219	kr 219	kr 83	kr 56	kr 58	kr 88	kr 90
Årleg endring		0,0 %	-62,3 %	-31,8 %	2,2 %	52,2 %	2,9 %

Slamtømming - 2014 til 2020

Sjølvcostoppstilling Slamtømming

Tabellen nedanfor viser etterkalkylene for 2014 og 2015 i Vaksdal kommune. Resultatet for 2015 var ikkje kjend ved budsjettarbeidet i fjor haust. Dette kan gje avvik mellom prognosane i budsjettet for 2016 og etterkalkylen for 2015.

Etterkalkyle Slamtømming - 2014 til 2020	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gebyrinntekter	362 940	301 533	385 931	588 716	150 121	611 497	203 105
Andre inntekter	32 617	0	0	0	0	0	0
Driftsinntekter	395 557	301 533	385 931	588 716	150 121	611 497	203 105
Driftsutgifter	22 929	620 994	27 986	603 875	37 793	614 063	48 377
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0	0	0
Indirekte kostnader	138 608	56 694	149 918	155 915	162 152	168 638	175 383
Sum driftsutgifter	161 537	677 688	177 904	759 790	199 945	782 700	223 760
Kalkulatorisk rente selvkostfond	0	8 226	6 963	7 472	5 413	3 311	1 458
Andre utgifter/inntekter	0	8 226	6 963	7 472	5 413	3 311	1 458
Resultat	234 020	-376 155	208 027	-171 074	-49 824	-171 203	-20 655
Sjølvcostfond 01.01	378 066	612 086	244 157	452 184	281 110	231 286	60 083
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvcostfond	234 020	-376 155	208 027	-171 074	-49 824	-171 203	-20 655
Sjølvcostfond 31.12	612 086	244 157	452 184	281 110	231 286	60 083	39 428

Gebyrinntekter Slamtømming

Frå 2014 til 2015 blei gebyrinntektene redusert med rundt 16,9 % frå 0,36 millionar kr til 0,30 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 ventast gebyrinntektene å reduserast med 0,16 millionar kr, frå 0,36 millionar kr i 2014 til 0,20 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg reduksjon på 9,2 %.

Gebyrinntekter Slamtømming	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
16400 Avgiftspliktige gebyr	362 940	301 533	385 931	588 716	150 121	611 497	203 105
Sum gebyrinntekter	362 940	301 533	385 931	588 716	150 121	611 497	203 105
Årleg endring		-16,9 %	28,0 %	52,5 %	-74,5 %	307,3 %	-66,8 %

Andre inntekter Slamtømming

Frå 2014 til 2015 blei andre inntekter redusert med omlag 100,0 % frå 33 tusen kr til 0 tusen kr.

Andre inntekter Slamtømming	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
19** Finansinntekter m/Aktivitetsendring	32 617	0	0	0	0	0	0
Sum andre inntekter	32 617	0	0	0	0	0	0
Årleg endring		-100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Driftsutgifter Slamtømming

Frå 2014 til 2015 auka driftsutgiftene med rundt 2608,3 % frå 0,02 millionar kr til 0,62 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 aukar driftsutgiftene med 0,03 millionar kr, frå 0,02 millionar kr i 2014 til 0,05 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg auke på 13,3 %.

Driftsutgifter Slamtømming	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
11*** Varer og tenestar	15 482	0	15 375	15 759	16 153	16 557	16 971
13*** Tenestar som erst. kommunal tenesteprod.	7 447	620 994	12 611	588 115	21 640	597 506	31 406
Sum driftsutgifter	22 929	620 994	27 986	603 875	37 793	614 063	48 377
Årleg endring		2608,3 %	-95,5 %	2057,8 %	-93,7 %	1524,8 %	-92,1 %

Indirekte kostnader Slamtømming

Frå 2014 til 2015 blei dei indirekte kostnadane redusert med rundt 59,1 % frå 139 tusen kr til 57 tusen kr.

Indirekte kostnader Slamtømming	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Indirekte driftsutgifter (netto)	132 008	53 994	142 779	148 491	154 430	160 607	167 032
Indirekte kapitalkostnader	6 600	2 700	7 139	7 425	7 722	8 030	8 352
Sum indirekte kostnader	138 608	56 694	149 918	155 915	162 152	168 638	175 383
Årleg endring		-59,1 %	164,4 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %

Sjølvcostfond Slamtømming

Sjølvcostfondet for slamtømming forutsettast å vere lik kr 0 ved utgangen av 2023.

Sjølvcostfond Slamtømming	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sjølvcostfond 01.01	378 066	612 086	244 157	459 147	295 545	251 134	83 242
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvcostfond	234 020	-376 155	208 027	-171 074	-49 824	-171 203	-20 655
Sjølvcostfond 31.12	612 086	244 157	459 147	295 545	251 134	83 242	64 045

Gebyrsatser Slamtømming

Tabellen nedanfor viser fastsette gebyrsatsar frå 2014 til 2016 og budsjetterte gebyrsatsar frå 2017 til 2020 etter dei gjevne føresetnadane i budsjett 2016.

Gebyrsatser Slamtømming	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Normalgebyr	kr 1 150	kr 930	kr 964	kr 1 871	kr 474	kr 1 920	kr 634
Årleg endring		-19,1 %	3,6 %	94,2 %	-74,7 %	305,3 %	-67,0 %

Feiing - 2014 til 2020

Sjølvkostoppstilling Feiing

Tabellen nedanfor viser etterkalkylane for 2014 og 2015 i Vaksdal kommune. Resultatet for 2015 var ikkje kjend ved budsjettarbeidet i fjor haust. Dette kan gje avvik mellom prognosane i budsjettet for 2016 og etterkalkylen for 2015.

Etterkalkyle Feiing - 2014 til 2020	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gebyrinntekter	597 480	505 024	622 750	394 953	603 310	697 849	761 805
Andre inntekter	31 141	2 964	0	0	0	0	0
Driftsinntekter	628 621	507 988	622 750	394 953	603 310	697 849	761 805
Driftsutgifter	524 464	521 252	589 149	611 309	634 319	658 214	683 027
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0	0	0
Indirekte kostnader	62 548	56 982	67 651	70 357	73 172	76 099	79 143
Sum driftsutgifter	587 012	578 234	656 801	681 666	707 491	734 312	762 170
Kalkulatorisk rente selvkostfond	-6 882	9 148	8 571	5 535	1 736	365	4
Andre utgifter/inntekter	-6 882	9 148	8 571	5 535	1 736	365	4
Resultat	41 610	-70 246	-34 051	-286 713	-104 181	-36 463	-365
Sjølvkostfond 01.01	471 937	506 664	445 566	411 515	124 802	20 622	-15 842
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvkostfond	41 610	-70 246	-34 051	-286 713	-104 181	-36 463	-365
Sjølvkostfond 31.12	506 664	445 566	411 515	124 802	20 622	-15 842	-16 207

Gebyrinntekter Feiing

Frå 2014 til 2015 blei gebyrinntektene redusert med rundt 15,5 % frå 0,60 millionar kr til 0,51 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 ventast gebyrinntektene å auke med 0,16 millionar kr, frå 0,60 millionar kr i 2014 til 0,76 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg auke på 4,1 %.

Gebyrinntekter Feiing	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
16400 Avgiftspliktige gebyr	597 480	505 024	622 750	394 953	603 310	697 849	761 805
Sum gebyrinntekter	597 480	505 024	622 750	394 953	603 310	697 849	761 805
Årleg endring		-15,5 %	23,3 %	-36,6 %	52,8 %	15,7 %	9,2 %

Andre inntekter Feiing

Frå 2014 til 2015 blei andre inntekter redusert med omlag 90,5 % frå 31 tusen kr til 3 tusen kr.

Andre inntekter Feiing	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
16*** Andre salgsinntekter	3 514	2 964	0	0	0	0	0
19** Finansinntekter m/Aktivitetsendring	27 627	0	0	0	0	0	0
Sum andre inntekter	31 141	2 964	0	0	0	0	0
Årleg endring		-90,5 %	-100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Driftsutgifter Feiing

Frå 2014 til 2015 blei driftsutgiftene redusert med rundt 0,6 % frå 0,52 millionar kr til 0,52 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 aukar driftsutgiftene med 0,16 millionar kr, frå 0,52 millionar kr i 2014 til 0,68 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg auke på 4,5 %.

Driftsutgifter Feiing	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
10*** Løn	336 221	455 176	495 362	515 176	535 783	557 215	579 503
11*** Varer og tenestar	61 326	52 890	73 288	75 120	76 998	78 923	80 896
12*** Varer og tenestar	126 917	13 186	20 500	21 013	21 538	22 076	22 628
Sum driftsutgifter	524 464	521 252	589 149	611 309	634 319	658 214	683 027
Årleg endring		-0,6 %	13,0 %	3,8 %	3,8 %	3,8 %	3,8 %

Indirekte kostnader Feiing

Frå 2014 til 2015 blei dei indirekte kostnadane redusert med rundt 8,9 % frå 63 tusen kr til 57 tusen kr.

Indirekte kostnader Feiing	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Indirekte driftsutgifter (netto)	59 569	54 269	64 430	67 007	69 687	72 475	75 374
Indirekte kapitalkostnader	2 978	2 713	3 221	3 350	3 484	3 624	3 769
Sum indirekte kostnader	62 548	56 982	67 651	70 357	73 172	76 099	79 143
Årleg endring		-8,9 %	18,7 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %

Sjølvkostfond Feiing

Sjølvkostfondet for feiing forutsetjast å vere lik kr 0 ved utgangen av 2021.

Sjølvkostfond Feiing	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sjølvkostfond 01.01	471 937	506 664	445 566	420 086	138 908	36 463	365
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvkostfond	41 610	-70 246	-34 051	-286 713	-104 181	-36 463	-365
Sjølvkostfond 31.12	506 664	445 566	420 086	138 908	36 463	365	4

Gebysatsar Feiing

Tabellen nedanfor viser fastsette gebysatsar frå 2014 til 2016 og budsjetterte gebysatsar frå 2017 til 2020 etter dei gjevne føresetnadane i budsjett 2016.

Gebysatsar Feiing	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Normalgebyr	kr 463	kr 520	kr 520	kr 404	kr 463	kr 535	kr 585
Årleg endring		12,4 %	0,0 %	-22,4 %	14,6 %	15,7 %	9,3 %

Reguleringsplanar - 2014 til 2020

Sjølvkostoppstilling Reguleringsplanar

Tabellen nedanfor viser etterkalkylane for 2014 og 2015 i Vaksdal kommune. Resultatet for 2015 var ikkje kjend ved budsjettarbeidet i fjor haust. Dette kan gje avvik mellom prognosane i budsjettet for 2016 og etterkalkylen for 2015.

Etterkalkyle Reguleringsplanar - 2014 til 2020	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gebyrinntekter	0	5 300	232 154	241 098	250 390	260 046	270 079
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0	0
Driftsinntekter	0	5 300	232 154	241 098	250 390	260 046	270 079
Driftsutgifter	683 874	1 428 603	220 862	229 354	238 177	247 344	256 869
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0	0	0
Indirekte kostnader	10 440	24 980	11 292	11 743	12 213	12 702	13 210
Sum driftsutgifter	694 314	1 453 583	232 154	241 098	250 390	260 046	270 079
Kalkulatorisk rente selvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
Andre utgifter/inntekter	-694 314	-1 448 283	-0	0	-0	0	0
Resultat	0	0	0	0	0	0	0
Sjølvkostfond 01.01	-729 891	0	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
Sjølvkostfond 31.12	-729 891	0	0	0	0	0	0

Gebyrinntekter Reguleringsplanar

Frå 2014 til 2015 blei gebyrinntektene redusert med rundt 0,0 % frå 0,00 millionar kr til 0,01 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 ventast gebyrinntektene å reduserast med 0,27 millionar kr, frå 0,00 millionar kr i 2014 til 0,27 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg reduksjon på 0,0 %.

Gebyrinntekter Reguleringsplanar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
16400 Avgiftspliktige gebyr	0	5 300	232 154	241 098	250 390	260 046	270 079
Sum gebyrinntekter	0	5 300	232 154	241 098	250 390	260 046	270 079
Årleg endring		0,0 %	4280,3 %	3,9 %	3,9 %	3,9 %	3,9 %

Driftsutgifter Reguleringsplanar

Frå 2014 til 2015 auka driftsutgiftene med rundt 108,9 % frå 0,68 millionar kr til 1,43 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 reduserast driftsutgiftene med 0,43 millionar kr, frå 0,68 millionar kr i 2014 til 0,26 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg reduksjon på 15,1 %.

Driftsutgifter Reguleringsplanar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
10*** Løn	554 667	1 275 266	198 017	205 937	214 175	222 742	231 651
11*** Varer og tenestar	74 929	119 333	13 877	14 224	14 580	14 944	15 318
12*** Varer og tenestar	54 278	34 004	8 969	9 193	9 423	9 658	9 900
Sum driftsutgifter	683 874	1 428 603	220 862	229 354	238 177	247 344	256 869
Årleg endring		108,9 %	-84,5 %	3,8 %	3,8 %	3,8 %	3,9 %

Indirekte kostnader Reguleringsplanar

Frå 2014 til 2015 auka dei indirekte kostnadane med rundt 139,3 % frå 10 tusen kr til 25 tusen kr.

Indirekte kostnader Reguleringsplanar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Indirekte driftsutgifter (netto)	9 943	23 790	10 754	11 184	11 632	12 097	12 581
Indirekte kapitalkostnader	497	1 190	538	559	582	605	629
Sum indirekte kostnader	10 440	24 980	11 292	11 743	12 213	12 702	13 210
Årleg endring		139,3 %	-54,8 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %

Sjølvkostfond Reguleringsplanar

Sjølvkostfondet for reguleringsplanar forutsetjast å vere lik kr 0 ved utgangen av 2015.

Sjølvkostfond Reguleringsplanar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sjølvkostfond 01.01	-729 891	0	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
Sjølvkostfond 31.12	-729 891	0	0	0	0	0	0

Byggjesaksplanar - 2014 til 2020

Sjølvkostoppstilling Byggjesaksplanar

Tabellen nedanfor viser etterkalkylane for 2014 og 2015 i Vaksdal kommune. Resultatet for 2015 var ikkje kjend ved budsjettarbeidet i fjor haust. Dette kan gje avvik mellom prognosane i budsjettet for 2016 og etterkalkylen for 2015.

Etterkalkyle Byggjesaksplanar - 2014 til 2020	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gebyrinntekter	454 040	596 630	800 658	832 072	864 728	898 674	933 962
Andre inntekter	-139	0	0	0	0	0	0
Driftsinntekter	453 901	596 630	800 658	832 072	864 728	898 674	933 962
Driftsutgifter	891 983	559 982	569 979	592 166	615 225	639 192	664 100
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0	0	0
Indirekte kostnader	213 276	189 743	230 679	239 906	249 503	259 483	269 862
Sum driftsutgifter	1 105 259	749 726	800 658	832 072	864 728	898 674	933 962
Kalkulatorisk rente selvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
Andre utgifter/inntekter	-651 358	-153 096	0	-0	-0	-0	-0
Resultat	0	0	0	0	0	0	0
Sjølvkostfond 01.01	-287 496	0	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
Sjølvkostfond 31.12	-287 496	0	0	0	0	0	0

Gebyrinntekter Byggjesaksplanar

Frå 2014 til 2015 auka gebyrinntektene med rundt 31,4 % frå 0,45 millionar kr til 0,60 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 ventast gebyrinntektene å auke med 0,48 millionar kr, frå 0,45 millionar kr i 2014 til 0,93 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg auke på 12,8 %.

Gebyrinntekter Byggjesaksplanar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
16400 Avgiftspliktige gebyr	454 040	596 630	800 658	832 072	864 728	898 674	933 962
Sum gebyrinntekter	454 040	596 630	800 658	832 072	864 728	898 674	933 962
Årleg endring		31,4 %	34,2 %	3,9 %	3,9 %	3,9 %	3,9 %

Andre inntekter Byggjesaksplanar

Frå 2014 til 2015 blei andre inntekter redusert med om lag 100,0 % frå 0 tusen kr til 0 tusen kr.

Andre inntekter Byggjesaksplanar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
17*** Refusjonar	-139	0	0	0	0	0	0
Sum andre inntekter	-139	0	0	0	0	0	0
Årleg endring		-100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Driftsutgifter Byggjesaksplanar

Frå 2014 til 2015 blei driftsutgiftene redusert med rundt 37,2 % frå 0,89 millionar kr til 0,56 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 reduserast driftsutgiftene med 0,23 millionar kr, frå 0,89 millionar kr i 2014 til 0,66 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg reduksjon på 4,8 %.

Driftsutgifter Byggjesaksplanar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
10*** Løn	823 493	516 667	529 188	550 356	572 370	595 265	619 075
11*** Varer og tenestar	21 948	12 558	14 346	14 704	15 072	15 449	15 835
12*** Varer og tenestar	46 542	30 726	26 445	27 106	27 784	28 478	29 190
14** Overføringsutgifter	0	32	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	891 983	559 982	569 979	592 166	615 225	639 192	664 100
Årleg endring		-37,2 %	1,8 %	3,9 %	3,9 %	3,9 %	3,9 %

Indirekte kostnader Byggjesaksplanar

Frå 2014 til 2015 blei dei indirekte kostnadane redusert med rundt 11,0 % frå 213 tusen kr til 190 tusen kr.

Indirekte kostnader Byggjesaksplanar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Indirekte driftsutgifter (netto)	203 120	180 708	219 694	228 482	237 622	247 126	257 011
Indirekte kapitalkostnader	10 156	9 035	10 985	11 424	11 881	12 356	12 851
Sum indirekte kostnader	213 276	189 743	230 679	239 906	249 503	259 483	269 862
Årleg endring		-11,0 %	21,6 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %

Sjølvkostfond Byggjesaksplanar

Sjølvkostfondet for byggjesaksplanar forutsetjast å vere lik kr 0 ved utgangen av 2015.

Sjølvkostfond Byggjesaksplanar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sjølvkostfond 01.01	-287 496	0	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
Sjølvkostfond 31.12	-287 496	0	0	0	0	0	0

Kart og oppmåling - 2014 til 2020

Sjølvcostoppstilling Kart og oppmåling

Tabellen nedanfor viser etterkalkylene for 2014 og 2015 i Vaksdal kommune. Resultatet for 2015 var ikkje kjend ved budsjettarbeidet i fjor haust. Dette kan gje avvik mellom prognosane i budsjettet for 2016 og etterkalkylen for 2015.

Etterkalkyle Kart og oppmåling - 2014 til 2020	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gebyrinntekter	418 800	630 025	865 390	899 096	934 128	970 538	1 008 381
Andre inntekter	71 369	97 223	0	0	0	0	0
Driftsinntekter	490 169	727 248	865 390	899 096	934 128	970 538	1 008 381
Driftsutgifter	1 572 900	1 736 706	667 963	693 772	720 591	748 460	777 419
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0	0	0
Indirekte kostnader	182 532	135 029	197 427	205 324	213 537	222 078	230 961
Sum driftsutgifter	1 755 432	1 871 735	865 390	899 096	934 128	970 538	1 008 381
Kalkulatorisk rente selvcostfond	0	0	0	0	0	0	0
Andre utgifter/inntekter	-1 265 263	-1 144 487	0	-0	-0	-0	0
Resultat	-0	0	0	0	0	0	0
Sjølvcostfond 01.01	-2 574 841	0	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvcostfond	-0	0	0	0	0	0	0
Sjølvcostfond 31.12	-2 574 841	0	0	0	0	0	0

Gebyrinntekter Kart og oppmåling

Frå 2014 til 2015 auka gebyrinntektene med rundt 50,4 % frå 0,42 millionar kr til 0,63 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 ventast gebyrinntektene å auke med 0,59 millionar kr, frå 0,42 millionar kr i 2014 til 1,01 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg auke på 15,8 %.

Gebyrinntekter Kart og oppmåling	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
16400 Avgiftspliktige gebyr	418 800	630 025	865 390	899 096	934 128	970 538	1 008 381
Sum gebyrinntekter	418 800	630 025	865 390	899 096	934 128	970 538	1 008 381
Årleg endring		50,4 %	37,4 %	3,9 %	3,9 %	3,9 %	3,9 %

Andre inntekter Kart og oppmåling

Frå 2014 til 2015 auka andre inntekter med omlag 36,2 % frå 71 tusen kr til 97 tusen kr.

Andre inntekter Kart og oppmåling	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
16*** Andre salgsinntekter	71 197	97 223	0	0	0	0	0
17*** Refusjonar	172	0	0	0	0	0	0
Sum andre inntekter	71 369	97 223	0	0	0	0	0
Årleg endring		36,2 %	-100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Driftsutgifter Kart og oppmåling

Frå 2014 til 2015 auka driftsutgiftene med rundt 10,4 % frå 1,57 millionar kr til 1,74 millionar kr. I perioden 2014 til 2020 reduserast driftsutgiftene med 0,80 millionar kr, frå 1,57 millionar kr i 2014 til 0,78 millionar kr i 2020. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg reduksjon på 11,1 %.

Driftsutgifter Kart og oppmåling	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
10*** Løn	1 412 816	1 532 395	607 360	631 654	656 921	683 197	710 525
11*** Varer og tenestar	47 807	67 623	13 453	13 789	14 134	14 487	14 849
12*** Varer og tenestar	112 277	92 542	47 150	48 329	49 537	50 775	52 045
13*** Tenestar som erst. kommunal tenesteprod.	0	44 146	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	1 572 900	1 736 706	667 963	693 772	720 591	748 460	777 419
Årleg endring		10,4 %	-61,5 %	3,9 %	3,9 %	3,9 %	3,9 %

Indirekte kostnader Kart og oppmåling

Frå 2014 til 2015 blei dei indirekte kostnadane redusert med rundt 26,0 % frå 183 tusen kr til 135 tusen kr.

Indirekte kostnader Kart og oppmåling	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Indirekte driftsutgifter (netto)	173 840	128 599	188 026	195 547	203 368	211 503	219 963
Indirekte kapitalkostnader	8 692	6 430	9 401	9 777	10 168	10 575	10 998
Sum indirekte kostnader	182 532	135 029	197 427	205 324	213 537	222 078	230 961
Årleg endring		-26,0 %	46,2 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %

Sjølvcostfond Kart og oppmåling

Sjølvcostfondet for kart og oppmåling forutsetjast å vere lik kr 0 ved utgangen av 2015.

Sjølvcostfond Kart og oppmåling	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sjølvcostfond 01.01	-2 574 841	0	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvcostfond	0	0	0	0	0	0	0
Sjølvcostfond 31.12	-2 574 841	0	0	0	0	0	0

Melding om brannvernet 2015.

I medhald av " Lov om vern mot brann m.v." av 14.juni 2002 nr.20, og "Forskrift om brannforebyggjende tiltak og tilsyn" av 26.juni 2002, med endringar av 22.august 2002, § 5-2 punkt c samt i tråd med vedteken og godkjend " Brannordning for Vaksdal kommune" avsnitt C, "Administrasjon og leiing" punkt 4 "Planar /rapportering" – har brannsjefen utarbeida " Melding om brannvernet 2015 og plan for brannførebyggjande tiltak 2016."

Hovudmål:

Ha god kvalitet og effektivitet på dei tenestene me skal utføra, nytta dei ressursane som står til rådvelde mest mogeleg effektivt for å auka lovpålagt kompetanse, skifta ut utrangert utstyr og skaffa mest mogeleg nytt kvalitetsutstyr til best mogeleg pris innafor dei rammene ein har til rådvelde.

- HMS-krav til tenesta er;
- Det skal ikkje som følge av vår aktivitet oppstå skade på person, verken fysisk eller psykisk, som medfører legebesøk eller fråvær frå jobben.
- Det skal ikkje som følge av vår aktivitet oppstå unødig utslepp til det ytre miljø.

Generelt:

Det er no sterkt fokus på at krav til utdanning, krav til personleg verneutstyr, krav til røykdykkarteneste og -utstyr, krav til frigjerings-utstyr etc. Mykje av utstyret skal ha ekstern godkjenning.

Oljevernberedskapen har har no blitt bedre i distriktet, og no er det eit felles arbeid for å få denne opp på eit forsvarleg nivå i kvar kommune gjennom betre samarbeid og hjelp frå IUA. Vaksdal brannvern har fått utplassert ei grunnpakke for akutt forureining, Meininga med denne er at den skal fungera som ei førstehjelp til større resursar kan stilla på skadestaden.

Nytt TETRA-samband (nødnett) blei satt i drift 28.10.15. kl. 12.00

Dette blei markert med ein Simulert kollisjon med påfølgende Brann i kvamsto tunellen, med direkte over føring av utrykning og sambands bruk til 110 sentralen i Bergen.

Vedlikehaldet på brannstasjonar og materiell, samt ivareta at utstyret til ei kvar tid er operativt og på rett plass er det nødvendig å nytta brannmannskapet i større grad en tidlegare. Oppgåvene vert stadig utvida, og det er ekstra viktig for å vedlikehalda, sjekka og dokumentera at materiellet me har til ei kvar tid er er klart for operativt bruk. Dette vil igjen gjera mannskapet tryggare på bruken i skarpe situasjoner.

Det er arbeid i gang med å sjå ei ny brannordning / muligheiter for samarbeid med nobokommunar, resultatet av dette vil nok påverka kva utfordringar me vil få i framtida med tanke på kva beredskap kommunen vil ha. Den overordna ROS analysen vil også spela inn her.

Tilsyn: Det er utført 14 tilsyn av 26 § 13 Objekt. (særskilt brannobjekt.)

Feiing:

Feiing utført:	1555 piper
Ikkje utført :	109 piper
Tilsyn :	331 eldstader / husvære
Ikkje utført :	6 husvære

HMT:

Det er kontinuerleg gjennomføring av kontrollar med utstyr, bilar og helsekrav i medhald av Arbeidsmiljøloven §14. Nye innsatsplanar vert laga med ROS-analyse for tiltak, instruksar og

prosedyrar. Det er lagt til rette for avviksmeldingar etc. Verneombod er valgt, og vernerunder er gjennomført. Helsekrav for tilsette i brannvernet vert gjennomført, og helsesjekk med bedriftshelsetenesta. Instruksar etter dimensjoneringsforskrifta er/blir utarbeidd, og veiledning for røykdykking vert tilstreba oppfylt.

Kjøretøy:

Brannvernet har i dag desse kjøretøya;

<u>Dale brannstasjon:</u>	1 Scania P380 4x4, 2009 modell, 1. utrykningsbil. (Hovedbrannbil)
	1 Scania P380 4x4, 2009 modell, tankbil.
	1 Mitsubishi L200 Røykdykkarbil, 2012 modell

<u>Trollkjelen brannstasjon:</u>	1 Mercedes Benz 1124, 4x4, 1994 modell
----------------------------------	--

<u>Eidslandet brandepot:</u>	1 Fargo 1965 modell, mannskap og utstyr.
------------------------------	--

Bilen på Trollkjelen er frå 1994 (22 år) og bærer preg av dette. Tank kapasiteten stettar ikkje krava til første innsats/røykdykkar innsats. Tankbilen er levert med tank i rustfritt stål og reinseutstyr/vasketurbinar montert for å kunne kjøre drikkevatn godkjent av mattilsynet etter vask på meieriet.

Personleg verneutstyr:

Personleg verneutstyr er underbekledning, utrykningsbekledning (bukse/jakke), brannstøvlar, hjelm, kjeledress for lettare oppdrag og arbeidshanskar. Røykdykkarutstyr og filtermasker er og brukt til personleg verneutstyr for å sikra at arbeid i helsefarleg miljø er forsvarleg. (HMS-krav) Det er no investert i eit extra sett med utrykningsklede til alle mannskapa.

Røykdykkarutstyr:

Dette er utstyr som er naudsynt å ha på i dei aller fleste oppdrag der det er røyk eller gassar inne i biletet. Det vert nytta som personleg beskyttelse i røykfull område. Dette er kostbart utstyr som krev mykje trening med påfølgjande vedlikehald.

Anna utstyr:

Innkjøp av nytt utstyr og utskifting av utrangert utstyr har føregått kontinuerlig dei siste åra og held fram for å få oppdatert og tenleg utstyr for å løysa oppgåvene me vert stilt over for. Effektivt og nok tenleg og naudsynt utstyr er målet. (Jrf. Dim.forskrifta §6-1).

Personsøklarane me har hatt er no ute av drift etter at TETRA (nødnettet) ble tatt i bruk.

Utdanning:

Grunnutdanning som brannkonstabel er no obligatorisk. No ynskjer me å prioritera grunnkurset på dei som mangler dette, og brevkurset på dei nyansatte.

Før grunnkurset må alle ha gjennomført brevkurs / nettbasert kurs i brannvern. Dei må og ha 2 års teoretisk og praktisk opplæring i eige brannvesen før grunnkurset. (Skal dokumenterast) Dette er obligatorisk før vidare utdanning og må gjennomførast.

Opplæringa / deltidsopplæringa vert gjennomført gjennom eit samarbeidsprosjekt av deltids-brannvesena i heile hordaland der det vert arrangert kurs tildelt frå Norges brannskule

Mål for 2016 er å sikra at alle mannskapa har dei lovpålagde øvelser og kvalifikasjoner som skal til for å utføre sine oppgåver på ein sikker og tilfredstillande måte. Det er også eit mål at dei som er kvalifiserte til det, skal gjennomføre grunnopplæring for brannkonstabel i deltidsbrannvesen. Me vil også prøve få på plass fleire sjåførarar med førerkort Kl. C, for å sikre at bilane til ei kvar tid kjem seg ut, det er i tillegg trong for kompetansebevis for utrykningskjøring (kode 160, utrykningssertifikat) for

nokre, og repetisjonskurs for dei som har eit slikt eldre enn 5 år. Repetisjonskurset er mykje kortare enn fullt kurs.

Aktivitetar:

I 2015 var det 36 utrykningar. Samanlikning siste åra;

2006 : 29 Stk.

2007 : 19 Stk.

2008 : 24 Stk.

2009 : 33 Stk.

2010 : 33 Stk.

2011 : 43 Stk.

2012 : 48 Stk.

2013 : 43 Stk.

2014 : 20 Stk

Det var 1 dødsulukke i 2015.

Elles fordeling:

Falsk: 5 stk. Unødig: 4 stk. Brann Hus/Bil: 6 stk. Trafikkulykker: 16 stk. First Responder: 4 stk.

Bistand annet brannvesen: 1 stk.

Merknader:

Ikkje utført = ingen heime, manglande takstige / ikkje tilgang, snøtilhøve, ønskjer ikkje feiing / tilsyn.

Plan for brannførebyggjande tiltak 2016.

AKTIVITET / TILTAK	MÅLSETJING
Branntilsyn	Gjennomføra fleire tilsyn i registrerte §13 objekt,
Lokal deltaking i landsomfattande brannførebyggjande kampanjer.	Opplegg og regi av dsb og Norsk Brannvern Forening. Aksjon boligbrann, åpen dag etc. Elles etter bemanning.
Feiing / Tilsyn bustader	Målsetjing å feie alle pipene kvart 4. år, med unntak av der behovet er annleis. Tilsyn av eldstader vert i fyringssesongen.

Andre aktivitetar har ikkje brannvernet personell på dagtid til å gjennomføra.

Investeringsbehov:

Brannbilen på Vaksdal bør skiftast ut. Ny brannstasjon på Vaksdal bør prioriterast fordi stasjonen som ein nyttar i dag ikkje tilfredstiller dagens krav til HMT regelverket. Dale brannstasjon tilfredstiller heller ikkje dagens krav til arbeidsmiljø med tanke på ventilasjon, garderobeforhald, rein og skitten sone. (jmf. *Forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler*). På bakgrunn av dei opplysningane som er komen fram i den seinare tid vedrørande kreft faren blant brannpersonell i forhold til andre yrkesgrupper, må me prioritera tiltak her. Med den auka fritidsbustad bygginga i kommunen vår, samt for å komma fram i tunnellar må me snarast råd anskaffe ein ATV med trekant belter som kan nyttast både sommer og vinter for å få fram utstyr og materiell.

2016

Tilstandsrapport for grunnskulen i Vaksdal

Innhold

Innleiing	2
Samandrag.....	3
Læringsmiljø	3
Læringsresultat.....	3
Overgang til vidaregåande skole	3
Elevar og undervisningspersonale.....	4
Tal elevar og lærarårsverk.....	4
Årsverk og lærartettleik.....	5
Læringsmiljø	5
Mobbing på skulen	7
Meistring	8
Støtte frå lærar	8
Støtte heimefrå	9
Vurdering for læring	9
Læringskultur.....	10
Elevdemokrati og medverknad	11
Utdanningsval og yrkesretteiing.....	11
Læringsresultat.....	12
Nasjonale prøvar	12
Nasjonale prøvar i lesing	13
Nasjonale prøvar i rekning	15
Nasjonale prøvar i engelsk	17
Avgangskaraktar.....	18
Grunnskulepoeng	19
Overgang til vidaregåande skule og fråfall i vidaregåande skule	19
Overgang til vidaregåande skule	19
Fråfall i vidaregåande skule.....	20
Kvalitetsvurderingssystem for godt læringsmiljø og betre læringsutbytte	1

Innleiing

Det er fastsett i opplæringslova og privatskolelova at skuleeigarar pliktar å utarbeide ein årleg rapport om tilstanden i opplæringa. I Stortingsmelding nr. 31 (2007-2008) går det fram at det er viktig at styringsorgana i kommunar og fylkeskommunar har eit bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringa. Dette er nødvendig for å følgje opp utviklinga av sektoren på ein god måte.

Rapport om tilstanden i opplæringa

Rapporten om tilstanden (tilstandsrapporten) i opplæringa skal omhandle læringsresultat, fråfall og læringsmiljø. Den årlege rapporten skal drøftast av skolereigaren, dvs. kommunestyret, fylkestinget og den øvste leiinga ved dei private grunnskolane, jf. opplæringslova § 13-10, andre ledd. Det er fastsett i privatskulelova § 5-2, andre ledd, bokstav k, at styret skal drøfte den årlege rapporten om tilstanden i desse skulane.

Det følgjer av forarbeida til føresegnene - Ot.prp.) nr. 55 (2008-2009) s. 24 - at det skal vere mogleg å tilpasse arbeidet med å utarbeide ein årleg tilstandsrapport til det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hos skuleeigaren.

Nasjonalt kvalitetsvurderingssystem

Tilstandsrapporten er eit sentralt element i det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Regjeringa har fastsett mål knytte til læringsresultat, fråfall og læringsmiljø som grunnlag for å vurdere kvaliteten i grunnopplæringa, jf. St.meld. nr 31 (2007-2008). Til dei nasjonale målsetjingane har regjeringa sett opp indikatorar som skal gi grunnlag for å vurdere kor langt skuleeigaren er kommen i å nå måla.

Krav til innhald i tilstandsrapporten

Tilstandsrapporten skal som eit minimum omtale læringsresultat, fråfall og læringsmiljø, men kan byggjast ut med annan omtale som skuleeigaren meiner er føremålstenleg ut frå lokale behov. Det er data frå Skoleporten som hovudsakleg skal brukast som grunnlag for skuleeigaren si vurdering av tilstanden, men det følgjer av St.meld. nr. 31 (2007-2008) at skuleeigarar og skolar blir oppmoda til å føre opp konkrete målsetjingar for kva dei skal oppnå innanfor dei målområda som er sette opp.

Det generelle systemkravet

Den plikta skuleeigaren har til å utarbeide årlege rapportar om tilstanden i opplæringa, er ein del av oppfølgingsansvaret knytt til det generelle systemkravet (internkontroll), jf. opplæringslova § 13-10 andre ledd og privatskolelova § 5-2 tredje ledd. Ver merksam på at kravet til internkontroll, omfattar alle pliktene som ligg til skuleeigaren etter lov og forskrift. Det generelle systemkravet er derfor vidare enn det tilstandsrapporten dekkjer.

Personvern

Tal som blir lasta direkte inn frå Skoleporten, kan for små einingar innehalde indirekte identifiserbare opplysningar. Dette kan vere teiepliktige opplysningar etter forvaltningslova § 13 og/eller personopplysningar etter personopplysningslova § 2 nr. 1. Tilsvarande kan òg gjelde for lokale indikatorar. Derfor ei påminning om at desse opplysningane må behandlast i tråd med reglane i forvaltningslova og/eller personopplysningslova.

Dalekvam, 19. april 2016

Ann Kristin Bolstad
Kommunalsjef Oppvekst

Samandrag

Rapporten presentera resultat for Vaksdal kommune i to dimensjonar, - utvikling over tid (samanlikning over fleire år) og samanlikning med Hordaland fylke og landet.

Rapporten gjev i tillegg ein kort analyse av-, og forslag til tiltak for å forbetra resultat. Det er viktig å understreka at kommunen har relativt kort historikk på analyse av resultat. Utvikling av slik kompetanse i heile organisasjonen er eit særstidskrevjande arbeid.

Læringsmiljø

Læringsmiljøet i skulane i Vaksdal er i all hovudsak godt.

Særleg resultat frå dei siste års 10. årsteg viser at Vaksdal ligg jamt med eller over landsgjennomsnittet på dei fleste områda. På 7. årsteg er det litt meir variert, men her ligg vi òg over eller tett oppunder på landsgjennomsnittet.

Følgjande tiltak er sett i verk, og vil verta vidareført:

- Arbeid med å forbetra læringsmiljøet til elevane gjennom deltaking i programmet PALS (Positiv åtferd, støttande læringsmiljø og samhandling)
- Arbeide systematisk med å førebyggja mobbing gjennom skuleeigar sitt forsvarelege system etter oppl. §§ 9A og 13-10.

Læringsresultat

Innanfor kapitlet læringsresultat vert resultat frå nasjonale prøvar og avgangskaraktarar (her òg eksamen i basisfaga) for elevane presentert.

Nasjonale prøvar vert gjennomført på 5. årsteg, etter at elevane er ferdig med småskulen, og på 8. årsteg, etter at elevane er ferdig med mellomtrinnet. I tillegg vert det gjennomført prøvar på 9. årsteg.

Resultata frå dei nasjonale prøvane har dei seinare åra lagt under landsgjennomsnittet, for utanom resultat på 9. årsteg.

Skulane har dei siste åra arbeida med å bygge analysekompetanse for å kunne seie noko om kvifor resultat vert slik. Tiltak det har vore arbeida med:

- Førebuing til prøvane for alle elevar
- Gjennomføring av og analyse av prøvane
- Drøfting og overføring av analyser til lærarar som arbeider med dei årstega undersøkinga måler slik at analysen kan danna grunnlag for eventuelle endringar og forbetringar av undervisninga
- Fokus på lesing på alle trinn – i alle fag, særleg retta inn mot læring av omgrep
- Fokus på vurdering for læring på alle trinn

I tillegg vil ein i fortsetjinga fokusera på følgjande tiltak:

- Auka barnehagane og skulane sin kompetanse innanfor arbeidet med minoritet språklege born
- Fokusere på barnehagen sitt arbeid med sosial kompetanse i barnehagen, som grunnlag for å byggje gode læringsmiljø i skolen.
- Auka lærarane sin kompetanse innanfor arbeidet med vurdering
- Vidareføre kompetanseheving av lærarar innanfor programmet *Kompetanse for kvalitet*.

Overgang til vidaregåande skule

Bortimot alle kommunen sine ungdommar startar i vidaregåande skule etter gjennomført grunnskule. For og ytterlegare førebyggja fråfall er følgjande tiltak gjennomført, og vil bli vidareført:

- Samarbeid mellom grunnskule og vidaregåande skule gjennom nettverksbygging/møter

Elevar og undervisningspersonale

Elevar og undervisningspersonalet omfattar:

- Tal elevar delt på skular og årssteg
- Tal elevar og lærarårsverk (sum årsverk for undervisningspersonalet)
- Lærartettleik (lærartettleik 1. – 7. årssteg, lærartettleik 8. – 10. årssteg)

Tal elevar og lærarårsverk

Tal elevar fordelt på skular og årssteg

Tal elevar som er registrert ved grunnskular pr. 1. oktober 2015 danna grunnlag for tal grupper og organisering ved skulane.

Årsverk for undervisningspersonalet

Her vert sum årsverk for undervisningspersonalet vist. Summen visar tal årsverk til undervisning og tal årsverk til andre oppgåver i skulen.

Årsverka er rekna ut ved å dividera årstimar på årsramma. Det er nytta 26 timar i veka på barnesteget og om lag 23 timar i veka på ungdomstrinnet.

Tal elevar i grunnskulen i Vaksdal

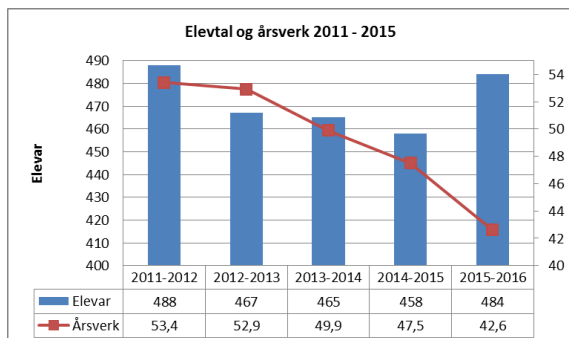
Pr. 31. januar 2015 gjekk det følgjande tal elevar i skulane i Vaksdal:

	1. årssteg	2. årssteg	3. årssteg	4. årssteg	5. årssteg	6. årssteg	7. årssteg	8. årssteg	9. årssteg	10. årssteg	Samla
Vaksdal	21	17	29	15	22	18	6				128
Stanghelle	6	9	13	10	13	8	13				72
Dale	20	13	9	18	13	7	12	41	43	59	235
Stamnes	9	10	6	7	2	4	5				43
Eidslandet	3	0	3	1	1	1	2	0	4	3	18
Eksingedalen	1	1	1	1	2	0	3	0	1	2	12
	59	50	61	52	53	38	41	41	43	58	508

Årsverk og lærartettleik

Vaksdal kommune har dei seinare åra hatt følgjande tal årsverk i skulane, her samanstilt med tal elevar:

Årsaka til at tal årsverk ikkje samsvarar med tal elevar har følgjande forklaring:

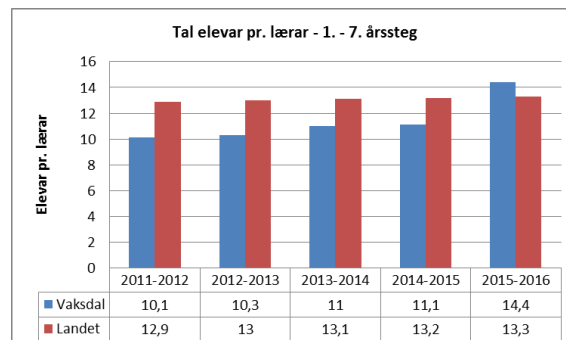
- ✓ Jamn reduksjon i budsjettrammer til skule dei seinare åra
- ✓ Auke i tal timar for elevane, blant anna valfag på ungdomssteget. Valfag krev fleire lærartimar, då elevane skal kunne velja mellom ulike fag

Lærartettleik 1. – 7. og 8. – 10. årssteg

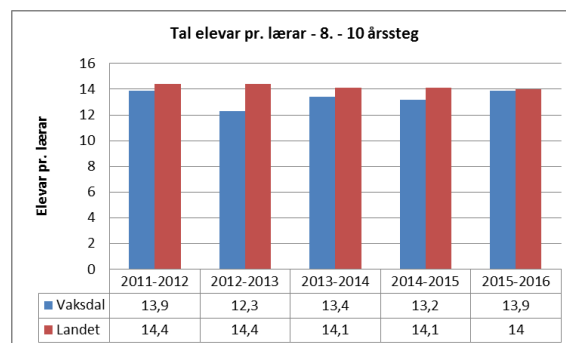
Her vert tal elevar pr. lærar på 1. – 7. årssteg vist. Tal elevar pr. lærar vert rekna med utgangspunkt i forholdet mellom elevtimar og lærartimar, og gjev informasjon om gjennomsnittleg storleik på undervisningsgruppene. Her vert timar til spesialundervisning og til andre lærartimar som vert tildelt på grunnlag av individuelle elevrettigheter (som timar til fleispråklege elevar) inkludert.

Tal elevar pr. lærar på 1. – 7. årssteg i Vaksdal har tidlegare år lagt under (er betre enn) landsgjennomsnittet, noko som er naturleg sett i forhold til kommunen sin geografi/skulestruktur. I vår kommune er det fleire skular med relativt få elevar, noko som gjev lågare tal elevar pr. lærar. I tala frå 2015 viser det at Vaksdal kommune ligg over (er dårlegare enn) landsgjennomsnittet. Spreiinga mellom skulane viser at Vaksdal skule har 18,3

elevar pr. lærar, medan Eksingedalen skule har 7,6 elevar pr. lærar.

Når det gjeld ungdomssteget hadde Vaksdal kommune 13,9 elevar pr. lærar siste året, som er om lag som landsgjennomsnittet. Om vi ser berre på Dale barne- og ungdomsskule viser talet 15,4 elevar pr. lærar. Dette er høgare enn landet elles (er dårlegare enn).

Økonomiplanen 2015-2019 viser ein reduksjon i dei økonomiske rammene til Oppvekst i perioden. Reduksjonen vil føre til enno høgare elevtal pr. lærar enn det situasjonen er pr. i dag.

Læringsmiljø

Alle elevar skal inkluderast og oppleve meistrane.

Lokale mål

I vår skule har vi elevar med høg grad av trivsel i eit godt fysisk- og psykososialt miljø

Skuleeigar og skuleleiarar er pålagt å gjennomføra Elevundersøkinga for elevar på 7. og 10. årsteg. Eit utval av spørsmåla i Elevundersøkinga er sett saman til indekser som ligg i www.skoleporten.no. Resultata frå Elevundersøkinga vert vist i ein eigen rapportportal.

I tilstandsrapporten er desse områda obligatoriske:

- ✓ Mobbing i skulen
- ✓ Meistring
- ✓ Støtte frå lærarar
- ✓ Støtte heimafrå
- ✓ Vurdering for læring
- ✓ Læringskultur
- ✓ Elevdemokrati og medverknad

Nokre gongar treng ein intensivt arbeid med positivt læringsmiljø på klassenivå. PALS - teama kan i samarbeid med PPT og heimen planlegge slike periodar. Ein har i Vaksdal nytta ulike verktøy som tillegg til det heilskaplege PALS-arbeidet. Genta er eit verktøy som tek føre seg utfordringar i det sosiale samspelet typisk for jenter. Andre verktøy er utforma for å skape eit positiv klassetilhøyr.

PALS-teama kan og fungere som rådgevingsorgan og støtte til lærarar som ynskjer råd omkring positive tiltak kring einskildelevar.

Mykje av den faglege kompetansen som krevst av elevane i Læreplanverket har i seg sosiale kompetansar. PALS - skular øver målretta på desse kompetansane for å auke sannsynet for utbytte av den faglege opplæringa.

PALS - Positiv åtferd, støttande læringsmiljø og samhandling

Jill Bru Johansen, fagleiar PPT for Vaksdal, Modalen og Samnanger

Over alt og alltid – Ut frå matematikktimen og inn til kunst og handverk. I friminutt. Den sosiale kompetansen til borna er alltid med på lasset. Det skulane legg inn her, får dei tidobbelt tilbake.

Systematisk arbeid med å fremje borna si sosiale kompetanse, samt førebyggje og avhjelpje åtferdsproblem er vesentleg for å realisere Opplæringslova sine mål om ei inkluderande opplæring.

Kvar månad arbeidar team på skulane i Vaksdal med å planlegge det heilskaplege arbeidet med å sikre tydelege forventingar og positive, proaktive vaksne i samhandling med borna. Teama er opplærde i PALS-modellen og planlegg aktivitetar som skal gjelde heile skulen. I PALS arbeidet øver ungane på omsorg, ansvar og respekt i konkrete situasjonar.

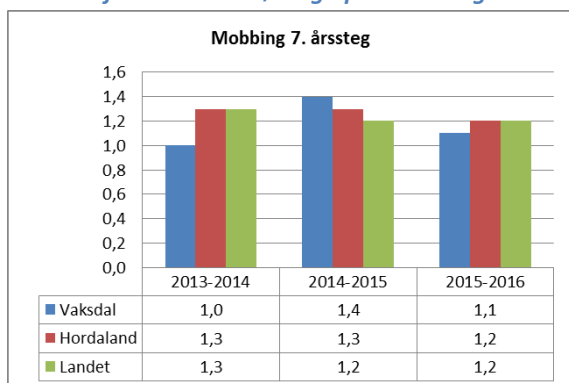
Mobbing på skulen

Gjennomsnittsverdien for indikatoren Mobbing i skulen er rekna ut frå kor mange som opplever at dei vet mobba og kor ofte dei vert mobba. Ein og same verdi kan anten indikera at mange kryssar av at dei vert mobba sjeldan eller at færre kryssar av at dei vert mobba hyppig. I skuleporten tyder eit gjennomsnitt ned mot verdien 1 på lite mobbing i skulen.

Nasjonalt og lokalt mål

Alle barn og unge skal ha eit godt og inkluderande læringsmiljø med nulltoleranse for mobbing

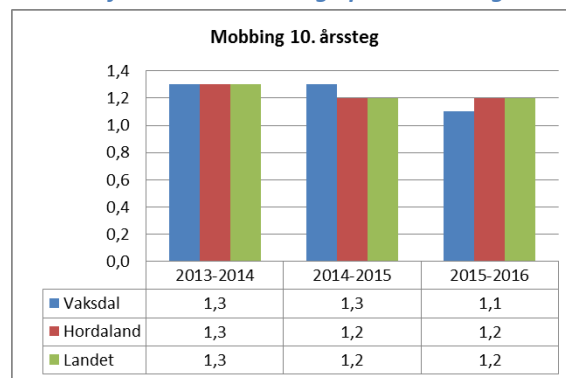
Resultat frå elevundersøkinga på 7. årsteg

Indikatoren for 7. årsteg ligg 0,1 poeng under (betre enn) landsgjennomsnittet. Resultata viser òg at 0 % av elevane rapportera at dei vert mobba 2-3 gongar i månaden eller oftare på fire av skulane. På den femte skulen har 1 elev rapportert at han/ho vert mobba 2-3 gongar i månaden.

Resultatet for årsteget er betre enn landsgjennomsnittet. Dette er i tråd med målsetjinga sett av kommunestyret.

Resultat frå elevundersøkinga på 10. årsteg

Indikatoren for 10. årsteg ligg 0,1 poeng under (betre enn) landsgjennomsnittet. Resultata viser òg at 0 % av elevane rapportera at dei vert mobba 2-3 gongar i månaden eller oftare.

Resultatet for årsteget er over landsgjennomsnittet. Dette er i tråd med målsetjinga sett av kommunestyret.

Tiltak for å unngå mobbing

Følgjande tiltak er sett i verk for å unngå at elevar vert mobba på skulen:

- ✓ Alle lærarar får heva kompetansen sin knytt til læringsmiljø gjennom **PALS** (Positiv åtferd, støttande læringsmiljø og samhandling)
- ✓ Skulane fokusera på å skapa **positivt læringsmiljø** og fokusera på **god klasseleiing**
- ✓ **Elevsamtalar** vert gjennomført jamleg, og arbeidet knytt til **positiv elevåtferd** vert prioritert
- ✓ Det vert gjennomført **målretta tiltak for mobbing** der elevar rapportera om mobbing
- ✓ Bekymringsmeldingar frå elevar og foreldre vert handsama i tråd med kommunen sitt **system for internkontroll** ift. Opplæringslova § 9a

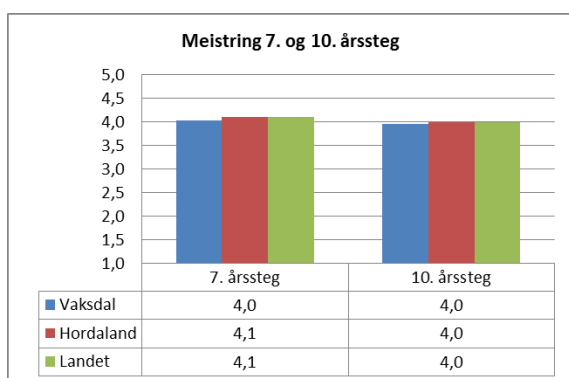
Meistring

Indeksen viser elevane si oppleving av meistring i høve undervisning, lekser og arbeid på skulen. Skalaen er 1-5 der høg verdi tyder positivt resultat.

Lokalt mål

Resultat i elevundersøkinga over gjennomsnittet i landet på indikatoren *meistring*

Resultat frå elevundersøkinga på 7. og 10. årssteg - gjennomsnittet dei tre siste åra for Vaksdal

Elevane i skulane i Vaksdal opplever nok lågare grad av meistring på 7. årssteg enn landsgjennomsnittet, medan 10. årssteg opplever meistring som landet elles.

Opplevinga til elevane baserer seg på spørsmål som gjeld tilpassing av undervisning og lekser til den enkelte elev.

Resultatet for 7. årssteget er under landsgjennomsnittet, medan 10. årssteg har resultat som landet elles. Dette er ikkje i tråd med målsetjinga sett av kommunestyret.

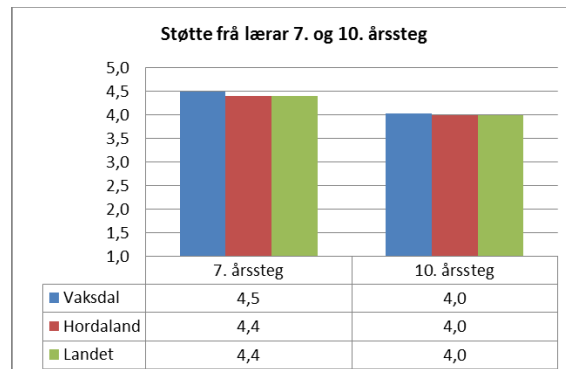
Støtte frå lærar

Indeksen viser elevane si oppleving av emosjonell og fagleg støtte frå lærar. Skalaen er 1-5 der høg verdi tyder positivt resultat.

Lokalt mål

Resultat i elevundersøkinga over gjennomsnittet i landet på indikatoren *støtte frå lærar*

Resultat frå elevundersøkinga på 7. og 10. årssteg - gjennomsnittet dei tre siste åra for Vaksdal

Elevane i skulane i Vaksdal opplever generelt god støtte frå læraren sin. 7. årssteg opplever større grad av støtte frå læraren enn landsgjennomsnittet, medan 10. årssteg opplever støtte som landet elles.

Resultatet for 7. årssteget er over landsgjennomsnittet. Dette er i tråd med målsetjinga sett av kommunestyret. 10. årssteg har resultat som landet elles. Dette er ikkje i tråd med målsetjinga sett av kommunestyret.

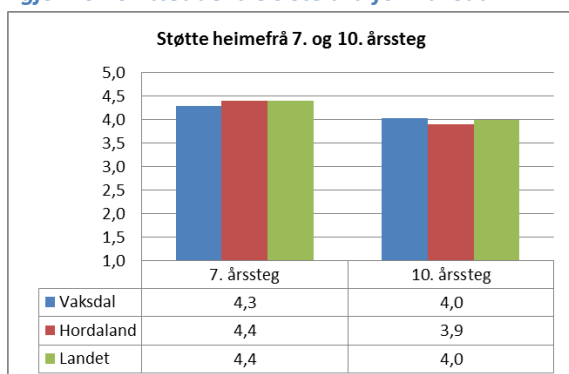
Støtte heimafrå

Indeksen viser elevane si oppleving av interesse, støtte og oppmuntring heimafrå, når det gjeld skule og skularbeid. Skalaen er 1-5 der høg verdi tyder positivt resultat.

Lokalt mål

I skulane er det godt samarbeid med heimen

Resultat frå elevundersøkinga på 7. og 10. årssteg - gjennomsnittet dei tre siste åra for Vaksdal

Elevane si oppleving av støtte heimafrå ligg under landsgjennomsnittet på 7. årssteg og som landet elles på 10. årssteg. Elevane på 7. årssteg rapportera 0,1 poeng under landsgjennomsnittet.

Tiltak for å forbetra støtta heimafrå

Følgjande tiltak er sett i verk for å forbetra støtta heimafrå:

- Leiarane innan oppvekstområdet prioritera arbeidet med heim/skule/barnehage-samarbeid
- Det skal utarbeidast kvalitetskriterie og kjenneteikn for godt samarbeid heim/skule/barnehage
- Skulane legg til rette for ein god dialog og samhandling i eit lærande fellesskap

Vurdering for læring

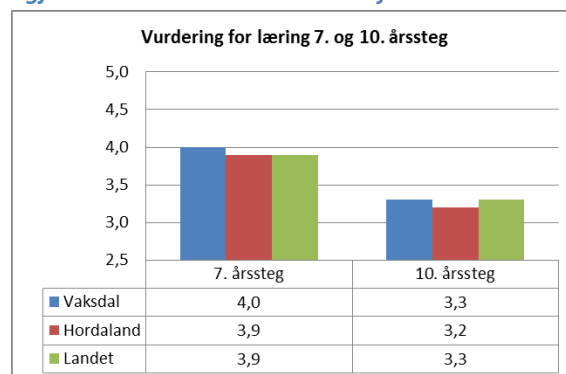
Indeksen kartlegg elevane si oppleving av dei fire prinsippa i vurdering for læring. Skalaen er 1-5 der høg verdi tyder positivt resultat.

Lokalt mål

Resultat på elevundersøkinga over gjennomsnittet i landet på indikatoren *vurdering for læring*

Vaksdal kommune har i fleire år jobba med å forbetra lærarane sitt vurderingsarbeid, då særleg på ungdomssteget. Frå januar 2015 har alle skulane delteke i den nasjonale satsinga *Vurdering for læring*. Målsetjinga er at intensjonane i vurderingsforskrifta skal oppfyllest slik at elevane får auka læringsutbytte.

Resultat frå elevundersøkinga på 7. og 10. årssteg - gjennomsnittet dei tre siste åra for Vaksdal

Elevane si oppleving av vurdering for læring ligg over landsgjennomsnittet på 7. årssteg og som landet elles på 10. årssteg.

Sjølv om resultat er om lag som landet viser resultata at det er behov for forbetring spesielt i høve involvering av elevane i eige læringsarbeid.

Resultatet for 7. årssteget er over landsgjennomsnittet. Dette er i tråd med målsetjinga sett av kommunestyret. 10. årssteg har resultat som landet elles. Dette er ikkje i tråd med målsetjinga sett av kommunestyret.

Tiltak for å forbedra vurderingsarbeidet

Følgjande tiltak er sett i verk for å forbedra vurdering for læring:

- Skulane deltek i den nasjonale satsinga Vurdering for læring
- Lærarane får auka kompetanse i tema innan Vurdering for læring gjennom nettverk med lærarar i kommunen og læringsøker på den enkelte skule med støtte av ressursperson

Vurdering for læring

Vurdering for læring inneber at læraren brukar vurderingsinformasjon til å justera undervisninga undervegs. På den måten vil opplæringa verta tilpassa etter elevane sitt læringsbehov.

Vurdering for læring kan vi forstå som ein måte å tenkja og handla på, som heile tida har elevane si læring som mål. Vurdering for læring handlar ikkje om spesielle teknikkar eller eit sett prosedyrar, og heller ikkje om skjema eller skriftliggjeri, men om skulen sin lærings- og vurderingskultur.

Prinsipp for Vurdering for læring

Det er særleg fire prinsipp som er sentrale i vurderingsarbeid som har til føremål å fremja læring. Elevane sine føresetnadar for å læra kan styrkjast viss dei:

- ✓ Forstår kva dei skal læra og kva som er forventa av dei
- ✓ Får tilbakemeldingar som fortel dei om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen
- ✓ Får råd om korleis dei kan forbedra seg
- ✓ Er involvert i eige læringsarbeid ved blant anna å vurdera eige arbeid og utvikling

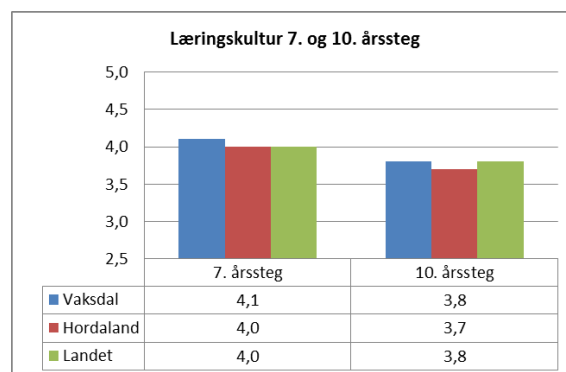
Læringskultur

Indeksen viser om elevane opplever at det er arbeidsro i timane, at skulearbeidet er viktig for dei og om det er rom for å gjera feil i læringsarbeidet. Skalaen er 1-5 der høg verdi tyder positivt resultat.

Lokalt mål

Resultat over gjennomsnittet i landet på indikatoren *læringskultur*

Resultat frå elevundersøkinga på 7. og 10. årssteg - gjennomsnittet dei tre siste åra for Vaksdal

Elevane si oppleving av læringskulturen ligg om lag dom landsgjennomsnittet både på 7. og 10. årssteg. Elevane på mellomsteget rapportera over landsgjennomsnittet, medan elevane på ungdomssteget rapportera som landsgjennomsnittet.

Sjølv om resultatata gjennomsnittleg dei tre siste åra er om lag som landet elles, så er det gledeleg å kunne lesa i årets resultat i elevundersøkinga at det er auke i skoren på indikatoren læringskultur. Spesielt 10. årssteg, der det ei auke frå 3,5 tidlegare år til ein skor på 4,3 dette året.

Læringskulturen er eit av dei sentrale områda som vert arbeida med på alle skulane gjennom PALS. Ungdomstrinnsatsinga som Dale barne- og ungdomsskule og Eksingedalen skule er ein del av dette året, har òg læringskultur som sentralt fokusområde.

Samarbeid om tverrfagleg prosjekt i matematikk – Stamnes og Eksingedalen skular

Av Hanne Dyvik og Janne Elin Matre, Stamnes skule

Me ynskjer at elevane våre skal vera motiverte for å læra matematikk, sjå nytteverdien av å kunna rekna. Derfor hadde me ein annleis vri på matematikkdagen vår i år. Då vart elevane utfordra på eksperimentering, rekning, kreativitet og logisk tankegang, dette på tvers av årstrinn og to skular saman. Me la vekt på meistring, motivasjon, engasjement og evne til å kunna samarbeida.

Tenkja, tenkja, rekna, rekna..... i lag

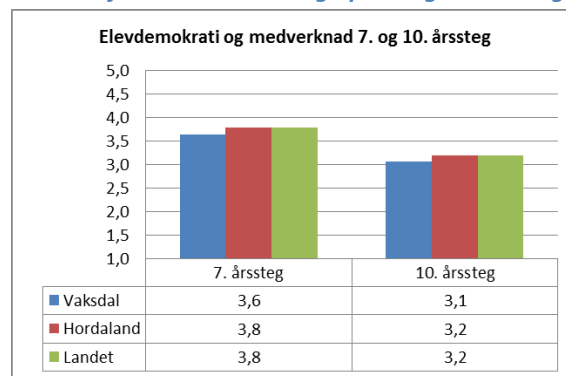
Mål for matematikkdagen 2016

- Fremja eit positivt skulemiljø og styrkja sjølvbiletet til elevane,
- Gje elevar høve til å visa fram sine sterke sider
- Forståing, utrekning, gjera seg nytte av matematikk, resonnering, eengasjement, samarbeid

Elevdemokrati og medverknad

Indeksen viser elevane si oppleving av mogelegheit for å medverka i arbeidet med faga, og om dei får vera med å bestemma klassereglar og delta i elevrådsarbeid. Skalaen er 1-5 der høg verdi tyder positivt resultat.

Resultat frå elevundersøkinga på 7. og 10. årsteg

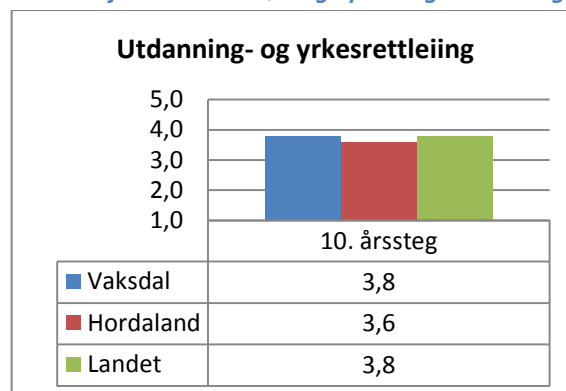
Elevane si oppleving elevdemokrati og medverknad ligg under landsgjennomsnittet både på 7. og 10. årsteg.

Gjennomgang av spørsmåla som elevane har svara på viser at det er elevane si oppleving av mogelegheit for å medverka i arbeidet med faga, og om dei får vera med å bestemma klassereglar som er lågast skor på.

Utdanningsval og yrkesrettleiing

Elevane vert stil spørsmål om dei har fått eit godt grunnlag for vidare val av utdanning og yrke, så langt på ungdomsskulen. Skalaen er 1-5 der høg verdi tyder positivt resultat.

Resultat frå elevundersøkinga på 7. og 10. årsteg

Elevane gjev tilbakemelding om at dei er fornøgd med skulen si rettleiing på dette punktet. Årssteget ligg på landsgjennomsnittet.

Læringsresultat

Om læringsresultat

Alle elevar som går ut av grunnskulen skal meistre grunnleggjande ferdigheiter. Dette er ferdigheiter som gjer dei i stand til å delta i vidare utdanning og arbeidslivet.

I tilstandsrapporten er desse resultat-indikatorane obligatoriske:

- nasjonale prøvar på 5., 8. og 9. årsteg i lesing og rekning
- standpunkt- og eksamenskarakterar i norsk hovudmål, matematikk og engelsk
- grunnskulepoeng

Utdanningsdirektoratet tilrår skuleeigar å ta med følgjande indikatorar i tilstandsrapporten:

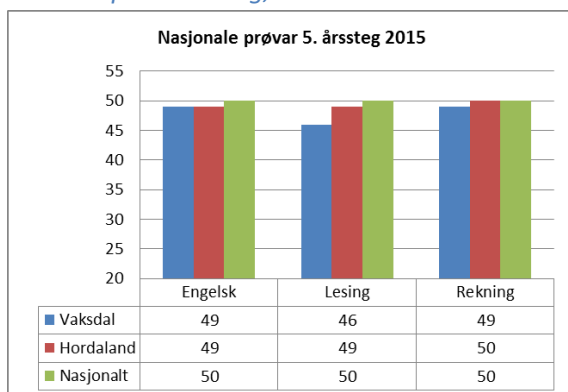
- nasjonale prøvar i engelsk på 5. og 8. årsteg

Lokale mål

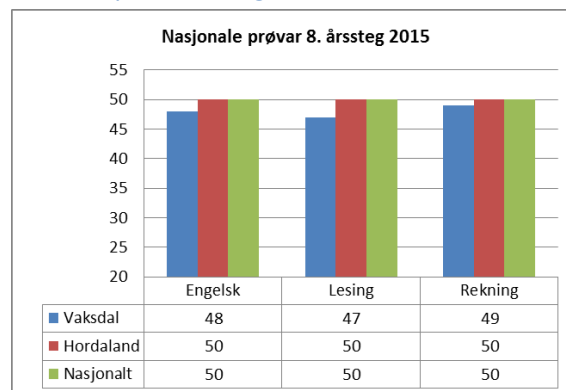
Alle elevane har auka læringsutbytte og når sitt maksimale faglege nivå med høg grad av meistrane

Nasjonale prøvar

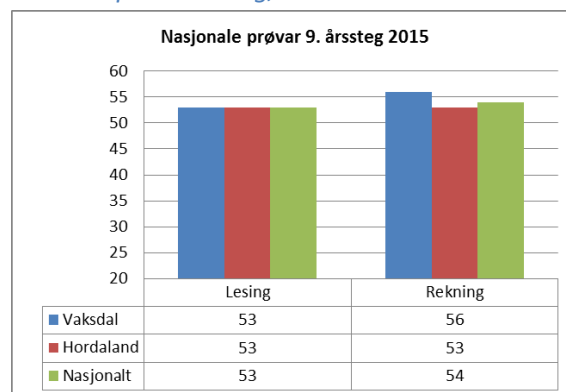
Resultat på 5. årsteg, hausten 2015

Resultat på 8. årsteg, hausten 2015

Resultat på 9. årsteg, hausten 2015

Fordeling av elevane på ulike meistringsnivå

På nasjonale prøvar vert den enkelte elev plassert på eit meistringsnivå ut frå kor mange poeng han / ho fekk på den aktuelle prøven. Meistringsnivå 1 er lågast og meistringsnivå 3 (5. årsteg) og 5 (8. og 9. årsteg) er høgast.

Ein meir detaljert analyse knytt til dei nasjonale prøvane viser elevane sitt meistringsnivå for dei nasjonale prøvane i lesing, engelsk og rekning. Ei oversikt over elevane på dei ulike meistringsnivåa, prosentvis, følgjer i fortsetjinga. Figurane viser resultatane i Vaksdal gjennomsnittleg dei siste 2 skuleåra samanlikna med landet elles.

Det er knytt usikkerheit til resultatane i Vaksdal for kvart enkelt år då vi har få elevar. Variasjonen mellom årskulla kan vera stor. Eit døme på dette er resultatane på nivå 1 i lesing på 5. årsteg. I 2014 var det berre 11,1 % av elevane som skåra på det lågaste nivået,

medan det i 2015 var heile 36,2 % på same nivået.

Generelle tiltak for å betra resultat på nasjonale prøvar

Følgjande tiltak vil verta/er sett i verk for å betra resultat på nasjonale prøvar i alle dei tre grunnleggjande ferdigheitene:

- Skulane skal utarbeider eit **årshjul** knytt til arbeidet med Nasjonale prøvar.
- **Førebuing** til prøvane kan fokuserast ytterlegare. Førebuing til nasjonale prøvar skal vera fast tema i lærarkollegiet før prøven vert gjennomført
- Elevane sin **motivasjon** til prøvane kan førebuast ved å forklare viktigheita av prøven som ein del av vurderingsgrunnlaget for eleven (spesielt ungdomssteget)
- Elevene skal **trena på oppgåveforma** gjennom å løyse eksempeloppgåver, trene på prøveforma og arbeide med oppgaveløysning gjennom bruk av digitale ferdigheiter
- Elevane gjennomfører **eigenvurdering** av eigen innsats og mestring umiddelbart etter gjennomført prøve for å ansvarleggjera og bevisstgjera elevane
- Skulen og lærarane sin **analyse** av den gjennomførte prøven må fokuserast og forsterkast. Viss analysen avdekkjer at ein stor del av elevane svara feil på eit delområde på prøven, må dette få konsekvensar for vektinga av opplæringa for elevane.
- **Tekniske utfordringar** med nettkapasitet på enkelte skular må betrast slik at prøvane kan gjennomførast på ein tilfredsstillande måte.
- Gjennomgang og vurdering av **fritaksrutinane** våre

Nasjonale prøvar i lesing

Nasjonale prøver i lesing kartlegg i kva grad elevane sine ferdigheiter samsvarar med mål for den grunnleggjande ferdigheitene lesing slik den er integrert i kompetansemål i læreplanar for fag i LK06.

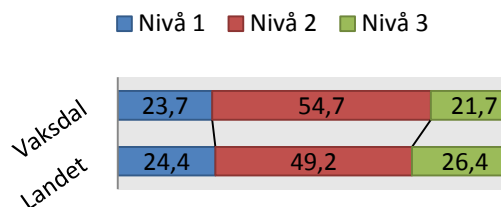
1. finna informasjon
2. forstå og tolka
3. reflektera over og vurdere teksten sin form og innhald

Lokale mål (henta frå målkart for 2015)

5. årssteg	Nivå 1	Nivå 3
Lesing	27 %	20 %

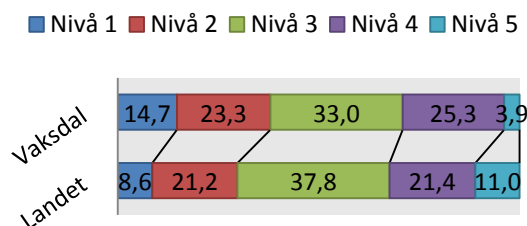
8. årssteg	Nivå 4	Nivå 5
Lesing	20 %	10 %

Resultat nasjonale prøvar i lesing, 5. årssteg prosentdel elevar på nivå 1, 2 og 3

Resultata på nasjonale prøvar i lesing på 5. årssteg viser at vi har færre elevar på nivå 1 enn målet sett i målkartet og færre enn landet elles. Dette er særst positivt. På nivå 3 er det fleire elevar enn målet sett i målkart, men færre enn landet elles. Det vil vera viktig framover å ha fokus på å løfte fleire elevar til nivå 3, samstundes som det er færrast mogleg elevar på nivå 1.

Resultat nasjonale prøvar i lesing, 8. årssteg prosentdel elevar på nivå 1, 2, 3, 4 og 5

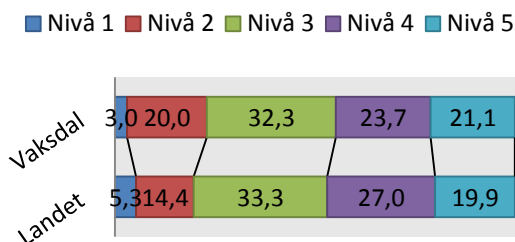

Resultata på nasjonale prøvar i lesing på 8. årssteg viser at vi har fleire elevar på nivå 4

enn målet sett i målkart, men færre enn målet på nivå 5. Samla på nivå 4 og 5 har vi færre elevar enn landet elles. Det vil vera viktig framover å ha fokus på å løfte nokre elevar til nivå 4 og 5, samstundes som ein redusera tal elevar på nivå 1.

Resultat nasjonale prøvar i lesing, 9. årsteg prosentdel elevar på nivå 1, 2, 3, 4 og 5

Resultata på nasjonale prøvar i lesing på 9. årsteg viser at vi har færre elevar på nivå 4 enn landet elles, men fleire enn på nivå 5. Samla på nivå 4 og 5 har vi færre elevar enn landet elles.

Nasjonale prøvar på 9. årsteg er den same prøva som på 8. årsteg og ein kan difor sjå på utviklinga til elevane frå 8. til 9. årsteg. Nasjonale prøvar hausten 2015 viser ein stor framgang for elevane som låg på nivå 1 når dei starta på ungdomsskulen. På 8. årsteg skåra 14 % av elevane på nivå 1, medan prosentdelen eitt år etter, på 9. årsteg, er redusert til 2,3 % (i landet elles er reduksjonen frå 8,8 % til 5,3%)

Vurdering

Resultata på nasjonale prøvar i lesing ligg under landsgjennomsnittet.

Skulane sine analyser av prøvane siste åra viser at resultata variera frå skule til skule og frå år til år. Analysane viser òg at utfordringane fordeler seg jamt mellom temaa *finne, forstå og tolke og reflektera og vurdere*.

På 5. årsteg er det ikkje noko fag som skil seg ut som meir avvikande enn andre fag samanlikna med landet elles.

Resultata på 8. årsteg viser at vi har størst negativt avvik i lesing i faga samfunnsfag, kunst- og handverk og naturfag samanlikna med landet elles. På oppgåvene som er knytt til faget norsk skårar elevane jamt godt på.

Tiltak for å forbetra resultat på nasjonale prøvar i lesing

Følgjande tiltak vil verta/er sett i verk for å forbetra resultat på nasjonale prøvar i lesing:

- Gjennomføra satsinga Ungdomstrinn i utvikling på Dale barne- og ungdomssule og Eksingedalen skule
- Nettverk på tvers av skulane med lesing i alle fag som tema, særleg arbeid med omgrep
- Auka kompetane i arbeid med minoritetspråklege born
- For å betra resultata på 5. årsteg er det naudsynt at småskulesteget analysera resultata og nyttar det til forbetring av undervisninga på områder der den enkelte skule ser ein har svakheiter
- For å betra resultata på 8. årsteg er det naudsynt at mellomsteget elevane har gått på analysera resultata og nyttar det til forbetring av undervisninga på områder der den enkelte skule ser ein har svakheiter

Barnehage

- Arbeid i språkgrupper med Grep om begrep
- Auka kunnskap om språkutvikling og kompetanse i kartlegging og observasjon gjennom bruk av TRAS
- Systematisk arbeid med den nasjonale satsinga Språkløyper
- Ta i bruk Teikn til tale
- Auka kompetanse i arbeid med minoritetspråklege born

Lesing og vurdering for læring

Av Marit Midtun, Vaksdal skule

I 3A ved Vaksdal skule brukar vi vurdering for læring i litt ulikt arbeid. Gjennom året har vi kvar veke ei leselekse som elevane har øvd ekstra godt på til framføring i klassen. Elevane skal vurdere kvarandre og skal seie noko som er bra ved framføringa. Kriteria har me i fellesskap kome fram til i klassen. Her kan ein til dømes seie:

-Du var flink å stoppe med punktum, -Du las med fin flyt, - Du var flink å lesa høgt, -Du var flink å lesa med god innleving.

2 fine ting skal ein elev seie til ein medelev. Så kan ein seie noko eleven kunne prøva å gjera enno betre. Til dømes

-skulle ønskje du las enno høgare, - litt saktare, - enno meir med innleving.

Dette kallar vi "To stjerner og eit ønskje"

I skriftleg arbeid vurdere elevane kvarandre ved å setja grøn ring rundt nokre fine bokstavar, og ein blå strek der medeleven har passeleg mellomrom. Dette er svært enkelt og gjennomføre når vi øver på fine løkkeskrift-bokstavar. Det er meir motiverande å skriva fine bokstavar når ein medelev skal sjå i boka, enn når læraren gjer det!

Nasjonale prøvar i rekning

Nasjonale prøvar i rekning skal kartleggja i kva grad elevane ferdigheiter samsvarar med mål for den grunnleggjande ferdigheita lesing slik den er integrert i kompetansemål i læreplanar for fag i LK06. Dette inneber at nasjonale prøvar i rekning ikkje er ein prøve i matematikk som fag. Dei nasjonale prøvane i rekning dekkjer tre innhaldsområder:

- tal
- måling
- statistikk

Prøvene i rekning tar utgangspunkt i korleis elevane gjer seg nytte av rekning i ulike faglege og daglegdagse samanhengar. Dette inneber at elevane forstår korleis dei:

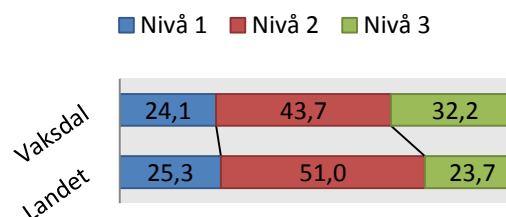
- kan løyse ei gitt utfordring
- kan løyse problemet ved hjelp av rekneoperasjonar
- kan vurdere om svara er rimelege
- kan ha effektive strategiar for enkel talrekning

Lokale mål (henta frå målkart for 2015)

5. årssteg	Nivå 1	Nivå 3
Rekning	28 %	20 %

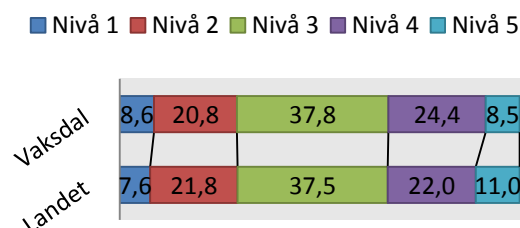
8. årssteg	Nivå 4	Nivå 5
Rekning	19 %	10 %

Resultat nasjonale prøvar i rekning, 5. årssteg prosentdel elevar på nivå 1, 2 og 3

Resultata på nasjonale prøvar i rekning på 5. årssteg viser at vi har færre elevar på nivå 1 enn målet sett i målkartet og færre enn landet elles. På nivå 3 er det fleire elevar enn målet sett i målkart, og fleire enn landet elles. Dette er særst positive resultat.

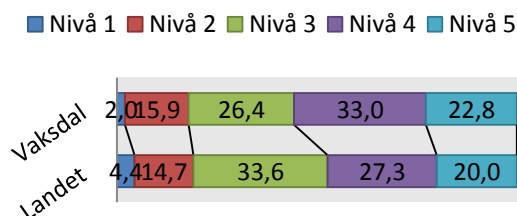
Resultat nasjonale prøvar i rekning, 8. årssteg prosentdel elevar på nivå 1, 2, 3, 4 og 5

Resultata på nasjonale prøvar i rekning på 8. årssteg viser at vi har fleire elevar på nivå 4 enn målet sett i målkart, men færre enn målet på nivå 5. Samla på nivå 4 og 5 har vi omlag same resultat som landet elles.

Resultat nasjonale prøvar i rekning, 9. årssteg prosentdel elevar på nivå 1, 2, 3, 4 og 5

Resultata på nasjonale prøvar i rekning på 9. årssteg viser at vi har fleire elevar både på nivå 4 og 5 enn landet elles.

Nasjonale prøvar på 9. årssteg er den same prøva som på 8. årssteg og ein kan difor sjå på utviklinga til elevane frå 8. til 9. årssteg. Nasjonale prøvar hausten 2015 viser ein stor framgang for elevane som låg både på nivå 1 og nivå 2 når dei starta på ungdomsskulen. På 8. årssteg skåra 7,1 % av elevane på nivå 1, medan prosentdelen eitt år etter, på 9. årssteg, er redusert til 0,0 %. På 8. årssteg skåra 19 % av elevane på nivå 2, medan prosentdelen eitt år etter, på 9. årssteg, er redusert til 9,8 %.

Vurdering

Resultata på nasjonale prøvar i rekning ligg over landsgjennomsnittet på 5. og 9. årssteg, medan 8. årssteg skårar som landet elles.

Skulane sine analyser av prøvane siste åra viser at resultata variera frå skule til skule og frå år til år. Analysane viser òg at utfordringane fordeler seg jamt mellom temaa **å løyse gitte utfordringar, vurdere svar og ha effektive strategiar.**

Verken 5. eller 8. årssteg har noko fag som skil seg ut som meir avvikande enn andre fag samanlikna med landet elles.

Rekning i alle fag

Hanne Dyvik, Ann Elin??, Stamnes skule

Elevane i 3.-4. klasse teiknar hus frå ulike vinklar: ovanfrå, rett framfor og sett frå sida (innleiing til perspektivteikning). Dei byggjer også ein tre-dimensjonal modell av eit hus ut i frå ei brukar-rettleiing. Dei måler opp lengder, nyttar vinkelmålar og sagar ut geometriske figurar. Dei pussar og spikrar saman delane til kvart sitt hus. Dei lærer omgrep som gavl, møne og sidevegg. Under dekoren av husa vert det gjennomgang av kor store vindauga og dør kan vera i forhold til resten av huset.

Dei må nytta lengdemål og visa at dei kan rekna ut areal og måla vinklar. I denne oppgåva får ein inn mål frå både K&H, norsk og matematikk.

I kroppsøvingstimane vert elevane oppmuntra til å ta ulike distansemerke i symjing. Symjebassenget på Dale er 25 meter langt og 12,5 meter breitt. Desse måla i seg sjølv gjev grunnlag for å drive med rekning i kroppsøvingstimane. Elevane har måtta anvende matematikk for å finna ut kor mange lengder dei lyt symja for å oppnå ulike merker. Elevane får såleis erfaring med å bruka rekning i andre situasjonar enn i matematikktimane.

Nasjonale prøvar i engelsk

Nasjonale prøvar i engelsk skal kartleggja i kva grad elevane sine leseferdigheiter i engelsk samsvarar med kompetansemål i læreplanen for engelsk, knytt til leseforståing, vokabular og grammatikk.

Engelsk er ikkje ein del av dei grunnleggjande ferdigheitene som er integrert i kompetansemål i læreplanane i alle fag i LK06. Prøvene tek utgangspunkt i kompetansemål i eitt fag – engelsk.

Oppgåvene på 5. årssteg er knytt til desse ferdigheitene:

- finne informasjon
- forstå hovudinnhaldet i enkle tekstar
- forstå vanlege ord og uttrykk knytt til daglegliv og fritid
- forstå tydinga av ord og uttrykk ut frå samanhengen dei er brukt i
- bruka vanlegegrammatiske strukturar, småord og enkle setningsmønstre

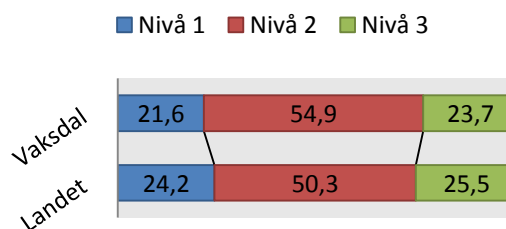
Oppgåvene for ungdomssteget er knytt til desse ferdigheitene:

- finne informasjon
- forstå og reflektera over innhaldet i tekstar av ulik lengd og ulike sjangrar
- meiste eit ordforråd som dekkjer daglegdagse situasjonar
- forstå tydinga av ord og uttrykk ut frå samanhengen dei er brukt i
- forstå bruken av grunnleggjande reglar og mønstre for grammatikk og setningstypar

Lokale mål (henta frå målkart for 2015)

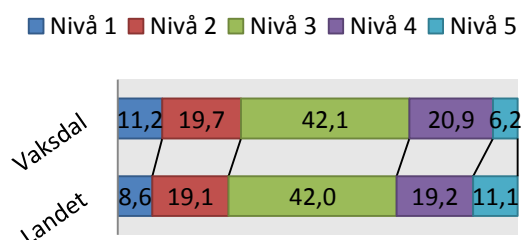
5. årssteg	Nivå 1	Nivå 3
Engelsk		20 %
8. årssteg	Nivå 4	Nivå 5
Engelsk	15 %	8 %

Resultat nasjonale prøvar i engelsk, 5. årssteg, prosentdel elevar på nivå 1, 2 og 3

Resultata på nasjonale prøvar i engelsk på 5. årssteg viser at vi har fleire elevar på nivå 3 enn målet sett i målkart, men færre enn landet elles. Det vil vera viktig framover å ha fokus på å løfte nokre elevar frå nivå 2 til 3, samstundes som det er færrest mogleg elevar på nivå 1.

Resultat nasjonale prøvar i engelsk, 8. årssteg, prosentdel elevar på nivå 1, 2, 3, 4 og 5

Resultata på nasjonale prøvar i engelsk på 8. årssteg viser at vi har fleire elevar på nivå 4 enn målet sett i målkart, men færre enn målet på nivå 5. Samla på nivå 4 og 5 har vi færre elevar enn landet elles. Det vil vera viktig framover å ha fokus på å løfte nokre elevar til nivå 4 og 5, samstundes som ein redusera tal elevar på nivå 1.

Vurdering

Resultata på nasjonale prøvar i engelsk ligg over landsgjennomsnittet på 5. og 9. årssteg, medan 8. årssteg skårar som landet elles.

Skulane sine analyser av prøvene siste åra viser at resultata variera frå skule til skule og frå år til år. Analysane viser òg at

utfordringane fordeler seg jamt mellom temaa **finne, forstå og reflektera, ordforråd, tydinga av ord og uttrykk og grunnleggjande reglar for grammatikk.**

Likevel kan ein finne at på 8. årsteg er dei svakaste resultatane innan temaa **ordforråd, tydinga av ord og uttrykk og grunnleggjande reglar for grammatikk.**

Tiltak for å forbetra resultat på nasjonale prøvar i engelsk

Følgjande tiltak vil verta/er sett i verk for å forbetra resultat på nasjonale prøvar i engelsk:

- Arbeid med forståing av omgrep
- Arbeid med ulike tekstar for å betra lesestrategi i høve forstå og kobla informasjon i tekstane.
- For å betra resultatane på 5. årsteg er det naudsynt at småskulesteget analysera resultatane og nyttar det til forbetring av undervisninga på områder der den enkelte skule ser ein har svakheiter
- For å betra resultatane på 8. årsteg er det naudsynt at mellomsteget elevane har gått på analysera resultatane og nyttar det til forbetring av undervisninga på områder der den enkelte skule ser ein har svakheiter

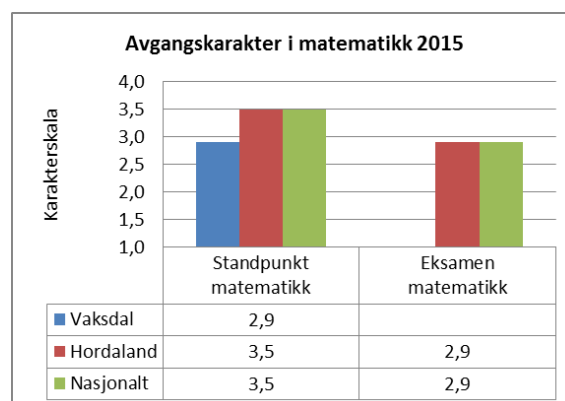
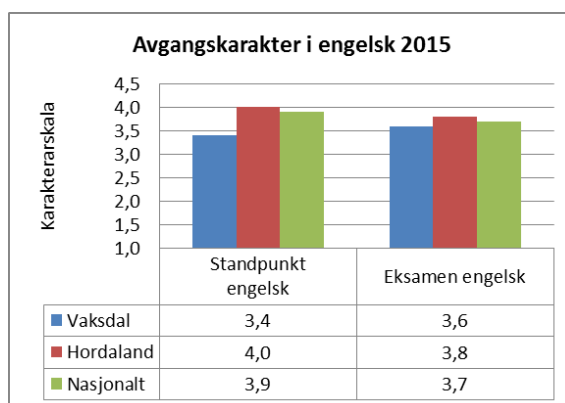
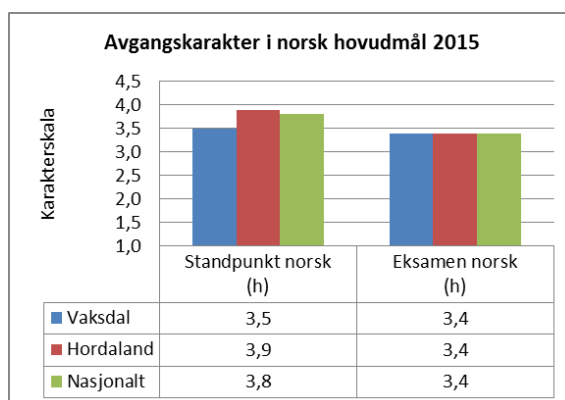
Avgangskarakterar

Standpunktarakterar og karakterar frå eksamen i grunnskulen og i vidaregåande opplæring utgjer sluttvurderinga. Denne vurderinga gjev informasjon om kompetansen eleven har oppnådd i faget. Vurderinga skal ta utgangspunkt i måla i læreplanverket. Graderinga skildra karakteren i faget:

- 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse
- 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse
- 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse
- 4 uttrykker at eleven har god kompetanse
- 5 uttrykker at eleven har mykje god kompetanse
- 6 uttrykker at eleven har svært god kompetanse

Karakterskalaen er 1-6. Beste karakter er 6. Karakterane vert vist som gjennomsnitt.

Avgangskarakterar 2015, 10. årsteg, samanlikna geografisk.

Vurdering

Resultata knytt til avgangskaraktarar for elevane viser at elevane som gjekk ut grunnskulen våren 2015 ikkje nådde landsgjennomsnittet i verken norsk, engelsk eller matematikk i standpunktkarakter. I eksamen i norsk fekk elevane same gjennomsnittet som landet elles, medan eksamen i engelsk viser noko lågare resultat enn landet elles.

Tiltak for å betra eksamensresultata

Følgjande tiltak vil verta/er sett i verk for å betra resultat på eksamen:

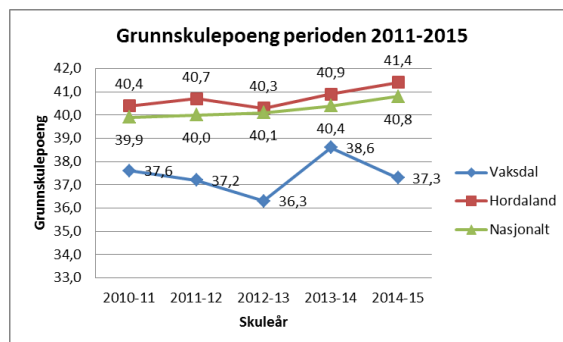
Skulen og lærarane sin **analyse av eksamensresultata** må forsterkast. Viss analysen avdekkjer at ein stor del av elevane presterer svakt på eit delområde på eksamen, må dette få konsekvensar for vekkinga av dei ulike temaa / for elevane.

Resultata frå analysane skal danna grunnlaget for **tilbakemelding til lærarane** som har undervist elevane før prøva er gjennomført. (Hovudsakeleg lærarar på ungdomssteget)

Lokale mål

Auke grunnskulepoeng og sikra at nivået stabilisera seg på nasjonalt nivå

Grunnskulepoeng i Vaksdal 2011-2015, samanlikna geografisk

Resultata viser at elevane i Vaksdal Skårer jamt fleire poeng under nasjonalt nivå.

Det er òg særskilt aktuelt å samanlikna grunnskulepoeng med fylket vårt. Elevane frå Vaksdal søkjer på dei same plassane i vidaregåande skule som andre elevar i Hordaland og karakterane vert brukt som kriterium for skuleplass. Grafen over viser at karakterane i Vaksdal ligg vesentleg under Hordaland noko som gjer at våre elevar stiller svakare i «kampen» om skuleplass der dei ynskjer.

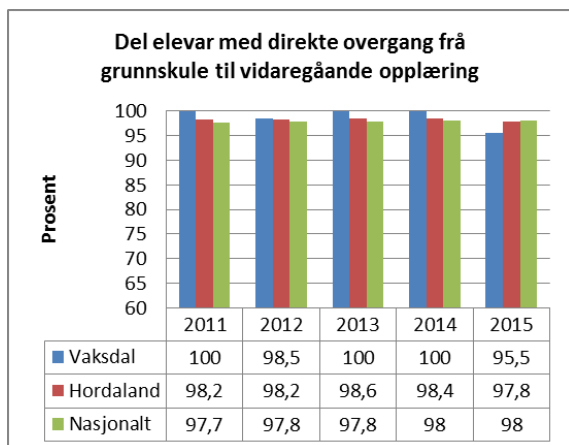
Grunnskulepoeng

Grunnskulepoeng er eit mål for det samla læringsutbyttet for elevar som vert sluttvurdert med karakterar. Karakterane vert brukt som kriterium for opptak til vidaregåande skule. Grunnskulepoeng er berekna som summen av elevane sine avsluttande karakterar, delt på tal karakterar og ganga med 10. Viss det manglar karakterar i meir enn halvparten av faga, skal det ikkje reknast ut poeng for eleven. Grunnskulepoeng vert presentert som karaktergjennomsnitt med ein desimal.

Overgang til vidaregåande skule og fråfall i vidaregåande skule

Overgang til vidaregåande skule

Indikatorane for overgang til vidaregåande opplæring gir informasjon om direkte overgang mellom grunnskolen til vidaregåande opplæring. Informasjon om overgangar i vidaregåande opplæring kan ikkje seie noko direkte om kor stor den delen blir som kjem til å fullføre og bestå vidaregåande opplæring.

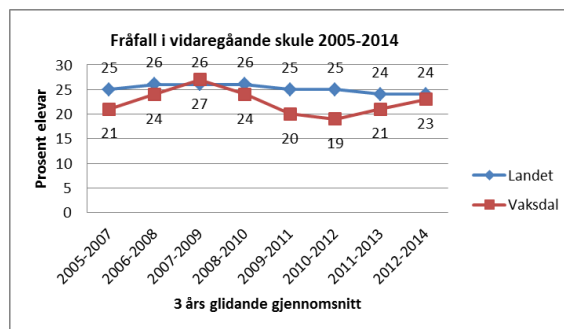

Tala viser at elevane frå Vaksdal i stor grad startar på vidaregåande skule etter 10. årsteg. Vi ligg over Hordaland og landet elles i høve direkte overgang frå grunnskule til vidaregåande skule med unntak av eitt år.

Dei fleste elevane i Vaksdal startar på vidaregåande skular på Voss, i Arna og i Bergen, og nokon reiser til Osterøy og Os.

Fråfall i vidaregåande skule

Indikatoren viser fråfall i vidaregåande skule totalt. Fråfallet inkluderer personar som starta på grunnskule i vidaregåande opplæring for første gong eit gitt år og som har gjennomført VKII eller gått opp til fagprøve, men som ikkje har bestått eitt eller fleire fag og difor ikkje har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse etter 5 år, samt elevar som starta opp dette året, men som slutta undervegs. Delen vert berekna ut frå prosent av alle som starta grunnskule i vidaregåande opplæring det året. Personar som etter 5 år fortsatt er i vidaregåande skule, vert ikkje rekna som fråfall. Det er tatt utgangspunkt i personane sin bustadkommune det året han eller ho starta på grunnskule i vidaregåande opplæring. Statistikken viser 3 års glidande gjennomsnitt.

Statistikken viser at elevane i Vaksdal har hatt mindre fråfall enn landet elles dei siste ti åra.

Tendensen viser ei urovekkande auke av elevar i Vaksdal som fell frå, medan landet elles har ein reduksjon.

Kommunane i Hordaland har tidlegare ikkje hatt særleg mykje data på korleis det har gått med elevane etter at dei starta på vidaregåande. Dette har vorte etterspurt då det er viktig kunnskap for kommunane. Det siste året har Hordaland fylkeskommune, i samarbeid med kommunane i Hordaland, utarbeida rapportar som fortel korleis elevane frå den enkelte kommune har utvikla seg og ev. fråfall etter første år på vidaregåande skule.

Vaksdal kommune har fått sin rapport, men datagrunnlaget er for lite til å kunne presentere det i tilstandsrapporten i år. I 2017 vil vi ha nok datamateriale til å kunne presentere status for blant anna gjennomføringa til elevar frå Vaksdal kommune etter eitt år i vidaregåande skule.

I Vaksdal kommune har ein vald å organisera grunnskulane i eit eget tenesteområde. Leiar for tenesteområdet er kommunalsjef for oppvekst. Kommunalsjefen er delegert skuleeigaransvar for rådmannen.